

බද්දේගම
සංවර්ධන සැලැස්ම
2024-2033

ජාතික සංවර්ධන අධිකාරිය
ජාතික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය

බද්දේගම
ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
සංවර්ධන සැලැස්ම 2024-2033

ජාතික සංවර්ධන අධිකාරිය
ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 -2033

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ශ්‍රී ලංකාව - 2024

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි. මෙම ප්‍රකාශනය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරේ. මෙම ප්‍රකාශනය සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටසක් මෙම අධිකාරියේ පූර්ව අනුමැතියකින් තොරව ප්‍රතිප්‍රකාශනය කිරීම, විකිණීම, බෙදාහැරීම ලිඛිත අවසරයකින් තොරව පිටපත් කිරීම හෝ නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භරහා නැටිගත කිරීම හෝ බෙදාහැරීම හෝ වෙළඳ අරමුණක් සඳහා යොදා ගැනීම සිදු නොකල යුතුය.

ප්‍රකාශනය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ශ්‍රී ලංකාව-2024

6, 7 හා 9 වන මහල් “සෙත්සිරිපාය” බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය - www.uda.gov.lk

ඊමේල් - info@uda.gov.lk

දුරකථනය - +94 912234830

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024- 2033

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024-2033 I ,II සහ III ලෙස ප්‍රධාන කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. මෙහි පළමු කොටස මගින් සංවර්ධන සැලසුම හැඳින්වීම, පසුබිම් අධ්‍යයනය, සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය, සැලසුම් රාමුව, ශුද්ධ විශ්ලේෂණය සහ සැලැස්ම අත්හරිගත කර ඇත. දෙවන කොටස මගින් 2024- 2033 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා බලපවත්වන සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි සංවර්ධනය කිරීමේ නියමනා සහ කලාපීකරණ නියමනා අත්හරිගත කර ඇත. තුන්වන කොටස කලාප සීමා මාසිම් බණ්ඩාංක සහ සියලු ඇමුණුම් වලින් සමන්විත වේ.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 -2033 නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය විසින් සකස් කර ඇති අතර, ඒ සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ විවිධ අංශයන්හි හා සම්පත් දායකයන්ගේ උපදෙස් හා මග පෙන්වීම පෙරදැරි කරගෙන සිදුකර ඇත.

අධිකෂණ කටයුතු

ඩබ්.එස්. සතභානන්දලේකම් නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය, නිමේෂ් හේරත්, සභාපති-නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී එන්.පී.කේ. රණවිර, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්- නා.සං.අධි., නගර නිර්මාණ ශිල්පී ලලිත් විජයරත්න වැ.බ. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්) කලාප II , නගර නිර්මාණ ශිල්පී එම්. පී.රණතුංග,නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්) කලාප (I) - නා.සං.අධි., වරලත් නගර නිර්මාණ ශිල්පී රූපා රංජනී, අධ්‍යක්ෂ - උපායමාර්ගික සැලසුම් නා.සං.අධි..

සැලසුම් කණ්ඩායම

1. වරලත් නගර නිර්මාණ ශිල්පී අනුර රංජිත් මැදවෙල, අධ්‍යක්ෂ (දකුණු පළාත) නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, විද්‍යාපති (නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණ), මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය, විද්‍යාපති (පරිසර කළමනාකරණ), ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාධාරී (නිරසර සංවර්ධන), නෙදර්ලන්තය, ආයතනික සාමාජික -ශ්‍රී ලංකා නගර නිර්මාණ ශිල්පී ආයතනය.
2. වරලත් නගර නිර්මාණ ශිල්පී ජී. එච්. මධුකා තාමරසි, සහකාර අධ්‍යක්ෂ (නගර සැලසුම්) ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (විද්‍යාවේදී (ගෞරව) නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණය මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය- ශ්‍රී ලංකාව), විද්‍යාපති දේපළ කළමනාකරණ සහ තක්සේරු විද්‍යා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය- ශ්‍රී ලංකාව, (අධ්‍යයන), ආයතනික සාමාජික -ශ්‍රී ලංකා නගර නිර්මාණ ශිල්පී ආයතනය.
3. පී. ඩී. එල්. ජනක සේනාරත්න, බලාත්මක සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා (ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන) රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය, ශ්‍රාස්ත්‍රවේදී (සාමාන්‍ය) - රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය
4. එම්. ඩී. ශිෂෝමා රංජනී, බලාත්මක සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ශ්‍රාස්ත්‍රවේදී භූගෝල විද්‍යා (විශේෂ), කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
5. එච්. ටී. දමයන්ති, බලාත්මක සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ශ්‍රාස්ත්‍රවේදී භූගෝල විද්‍යා (විශේෂ) - රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය
6. එච්.ඒ.සී. නිලන්ති, බලාත්මක සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ශ්‍රාස්ත්‍රවේදී භූගෝල විද්‍යා (විශේෂ) - රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය
7. එස්. කේ. ටී. එන්. ආරියවංශ, බලාත්මක සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ශ්‍රාස්ත්‍රවේදී භූගෝල විද්‍යා (විශේෂ) - කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලය
8. තිළිණි කොශලාන විරක්කොඩි, පරිසර සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය, විද්‍යාවේදී (පරිසර කළමනාකරණය) පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය, ශාස්ත්‍රවේදී පරිසර කළමනාකරණය(විශේෂ) රජරට විශ්ව විද්‍යාලය, මහින්තලය.
9. එම්.ඒ. අනුරසේන, සංවර්ධන නිලධාරී, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව, (විශේෂවේදී භූගෝල විද්‍යාව) රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය.
10. පී.කේ. ගනේවත්ත, තාක්ෂණ නිලධාරී, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව, ඉංජිනේරු විද්‍යාව පිළිබඳ ජාතික ඩිප්ලෝමාව

සහය කණ්ඩායම්

- I. උපායමාර්ගික සැලසුම් අංශය - නා.සං.අ. (අධීක්ෂණය, නියාමනය සහ ගැසට් කිරීම)
- II. පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය - නා.සං.අ. (සංරක්ෂණය, සංස්කෘතික හා උරුම සැලසුම් සකස් කිරීම)
- III. භූ ගෝලීය තොරතුරු පද්ධති අංශය - නා.සං.අ (භූ ගෝලීය තොරතුරු දත්ත සැපයීම සහ තාක්ෂණික සහය සැපයීම)
- IV. වයි. අනුෂා වසන්තිකා මිය, කළමනාකරණ සහකාර(ලිපි කටයුතු), නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
- V. එච්. කේ. ඒ. එම්. ශිරන්ති මිය, කළමනාකරණ සහකාර(පරිඝනක කටයුතු), නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

භාෂා පරිවර්ථනය

- I. ඉංග්‍රීසි භාෂා පරිවර්තනය
අයෝම් දුවෙන්සා ක්‍රාවගේ, නගර නිර්මාණ ශිල්පී, විද්‍යාවේදී (ගෞරව) නගර හා ග්‍රාම නිර්මාණය මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය- ශ්‍රී ලංකාව
- II. සෝදුපන් කියවීම
සුධර්මා ජයවර්ධන, බලාත්මක සැලසුම්කරු, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, ග්‍රාස්ත්‍රවේදී භූගෝල විද්‍යා (විශේෂ), ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය

ප්‍රණාමය

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 සැකසීම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ මූලික අධීක්ෂණය යටතේ සිදු විය. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව, දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය යන දස අවුරුදු අනාගත දැක්ම කරා යොමු කිරීමට අවශ්‍ය කරන අපේක්ෂිත පරිවර්තනය පුබුදුවාලීමට අවශ්‍ය කරන නිවැරදි ප්‍රවේශයට අවතීර්ණ වීම සඳහා මෙම සැලැස්ම හඳුන්වා දී ඇත. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 අනිගරු ජනාධිපති රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිතුමාගේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට අනුව සකස් කර ඇත.

මෙහිදී 1982 අංක 4 දරණ පනත මඟින් සංශෝධනය කරන ලද අංක 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ විධිවිධාන යටතේ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම සිදු කරන ලද බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටු සභාපති පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ඉසුරු දොඩන්ගොඩ මැතිතුමාට, වර්තමාන ලේකම් හා නිලධාරි මණ්ඩලය, ප්‍රාදේශීය ලේකම් හා එම කාර්යාලයේ සියළුම නිලධාරීන්ටත් මෙහිදී සැලසුම් කණ්ඩායම හා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙනුවෙන් ස්තූතිය ප්‍රකාශ කරමු.

විශේෂයෙන්ම මෙම සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා ධෛර්ය හා මඟ පෙන්වීම ලබා දුන් නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සභාපති නිමේෂ් හේරත් මහතාට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, නගර නිර්මාණ ශිල්පී එන්. පී. කේ. රණවිර මහතාට සහ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් මහින්ද විනානාවිවි මහතාට නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්) කලාප II ලලිත් විජේරත්න මහතාට, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ උපදේශක (නීති) නීතිඥ සී.ජයවර්ධන මහත්මියට හා උපාය මාර්ගික සැලසුම් අංශයේ අධ්‍යක්ෂ රූපා රංජනී මහත්මියට ස්තූතිය පුද කර සිටිමි.

අවසාන වශයෙන් පාරිසරික හා භූ දර්ශන අධ්‍යක්ෂ වන්දනා කළුපහන මහත්මියට හා එම අංශයේ සියළුම නිලධාරීන්ටත්, භූගෝලීය විද්‍යා තොරතුරු පද්ධති අංශයේ අධ්‍යක්ෂ සේනානි මහත්මියට එම අංශයේ සියළුම නිලධාරීන්ටත් සැලසුම් කණ්ඩායම වෙනුවෙන් ස්තූතිය පුද කරමු.

ගරු අමාත්‍යතුමාගේ පෙරවදන

“බද්දේගම” නගර සංවර්ධනය යථාර්ථයක් කරා

ජනාධිපති රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිතුමාගේ දැක්ම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට අනුව වසර 2048 දී පූර්ණ සංවර්ධිත ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැගීම උදෙසා වන සියළු අරමුණු හා ඉලක්ක කාර්යක්ෂමව හා සඵලදායී ලෙස ඉටු කර ගැනීම පිණිස නිවැරදි දිශානතියක් කරා රාජ්‍යය යොමු කිරීම යටතේ නව

සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍යය.

මෙරට නාගරීකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ පවතින අසම සංවර්ධනය නිසා එකම පළාතේ දිස්ත්‍රික්ක අතර මෙන්ම එකම දිස්ත්‍රික්කයේ නගර අතර පවතින පරතරය හා විෂමතාවයන් ද සැලකිල්ලට ගනිමින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් නගර සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා බලාත්මක කිරීම කරනු ලැබේ.

ඒ අනුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය හඳුනාගත් නගර 30 ක් සඳහා කඩිනම් නගර සංවර්ධන සැලසුම් මේ වන විට ප්‍රකාශයට පත් කර තිබෙන අතර, නවත් නගර 50 සඳහා සංවර්ධන සැලසුම් මෙම වසර තුළ සකස් කර නීතිගත කිරීමට මේ වන විට කටයුතු කරමින් පවතී. “බද්දේගම” නගර සංවර්ධන සැලැස්මද එලෙස ක්‍රියාත්මක වන එක් සැලැස්මකි. 2024 වන විට මෙවැනි නගර සංවර්ධන සැලසුම් වැඩි ප්‍රමාණයක් සැකසීම සඳහා සැලසුම්කර ඇත.

බද්දේගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම තුළින් ප්‍රමුඛත්වය හිමිවන්නේ බද්දේගම නගරයෙන් සේවා ලබා ගන්නා සහ එහි නේවාසික ජනතාව සඳහා වන අතර, එය තවදුරටත් සේවා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේ විභවතාවයක් පවතී. එසේම ප්‍රදේශයේ පවතින ස්වභාවික පරිසර පද්ධති මෙන්ම ආර්ථික වටිනාකමක් සහිත ස්ථාන ද විධිමත් පරිදි නාගරික ජනතාවගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා යොදා ගැනීමට මෙම සැලැස්ම මගින් හඳුනාගෙන ඇත.

මෙම සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී වෘත්තීයවේදීන්, විශේෂඥයින්, පාර්ශ්වකරුවන් සහ ප්‍රජාවගේ අදහස් හා යෝජනා ලබාගත් අතර, එය නවීන විශ්ලේෂණ ක්‍රමෝපායන් හා තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හරහා මෙම සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා ප්‍රවේශයක් ලබා ගන්නා ලදී.

ඒ අනුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සභාපතිතුමා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා, සැලසුම් කණ්ඩායම් හා නන් අයුරින් මෙම කර්තව්‍ය සාර්ථක කර ගැනීමට උපකාර කළ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සියළුම නිලධාරීන්ගේ සේවය මම අගය කොට සලකමි. තවදුරටත් අදාළ පළාත් පාලන ආයතන, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන හා පොදු මහජනතාවගේ සහයෝගය හා දායකත්වය තුළින් බද්දේගම සංවර්ධන සැලසුම (2022-2033) සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට මග සැලසෙනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

ප්‍රසන්න රණතුංග
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය

ගරු සභාපතිතුමාගේ පෙරවදන

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික ප්‍රදේශ කළමනාකරණයට අදාලව සැලසුම් සකස් කිරීමේ හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම හිමි ප්‍රධානතම ආයතනයයි. 1978 දී අධිකාරිය පිහිටුවන ලද්දේ එකී ප්‍රදේශවල සංවර්ධනයන් ප්‍රවර්ධනය සහ නියාමනය කරනු වස් ඒකාබද්ධ සැලසුම්කරණය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අරමුණ ඇතිවය.

ඒ අනුව 1982 අංක 4 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි සංශෝධන පනතේ II අ කොටස 8 අ(1) වගන්තිය යටතේ විෂයභාර අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කල නාගරික ප්‍රදේශ සඳහා සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමට අධිකාරිය වෙත බලය පැවරී ඇත. ඒ අනුව, ප්‍රදේශයේ භෞතික, ආර්ථික, සාමාජික සහ පාරිසරික කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නවීන සැලසුම් මෙවලම් හා ක්‍රමෝපායන් උපයෝගීකර ගනිමින් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024-2033 වසර දක්වා බලාත්මක වන ලෙස පිළියෙල කර ඇත. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම, සැලසුම් ප්‍රදේශයේ පවතින ගැටළු විසඳීමටත්, ප්‍රදේශයට හිතකර සංවර්ධනයන් සහතික කිරීම සඳහා විභවතා ප්‍රශස්ථ ලෙස යොදා ගැනීමටත් උපාය මාර්ගික ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කර ඇත. එබැවින් මහජන අවශ්‍යතා ඉටු කරනු වස් මෙම සැලැස්ම අනුගමනය කර එහි දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා දායක වන ලෙස සියලුම පාර්ශවකරුවන් ගෙන් සහ මහජනතාව ගෙන් ඉල්ලා සිටිමි.

මෙම සැලැස්ම නියමිත කාලය තුල සාර්ථකව නිම කිරීම සඳහා නන් අයුරින් සහයෝගය දැක්වූ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කණ්ඩායමට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පුද කරමි. තවද මෙම කර්තව්‍ය සාර්ථකව නිම කිරීම සඳහා සහයෝගය සහ දායකත්වය ලබාදුන් සියළුම පාර්ශවකරුවන්ට සහ ප්‍රජාවට කෘතඥ වන අතර සැලැස්ම සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඔබ සියලු දෙනාගේම උපරිම සහයෝගය අඛණ්ඩව ලබා දෙනු ඇතැයි මම බලාපොරොත්තු වෙමි.

නිමේෂ් හේරත්
සභාපති
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

ගරු ලේකම්තුමියගේ පෙරවදන

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය, ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70කින් සමන්විත වන අතර, එම ග්‍රාම නිලධාරී වසම් සියල්ලෙහි වාසය කරනු ලබන ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් ලබාදීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී බල ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම පිළිබඳව බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ ජනතාව වෙනුවෙන් මාගේ හෘදයාගම කෘතචේදීත්වය ප්‍රථමයෙන් පුද කර සිටිමි.

1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතට අනුකූලව බල ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුබසාධනය සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කිරීමට ව්‍යවස්ථානුකූලව බැඳී සිටින අතර, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී කලාපයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම තුළ පවතින බොහෝ ගැටළු වලට විසදුම් ලැබෙනු ඇතැයි විශ්වාස කරමි.

බල ප්‍රදේශය තුළ අසීමිතව සිදු කරනු ලබන අනවසර හා අවිධිමත් ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් විවිධ සමාජ ආර්ථික ගැටලු රැසක් මේ වන විට උද්ගත වී තිබේ. විශේෂයෙන්ම මාර්ගවල ගොඩනැගිලි සීමා උල්ලංඝනය වන අයුරින් අනවසර ඉදිකිරීම් සිදු කිරීම සීඝ්‍ර ලෙස වර්ධනය වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වී ඇත. එම ගැටලු විසඳාලීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ පවතින නෛතික විධිවිධානයන් යටතේ ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන නිවුතාවය යහපත් දිශානතියකට පත් කරලීමට හැකිවනු ඇත.

එසේම බල ප්‍රදේශයේ සියලු පුරවැසියන්ට භෞතික, ආර්ථික, සමාජීය හා පාරිසරික අංශයන්හි ගුණාත්මක හා තුලනාමත්මක සංවර්ධනයක් ඔස්සේ අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සමානව භුක්ති විඳීම සඳහා අවස්ථාව ද මෙමගින් සැලසෙනු ඇත. ඒ අනුව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී බල ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීම පිළිබඳව බෙහෙවින් සතුටු වන අතර බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සහයෝගය ඉදිරියටත් බලාපොරොත්තු වෙමි.

වී. සී. කේ. ජාගොඩ
ලේකම්,
බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව.

සුර්විකාව

වර්තමානයේදී බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ හා ඉන් පිටත සිදු වන සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් ඇතිවෙමින් පවතින පාරිසරික, සාමාජීය හා ආර්ථිකමය ගැටළු හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ පවත්නා භෞතික හා සම්පත් කළමනාකරණය කර ගනිමින් අවට ප්‍රදේශ වලින් ප්‍රදේශය වෙත සම්පත් ඇඳ ගැනීම හා ඒ හරහා ප්‍රදේශයේ පවත්නා විභවීය සම්පත් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි වන ලෙස හා එය ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාවගේ මෙන්ම සේවා ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රදේශය තුළට පැමිණෙන ජනතාවගේ ආර්ථික හා සාමාජීය මෙන්ම පරිසර තිරසරභාවය සුරකිමින් දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය බවට පත් කිරීමට ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනිමින් විධිමත් සංවර්ධනයක් කරා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ගෙන යා හැකි අයුරින් සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

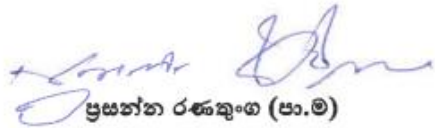
සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී 2012 සහ 2022 වර්ෂ වලට අදාළ ද්විතියික දත්ත එකතු කිරීම සහ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ මඟින් එක් රැස් කරන ලද දත්ත පදනම් කර ගනිමින් සිදු කරන ලද විශ්ලේෂණ මඟින් නිගමන වලට එළඹීම සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අත්පත් කර ගත් සීමාවේ සිට මීටර් 1500 ක් දෙපසට වන ප්‍රදේශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය බල ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති කොටස සහ ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික දත්ත පදනම් කර ගනිමින් සම්පූර්ණ ප්‍රදේශය සඳහාම කරන ලද දත්ත විශ්ලේෂණය අනුව පැමිණි නිගමන පදනම් කර ගනිමින් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් සම්පූර්ණ බල ප්‍රදේශයම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ගනිමින් සමස්ථ ප්‍රදේශය සඳහා 2024 - 2033 කාලසීමාව සඳහා වලංගු වන සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කර ඇති අතර එය ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාවලියේ දී විවිධ අවස්ථාවලට අනුකූලව ලබා ගත් තීරණ හා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවලිය හරහා අවබෝධ කර ගත් කරුණු යන දෙකෙහිම ප්‍රතිඵලයක් වේ.

ඒ අනුව 2024 - 2033 කාලසීමාව සඳහා සකස් කරන ලද බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. එහි පළමුවන කොටස සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම, මූලික අධ්‍යයන, සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය, සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව, ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය සහ සංවර්ධන සැලැස්ම යන පරිච්ඡේද වලින් සමන්විත වන අතර. දෙවන කොටස 2024 - 2033 කාලසීමාව සඳහා සැලසුම් සීමාවට අදාළ සංවර්ධන කලාප සහ කලාපීයකරණ නියමතා වලින් සමන්විත වේ. එහි තෙවන කොටස කලාපීයකරණ මායිම් සහ ඊට අදාළ බණ්ඩාංක සහ සියළු ඇමුණුම් වලින් සමන්විත වේ.

අනුමත කිරීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම

නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය, ප්‍රසන්න රණතුංග වන මා හට 1982 අංක 4 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී (සංශෝධිත) පනතේ 8 (ඊ) වගන්තියෙන් පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාර, 2024 අගෝස්තු මස 28 වන දින නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් කරන ලද නිර්දේශයන් සලකා බැලීමෙන් පසු, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කරමි.

ප්‍රසන්න රණතුංග (පා.ම)

නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය

නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය,
12 වන මහල,
“සෙත්සිරිපාය” අදියර - II
බත්තරමුල්ල.

ප්‍රධාන රාජකාර (පා.ම)
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය
2 වන මහල, “සෙත්සිරිපාය”
බත්තරමුල්ල

2024 1.09..... මස 18 වන දින.

ගැසට් නිවේදනය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය
අති විශේෂ

අංක 2402/18 - 2024 සැප්තැම්බර් මස 20 වැනි සිකුරාදා - 2024.09.20

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය
රජයේ නිවේදන

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම

නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය, ප්‍රසන්න රණතුංග වන මා හට 1982 අංක 4 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී (සංශෝධිත) පනතේ 8 (ට්) වගන්තියෙන් පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාර, 2024 අගෝස්තු මස 28 වැනි දින නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ කළමනාකරණ මණ්ඩලය විසින් කරන ලද නිර්දේශයන් සලකා බැලීමෙන් පසු, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කරමි.

ප්‍රසන්න රණතුංග (පා.ම),
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය.

2024 සැප්තැම්බර් මස 18 වැනි දින,
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය,
12 වන මහල,
"සෙත්සිරිපාය" අදියර - II
බත්තරමුල්ල.

2A I කොටස: (I) ඡේදය - ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය - 2024.09.20

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම පිළිබඳ දැන්වීමයි

1982 අංක 04 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (සංශෝධිත) පනතින් සංශෝධිත 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 8 (අ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පිළියෙල කරන ලද, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 ක් වූ සැප්තැම්බර් මස 18 වැනි දින, නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය ප්‍රසන්න රණතුංග වන මා විසින්, එකී 1982 අංක 04 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (සංශෝධිත) පනතේ 8 (ඊ) වගන්තිය යටතේ මා වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාරව අනුමත කළ බව, එකී පනතේ 8 (උ) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනතාව වෙත දැනුම් දෙමි.

ප්‍රසන්න රණතුංග (පා.ම),
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය.

2024 සැප්තැම්බර් මස 19 වැනි දින,
නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය,
12 වන මහල,
“සෙන්සිටිවය” අදියර - II
බන්තරමුල්ල.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම අනුමත කිරීම

1982 අංක 04 දරන පනතින් සංශෝධිත 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 8 (අ) වගන්තියේ බලතල ප්‍රකාරව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වූ සංවර්ධන සැලැස්ම නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍ය ගරු ප්‍රසන්න රණතුංග මැතිතුමා විසින්, එකී පනතේ 8 (ඊ) වගන්තියෙන් එකුමන් වෙත පැවරී ඇති බලතල ප්‍රකාරව 2024 සැප්තැම්බර් මස 18 වැනි දින අනුමත කරන ලද බව මහජනතාව වෙත මෙයින් දැනුම් දෙමි.

නිමේෂ් හේරත්,
සභාපති,
නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය.

2024 සැප්තැම්බර් මස 19 වැනි දින.

EOG 09 - 0134

පටුන

පළමු කොටස

පරිච්ඡේදය 01

සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම	3
1.1 හැඳින්වීම	5
1.2 සංවර්ධන සැලැස්මේ පාර්ශවකරුවන්	5-6
1.3 සංවර්ධන සැලැස්මේ විෂය පථය	7-8
1.4 සැලසුම් ක්‍රියාවලිය	8-12
1.4.1 පසුබිම අධ්‍යයනය	10
1.4.2 විෂය පථය	10
1.4.3 ගැටළු හා විභවතාවයන් හඳුනා ගැනීම	10
1.4.4 දැක්ම හා අරමුණු	11
1.4.5 විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණය	11
1.4.6 සැලසුම් සහ උපායමාර්ග	11
1.4.7 සැලසුම් නියමතා	11
1.4.8 අදහස් ලබා ගැනීම	11
1.4.9 අවසන් සැලැස්මේ වාර්තාව සකස් කිරීම	12
1.4.10 අනුමැතිය හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	12

පරිච්ඡේදය 02

මූලික අධ්‍යයනය

2.1 අධ්‍යයනය ප්‍රදේශය	15-16
2.2 සැලසුම් හා තත්කල්ප සන්දර්භය	17
2.2.1 ඓතිහාසික පසුබිම හා විකාශනය	17-19
2.2.2 පූර්ව සැලසුම් ප්‍රයත්න	19-21
1. ගිංගඟ ජල ගැලුම් පාලන ව්‍යාපෘතිය	19
2. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	21
2.2.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 සඳහා අදාළ වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති	
1. ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය	22-30
2. දකුණු ප්‍රදේශ භෞතික සැලැස්ම	23
2.2.4 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය බල ප්‍රදේශයෙහි භෞතික පසුබිම	24
1. භූමි පරිහෝජනය	24-25
2. මහා මාර්ග පද්ධතිය	26-29
3. ජාතික සම්භන්ධතාවය	29-30
3. කළාපීය සම්භන්ධතාවය	30
2.2.5 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි සමාජයීය පසුබිම	31-36
1. ජනගහනය	31-35
2. නිවාස සහ නිවාස ඝනත්වය	35-36
2.2.6 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි ආර්ථික පසුබිම	37-38

2.2.7 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි සේවා සහ යටිතල පහසුකම්	39-47
01. ජල සම්පාදනය	39-40
02. විදුලි සැපයුම	40
03. සෞඛ්‍ය පහසුකම්	41
05. අධ්‍යාපන පහසුකම්	42-43
06. සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	44
07. සාමාජීය අපරව්‍යුහ පහසුකම්	45-47
2.2.8 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි පාරිසරික පසුබිම	
2.2.8.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ	48-52
01. භූ විද්‍යාත්මක වැදගත්කම	48-49
02. පස	49
03. භූ විෂමතාවය	50
04. බෑවුම් කලාප	51
05. වර්ෂාපතනය	52
06. ජලවහනය	52
07. ජල රැඳවුම් සහ ජලය බැස යාමේ ප්‍රදේශ	52
2.2.8.2 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය මුහුණ දෙන ස්වාභාවික ආපදා තත්ත්වයන්	53-55
1. ගංවතුර ආපදාව	53-55
2. පස් කඳු කඩා වැටීම්, සුළිසුළු හා අකුණු	53-55
2.2.8.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි හඳුනාගත හැකි පොදු එළිමහන් විනෝද කටයුතු	56-57
2.2.8.4 ආගමික, සංස්කෘතික, ඓතිහාසික, පුරාවිද්‍යාත්මක, හා වාස්තුවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුක්ත ස්ථාන හා ගොඩනැගිලි	58-68

පරිච්ඡේදය 03

සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය

3.1 හැඳින්වීම	71
3.2. සැලසුම් ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා ගැටළු විශ්ලේෂණය	71
3.2.1. සැලසුමකින් තොර අවිධිමත් සංවර්ධනය.	71
1. රේඛීයව ව්‍යාප්තව පවතින වාණිජ හා නේවාසික කටයුතු	71-72
2. සේවා මධ්‍යස්ථාන ස්ථානගත වී ඇති ආකාරය	73-75
3. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩම් වෙන්කර ඇති ආකාරය	76-78
3.2.2 ප්‍රවාහන පද්ධතිය තුළ පවතින ගැටළු	79
1. පටු මාර්ග සහ කාණු පද්ධති හා පදික වේදිකා රහිත මාර්ග පැවතීම හා මාර්ග නඩත්තුවේ ගැටළු (අබලන්වව පැවතීම)	80-81
2. ප්‍රවාහන සේවාවන්වහි අවම බව	81-82
3.3 සැලසුම් ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා විභවතා විශ්ලේෂණය	82
3.3.1 අපනයන කෘෂි බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා සුදුසු වටපිටාවක් තිබීම	82
1. තේ වගාව	82-85
2. රබර් වගාව	86-87
3. කුරුඳු වගාව	87-88
3.3.2 සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැකි ඉඩම් පැවතීම	89-90
3.3.3 පාරිසරික විභවතාවයන් පැවතීම	90

1. ගිංගඟ	90-92
2. සංචාරක ආකර්ශනීය ස්ථාන	92-93
3. ඓතිහාසික සහ පෞරාණික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන	93
පරිච්ඡේදය 04	
සංවර්ධන සැලැස්ම රාමුව	
4.1 සංවර්ධන සැලැස්මෙහි දැක්ම	97
4.2 දැක්මේ ප්‍රකාශනය	97
4.3 සංවර්ධන සැලැස්මෙහි ප්‍රධාන අරමුණු	98
4.4 සංවර්ධන සැලැස්මේ පරමාර්ථ	98
පරිච්චේදය 05	
ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය	
5.1 විස්තරාත්මක ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය	103
5.1.1 දකුණු පළාත් අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් වීම	103
5.1.2 දකුණු පළාතේ ආකර්ශනීය “ගම්මාන” සංචාරක ගමනාන්තයක් වීම	110
5.1.3 සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීම	113
පරිච්ඡේදය 6	
සංවර්ධන සැලැස්ම	
6.1 සංකල්පීය සැලැස්ම	117-118
6.2 බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්මෙහි සංයුතිය	119-120
01. අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම	
02. ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම	
03. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම	
04. තිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම	
6. 3 අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම	123
6.3.1 හැඳින්වීම	123
6. 3. 2 අරමුණු	123
6.3.3. බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2024 - 2033 හි අරමුණු හා පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය	123
6. 3. 4 විෂය පථය	123
6.3.4.1 බද්දේගම ප්‍රදේශය සඳහා යෝජිත ඝනත්ව රටාවන් සහ භූමි පරිහරණ රටාවන්	124-127
6.3.4.2 අපේක්ෂිත ජනගහන පුරෝකථනය -	127
6.4 ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම	131
6.4.1 හැඳින්වීම	131
6.4.2 අරමුණු	131
6.4.3. බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2024 - 2033 හි අරමුණු හා පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය	131
6.4.4 විෂය පථය	131

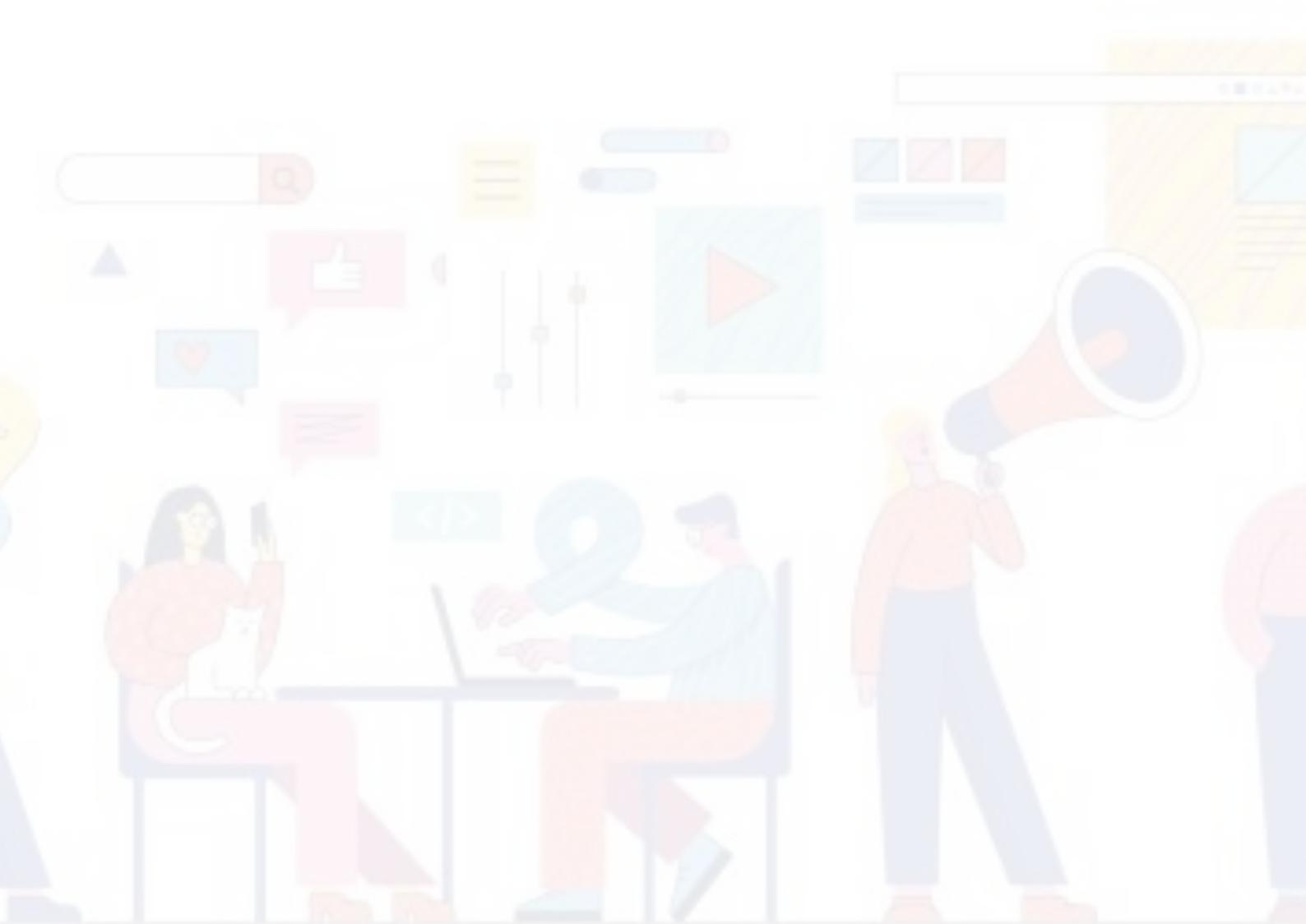
6.4.4.1 කෘෂි පාදක කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම	132-149
6.4.4.1.1 කෘෂි පාදක කර්මාන්ත කලාප හඳුන්වා දීම	132-133
6.4.4.1.2 කර්මාන්ත කලාපය සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	133-134
6.4.4.1.3 නව තාක්ෂණය හා තත්ත්ව සහතික හඳුන්වා දීම	135
6.4.4.1.4 නිපුණතා සංවර්ධනය සහ අධ්‍යාපනය	135
6.4.4.1.5 ප්‍රාදේශීය අපනයන කෘෂි හෝග ඵලදාව ඉහළ නැංවීම	136-138
6.4.4.2 කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම	139
6.4.4.2.1 කෘෂි කාර්මික වාරිකා සහ මං පෙත් හඳුන්වා දීම	139
1. යෝජිත තේ මංපෙත් - Proposed Tea Trails	139-141
2. යෝජිත කෙත් මංපෙත් - Proposed Paddy Trails	141-142
6.4.4.2.2 ගොවිපොළ නවාතැන් හඳුන්වා දීම	143
1. ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය - Model Tourism Village	143
2. හෝමි ස්ටේ ගොවි පාසල - Home Stay Farmer School	144-145
3. සුඛෝපභෝගී ගොවිපොළ නවාතැන් - Luxury Form stay	146
4. වනගත නිවාඩු නිකේතන - Adventure Forest	146-147
5. කෘෂි පාදක අවන්හල් - Agro-based Restaurants	148
6. ග්‍රාමීය අත්කම් හා අපනයන කෘෂි වෙළඳ සැලැක් ඇති කිරීම හා සංචාරක තොරතුරු පුවරු සවි කිරීම	148-149
6.4.4.3 වාණිජ කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම	150
1. බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති	150-154
2. වඳුරඹ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති	155
6.5 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම	159
6.5.1 හැඳින්වීම	159
6.5.2 අරමුණු	159
6.5.3. බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2024 - 2033 හි අරමුණු හා පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය	159
6.5.4 විෂය පථය	159
6.5.4.1 සාමාජීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ග	160
1. ජල සැපයුම	160-161
2. විදුලිය සැපයුම	162
3. සෞඛ්‍ය සේවා සැපයුම	162
4. ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	163-164
6.5.4.2 ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ග	165-168
6.6 තිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම	171
6.6.1 හැඳින්වීම	171
6.6.2 අරමුණු	171
6.6.3. බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2023 - 2034 හි අරමුණු හා පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය	171
6.6.4 විෂය පථය	171
6.6.4.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන පොදු ඵලිමහන් විනෝද කටයුතු සඳහා වන අවකාශීය සැලැස්ම	172-178
6.6.4.2 පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ සැලැස්ම	179-180
6.6.4.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන ආපදා බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා වන සැලැස්ම	181-182

6.6.4.4 ආගමික සංස්කෘතික ඓතිහාසික පුරාවිද්‍යාත්මක හා වාස්තුවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුක්ත ස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීමේ සැලැස්ම	183
6.7 ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම	187-225
දෙවන කොටස	
පරිච්ඡේදය 07	
සංවර්ධන කලාප සහ කලාපීය කරණ නියමනා	229
7.1 හැඳින්වීම	229
7.2 සංවර්ධන කලාප සහ කලාපීයකරණ නියමනා	229
7.2.1 සංවර්ධන කලාප	229-230
7.2.2 කලාප සංගුණකය (Zoning Factor)	231
7.2.3 සංවර්ධන කලාප සහ කලාප සංගුණකය	232
7.3 සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමනා	233-238
පරිච්ඡේදය 08	
කලාපීයකරණ නියමනා	241
8.1 නේවාසික කලාපය	241
8.1.1 වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	241-242
8.1.2. මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	242-244
8.1.3. අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	244-245
8.2 මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය	246-247
8.3 කර්මාන්ත සංවර්ධන කලාප	248
8.3.1 අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත සංවර්ධන කලාපය I	248-249
8.3.2 අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත සංවර්ධන කලාපය II	250-251
8.4 සංචාරක කලාපය	252
8.4.1 අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපය	252-253
8.4.2 මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක කලාපය	253-254
8.5 සංරක්ෂණ කලාපය	255
8.5.1. කලාප සඳහා මාර්ගෝද්දේශ	255-257
8.5.2. අධි සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය	257
8.5.3 මධ්‍ය සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය	258-261
8.5.4 ගිංගඟ ගංවතුර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය	261
පරිච්ඡේදය 09	
යෝජිත මාර්ග පළල, ගොඩනැගිලි සීමා, රක්ෂිත	265
9.1 යෝජිත මාර්ග පළල අදාළ වන මාර්ග	265
9.2 ගොඩනැගිලි සීමා අදාළ වන මාර්ග	266
9.3 ඇළ,දොළ වැව් ගංගා සහ ජලාශ සඳහා රක්ෂිත/ ගොඩනැගිලි සීමා	266-268

තෙවන කොටස

ඇමුණුම්	271
I. අවසරලත් ගෙබිම් අනුපාතය	271
II. අවසරලත් මහල් ප්‍රමාණයන් හා අවසරලත් විවෘත අවකාශයන්	272
III. අවසරලත් භාවිතයන්	273-277
IV. අවසරලත් භාවිතයන් සඳහා අවම භූමි ප්‍රමාණයන්	278-280
V. රථවාහන නැවතුම් පිළිබඳ අවශ්‍යතා	281-291
VI. ඉඩම් තුළ වගා කිරීම සඳහා යෝජිත බෝග	292
VII. ජෛව වැට සඳහා යෝජිත බෝග	293
VIII. කලාප මායිම්	294-297
IX අර්ථ දැක්වීම්	298

I වන කොටස

01

වන පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මේ
පසුබිම

පරිච්ඡේදය 01

සංවර්ධන සැලැස්මේ පසුබිම

1.1 හැඳින්වීම

නගරයක අනාගත සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී එම නගරයෙහි පවතින භෞතික, සමාජ, ආර්ථික, පාරිසරික, සංස්කෘතික ආදී සියලු අංශයන් පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් ලබා සිටීම වැදගත්ය. සංවර්ධන සැලසුම්කරණය යනු යම් ප්‍රදේශයක් සතුව පවතින මෙකී සියලු අංශයන්හි සාධක උපක්‍රමානුකූල ලෙස, නිරසාර සංවර්ධනයකට යොමු කරන ආකාරය දක්වන හා ඒ සඳහා ප්‍රදේශයේ පාර්ශවකරුවන්, විශේෂයෙන්ම එහි ජීවත් වන නේවාසිකයන් සංවර්ධන කටයුතු වලදී ක්‍රියා කල යුතු ආකාරය දක්වන, නෛතිකව පිළිගැනීමකට ලක්වුණු ලිඛිත වාර්තාවකි.

ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ 8 'අ' වගන්තියේ බලතල ප්‍රකාරව, අදාළ විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන බල ප්‍රදේශයක් සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීමේ කාර්යභාරය 1982 අංක 04 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී (සංශෝධන) පනතේ 8 'අ' වගන්තිය මඟින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත බලය පැවරී ඇත.

2005 නොවැම්බර් 23 අංක 1420/17 දරණ ගැසට් පත්‍රය මඟින් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මාර්ගය සඳහා අත්පත් කර ගත් සීමාවේ සිට දෙපසට කි. මී. 1. 5 බැගින් කි. මී. 3 ක ප්‍රදේශයක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. ඒ අනුව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 13 පූර්ණ වශයෙන්ද ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 14 අර්ධ වශයෙන්ද හා වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේඛම් කොට්ටාශයේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 01 පූර්ණ වශයෙන්ද ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 08 අර්ධ වශයෙන්ද නාගරික සංවර්ධන බලප්‍රදේශ ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

ඉන් අනතුරුව 2024 ජූලි මස 16 වන දින අංක 2393/16 දරණ ගැසට් පත්‍රය මඟින් බද්දේගම සහ වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේඛම් කොට්ටාශ ඇතුලත් වන සම්පූර්ණ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයම නාගරික සංවර්ධන බලප්‍රදේශ ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී.

ඒ අනුව ප්‍රදේශයේ ආර්ථික, සමාජීය, පාරිසරික හා භෞතික සංරචක, නිරසාර සංවර්ධනයකට යොමු කිරීම පෙරදැරි කරගනිමින් බද්දේගම පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශය සඳහා 2023 - 2033 කාල සීමාව සඳහා ප්‍රථම වරට සැලසුම් කලාප හා රෙගුලාසි ඇතුලත් කොට මෙම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

1.2 සංවර්ධන සැලැස්මේ පාර්ශවකරුවන්

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම පිළියෙළ කිරීමේදී එහි ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වාම සියලු පාර්ශවයන්ගෙන් විවිධ අවස්ථාවන්හිදී අදහස් හා යෝජනාවන් තුලින් සහය ලබා ගැනීම සිදුකරන ලද අතර පරිපාලන, පාරිසරික, ආර්ථික, කර්මාන්ත, දේශපාලන හා යටිතල පහසුකම් යන අංශයන් වල නියුතු විවිධ ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධ වගකීම් දරණ හා ක්‍රියාකාරී පාර්ශවකරුවන් සමඟ උපදේශන සාකච්ඡා, සම්මන්ත්‍රණ, රැස්වීම්, දුරකථන සංවාද හා ක්ෂේත්‍ර සම්කේෂණයන්

වලින් තොරවුරු, අදහස් හා යෝජනා ඇතුළත් ව දත්ත එක් රැස් කිරීම, ප්‍රදේශය සම්බන්ධ ගැටළු හා විභවතාවන් හඳුනා ගැනීම, දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම, උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කිරීම හා සංවර්ධන රෙගුලාසි හා කලාපීය නියමනා සකස් කරනු ලැබ ඇත.

එම පාර්ශවකරුවන් පහත පරිදි පෙළ ගස්වනු ලැබේ.

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරී පාර්ශවකරුවන් ලෙස,

- බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව
- බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- දකුණු පළාත් සභාව

ප්‍රධාන උපදේශන ආයතන

- නාගරික සංවර්ධන, අපද්‍රව්‍ය බැහැරලීම හා ප්‍රජා පවිත්‍රතා කටයුතු රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව
- මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
- මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය
- ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය
- ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව
- ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
- ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
- විද්‍යා තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශය
- ජාතික අපදා කළමනාකරණ ආයතනය
- ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය
- කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
- කර්මාන්ත හා වාණිජ කටයුතු අමාත්‍යාංශය
- ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය
- ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය
- වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
- ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය
- ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය

අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්

- වෙළඳ සංගම්
- ත්‍රී රෝද රථ සංගම්
- සිවිල් සංවිධාන
- ප්‍රජා මූල සංවිධාන
- වෙනත් ආයතන

1.3 සංවර්ධන සැලැස්මේ විෂය පථය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ බලතල ප්‍රකාරව, විෂය භාර අමාත්‍යවරයා විසින් නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන බල ප්‍රදේශයක් සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීමේ කාර්යභාරය 1982 අංක 04 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනත මගින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත බලය පැවරී ඇත. එමෙන්ම සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමේ බලතල 1990 මැයි 07 දිනැති අංක 11 දරණ චක්‍ර ලේඛය මගින් අදාල පළාත්පාලන ආයතනයේ සැලසුම් කමිටුව වෙත බලය පවරා දීම සිදුකර ඇත.

සංවර්ධන සැලැස්ම පිළියෙළ කිරීමේදී පොදුවේ පිළිගත හැකි පවතින දත්තයන් විශ්ලේෂණය කරමින් දිගුකාලීන සංවර්ධන දැක්මක් කරා ගමන් කිරීම මූලිකව බලාපොරොත්තු වේ. ඒ අනුව, වර්තමාන රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය මුහුණ දිය හැකි අභියෝග සහ සංවර්ධනය කරා යාමට ඇති විභවනා අදාළ කර ගනිමින් ආර්ථික, භෞතික, සමාජීය හා පාරිසරික වශයෙන් සැලසුම්මය පැතිකඩකින් අන්තර් සම්බන්ධතාවක් නිර්මාණය කිරීම මෙම සැලැස්ම මගින් සිදු කර ඇත.

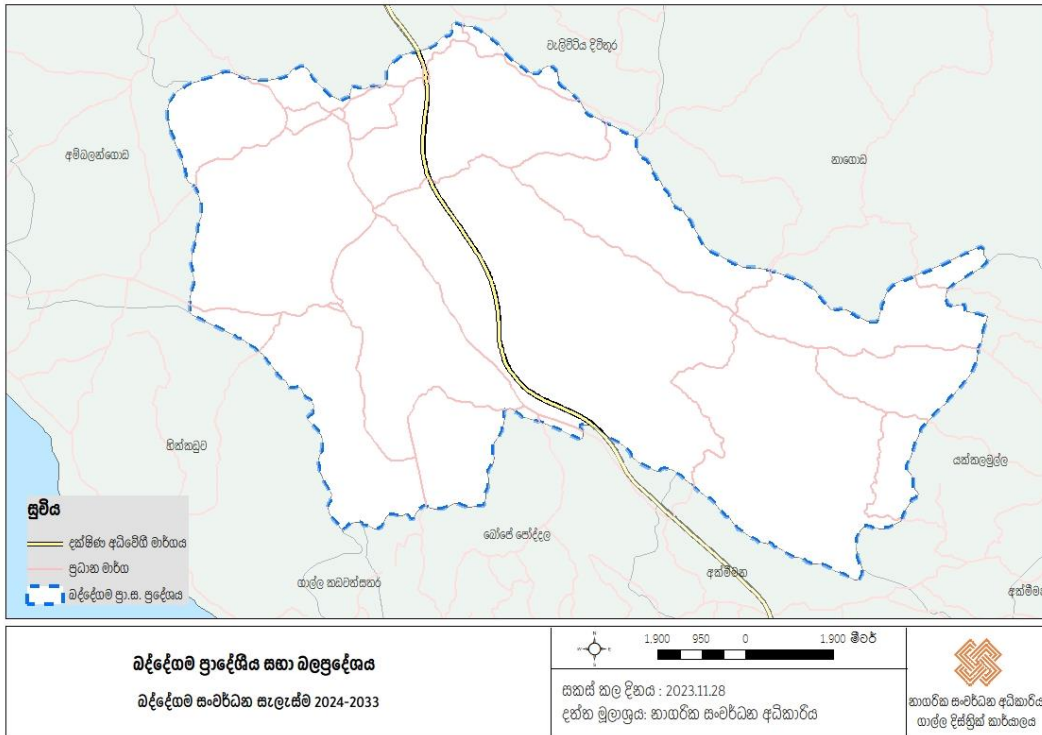
දකුණු පළාත් නගර දුරාවලියට අනුව සිව් වන පෙළ නගරයක් ලෙස නම් කර ඇති බද්දේගම නගරය ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව 2050 සඳහා සකස් කරන ලද සැලැස්මට අනුව බද්දේගම බල ප්‍රදේශය සෘජුවම සංවර්ධන කලාපයක් ලෙස සඳහන් කර නොමැති වුව ද ගාල්ල නාගරික ප්‍රදේශයේ අනාගත සංවර්ධනයේ බලපෑමට තීරණීය ලක් වන ප්‍රදේශයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. තවද පුරාණ රාජාවලිය දක්වා අතීතයකට උරුමකම් කියන මෙම ප්‍රදේශයේ වී ගොවිතැන හැරුණු විට යටත් විජිත පාලන යුගයන් ව්‍යාපාරික වැවිලි බෝග වගාව හඳුන්වා දීමත් සමග ක්‍රමිකව සංවර්ධනය වූ කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රය මෙන්ම පුරා විද්‍යාත්මක වටිනාකම් සහිත මෙන්ම සංස්කෘතිකමය හා සාමාජීය වශයෙන් විවිධ වටිනාකම් සහිත වෙහෙර විහාර, වෙනත් ආගමික ස්ථාන, ස්වාභාවික ජල රැඳවුම් හා පොකුණු, පිහිටා තිබීම මත ප්‍රවර්ධනය වෙමින් පවතින සංචාරක ආකර්ශනයක් හා දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය මගින් සෘජුවම සම්බන්ධ විය හැකි කාර්මික අපනයන සැකසුම් කලාප පවතින ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගත් විෂය පථයක් තුළ මෙම සැලසුම සකස් කර ඇත.

භූ ගෝලීය වශයෙන් වන විෂය පථය සලකන විට බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්මේ භූ ලක්ෂණ මායිම්, අම්බලන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාව,හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව, ගාල්ල කඩවත්සනර නගර සභාව, බෝපේ පොද්දල ප්‍රාදේශීය සභාව, අක්මීමන ප්‍රාදේශීය සභාව, යක්කලමුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව, නාගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාව, වැලිවිටිය දිවිතුර ප්‍රාදේශීය සභාව යන ප්‍රදේශයන්ට මැදිව බද්දේගම හා වදුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දෙකෙන් ආවරණය වන පරිදි විසිරී යයි. සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් ආවරණය වන මුළු භූමි ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර් 114 වේ. සමස්ථයක් ලෙස ගත්කල සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 70 ඇතුලත් වේ. (රූප සටහන 01)

සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීම සම්බන්ධව 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී පනතේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ අපේක්ෂිත සමස්ත අවකාශීය සංවර්ධනය නියාමනය හ කලමනාකරණය කල හැකි පරිදි පරිසර කලමනාකරණය සහ ආර්ථික, යටිතල පහසුකම්, ජනාවාස, සහ සමාජයීය සංවර්ධනය යන විවිධ

ක්ෂේත්‍ර වලට අවධානය යොමු කරමින් මෙම සැලැස්ම ඉදිරි වසර 10ක පරාසය තුළ දිගුකාලීන දැක්ම කරා ලගා වීමට සකස් කර ඇත.

සිතියම 1.1 : බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

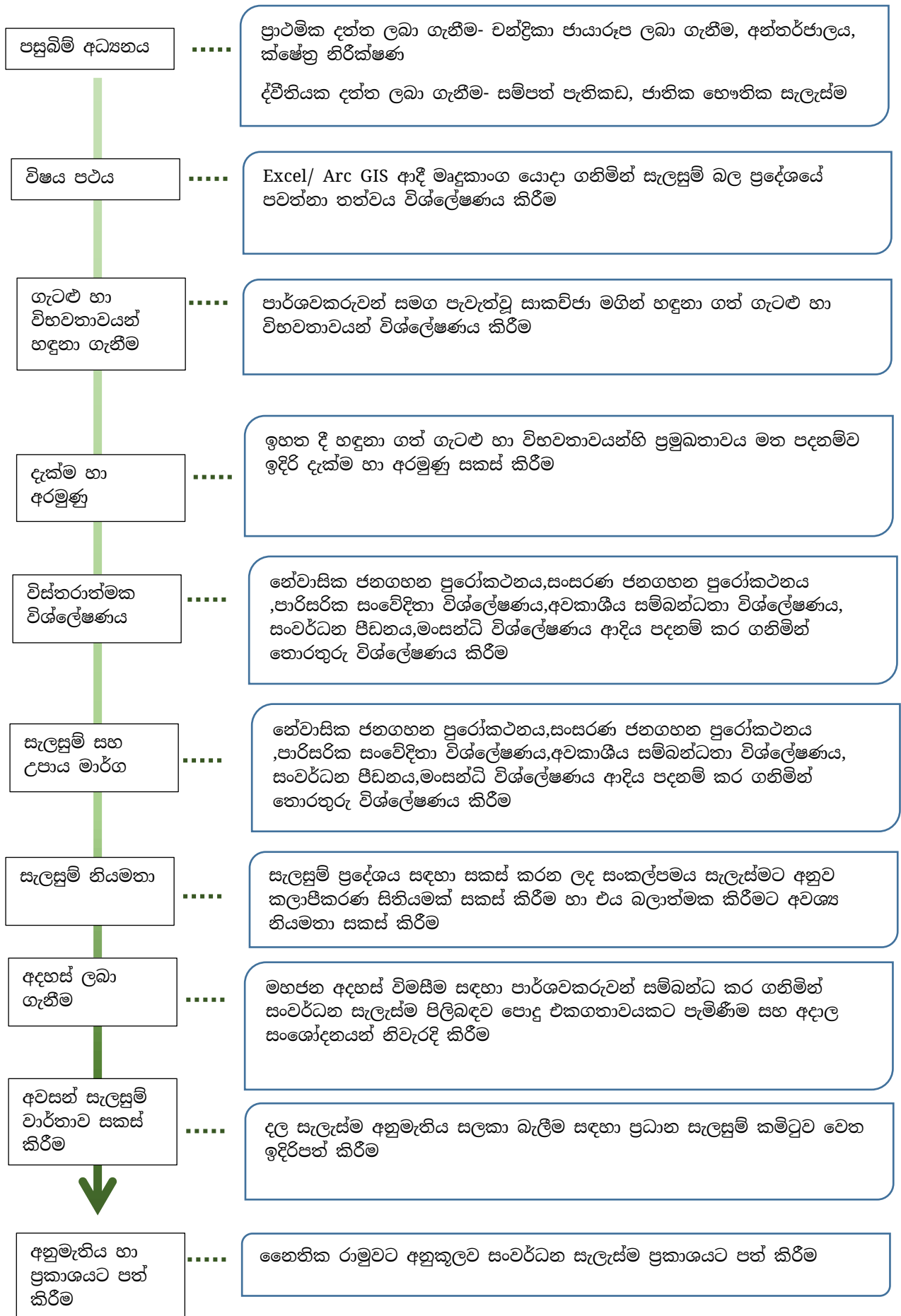

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, භාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

1.4 සැලසුම් ක්‍රියාවලිය

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම 1982 අංක 4 දරණ භාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනත හා එහි සංශෝධන පනතේ දක්වා ඇති සැලසුම් කිරීමේ කාර්යය පටිපාටියට අනුව, ඊට අනුගත වෙමින් උපායාත්මක සැලසුම්කරණ ප්‍රවේශය මත සකස් කර ඇත. සැලසුම් ක්‍රියාවලිය, නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය හා විවිධ අවස්ථාවන් වලදී ගෙන හැර දැක්වීමේ මූලධර්ම අනුව අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලගා කර ගැනීම උදෙසා සැලසුම්කරණයට පහසු හා නම්‍යශීලී ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ යමින් සම්ප්‍රදායික සැලසුම් ක්‍රියාවලියෙන් බැහැර වූ නව ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර පිළියෙළ කිරීම සිදු කර ඇත.

ඝනත්වය මත පදනම් වූ කලාපීය සැලැස්ම සහ සංවර්ධන නියමනා සකස් කිරීමෙන් අනතුරුව පොදු මහජනතාව, පාර්ශවකරුවන් සහ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාවෙහි දින 60 ක කාල සීමාවක් අදහස් දැක්වීම් අනුව සංශෝදනය කර අවසන් කල සැලසුම් කෙටුම්පත සඳහා භාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුව මගින් අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

1.4.1 පසුබිම අධ්‍යයනය

මේ යටතේ සංවර්ධන සැලසුම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රාථමික හා ද්විතියික දත්ත එක් රැස් කිරීම සිදු කරන ලදී. බද්දේගම නගරය හා බැඳුණු ඓතිහාසික තොරතුරු, ජන සංයුතිය, ආර්ථික හා පරිසර සාධක, පූර්ව සැලසුම් මැදිහත්වීම් මෙන්ම ප්‍රදේශයේ සියලු ආයතනයන් මගින් ද තොරතුරු සහ දත්ත ලබා ගන්නා ලදී. ඩ්‍රෝන නාක්ෂණික ක්‍රමවේදය, ඡායාරූප මගින් සහ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයන් මේ සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. එමෙන්ම, මහජනතාව හා සක්‍රීය ක්‍රියාකාරීකයන් හෙවත් ආයතන නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය මත,

- දත්ත රැස්කිරීම හා විශ්ලේෂණය
- ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණය
- ලේඛණ විමර්ශනය
- ද්විතියික දත්ත රැස්කිරීම
- ඉඩම් භාවිත යාවත් කාලීන කිරීම
- පදනම් සිතියම් සැකසීම හා දත්ත පදනම

තුළින් බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික විකාශය, සැලසුම් ප්‍රයත්න, ජන විකාශ විද්‍යාව ,නිවාස, පාරිසරික,භූ ගෝලීය ,ආපදා තත්ත්ව, නගරය තුළ පවතින ඉඩම් භාවිතයන් හා එකී ඉඩම් වල වටිනාකම් ආර්ථික නියමයන්, අපරව්‍යුහ පහසුකම් ආදී අත්‍යාවශ්‍ය දත්ත හා තොරතුරු ලබා ගැනීම සිදු කර ඇත.

1.4.2 විෂය පථය

නගරයේ විකාශනය, භූ ගෝලීය පසුබිම, ජනගහනය, හා අපේක්ෂිත සමස්ත අවකාශීය සංවර්ධනය නියාමනය සහ කළමනාකරණය කල හැකි පරිදි පරිසර කළමනාකරණය, ආර්ථික, යටිතල පහසුකම්, ජනාවාස සහ සමාජසිය සංවර්ධනය යන විවිධ ක්ෂේත්‍ර වලට අවධානය යොමුකරමින් සංවර්ධන සැලැස්ම පිළියෙළ කර ඇත.

1.4.3 ගැටළු හා විභවතාවයන් හඳුනා ගැනීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පසුබිම අධ්‍යයනය කිරීම හරහා ප්‍රදේශයේ වර්තමාන තත්ත්වය සම්බන්ධව ලබා ගන්නා අවබෝධය තුළින් සංවර්ධන සැලැස්මක් සැකසීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීම සිදු කරන ලදී. විවිධ අංශයන්හි නියුතු පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් විවිධ වැඩමුළු, සාකච්ඡා හරහා ලබා ගන්නා ලද අදහස් හා යෝජනා සමඟ දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම තුළින් ගැටළු හා විභවතා හඳුනා ගැනීම සිදු කර ඇත.

1.4.4 දැක්ම හා අරමුණු

ප්‍රදේශයේ ගැටළු, විභවතා හා සංවර්ධන ප්‍රවණතා අනුව, ආර්ථික, භෞතික, පාරිසරික හා සමාජයීය යන අංශයන් ඒකාබද්ධව නාගරික සංවර්ධන කටයුතු සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා දැක්ම, අරමුණු හා පරමාර්ථයන් ගොඩ නැංවීම මෙහිදී සිදු කර ඇත. ඒ අනුව, බල ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත දැක්ම සවිස්තරාත්මක ශක්තින්, දුර්වලතා, අවස්ථා හා තර්ජන විග්‍රහයෙන් (SWOT Analysis) මතු කරගත් කරුණු මත පදනම්ව පරමාර්ථයන් සකස් කර ඇත.

1.4.5 විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණය

ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය මගින් සංවර්ධන සැලැස්මෙහි දැක්ම හා අරමුණු පදනම් කර ගනිමින් සවිස්තරාත්මක ලෙස දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කරනු ලැබ ඇත.

1.4.6 සැලසුම් සහ උපායමාර්ග

සංවර්ධන සැලැස්මෙහි දැක්ම හා අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංකල්පිත සැලැස්ම තුළින් 2033 භූමි පරිහරණ රටාව සැලසුම් කිරීම හා ඊට අදාළ වූ අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනය, ආර්ථික සංවර්ධනය හා තිරසාර පරිසර සංවර්ධනය උදෙසා වූ උපායමාර්ග සැලසුම් වලට අමතරව ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ උපායමාර්ග සැලසුම් පිළියෙල කිරීම සිදු කරන ලදී.

1.4.7 සැලසුම් නියමනා

සැලසුම් හා සංවර්ධන රෙගුලාසි සකස් කිරීම, ඉඩම් සංවර්ධනය සහ පරිහරණය සම්බන්ධ නීති රීති, පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය හා සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය නීති රීති මෙන්ම සංවර්ධන ඉලක්ක කරා ලඟා වීමේ දී පවත්නා ගැටලුකාරී තත්ත්ව මඟ හරවා ගැනීම සඳහා නියමනා සකස් කිරීම සිදු කර ඇත.

1.4.8. අදහස් ලබා ගැනීම

විවිධ වැඩසටහන් පැවැත්වීම මඟින් සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස්, යෝජනා, විරෝධතා හා සංශෝධන ලබා ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබූ අතර එහිදී මහජන දැනුවත් කිරීම උදෙසා සැලැස්ම දින 60 ක කාල සීමාවක් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව තුළ තබන ලදී. අනතුරුව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ වෘත්තීයවේදීන් වෙත සංවර්ධන සැලැස්ම ඉදිරිපත් කිරීමටත් එමඟින් අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ අවසන් අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීමත් සිදු කරන ලදී.

1.4.9 අවසන් සැලසුම් වාර්තාව සකස් කිරීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ අදහස් හා යෝජනාවන් , පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස් හා යෝජනාවන් ඇතුළත්ව පිළියෙල කරන ලද සංවර්ධන සැලැස්ම ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම හා සංවර්ධන සැලසුම් අංශය වෙත භාර දීමත් ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුවේ අදහස් හා යෝජනා ද සැලකිල්ලට ගෙන අවසන් සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමත් සිදුකොට ඇත.

1.4.10 අනුමැතිය හා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

ප්‍රධාන ක්‍රියාවලි කිහිපයක් යටතේ සිදු කර ඇත. ඒ අනුව,

- ✓ ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- ✓ සැලැස්ම ක්‍රියා භාෂා වලට පරිවර්තනය කිරීම
- ✓ කළමනාකරණ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- ✓ විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- ✓ ගැසට් පත්‍රය මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- ✓ පුවත්පත් මඟින් මහජනතාව දැනුවත් කිරීම

02

වන පරිච්ඡේදය

මූලික අධ්‍යයනය

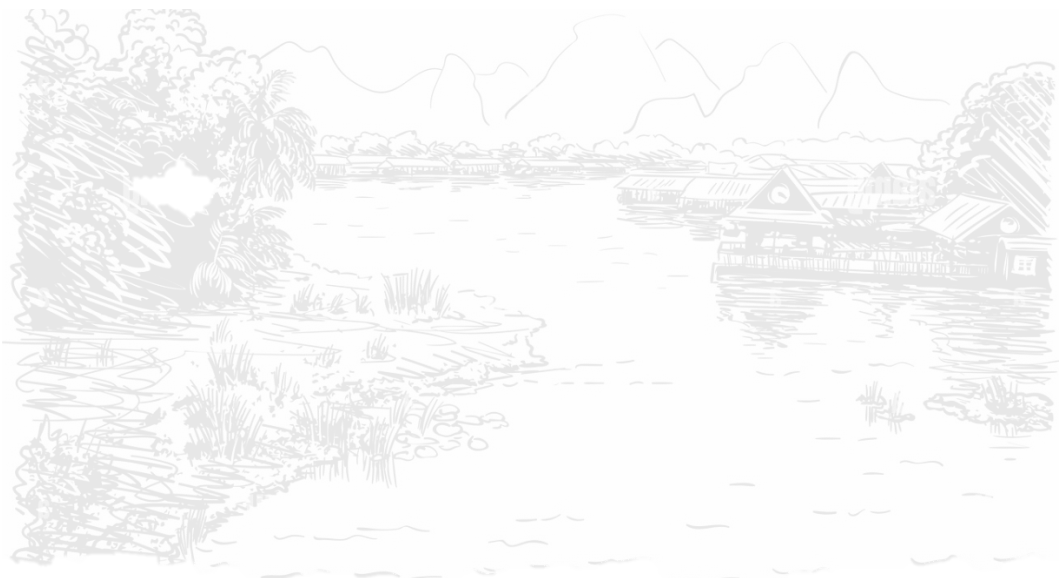
පරිච්ඡේදය 02 මූලික අධ්‍යයනය

2.1 අධ්‍යයන ප්‍රදේශය

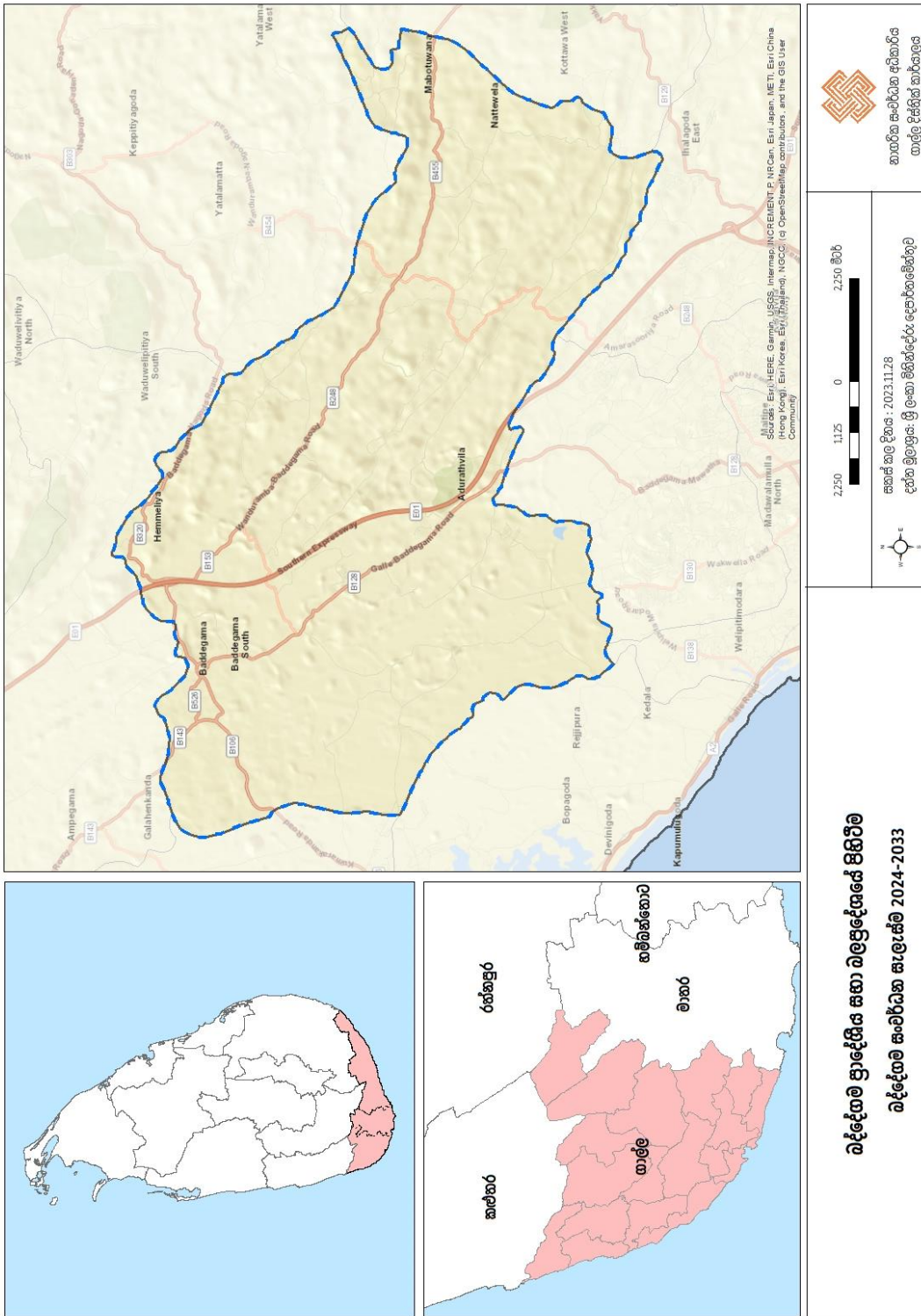
ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙහි සැලකිය යුතු සංවර්ධනයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ප්‍රධාන වශයෙන් ගාල්ල, හික්කඩුව, අම්බලන්ගොඩ, උඩුගම, ඇල්පිටිය යන ප්‍රදේශයන්ට යාව පිහිටි වර්ග කිලෝමීටර් 111 පමණ වපසරියක් තුල ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 කින් සමන්විත ප්‍රදේශයක් ලෙස සඳහන් කල හැක. මෙම ප්‍රදේශය උතුරු දෙසින් වැලිවිටිය දිවතුර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙන්ද, නැගෙනහිරින් හා ගිනිකොණින් නාගොඩ හා යක්කලමුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙන්ද, දකුණින් රජගම, බෝපේ පොද්දල හා අක්මිමන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වලින්ද, නිරිතෙන් හා බටහිරින් හික්කඩුව හා අම්බලන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වලින්ද මායිම් වී ඇත. (සිතියම් අංක 2.1)

දකුණු පළාතේ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ නැගෙනහිර මායිමෙහි පිහිටා ඇති බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය උතුරු අක්ෂාංශ 6° 51'- 6° 10' න් අතර හා නැගෙනහිර දේශාංශ 80° 10' - 80° 19' න් අතර ගාල්ල නගරයේ සිට කිලෝ මීටර් 19 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත. ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති නාගරික ප්‍රදේශ 16ක් පවතින අතර, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ද ඒ යටතට අයත් වේ.

2022 වර්ෂය වන විට බද්දේගම ප්‍රදේශයේ මුළු ජනගහනය 85,359 ක් වන අතර ජන ඝනත්වය වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයන් 769ක් වේ. නිරිත දිග හා ඊසාන දිග මෝසම් මෙන්ම සංවහන වර්ෂාව මගින් නිරන්තර වැසි ලැබෙන මෙම ප්‍රදේශයේ වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලිමීටර් 2500-3000ක් පමණ වන අතර මැයි සිට අගෝස්තු හා ඔක්තෝම්බර්, නොවැම්බර් යන මාස වල අධික වර්ෂාපතනයක් මෙම ප්‍රදේශයට ලැබේ. ආද්‍රතාවය මුසු වූ 27° C ඒකාකාරව වාර්ෂික සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වයක් ද මෙම ප්‍රදේශයේ පවති යි.

සිතියම 2.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි පිහිටීම

සැකසුම : සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2.2 සැලසුම් හා තත්ත්ව සන්දර්භය

2.2.1 ඓතිහාසික පසුබිම හා විකාශනය

ගංගා මූලික කර ගනිමින් ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාරයේ ආරම්භය සිදු වූවා යැයි සැලකෙන අනුරාධපුර යුගය දක්වා විහිදෙන ඉපැරණි අතීතයකට හිමිකම් කියන බද්දේගම සැබවින්ම ඓතිහාසික නගරයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. එහෙත් ජනප්‍රවාද හැරුණු කොට බද්දේගම ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් ඇති ලිඛිත සාක්ෂි ඉතාමත් අල්ප වේ.

බද්දේගම ඉතිහාසය ආරම්භය අනුරාධපුර යුගයට පෙර සිට සිදු වී ඇති බව අනුරාධපුර යුගයේ එළාර පාලන සමයේ මෙම ප්‍රදේශය පාලනය කළ ප්‍රාදේශීය පාලකයෙකු වූ “සන්දර” නම් හැඩිදැඩි ද්‍රවිඩ සෙන්පතියකු ඉතා කෲර ලෙස ධනය රැස් කරමින් මෙහි ජීවත් වී ඇති බවත් මොහු ජීවත් වූ මෙම කඳු ගැටය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය හැඩිදෙමළ කන්ද ලෙසත් ඔහු පහසුව සලසා ගත් පොකුණ “සන්දරවල” ලෙසත් අදටත් ව්‍යවහාරයේ පවතියි. එමෙන්ම දුටුගැමුණු රජුගේ සේනාව මෙම ද්‍රවිඩ ප්‍රාදේශීය පාලකයා අල්ලා ගැනීමට හැඩිදෙමළ කන්ද වට කිරීමෙන් පසුව එහි වාසය කළ සන්දර නම් ප්‍රාදේශීය පාලකයා නමා විසින් කොල්ල කා රැස් කර ගත් ධනයෙන් හස්තසාර ධනය පමණක් රැගෙන ඉතිරි ඒවා හැඩිදෙමළ කන්ද පාමුල පිහිටි සන්දරවලට දමා ඇති බවත් ජනප්‍රවාදයේ සඳහන් වේ. එමෙන්ම මෙම සන්දරවල සම්බන්ධයෙන් විවිධ ජනප්‍රවාද පවතින අතර, මෙහි ජීවත් වෙනවා යැයි සැලකෙන කඩුක්කන් ආආගේ කථා පුවත හා එහි වරින්වර දක්නට ලැබෙනවා යැයි විශ්වාස කරනු ලබන වටිනා භාණ්ඩ සම්බන්ධව පවත්නා ගුප්ත සිදු වීම් පිළිබඳව විවිධ ජනප්‍රවාද පවතියි. කෙසේ වුව ද මෙම ජල පොකුණෙහි මසුන් ඇල්ලීම ද තහනම් කර ඇත්තේ එවැනි ජනප්‍රවාද වල පවත්නා සෘජු බව නිසා බව සඳහන් කළ හැකිය.

ගාල්ල නගරයේ සිට කි. මී. 19 ක් පමණ දුරින් පිහිටි බද්දේගම ප්‍රදේශීය සභා බල ප්‍ර දේශය මීට වසර සිය ගණනකට පෙර සල්ගස් වලින් වැසී පැවති රමණීය භූමියක් ව පැවත ඇති බැවින් “සල්ගස් ගොමුව” “සල්ගොනුව” ලෙස හඳුන්වා ඇති බවත් දඹදෙනි යුගයේ 2 වන පැරකුම්බා රජ දවස වීරසංභ දේවපුත්‍රි රාජ නම් ඇමතිවරයා දක්ෂිණ දේශය භාරව කටයුතු කළ බවත් හෙතෙම “ගිම් නදී තෙර සල්රක් හෙබ හෙයක්(පාලමක්) හා සාලා ගාමයෙහි ආරාමයක් කරවූ බවත් එම ආරාමය අද හැම්මැලියේ පිහිටි සල්ගමු රජමහ විහාරය බවත් ඉතියාසයෙහි සඳහන් වේ ” යනුවෙන් ද, නවද කුරුණෑගල යුගයේ දී රජ කල පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු (ක්‍රි.පූ.1305-1321) රජතුමා, තොටගමුව පුරාණ රජමහ විහාරයේ දෙමහල් ප්‍රාසාදයක් කරවා “කායන්ථී” නම් හික්ෂුන්වහන්සේ වෙත පූජා කල බවත් සල්ගමුව නමින් හැඳින් වූ ගමක් තිත්දගම් කොට පූජා කල බව ඉතියාසයෙහි සඳහන් වේ” යනුවෙන් ද ජයතිස්ස තෙන්නකෝන් මහතා විසින් රචිත “ගඟ බඩ විත්ති” නම් කෘතියේ සඳහන් කර ඇත. එකී සල්ගමුව වර්තමාන බද්දේගම වන අතර “සංදේශ කාව්‍ය” ගණනාවක් රචනා කරන කළ තොටගමුවේ ශ්‍රී රාහුල හිමියන් ඇතුළු තොටගමුව රජමහ විහාරයේ වැඩ වාසය කළ මහා සංඝරත්නය උදෙසා නිරන්තර දානය සැපයූ නිසා තොටගමු පිරිවෙනට “බත් දෙන ගම” “බද්දේගම” ලෙස හැඳින්වූ බව ද ජනප්‍රවාදයේ පවතී යි. ”

රූපය 2.1 : සන්දරවල

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරික්ෂණ 2023, සැලසුම කණ්ඩායම

රූපය 2.2 : සල්ගමුව විහාරය

විජාතිකයින් මෙරටට පැමිණීමට පෙර, ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාරයක කෘෂි කර්මාන්තය ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කරගත් ස්වයංපෝෂිත ආර්ථිකයකට උරුමකම් කියමින් නිවහල් ව සාමාන්‍ය ජන ජීවිතයක් ගත කළ ජනතාවක් මෙම ප්‍රදේශයේ වාසය කර ඇති අතර, එම සාමාන්‍ය ජන ජීවිතය වෙනස් කරමින් මෙරට පැවති ස්වයංපෝෂිත ආර්ථික රටාව විනාශ කරමින් නිවහල් බව වහල් භාවයට පත් කිරීමට වරින් වර පැමිණි විදේශිකයින්ට හැකියාව ලැබුණි.

1505 දී පැමිණි පෘතුගීසි ජාතිකයින් විසින් ගාලු වරාය අත්පත් කර ගැනීමත් සමග රට අභ්‍යන්තරයේ පැවති වටිනා ද්‍රව්‍ය සහ කුළු බඩු ඒකරාශී කිරීම සඳහා පැවති ජල මාර්ග ඔස්සේ රට අභ්‍යන්තරයට පැමිණි අතර, ගං තොටුපල ආශ්‍රිතව ගොඩනැගී පැවති කුඩා ගම් භාණ්ඩ එක්රැස් කර ගබඩා කිරීම සඳහා විජාතිකයින් විසින් යොදා ගෙන ඇත.

ඒ අනුව රක්වාන කඳු වැටියේ “ගොන්ගල” කන්දෙන් ආරම්භ වී නිරිත දෙසට මහ මුහුද කරා ගලා බසින “ගිම් නදී” හෙවත් “ගිං ගඟ” මිටියාවතේ පිහිටි සරසාර සුන්දර සල්ගොමුව හෙවත් බද්දේගම විජාතිකයින්ගේ පාලනයට නතු විය. විවිධ බෝග වර්ග වගා කිරීමට සුදුසු භූමි සොයා යෑම ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන අභිලාශය විය. විජාතිකයින් විසින් අල්ලා ගනු ලැබූ ප්‍රදේශ වල උක්, කෝපි හා කුරුඳු වගාව සිදු කරනු ලැබූව ද වරින් වර වැලඳුණු විවිධ රෝග හා කෘෂි උවදුරු හේතුවෙන් එම වගාවන් එතරම් සාර්ථක වී නොමැත.

පෘතුගීසි හා ලන්දේසිගෙන් පසුව, අතකින් බයිබලයක් ද අනෙක් අතින් ඉංග්‍රීසි පොත් ද රැගෙන මෙරටට පැමිණි ඉංග්‍රීසි ජාතිකයින් විසින් “ගිං ගඟ” නිම්නයේ හමු වූ සොදුරුම තොටුපල වන බද්දේගමට ගොඩ බැස ඇති අතර, එහිදී ඔවුන් ආගමික දේවස්ථාන (ක්‍රිස්තියානි පල්ලි) හා මිෂනාරි පාසැල් ආරම්භ කරමින් ආගම ප්‍රචාරය කිරීම හා පාසල් අධ්‍යාපනය සමාජගත කිරීම තුළින් සුවිශාල සමාජ පරිවර්තනයක් ඇති කිරීමට සමත් විය. එසේ ආරම්භ කරන ලද බද්දේගම ක්‍රිස්තු දේව පිරිමි හා කාන්තා පාසැල් වර්තමානය වන විට ජාති ආගම් හේදයකින් ගොරව සුවහසක් දුරුවන්නේ නැණස පාදමින් ප්‍රදේශයේ අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ ඉදිරියෙන් වැජඹෙයි.

එසේ අධ්‍යාපනය හා ආගම හරහා සමාජ පරිවර්තනයක් කරනු ලැබූ ඉංග්‍රීසි ජාතිකයින් විසින් වතු වගාව (තේ) ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රදේශය තෝරා ගන්නා ලදී. එම ප්‍රදේශයේ පවතින කාලගුණික හා දේශගුණික සාධක මෙන්ම අනෙකුත් පාරිසරික සාධක තේ වගාව සඳහා ඉතා හොඳින් ගැලපීම තේ වගාව ආරම්භ කිරීමට හේතු වී ඇත.

ඉංග්‍රීසි ජාතිකයින්ගේ ආගමනයත් සමග ජල මාර්ග ප්‍රවාහනයට අමතරව අභ්‍යන්තර ප්‍රදේශ වලින් රැස් කර ගත් කුළු බඩු හා අනෙක් වටිනා ද්‍රව්‍ය වරාය වෙත ප්‍රවාහන කිරීම සඳහා මහා මාර්ග හා පාලම් ඉදිකිරීම මේ කාලය තුළ සිදු වී ඇත.

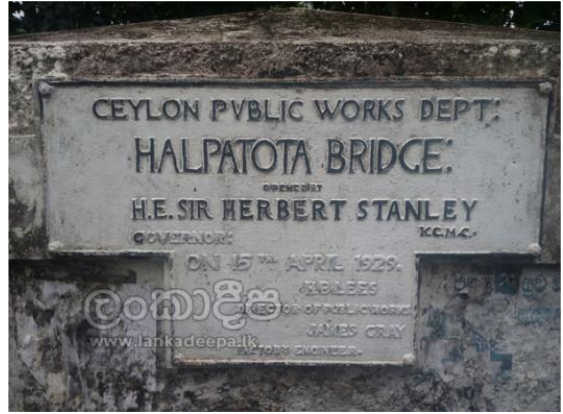
ක්‍රි. පූ. 205 වැනි සියවසටත් එපිට අතීතයකට උරුමකම් කියමින් ආරම්භ වූ “බද්දේගම” නගරයේ විකාශනය අද වන විට කලින් කලට පැමිණි විවිධ ප්‍රදේශීය හා ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් හරහා සංවර්ධන කටයුතු සිදු වී ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

රූපය 2.3 : ක්‍රිස්තුදේව පල්ලිය, 1821

මූලාශ්‍රය: අන්තර්ජාලය මගින්
<https://www.travelblog.org/>, 2024

රූපය 2.4 : හල්පාතොට පැරණි පාලම

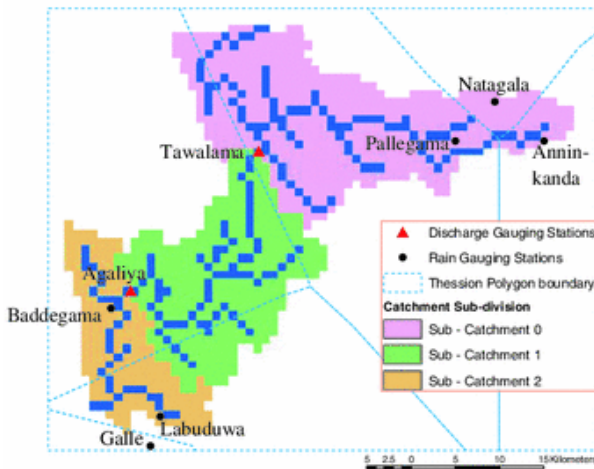
මූලාශ්‍රය: අන්තර්ජාලය මගින්
<https://www.lankadeepa.lk/>, 2024

2.2.2 පූර්ව සැලසුම් ප්‍රයත්න

01. ගිං ගඟ ජල ගැලුම් පාලන ව්‍යාපෘතිය

ගිං ගඟ සින්හරාජ වනාන්තරයේ දකුණු පසින් ඇති කඳුකර ප්‍රදේශයෙන් ආරම්භ වී, නවලම, නෙළුව සහ අගලිය ප්‍රදේශ හරහා ගලා ගොස් ගාල්ලේ ගින්නොට දී මුහුදට වැටේ. ගඟේ ද්‍රෝණි ප්‍රදේශය වර්ග කිලෝමීටර් 932 ක් පමණ වන අතර සාමාන්‍ය වාර්ෂික ජලාප්‍රවාහය කි.මී. 1,268 ක් පමණ වේ. විවිධ වර්ගයන්ගෙන් සමන්විත ශාක පවතින ජල පෝෂක ප්‍රදේශය තුළ වාර්ෂිකව මි.මී. 3,290 ක් පමණ දැක්වීමට ලැබේ.

රූපය 2.5 : ගිං ගඟ ජල පෝෂක ප්‍රදේශය

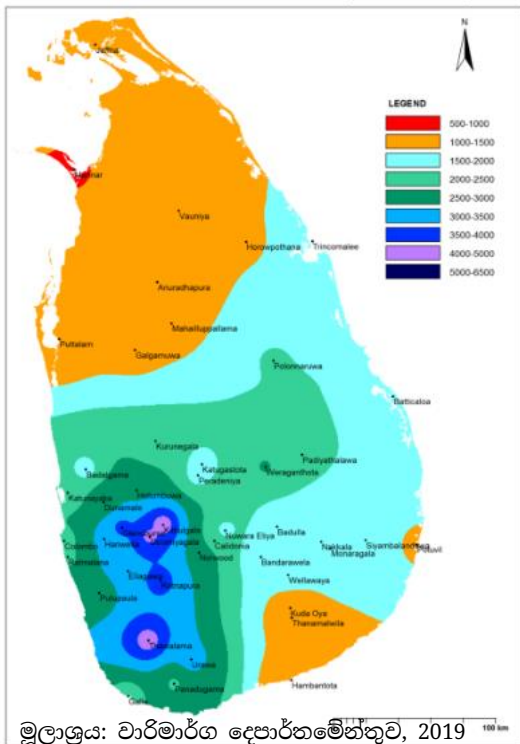

ප්‍රධාන වශයෙන් ජල පෝෂක ප්‍රදේශය උප කලාප 3 කින් සමන්විත වන අතර ලංකාවේ ඉහලම වර්ෂාපතනයක් සහිත නවලම ප්‍රදේශය එහි ඉහල ජල පෝෂක ප්‍රදේශය වේ.

මූලාශ්‍රය: පර්යේෂණ ලිපි, ටී එන් වික්‍රමාරච්චි ඉඹිදියිරා සහ විජයරත්න

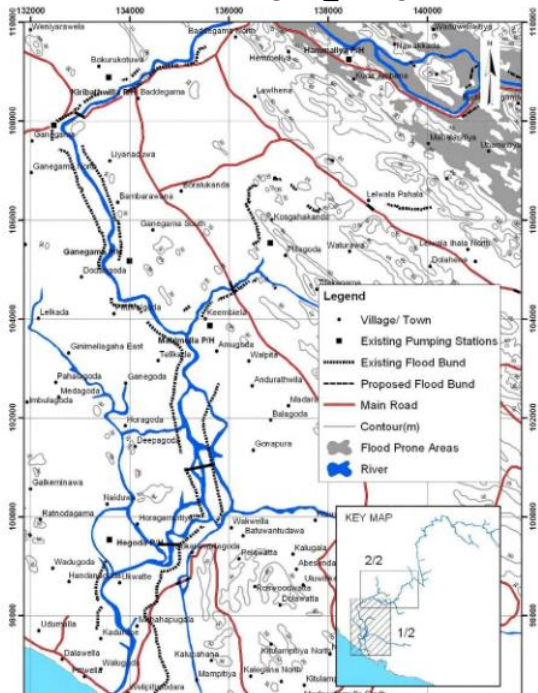
Applicability of global public domain data versus local detailed data for distributed hydrological modelling: a study form Gin river basin Sri

රූපය 2.6 : ලංකාවේ වර්ෂාපතනයේ ස්වභාවය
Annual Rainfall Distribution – Long Term Average

මූලාශ්‍රය: වාර්ෂික දෙපාර්තමේන්තුව, 2019

රූපය 2.7 : ගිංගල ජල ගැලුම් පාලන ව්‍යාපෘතිය

මූලාශ්‍රය: වාර්ෂික දෙපාර්තමේන්තුව

තවද වර්ෂයේ වැඩි කාලයක් නිරන්තර වර්ෂාපතනය ලැබෙන, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට උතුරින් හා නැගෙනහිර දිශාවෙන් ගලා බසින ගිංගල සහ එහි අතු ගඟා ද ඇතුළුව ප්‍රදේශයේ පවත්නා මුළු භූමියෙන් 26% ක් පමණ පහත්බිම් (ජල නල, කුඹුරු හා වගුරු බිම්) ව්‍යාප්තව ඇත. ගිංගල දෙණියේ මධ්‍ය කොටසේ පිහිටා ඇති බද්දේගම මිටියාවත් ප්‍රදේශයට හා ගිංගල ඉහළ නිම්නයට ලැබෙන අධික වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් නිරන්තර ජල ගැලීම් වලට ලක් වන ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත. ඒ අනුව ගිංගල දෙපස ජීවත් වන ජනතාවගේ ජීවිත සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීම සඳහා ගංවතුර ආරක්ෂණ වැඩ පිළිවෙල හෙවත් ගිංගල පාලන යෝජනා ක්‍රමය 70 දශකයේ මහජන වින සමුහාණ්ඩුවේ ආධාර මත ආරම්භ කර ඇත. එම ව්‍යාපෘතිය මඟින් ඉදි

කළ ජල ගැලුම් පාලන බැම්ම සහ අනිරික්ත ජලය ගලා බැසීම සඳහා සකස් කරන ලද පුනුල්ලුව ඇළ, කිඹි ඇළ, හෝලුවාගොඩ ඇළ ආදී ඇළ මාර්ග පද්ධති හා වේලි හේතුවෙන් බද්දේගම නගරයේ ජල ගැලීම් බෝහෝ දුරට පාලනය කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

මීට අමතරව ජපාන ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනයේ (JICA) විශේෂඥ කණ්ඩායමක් 2009 දී සිදුකරන ලද ව්‍යාපෘතියක් අනුව ගිංගලේ සියලු යාන්ත්‍රික සංරචක නව උපාංග ආදේශ කිරීමට නිර්දේශ කර ඇත.

ඒ අනුව මේ සඳහා රු. මිලියන 700 ක පිරිවැයක් ඇස්තමේන්තුගතකර තිබූ අතර 2021 වර්ෂය වන විට ව්‍යාපෘතියේ සියලු කටයුතු අවසන් කර ඇත.

02. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වීමේදී පළමු අදියර ලෙස කොට්ටාව සිට මාතර ගොඩගම දක්වා ඉදි වන අධිවේගී මාර්ගයේ 6 වන හුවමාරු මංසන්ධිය බද්දේගම - නයාපාමුල ප්‍රදේශයට හිමි වී ඇත. ප්‍රාදේශීය ආර්ථිකය වර්ධනය කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කළ අධිවේගී මාර්ගය බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය හරහා ගමන් කිරීම පමණක් නොව එහි හුවමාරු මංසන්ධියක් බද්දේගම නගරයට හිමි වීම තුළින් ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු නිවු කිරීම අපේක්ෂාව වී ඇත.

ඒ සඳහා නාගොඩ - බද්දේගම ආර්ථික සංවර්ධන කොරිඩෝව (පටය) හික්කඩුව - බද්දේගම, සංචාරක කොරිඩෝව, බද්දේගම - රජගම ප්‍රවාහන කොරිඩෝව ඉදි කිරීම තුළින් බද්දේගම නගරය සංවර්ධනය කිරීමට එම අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය මගින් අපේක්ෂා කර ඇත. එහෙත් මේ දක්වා අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලඟා කර ගැනීම සඳහා සුදුසු සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙලක් මෙම ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව සඳහන් කළ හැකිය.

රූපය 2.8 : දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මූලාශ්‍රය: මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය

2.2.3. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සහ සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 සඳහා අදාළ වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති

1. ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය

ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් 2017 - 2050 සැලැස්මේ සඳහන් නාගරික වර්ගීකරණයට අනුව කොළඹ, හම්බන්තොට යන නගර සමඟ ද, ගාල්ල ජාතික නගරය හා සම්බන්ධ නගරයක් වන මාතර නගරය සමඟ දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හරහා සෘජුව සම්බන්ධ වීමේ හැකියාවක් බද්දේගම නගරයට ඇත.

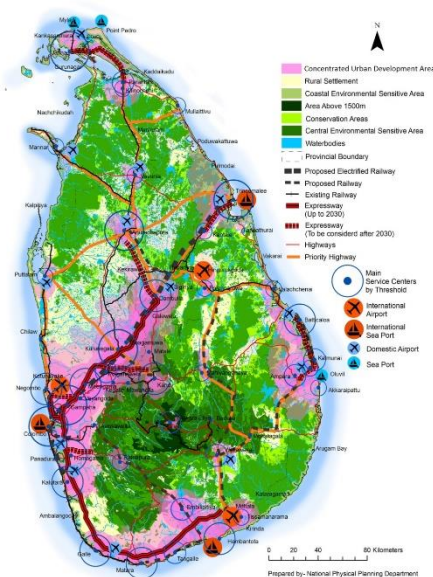
ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ජාතික නගරය ලෙස සංවර්ධනය වන ගාල්ල නගරයට කි. මී. 16 ක් පමණ සෘජු හා වක්‍ර දුරකින් පිහිටා ඇති බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සහ බල ප්‍රදේශයට ගාල්ල නාගරිකයේ සංවර්ධනයේ විභවතාවයන් ළඟා කර ගැනීමේ සෘජු හැකියාව පවතියි. එමෙන්ම වසර 2050 වන විට ඉදිකිරීමට යෝජිත අපනයන සැකසුම් කර්මාන්ත කලාපය ගාල්ල කොග්ගල පිහිටා තිබීමත් අධිවේගී මාර්ගය භාවිතා කරමින් එම කලාපය සමඟ සෘජුව සම්බන්ධ වීමේ හැකියාවක් බද්දේගමට පැවතීම අනාගත සංවර්ධනයේදී ධනාත්මක සාධකයක් ලෙස යොදා ගත හැකිය.

තවද 2017 - 2050 ජාතික භෞතික සැලැස්මට අනුව ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පවත්නා කෘෂි කාර්මික නිෂ්පාදන නව අගය එකතු කළ කර්මාන්ත ලෙසින් ආර්ථික වර්ධනයට දායක කර ගැනීම අරමුණක් වී ඇති බැවින් කෘෂි කාර්මික ආර්ථික රටාවක් හිමි ප්‍රදේශක් ලෙස ජාතික භෞතික සැලසුම මඟින් හඳුන්වා දී ඇති උපාය මාර්ග ඒ සඳහා යොදා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

එමෙන්ම ගඟා සහ ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතිය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් ඒ ආශ්‍රිතව භෞතික හා සාමාජීය ගැටළු අවම වන ලෙස සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීමට යෝජිත උපාය මාර්ග බද්දේගම නගර සංවර්ධනයේ දී යොදා ගනිමින් ජන ජීවිතයේ ගුණාත්මක බව ඉහළ නංවමින් සංවේදී පරිසර පද්ධතිය ආරක්ෂා කිරීමට හඳුන්වා දී ඇති උපාය මාර්ග යොදා ගත හැකිය.

රූපය 2.9 : ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය

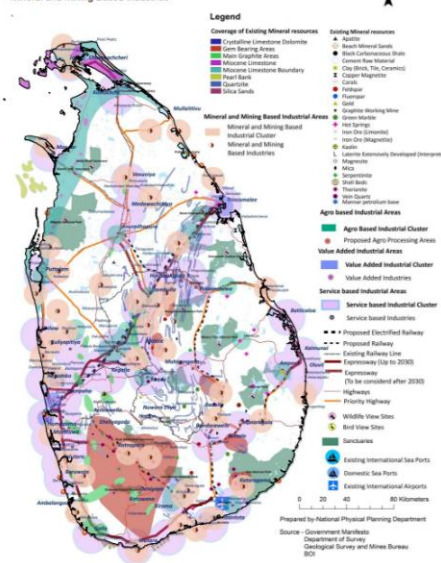
Figure 5.1 : The Proposed Spatial Structure - 2050

මූලාශ්‍රය: ජාතික භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව

රූපය 2.10 : ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය

Figure 5.7c: Proposed Industrial Development Areas 2050

කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් වෙරළ බඩ සංචාරක කටයුතු වලට අමතරව සංචාරකයන් රට තුළට ගෙන යාම සඳහා උපාය මාර්ග 2017 - 2050 ජාතික භෞතික සැලැස්මෙන් හඳුන්වා දී ඇති අතර, ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා කරමින් සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් ගාල්ල - ලෝක උරුම සංචාරක සැලසුම් හා හික්කඩුව සංචාරක කලාපය සමඟ ඇති කර ගත හැකි සෘජු සම්බන්ධතා මඟින් හැකියාව ඇත.

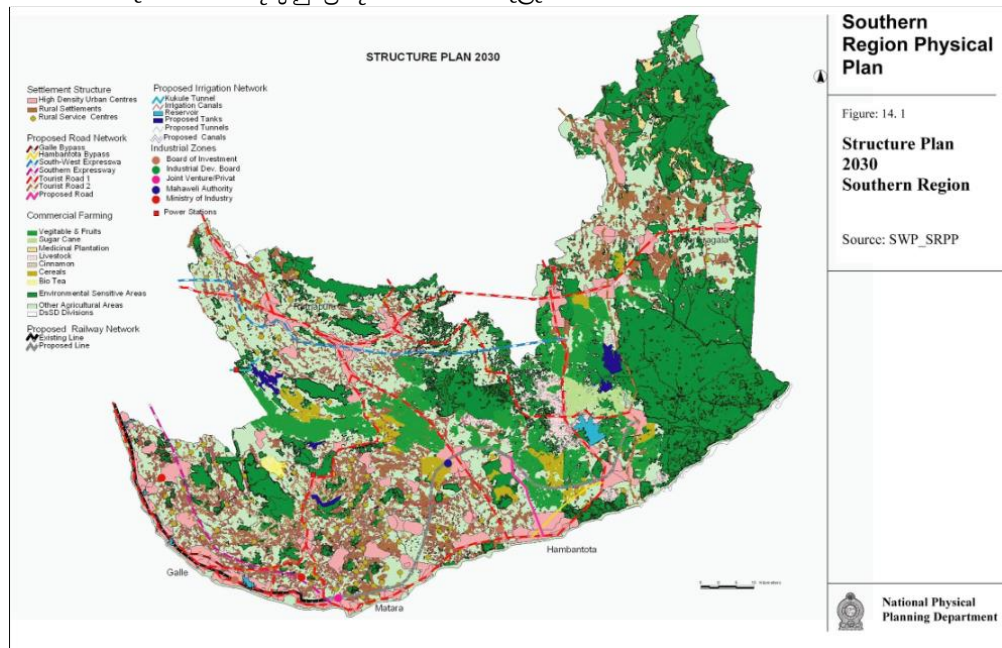
2017 - 2050 සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති ජාතික භෞතික සැලැස්ම අනුව එම සැලැස්ම තුළින් හඳුන්වා දී ඇති උපාය මාර්ග බද්දේගම නගරය සංවර්ධනය කිරීමේදී මොනවට යොදා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

2. දකුණු ප්‍රදේශ භෞතික සැලැස්ම

වසර 2020 - 2033 දක්වා කාලය තුළ දකුණු කලාපය සඳහා සකස් කර ඇති භෞතික සැලැස්මට අනුව ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ගාල්ල නගරය මහා නාගරික ප්‍රදේශයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අරමුණු කර ඇති අතර, බද්දේගම සේවා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

දකුණු පළාත් භෞතික සැලැස්මට අනුව කර්මාන්ත කලාපයම ඒකාබද්ධ සංචාරක කලාපයට ඉතාමත් සම්පව පිහිටි ප්‍රදේශයක් ලෙස හා සංවර්ධන අවස්ථා සඳහා බහුවිධ විභවතා ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පැවතීම නිසා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයේ උපාය මාර්ග මෙම ප්‍රදේශයට නතු කර ගැනීමේ හැකියාවක් ඇති බව පෙනී යයි.

රූපය 2.11 : දකුණු ප්‍රදේශ භෞතික සැලැස්ම

මූලාශ්‍රය: භෞතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව

2.2.4 බද්දේගම බල ප්‍රදේශයෙහි භෞතික පසුබිම

1. භූමි පරිහෝජනය

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි 2020 වර්ෂය වක විට මුළු භූමියෙන් 32% ක ප්‍රමාණයක් නේවාසික භාවිතය සඳහාත්, 23% ක ප්‍රමාණයක් නේ වගාව සඳහා සහ 22%ක ප්‍රමාණයක් කුඹුරු සඳහා භාවිත වී ඇති බව පෙනී යයි. තවද මුළු භූමියෙන් 7% පමණ ප්‍රමාණයක් වගුරු බිම් හා ජලනල වලට අයත් වේ. එසේම මුළු බිම් ප්‍රමාණයෙන් 36% ක් පමණ ඉදිකරණ ලද ප්‍රදේශ වන අතර ඒවා වාණිජ හා වෙනත් ගොඩනැගිලි ලෙස හඳුනාගත හැක.

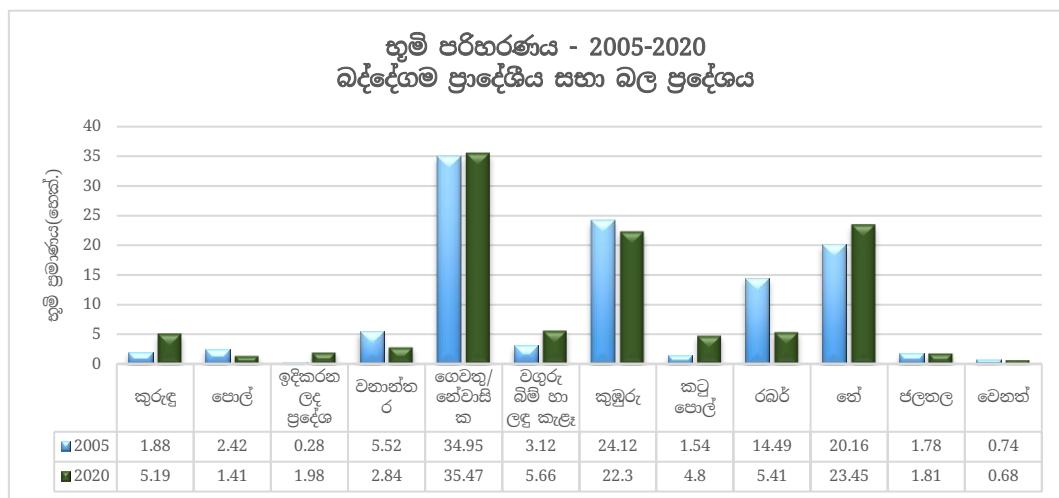
වගුව 2.1 : භූමි පරිහෝජනය

භූමි පරිහරණය

භූමි පරිහරණය	2005	2020	%
වාණිජ/කර්මාන්ත/සංවර්ධනය කල බිම්	0.28	1.98	1.49
කුඹුරු	24.12	22.30	-1.59
වගුරු	3.12	5.66	2.23
පොල්	2.42	1.41	-0.88
ගෙවතු/වගාව/නේවාසික	34.95	35.47	0.46
නේ	20.16	23.45	2.88
වනාන්තර	5.52	2.84	-2.35
කටු පොල්	1.54	4.80	2.86
රබර්	17.49	5.41	-10.59
කුරුඳු සහ වෙනත් වගා	1.88	5.19	2.91
ජලාල ප්‍රදේශ	1.78	1.81	0.03
එකතුව	111	111	

මූලාශ්‍රය: දිස්ත්‍රික් ඉඩම් පරිහරණ කාර්යාලය,ගාල්ල

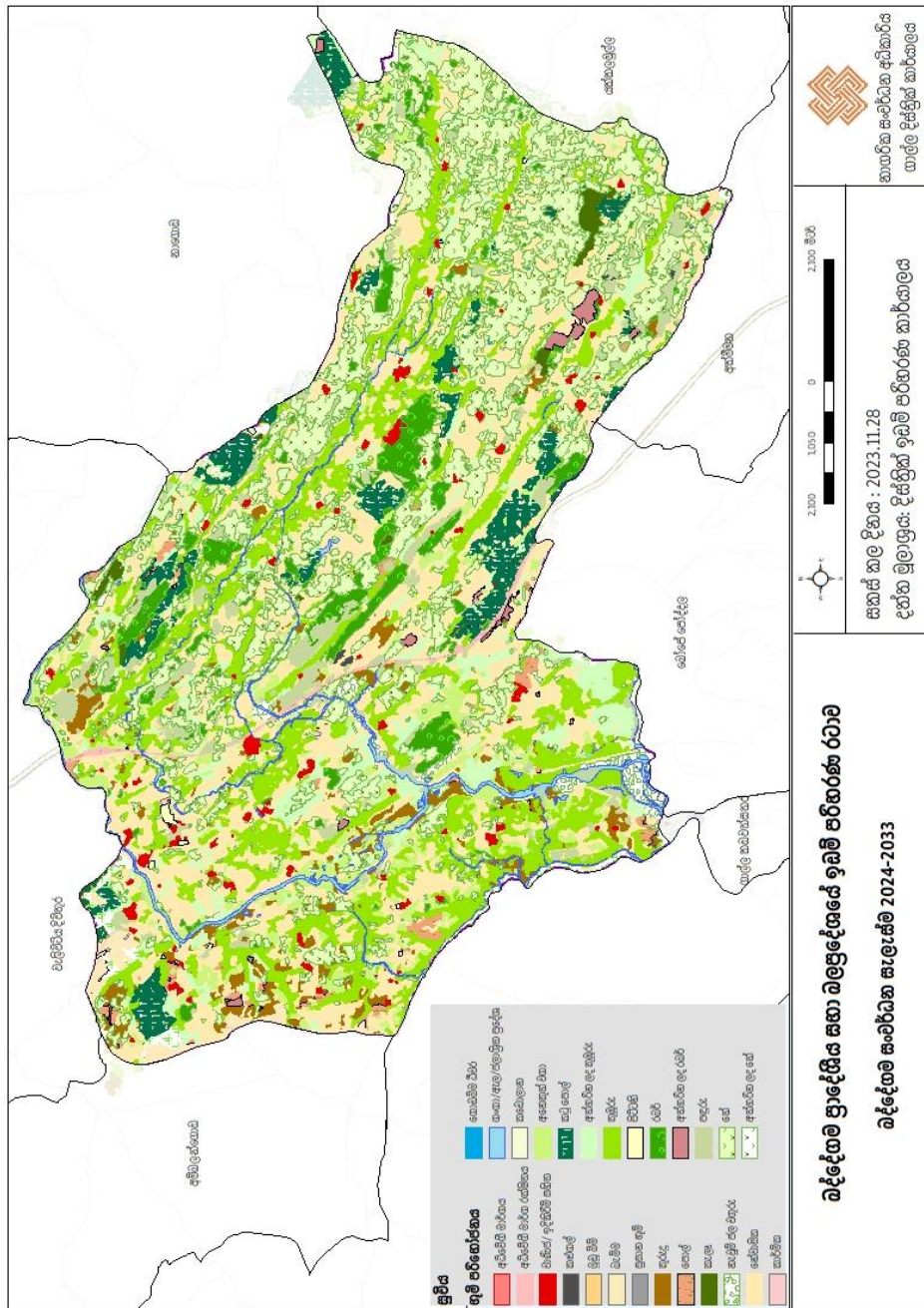
රූපය 2.12 : භූමි පරිහෝජනය

මූලාශ්‍රය: දිස්ත්‍රික් ඉඩම් පරිහරණ කාර්යාලය,ගාල්ල

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි 2005 සහ 2020 යන වර්ෂ වල භූමි පරිහරණය පිළිබඳව සැසඳීමේ දී වසර 15 ක කාලය තුළ භූමි පරිහරණයේ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් ඉහත ප්‍රස්ථාර අංක 2.1 මගින් පැහැදිලි කර ගත හැක. ඒ අනුව රබර් වගාවේ සීඝ්‍ර අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන අතර පොල් හා වී වගාවේ ද පහත වැටීමක් පවතින බව හඳුනා ගත හැක. වගුරු බිම් 2% කින් පමණ ඉහළ යාමට වී වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය පහත වැටීම ද හේතු විය හැකි බව සඳහන් කළ හැකිය. එමෙන්ම තේ හා කුරුඳු වගාවේ 2005 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2020 වර්ෂය වන විට 3% වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. කෙසේ වුවද ප්‍රදේශයේ දේශගුණික පසුබිම සැලකීමේදී තේ සඳහා වඩාත් හිතකර පරිසර සාධක පවතින බැවින් තේ වගාව සඳහා වැඩි නැඹුරුතාවයක් දක්නට ලැබේ.

සිතියම 2.2 : භූමි පරිහරණ රටාව, බද්දේගම

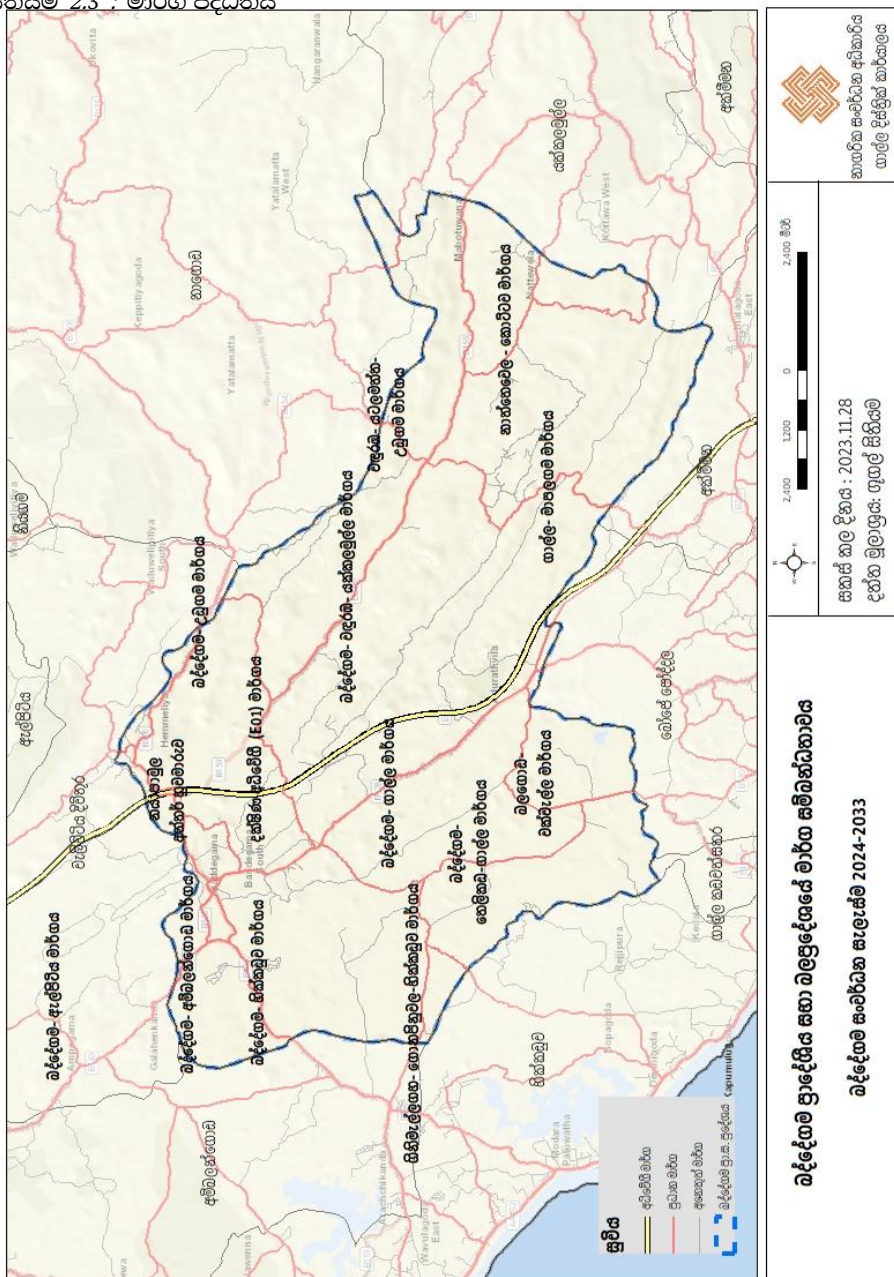

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2. මහා මාර්ග පද්ධතිය

බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ භෞතික අපරව්‍යුහ පහසුකම් යටතේ මාර්ග පද්ධතියට සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමිවේ. බද්දේගම නගරයේ සිට කි. මී. 2.5 ක් පමණ දුරින් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය ගමන් කිරීමත් පිටිසුම් මධ්‍යස්ථානයක් වන නයාපාමුල, අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයේ පිහිටීමත් අධිවේගී ප්‍රවේශ මාර්ගය වන හික්කඩුව - නයාපාමුල ප්‍රවේශය බද්දේගම නගරය හරහා ගමන් කිරීමත් ප්‍රදේශයේ භෞතික සංවර්ධනයට ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයා ඇත. ප්‍රදේශය හරහා දිවෙන ප්‍රධාන මාර්ග ලෙස (B ශ්‍රේණියට) ගාල්ල - බද්දේගම ප්‍රධාන මාර්ගය, බද්දේගම - නාගොඩ මාර්ගය, බද්දේගම - හික්කඩුව, - බද්දේගම අම්බලන්ගොඩ, බද්දේගම - වඳුරඹ මාර්ගය හඳුනා ගත හැකිය. ප්‍රධාන නගරයට හා අභ්‍යන්තර නගර රැසකට සම්බන්ධ වන මාර්ග ජාලයකින් සමන්විත වන අතර, අභ්‍යන්තර මාර්ග ප්‍රාදේශීය සභාව මඟින් නඩත්තු කටයුතු සිදු කෙරේ.

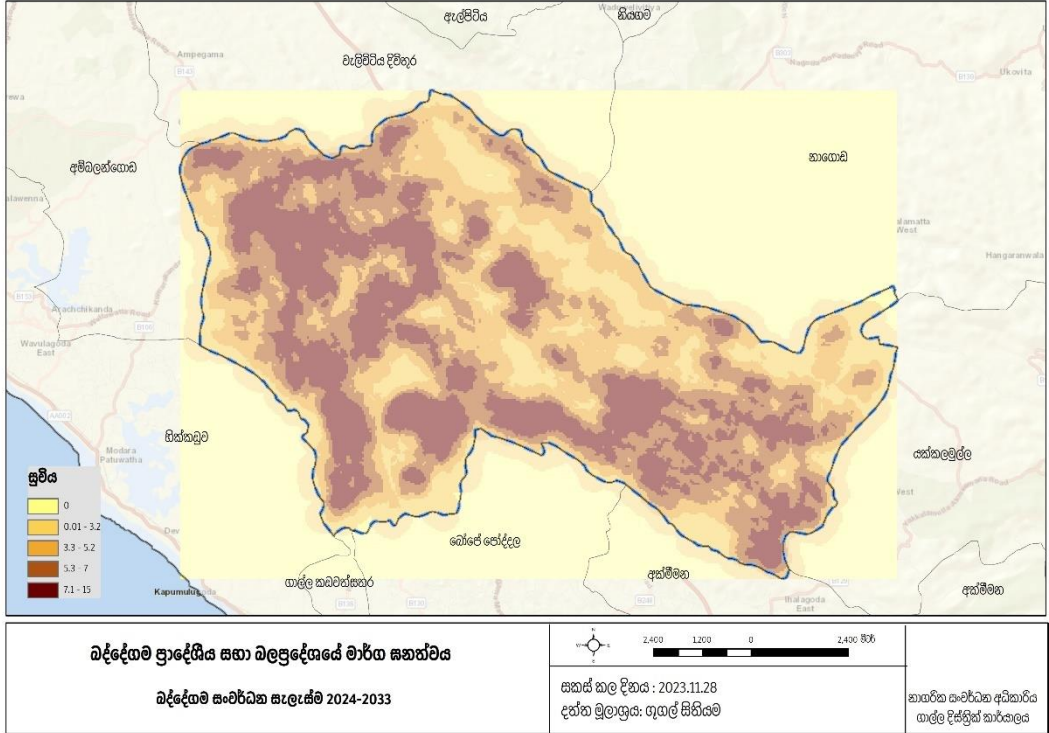
පිතිසම 2.3 : මාර්ග පද්ධතිය

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ඒ අනුව ප්‍රදේශය තුළ “ඊ”, “බී” “සී” හා “ඩී” ගණයට අයත් මාර්ග හඳුනා ගත හැකි අතර “ඒ” කාණ්ඩයට අයත් මාර්ග කිසිවක් නොමැත. මාර්ග කිහිපයක් හැරුණු කොට සියලුම මාර්ග මීටර් 6කට වඩා අඩු පළලකින් යුක්ත වන බවට හඳුනා ගෙන ඇත. කෙසේ වුවද මාර්ග ඝනත්වය සලකා බැලීමේදී සියලුම ප්‍රදේශ ආවරණය වන ආකාරයට මනා මාර්ග ඝනත්වයක් ඇති බව සිතියම 2.4 මගින් පැහැදිලි වේ.

සිතියම 2.4 : මාර්ග ඝනත්වය

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
ප්‍රදේශයේ “ඊ” ගණයට අයත් මාර්ග පහත පරිදි වේ.

වගුව 2.2 : ඊ ගණයට අයත් මාර්ග

අනු අංකය	ඊ ගණයට අයත් මාර්ග	දිග (කි.මී.)
01.	(E2) දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය	9.5
එකතුව		9.5

ප්‍රදේශයේ බී සී හා ඩී ගණයට අයත් මාර්ග පහත පරිදි වේ.

වගුව 2.2 : බී ගණයට අයත් මාර්ග

අනු අංකය	බී ගණයට අයත් මාර්ග	දිග (කි.මී.)
01.	වදුරඹ - ඇතුමලේ හික්කඩුව පාර	1.35
02.	ගාල්ල - බද්දේගම පාර	8. 10
03.	නයාපාමුල - උනන්විටිය පාර	6. 45
04.	හික්කඩුව - බද්දේගම ගල්හේන පාර	7. 70
05.	වදුරඹ - කොට්ටව පාර	6. 30
06.	ලබුදුව - වදුරඹ සන්දරවල පාර	10. 50

07.	හල්පානොට - කුරුඳුගහ පාර	0. 35
08.	බද්දේගම - හල්පානොට පාර	1. 65
එකතුව		42. 40

වගුව 2.3 : “ඩී හා සී” ගණයට අයත් මාර්ග

අනු අංකය	“ඩී හා සී” ගණයට අයත් මාර්ග	දිග (කි.මී.)
01.	ඕවිලාන - පිටදෙනිය මාර්ගය	5. 20
02.	රත්ගම - සන්දරවල මාර්ගය	2. 56
03.	පෝද්දල - කිඹිය මාර්ගය	6. 40
04.	වල්පිට - මස්සල තොටුපළ මාර්ගය	2. 16
05.	පෝද්දල - පහළකිඹිය මාර්ගය	1. 60
06.	ශ්‍රීපාද ගොඩැල්ල පාර	2. 56
07.	දික්පිට්ටල - ඇල්ලෙගොඩ මාර්ගය	0.50
08.	පල්ලිගොඩ - නාත්තෙවෙල මාර්ගය	1. 60
එකතුව		22. 58

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

බද්දේගම ප්‍රදේශයට ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයන ප්‍රධාන අංශය බස් රථ මඟින් සිදු කෙරෙන ප්‍රවාහනය වේ. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන අංශ දෙකෙන්ම ප්‍රවාහන කටයුතු සිදු කෙරෙන අතර, දුම්රිය මාර්ගය බද්දේගම නගරය සඳහා දක්නට නොමැත. බද්දේගම - ගාල්ල ප්‍රධාන මාර්ගය හරහා දෛනික ගමන් වාර 176 ක් යටතේ බස් රථ 19 ක් ධාවනය වන අතර, සියළුම බස් රථ වල දෛනිකව මඟින් 7392 ක් පමණ ගමන් කිරීම සිදුවේ. බද්දේගම නගරයෙන් ආරම්භ වී අම්බලන්ගොඩ - හික්කඩුව වලුරඹ වැනි උප නගර කරා දිනකට බස් රථ 67 ක් ගමන් වාර 176 ක් යටතේ ධාවනය වේ.

රූපය 2.13 : බද්දේගම බස් නැවතුම්පොළ

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ

බද්දේගම ප්‍රධාන බස් නැවතුමෙන් පටන් ගන්නා රුහුණු බස් සමාගම සමාගමට අයත් බස් සහ පුද්ගලික බස් රථ සේවාවන් පහත පරිදි වේ.

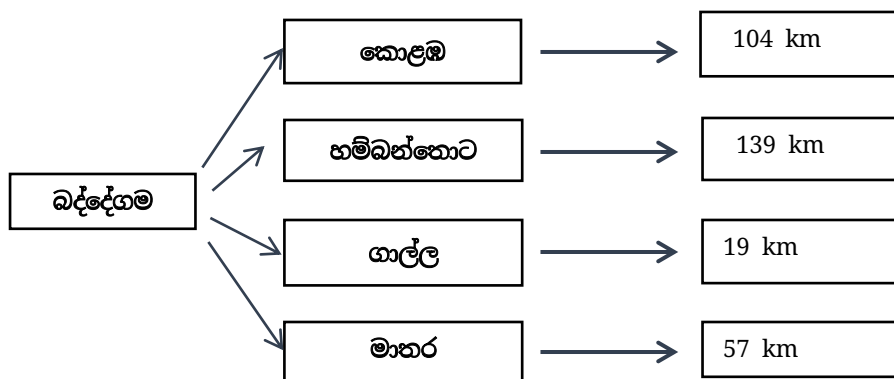
වගුව : 2.4 දෛනික බස් රථ ධාවන කටයුතු, බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

මාර්ග අංකය	සේවාව	පොදු බස් රථ සංඛ්‍යාව	ලංගම බස් රථ සේවාව	එක් මාර්ගයක ගමන් කරන වාර ගණන	දෛනික මගීන් සංඛ්‍යාව
370	බද්දේගම - ගාල්ල	13	06	176	7392
372	බද්දේගම - යක්කලමුල්ල	04	01	32	1344
372/4	බද්දේගම - ඇල්ලකන්ද යක්කලමුල්ල	01	-	06	180
378	බද්දේගම - වඳුරඹ - ගාල්ල	04	02	26	1092
391/1/	බද්දේගම - අම්බලන්ගොඩ	06	04	96	4000
391/3	බද්දේගම - මානම්පිට - අම්බලන්ගොඩ	02	-	20	600
393/1	බද්දේගම - හික්කඩුව	06	03	103	3700
393/2	බද්දේගම - හික්කඩුව - අම්බලන්ගොඩ	01	-	10	400
369/2	බද්දේගම - නාගොඩ - උඩුගම	02	05	57	2300
514/1	බද්දේගම - වක්වැල්ල - ගාල්ල	01	-	14	476
530	බද්දේගම - පිංතාලිය	03	02	76	2800
762/3	බද්දේගම - ඇල්පිටිය	01	-	06	180

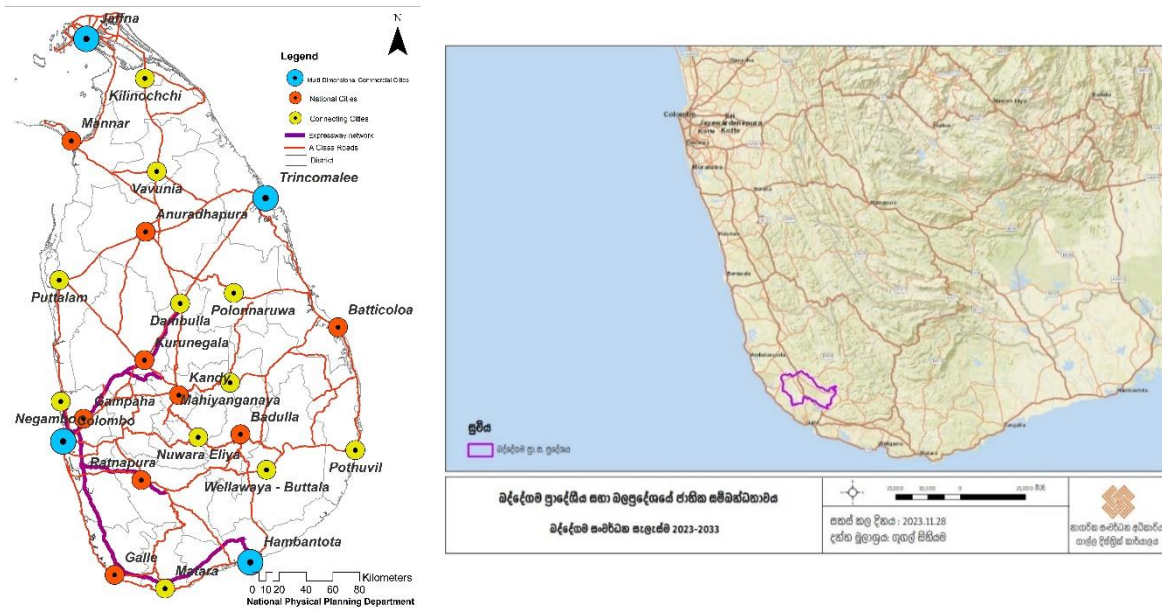
මූලාශ්‍රය - මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය - 2020

3. ජාතික සම්බන්ධතාවය

ජාතික භෞතික සැලැස්මේ නාගරික වර්ගීකරණය අනුව සිව්මහා වාණිජ නගරයන්ගෙන් නගර දෙකක් සමග ද (කොළඹ, හම්බන්තොට) , ජාතික නගර නවයෙන් එක් නගරයක් (ගාල්ල) හා සහසම්බන්ධිත නගරයන්ගෙන් එක් නගරයක් (මාතර) සමගද බද්දේගම සෘජුව සම්බන්ධ වී ඇත.

රූපය 2.14 : ජාතික සම්බන්ධතාවය

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

4. කලාපීය සම්බන්ධතාවය

කලාපයේ අවට නගර වන ගාල්ල, උඩුගම, ඇල්පිටිය, යක්කලමුල්ල, හික්කඩුව, සහ අම්බලන්ගොඩ යන නගර සමඟ මනාව සම්බන්ද වූ මාර්ග පද්ධතියක් පවතී.

රූපය 2.15 : කලාපීය සම්බන්ධතාවය

බද්දේගම - ගාල්ල	19 km
බද්දේගම- උඩුගම	25 km
බද්දේගම - ඇල්පිටිය	18 km
බද්දේගම යක්කලමුල්ල	- 22km
බද්දේගම - හික්කඩුව	11 km
බද්දේගම අම්බලන්ගොඩ	- 20 km

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2.2.5 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි සමාජ සේවය පසුබිම

1. ජනගහනය

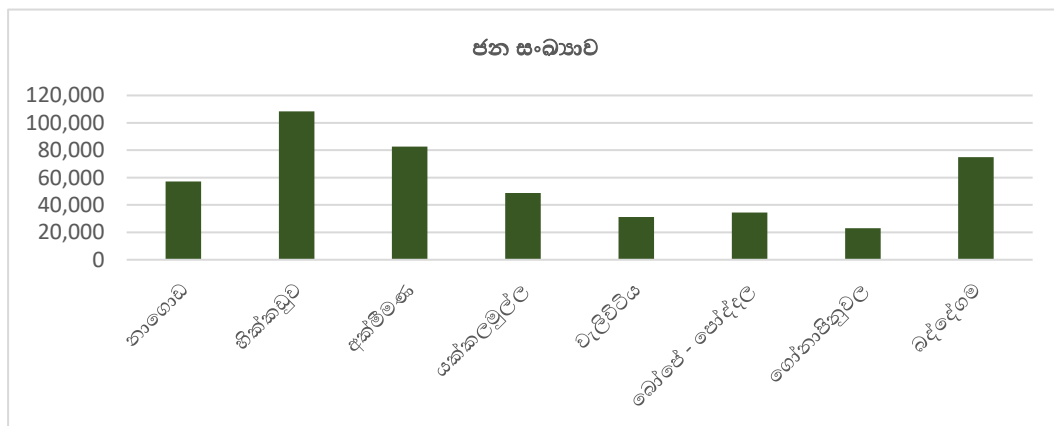
වගුව 2.5 : ජනගහනය

අනු අංකය	ප්‍රදේශය	ජන සංඛ්‍යාව	මුළු ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය
1	නාගොඩ	57,192	12
2	හික්කඩුව	108,273	24
3	අක්මිමණ	82,633	18
4	යක්කලමුල්ල	48,815	11
5	වැලිවිටිය	31,180	7
6	බෝපේ - පෝද්දල	34,474	7
7	ගෝනාපිනුවල	23,113	5
8	බද්දේගම	85,413	16

මූලාශ්‍රය: ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තා

2022 වර්ෂයේම ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තාව අනුව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු ජනගහනය 84513 කි. මෙම ප්‍රදේශයට යාබදව පවතින ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශ හා සැසඳීමේ දී හික්කඩුව සහ අක්මිමණ සභා බල ප්‍රදේශයට පමණක් දෙවැනි වූ ජන ව්‍යාප්තිය බද්දේගම සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ස්ථානගත වී ඇත. එය පෝෂක ප්‍රදේශයන්හි ජන සංඛ්‍යාවෙන් 16% ක ජන ව්‍යාප්තියකි.

රූපය 2.16 : ජන සංඛ්‍යාව

මූලාශ්‍රය - ජන සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව - 2022

බද්දේගම නගරයට ආසන්න බල ප්‍රදේශයන්හි ජන ව්‍යාප්තිය 2020

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට සමීප ප්‍රදේශයන්හි ජන ව්‍යාප්තිය අධ්‍යයනය කිරීමේදී බද්දේගම නගරයට බටහිරින් පිහිටි හික්කඩුව නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ජනගහනය වර්ධනය 0.28 වන අතර අවට සෙසු ප්‍රදේශයන්හි මුළු ජනගහනයෙන් 28% ප්‍රතිශතයකි. වර්තමානය වන විට හික්කඩුව ප්‍රදේශයෙහි ජන ව්‍යාප්තිය සඳහා භූමියෙහි හිඟතාවය දැඩි බලපෑමක් වී ඇති

අතර, එයට විකල්පය ලෙස එම ප්‍රදේශයන් සිට බද්දේගම නගරය කරා ජනයා විතැන් වීම මූලික ලක්ෂණයක් හඳුනා ගත හැකිය. එපමණක් නොව බෝපේ - පෝද්දල ප්‍රදේශ ජනාවාසකරණයේ උපරිමය බද්දේගම ජන සංඛ්‍යාව වර්ධනය වීමට ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත. ඒ අනුව සමස්ථ ජනගහනයෙන් 16% ක් නියෝජනය කිරීම තුළින් එය වඩාත් තහවුරු වේ.

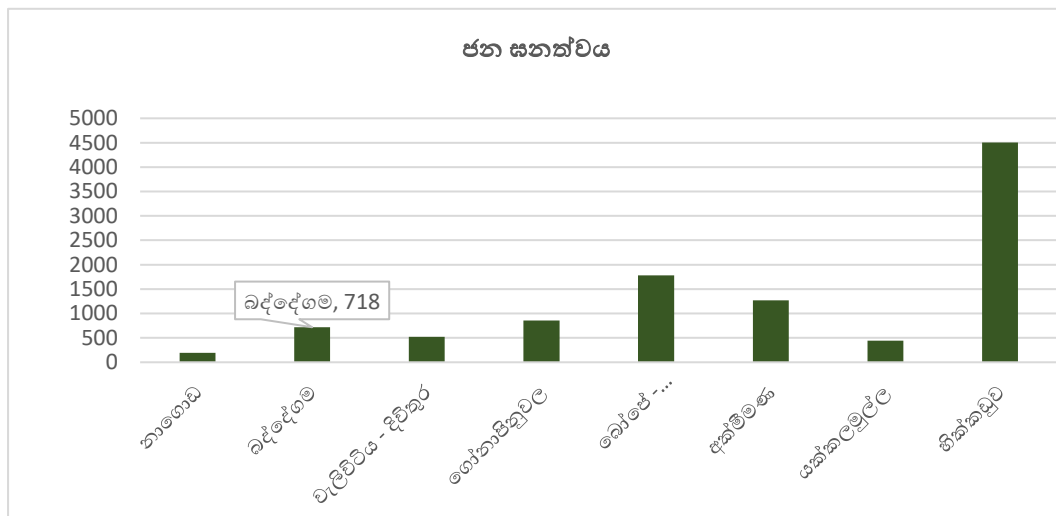
ප්‍රදේශයේ ජන ව්‍යාප්තිය

වගුව 2.6 : ජන ඝනත්වය - 2020

අනු අංකය	ප්‍රදේශය	ජනගහනය	වර්ග ප්‍රමාණය කි.මී	ජන ඝනත්වය ව.කි. 01 ට
1	නාගොඩ	57192	179	195
2	බද්දේගම	75008	111	718
3	වැලිවිටිය - දිවිතුර	31180	60	520
4	ගෝනාපිනුවල	23113	27	856
5	බෝපේ - පෝද්දල	53474	30	1782
6	අක්මිමණ	82633	65	1271
7	යක්කලමුල්ල	48815	110	444
8	හික්කඩුව	108103	24	4504

මූලාශ්‍රය: ජන හා නිවාස සංගණන වාර්තා

රූපය 2.17 : ජන ඝනත්වය

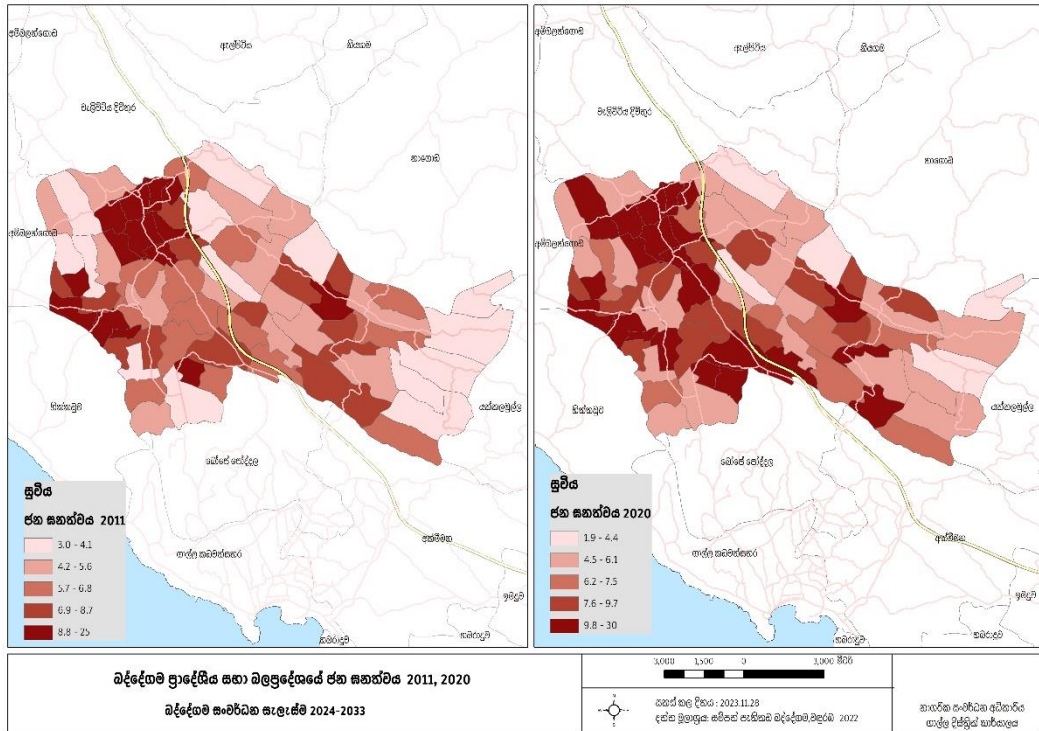

මූලාශ්‍රය - ජන සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව - 2022

ඉහත ප්‍රස්ථාරය හා වගුව අනුව බද්දේගම නගරය සමීප පෝෂක ප්‍රදේශයන්හි ජන ඝනත්වය සැසඳීමේදී වැඩි ජනඝනත්වය බටහිර දෙසින් පිහිටි හික්කඩුව නගරය ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්ත වී ඇත. තවද බෝපේ - පෝද්දල හා අක්මිමණ ප්‍රදේශයන්හි ජන ඝනත්වය වර්ග කි. මී. 01:1000 ඉක්මවා ඇත. වර්තමානය වන විට මෙම ප්‍රදේශයන් වර්ධනය වෙමින් පවතින බැවින් අනාගතයේදී බද්දේගම නගරය ජනාවාසකරණය ලක්ෂණ නිර්මාණය වෙමින් පවතින බව ඉහත සංඛ්‍යා දත්ත මගින් පැහැදිලි වනු ඇත.

එසේම ජන ඝනත්ව සිතියම අධ්‍යයනය කිරීමේදී ජනාවාසකරණය වීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවයක් පවතින බව මනාව තහවුරු වේ.

සිතියම 2.6 : ජන ඝනත්වය

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය

ප්‍රදේශයේ මුළු ජනගහනයෙන් 2020 වර්ෂයේදී යැපෙන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව 45.55% කි. ඉන් 24.02% ක් ප්‍රතිශතයක් ළමා ජනගහනය නියෝජනය කරයි. එය සමස්ථ ජනගහනයෙන් 1/5 කි. එබැවින් ළමා ජනගහනය වෙනුවෙන් දැරීමට සිදු වන සියළු වියදම් අනාගත ආයෝජනයන් වේ.

වගුව 2.6 : කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය - 2020

වයස් කාණ්ඩය	ජන සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
0 - 15	19144	24.02
15 - 60	47376	59.45
60>	13173	16.53

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

වගුව 2.7 : ජන වර්ග අනුව ජන සංයුතිය - 2020

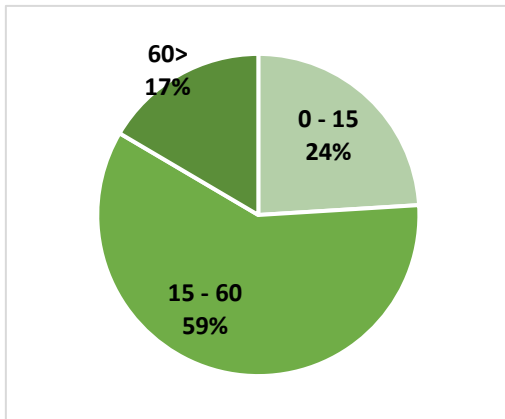
ජන වර්ගය	ජනගහනය	ප්‍රතිශතය
සිංහල	82016	96.08
ලාංකික දෙමළ	2163	2.53
ඉන්දියානු දෙමළ	1092	0.06
මුස්ලිම්	48	1.28
වෙනත්	40	0.05

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

එසේම මුළු ජනගහනයෙන් 16.58% ප්‍රතිශතයක් වැඩිහිටි ජනගහනය ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. සමස්ථ ජනගහනයෙන් 1/5 කට ආසන්න ප්‍රමාණයකින් සමන්විත වැඩිහිටි ජනගහනය නියෝජනය වීම තුළින් අතිතයේදී රටේ අනාගතය වෙනුවෙන් කරන ලද මෙහෙවර ඇගයීම හා කෘතවේදීත්වය පල කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය සුභ සාධක වියදම් වෙන් කළ යුතු වේ.

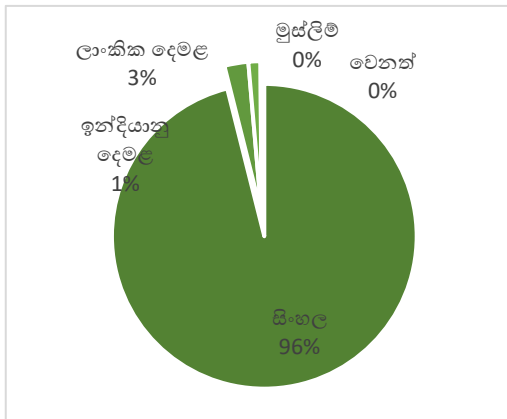
බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සමස්ථ ජනගහනයෙන් 59.45% ප්‍රතිශතයක් ශ්‍රම බලකායට ඇතුළත්ය. වයස් කාණ්ඩ 15 - 60 අතර ජනගහනය ශ්‍රම බලකාය නියෝජනය කරන බැවින් ඔවුන් රටේ වර්තමානය මෙන්ම අනාගතය වේ. ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් විශාල කැප කිරීමක් සිදු කරන මෙම ජන පිරිසෙන් උපරිම දායකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය කළ යුතුය. එය ප්‍රදේශයෙන් සංවර්ධනයට දායක වන මානව ප්‍රාග්ධන සම්පත බැවිනි.

රූපය 2.18 : කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය - 2020

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

රූපය 2.19 : ජාතිය අනුව ජනගහනය - 2020

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉහත වගුව අනුව ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව ඇති ජන සංයුතිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේදී 96.08% ක් සිංහල ජන වර්ගය නියෝජනය කරයි. ඉතිරි 3. 02% ජන පිරිස දෙමළ, මුස්ලිම් හා අනෙකුත් ජන වර්ග නියෝජනය කරන අතර, එම පිරිසෙන් 66% ක් ලාංකික හා ඉන්දියානු දෙමළ ජනයා නියෝජනය කිරීම විශේෂත්වයයි. තේ හා රබර් වතු ආශ්‍රිත අඩු පහසුකම් යටතේ ජීවත් වන ජන පිරිසක් ලෙස මොවුන් හඳුනා ගත හැකිය.

ආගම අනුව ජන සංඛ්‍යාව - 2020

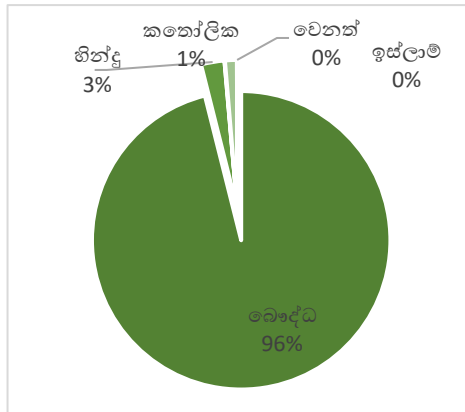
වගුව 2.8 : ආගම අනුව ජන සංයුතිය - 2020

ජන වර්ගය	ජනගහනය	ප්‍රතිශතය
බෞද්ධ	82016	96.08
හින්දු	2163	2. 53
ඉස්ලාම්	48	0.06
කතෝලික	1092	1.28
වෙනත්	40	0.05

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ආගම අනුව ජන සංයුතිය අධ්‍යයනය කිරීමේදී 96.08% ක් බෞද්ධාගමිකයන් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. හින්දු, මුස්ලිම් හා කතෝලික ආගම නියෝජනය කරන ජන පිරිසක් ද බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන අතර, එය සමස්ථ ජනගහනයෙන් 3.02% ක ප්‍රතිශතයකි. ඉන් 65% ප්‍රතිශතයක් හින්දු ආගමිකයන් ලෙස කැපී පෙනේ. වතු ආශ්‍රිත ජීවත් වන ජනතාව බව හඳුනා ගත හැකි වේ.

රූපය 2.20 : ජාතිය අනුව ජනගහනය - 2020

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

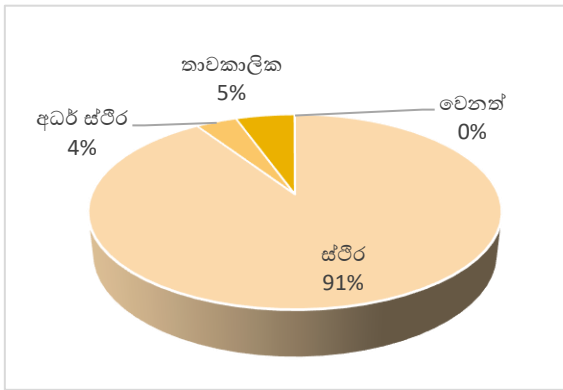
2. නිවාස සහ නිවාස ඝනත්වය

වගුව 2.9: නිවාස වර්ගීකරණය

නිවාස වර්ගය	2011	%	2020	%
ස්ථිර	16901	86.2	20762	90.4
අර්ධ ස්ථිර	1065	5.94	875	3.82
තාවකාලික	1509	8.21	1250	5.46
වෙනත්	15	0.07	10	0.04

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

රූපය 2.21 : නිවාස වර්ගීකරණය

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

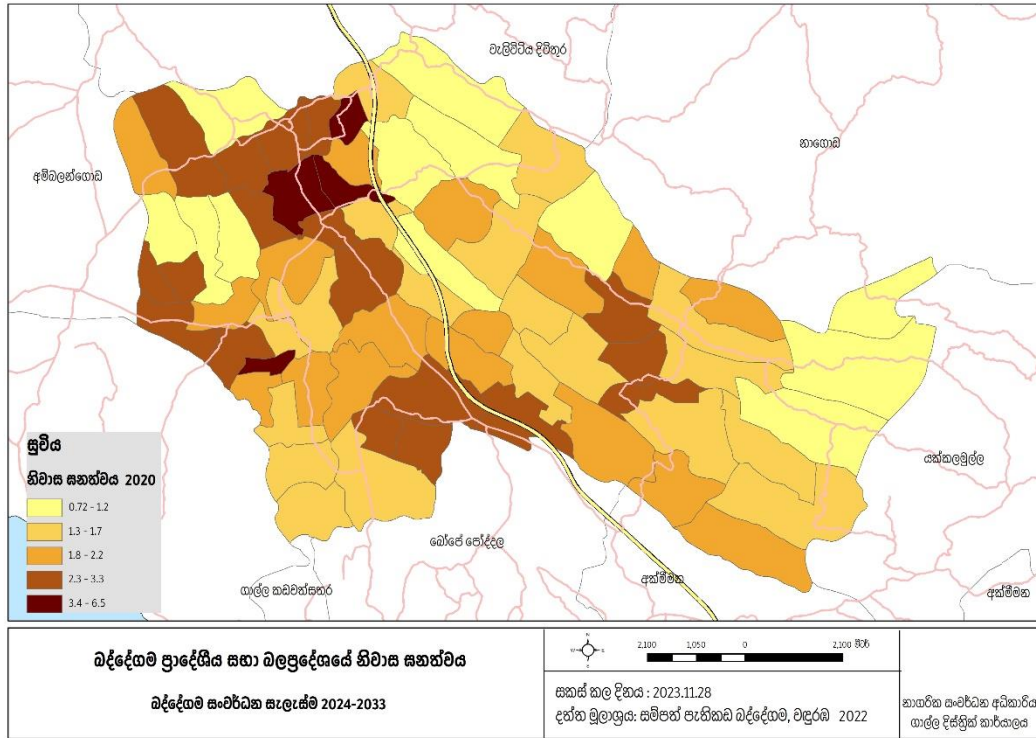
ඉහත වගුව අනුව වසර 10 ක් තුළ ඉදි කර ඇති නිවාස සංඛ්‍යාව 41 පමණ වර්ධනය වී ඇත. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 90% ක් ස්ථිර නිවාස ලෙස පැවතීම ඉතා වැදගත් ලක්ෂණයකි. 2011 වර්ෂයේදී 86.2 ක් පැවති ස්ථිර නිවාස සංඛ්‍යාව 2020 වර්ෂයේදී 90.47 ක් දක්වා වර්ධනය වීම තුළින් එය තවදුරටත් පැහැදිලි වේ.

නමුත් අර්ධ ස්ථිර නිවාස හා තාවකාලික නිවාස 10% ක් ලෙස පැවතීම වර්තමානයේ

නිවාස හිඟයක ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන්නකි.

වෙරළ ආශ්‍රිත සුනාමි ව්‍යයසනයන් සමඟ රට අභ්‍යන්තරයට ජනයා ප්‍රවේශ වීම තුළ වාසස්ථාන සඳහා සුදුසු භූමිය ලෙස මෙම ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීම ස්ථිර නිවාස වර්ධනය ද බලපා ඇත. එපමණක් නොව එවකට ලැබී තිබූ විදේශාධාර හා නිවාස ජන යෝජනා ක්‍රම ස්ථිර නිවාස සංඛ්‍යාව වැඩි වීමට බල පා ඇති බව තොරතුරු අධ්‍යයනයේදී හඳුනා ගත හැකි විය.

සිතියම 2.7 : ජන ඝනත්වය

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2.2.6 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි ආර්ථික පසුබිම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි ආර්ථික පසුබිම පිළිබඳව සැලකීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් ආංශික සේවා නියුක්තිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කල හැක. එනම් රාජ්‍ය, අර්ධ රාජ්‍ය, පෞද්ගලික, ස්වයං රැකියා, ආදී ලෙස රැකියාවන්හි නිරත වන පිරිස හඳුනා ගත හැක.

ප්‍රදේශයේ මුළු ගනහනයෙන් 20% ක ප්‍රමාණය වැඩකළ හැකි වයසේ ජනගහනය වේ.

වගුව 2.9: 18 ට වැඩි ජනගහනය

වයස් බාණ්ඩ	ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය	ජන සංඛ්‍යාව	ප්‍රදේශයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාව % ලෙස
18 - 25	ස්ත්‍රී	2413	3
	පුරුෂ	1994	2
25 - 40	ස්ත්‍රී	2911	3
	පුරුෂ	2040	2
40 - 55	ස්ත්‍රී	2607	3
	පුරුෂ	1921	2
55 ට වැඩි	ස්ත්‍රී	1976	2
	පුරුෂ	1640	2
එකතුව		17502	20
ප්‍රදේශයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාව		85413	

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තා 2022, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

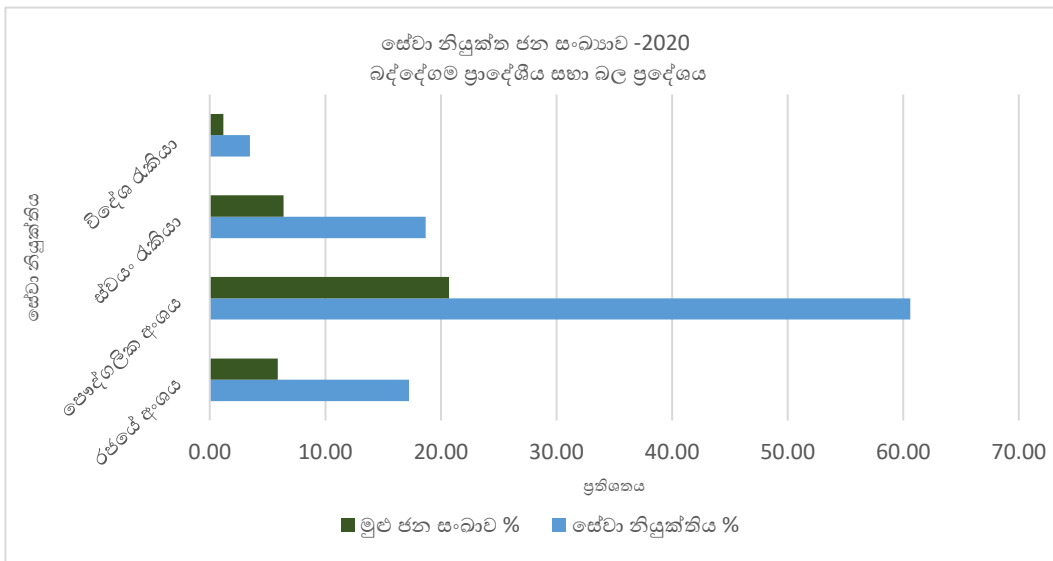
රැකියා අංශයේ වර්ගීකරණය කුලීන්, ජනතාවගේ ආර්ථික තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු සපයයි. ඒ අනුව, 2020 වර්ෂයෙහි සම්පත් පැතිකඩ පරිදි විවිධ අංශයන්හි රැකියාවෙහි නියුතු ප්‍රමාණය පහත පරිදි වේ. මේ අනුව වැඩි ප්‍රමාණයක් පෞද්ගලික අංශයෙහි රැකියාවෙහි නියුතු වන බව හඳුනා ගත හැක. තවද ප්‍රදේශයෙහි ආර්ථිකය සඳහා ස්ත්‍රී දායකත්වයද ඉතා ඉහල අගයක් ගන්න බව වගු අංක 2.3 කුලීන් දැක ගත හැකිය.

වගුව 2.10: සේවා නියුක්තිය, බද්දේගම

සේවා නියුක්ත ජන සංඛ්‍යාව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය- 2020			මුළු ජන සංඛ්‍යාව %
සේවා නියුක්තිය	සංඛ්‍යාව	%	
රජයේ අංශය	4980	17.24	5.89
පෞද්ගලික අංශය	17508	60.61	20.69
ස්වයං රැකියා	5397	18.68	6.38
විදේශ රැකියා	1003	3.47	1.19
එකතුව	28888	100.00	34.15

මූලාශ්‍රය: බද්දේගම සම්පත් පැතිකඩ, 2020

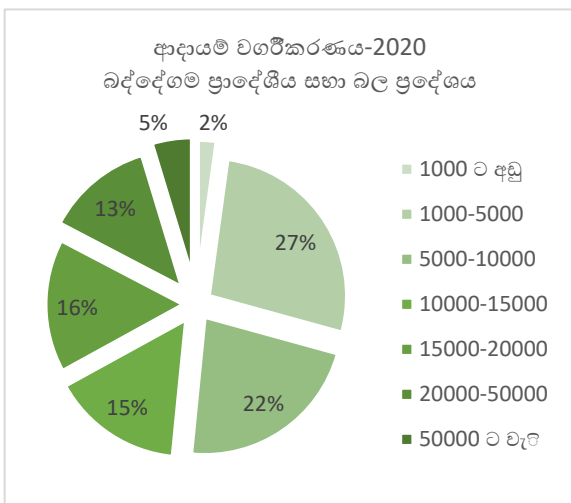
රූපය 2.22 : සේවා නියුක්තිය

මූලාශ්‍රය: බද්දේගම සම්පත් පැතිකඩ, 2020

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි 2020 වර්ෂයේ සංඛ්‍යා ලේඛන වලට අනුව මාසික අදායම් මට්ටම් අනුව පවුල් සංඛ්‍යාව පහත පරිදි හඳුනා ගත හැකිය. ඒ අනුව රු.1000 ට අඩු මාසික අදායමක් ලබන ප්‍රමාණය 2% ක ප්‍රතිශතයක් වන අතර බහුතරය රු.1000-50000 ත් අතර මාසික අදායමක් ලබන හා රු. 50000ට ඉහල මාසික අදායමක් ලබන පිරිස 1054ක් හෙවත් මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් 5%ක් වේ. එය ප්‍රදේශයෙහි ආර්ථික මට්ටම සාමාන්‍ය මට්ටමක පවතින බවට සාධයක් වේ.

රූපය 2.23 : මාසික අදායම් මට්ටම අනුව ජන සංඛ්‍යාව වගුව 2.11: සේවා නියුක්තිය, බද්දේගම

මූලාශ්‍රය: සම්පත් පැතිකඩ, 2020, බද්දේගම, වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ

ආදායම් වර්ගීකරණය-2020 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

ආදායම් බණ්ඩය	ජන සංඛ්‍යාව	%
1000 ට අඩු	487	2
1000-5000	6094	27
5000-10000	5012	22
10000-15000	3470	15
15000-20000	3520	16
20000-50000	2843	13
50000 ට වැඩි	1054	5
	22480	100

මූලාශ්‍රය: බද්දේගම සම්පත් පැතිකඩ, 2020

2.2.7 බද්දේගම බල ප්‍රදේශයෙහි සේවා හා යටිතල පහසුකම් පසුබිම

1. ජල සම්පාදනය

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ 79% ක් පමණ ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ගනු ලබන්නේ ළිං ජලය මඟිනි. 13% ක් පමණ වන නිවාස ප්‍රතිශතයක් නල ජලය මඟින් තම ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ගනී. ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය මඟින් බද්දේගම නගරයේ කි. මී. 15 ක් පමණ දුරට ජල නල ඵලා ඇති අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් නාගරික ප්‍රදේශය ආවරණය කරමින් නල ජලය ලබා දී ඇත. බද්දේගම - ගාල්ල මාර්ගයේ සන්දරවල දක්වා ද බද්දේගම අම්බලන්ගොඩ මාර්ගයේ කිරිඳිතාවිල දක්වා ද හික්කඩුව මාර්ගයේ කි. මී. 2 ක් පමණ දුරට හා අධිවේගී පිවිසුම් මාර්ගයේ මහගොඩකන්ද පන්සල දක්වා සහ වදුරඹ - දම්පාගොඩ මාර්ගයේ කි. මී. 03 ක් පමණ දුරට නල ජල පහසුකම් ලබා දී ඇත.

විශේෂයෙන් බද්දේගම නගරයේ හා ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ නල ජල ඉල්ලුමක් පැවතිය ද බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ ජල උරුකියක් නොමැති වීමෙන් ප්‍රදේශයේ නල ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ලීමට ජල සම්පාදන මණ්ඩලයට නොහැකි වී ඇත.

බද්දේගම නගරයේ 1975 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ ජල ව්‍යාපෘතියක් වුව ද ප්‍රදේශයේ නල ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ලීමට ජලය ගබඩා කර ගැනීම සඳහා ජල උරුකියක් නොමැති වීම විශාල ගැටළුවක් බව හඳුනා ගත හැකි විය.

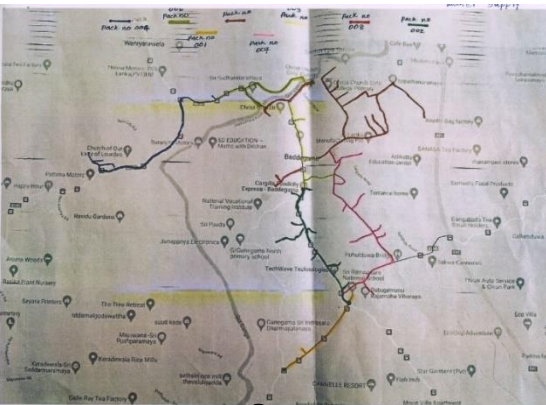
බද්දේගම නගරයේ නල ජලය ලබා ගැනීමේ ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රය ගිං ගඟ වන අතර, ගිං ගඟ ජල යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ජාතික ජල සම්පාදන මණ්ඩලය මඟින් බද්දේගම ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය ඔස්සේ ලබා දෙන නල ජලය බද්දේගම නගරය පුරා බෙදා හැරේ. මෙම මධ්‍යස්ථානයෙන් වෙනත් බල ප්‍රදේශයන්ට නල ජලය බෙදා හැරිය ද බද්දේගම බලප්‍රදේශය සඳහා ජලය ගබඩා කර බෙදා හැරීමේ හැකියාවක් නොමැති වී තිබේ.

රූපය 2.24 : බද්දේගම ජල පිරිපහදුව

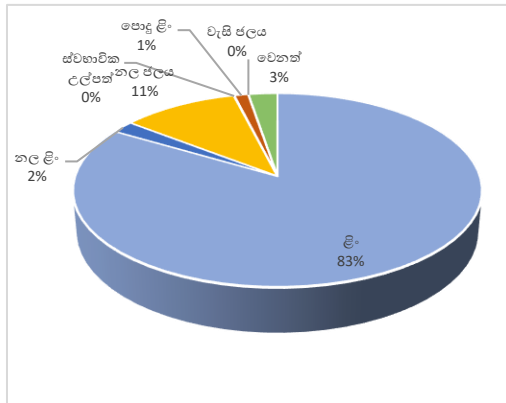
මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, 2023

රූපය 2.25 : බද්දේගම නල ජල මාර්ග

මූලාශ්‍රය: ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය, 2024

රූපය 2.26 : බද්දේගම ජල මූලාශ්‍ර

මූලාශ්‍රය: සම්පත් පැතිකඩ, 2020, බද්දේගම, වදාරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ

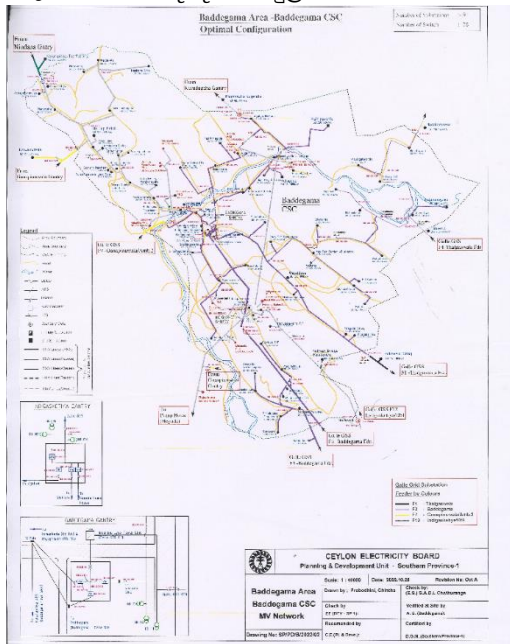
තවද බද්දේගම නගරය තුළ මීට වසර කිහිපයකට ඉහත ඵලන ලද ජල පයිප්ප පමණක් පවතින අතර, අලුතින් පයිප්ප ගමන් කිරීමක් සිදු වී නොමැත. එය ද ප්‍රදේශයේ නල ජලය ලබා ගැනීම ආශ්‍රිතව පවතින ප්‍රධාන ගැටළුවකි.

එබැවින් බද්දේගම නගරයේ නල ජල අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා අලුතින් පයිප්ප ලයින් ඵලීම සහ ජල ටැංකියක් ඉදිකිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් අවශ්‍යව පවතින බව හඳුනා ගත හැක.

තවද බද්දේගම බල ප්‍රදේශය ප්‍රධාන වශයෙන් ගෙවතු හා සුපිරිසිදු ග්‍රාමීය පරිසරයකින් සමන්විත බැවින් ළිං මඟින් ජලය ලබා ගැනීමේ හැකියාව 78% ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබේ. එමෙන්ම නළ ළිං, උල්පත් හා පොදු ළිං මඟින් ද 6% ක් පමණ නිවාස ප්‍රතිශතයක් ජල පරිභෝජනය සිදු කරයි.

2. විදුලි සැපයුම

රූපය 2.27 : බද්දේගම විදුලි මාර්ග

මූලාශ්‍රය: විදුලි බල මණ්ඩලය, 2022

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශය තුළ සියළුම ප්‍රදේශයන් ආවරණය වන පරිදි විදුලි සම්බන්ධතා බද්දේගම හා ඉදිගස්කැටිය පිහිටි විදුලිබල මණ්ඩලයේ මධ්‍යස්ථාන මඟින් ලබා දී ඇත.

විදුලි බලය සහිත නිවාස 21436 ක් වන අතර, එය මුළු නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 99.5% ක් වේ. ඒ අනුව බද්දේගම, මාකුරුගොඩ හා ඉදිගස්කැටිය බෙදාහැරීම් මධ්‍යස්ථාන 02 ක් මඟින් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සහා බල ප්‍රදේශයේ විදුලිය සැපයුම සම්පූර්ණයෙන්ම ආවරණය කර ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ. 0.5 ක පමණ ඉතා අවම ප්‍රතිශතයක් විදුලිය නොමැති නිවාස වුව ද විදුලි බල මණ්ඩලය මඟින් ලබා ගත් දත්ත හා තොරතුරු අනුව එම නිවාස අලුතින් ඉදි කරන

හා ඉල්ලුම් කර ඇති නිවාස බව තහවුරු කර ගන්නා ලදී.

තවද විදුලිය බෙදා හැරීමේදී මේ වන විට අලුතින් ඉල්ලුම් කරනු ලබන ඒකකයක් සඳහා රබර් වයර් සහිත ආරක්ෂිත විදුලි රැහැන් භාවිතා කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

3. සෞඛ්‍ය පහසුකම්

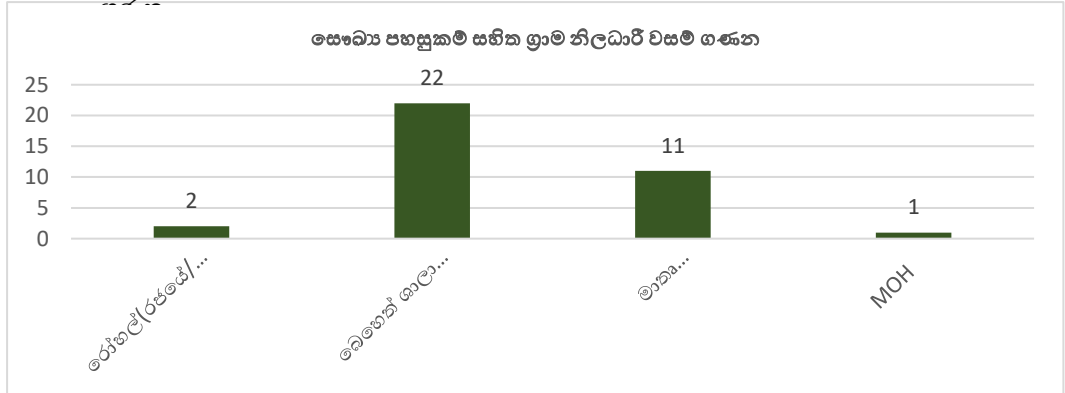
බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ ජනතාවට සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමට ඇති ප්‍රධානතම සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානය වනුයේ බද්දේගම දිස්ත්‍රික් රෝහල වේ. මෙම රෝහලට අමතරව වදුරඹ ප්‍රදේශයේ ග්‍රාමීය රෝහලක් හා හම්මැලිය හා තෙලිකඩ ප්‍රදේශවල මධ්‍යම බෙහෙත් ශාලා දෙකක් ක්‍රියාත්මක වේ. මේ මඟින් ද ජනතාවට අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය පහසුකම් සපයනු ලැබේ. මීට අමතරව බද්දේගම නගරයට කි. මී. 20 ක් පමණ දුරින් ඇල්පිටිය රෝහල ද කි. මී. 18 ක් පමණ දුරින් කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල හා මහමෝදර මාතෘ රෝහල පිහිටා ඇත. එම රෝහල් වල විශේෂඥ වෛද්‍ය සේවා, ශල්‍යාගාර පහසුකම්, සීටි ස්කෑන් ඇතුළු අනෙකුත් පහසුකම් පවතින බැවින් ප්‍රදේශයේ බහුතර ජනතාවන් එම රෝහල් වලට ඇදී යාමක් සිදු වේ.

මෙම රෝහල් මඟින් මාතෘ හා ළමා සායන 07, පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා සායන 02, බහු සායන හා බර කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන වැනි සේවාවන් සපයනු ලැබේ. එමෙන්ම ප්‍රදේශය පුරා පෞද්ගලිකව බෙහෙත් ලබා දීමේ ස්ථාන ක්‍රියාත්මක වේ. ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්වය ඉහළ නැංවීම තුළින් ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට දායක කර ගත හැකි සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජනතාවක් බිහි කර ගැනීමේ හැකියාව ලැබේ.

එමෙන්ම බද්දේගම දිස්ත්‍රික් රෝහල තුළ අභ්‍යන්තර හා බාහිර ප්‍රතිකාර අංශ දෙකට ක්‍රියාත්මක වන අතර, දෛනිකව ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට 400 - 500 ත් අතර ප්‍රමාණයක් පැමිණේ.

මීට අමතරව ප්‍රදේශයේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාගතහැකි පහසුකම් පහත පරිදි වේ.

රූපය 2.28 : සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහිත ග්‍රාම නිලධාරී වසම්

මූලාශ්‍රය: ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව තොරතුරු, ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය 2020, බද්දේගම, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉහත

දත්ත හා තොරතුරු අනුව ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්ත වී ඇති සෞඛ්‍ය සේවාවක් පවතින බව පැහැදිලි වේ. ප්‍රදේශය තුළ පෞද්ගලිකව රෝහල් දක්නට නොලැබේ. ඊට ප්‍රධානතම ආසන්න හේතුව වනුයේ ආසන්නව පවතින කරාපිටිය, ගාල්ල වැනි නගර වල වඩා පහසුකම් සහිත පුද්ගල රෝහල් පැවතීමයි. එමෙන්ම ප්‍රදේශය තුළ පෞද්ගලික ඔසු සැල් 07 ක් පමණ දක්නට ලැබේ. සෞඛ්‍ය සේවා ඉහළ නැංවීම තුළින් ආර්ථිකයට දායක කර ගත හැකි සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජනතාවක් බිහි කර ගැනීම මූලික අරමුණ වේ.

4. අධ්‍යාපන පහසුකම්

බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ නාගරික සංවර්ධ අධිකාරී ප්‍රකාශිත බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි මුළු පාසැල් සංඛ්‍යාව 15 කි. ඒ අතර ජාතික පාසැල් 02 ක් සහ පළාත් සභා පාසැල් 13 ක් ව්‍යාප්තව පවතින අතර, පිරිවෙන් 04 ක් මගින් ද අධ්‍යාපන කටයුතු සිදු වේ.

ප්‍රදේශය තුළ පෙර පාසල්/මුල් ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 40 ක් තුළද සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා පහසුකම් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 20 ක් තුළද සහ උසස් පෙළ දක්වා පහසුකම් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ 12 ක් තුළද විසිරී පවතින බවට හඳුනා ගන්නා ලදී.

පාසැල් නාමාවලිය සහ ගුරු ශිෂ්‍ය අනුපාතය - 2010

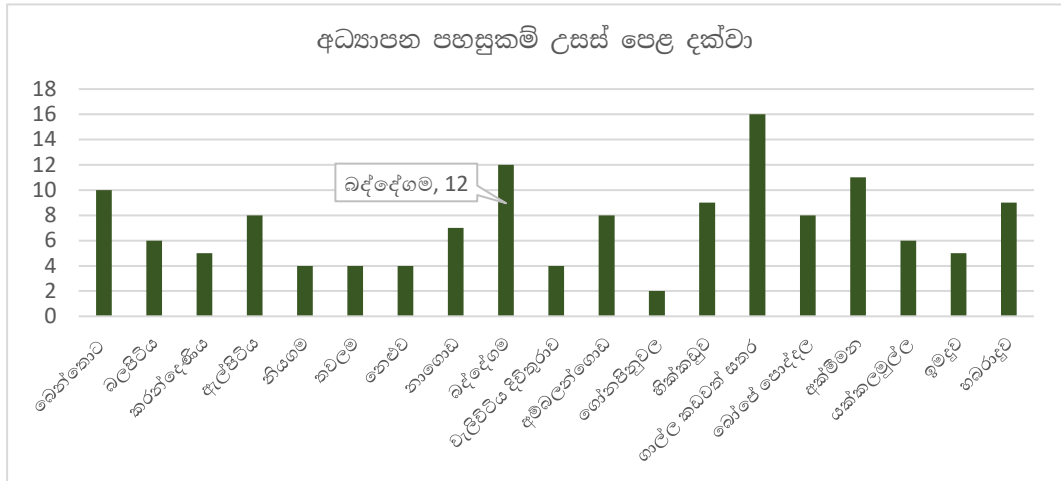
බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය

පාසලේ නම	ශ්‍රේණිය	ජාතික/පළාත් සභා	ගුරුවරු සංඛ්‍යාව	ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	ගුරු සිසු අනුපාතය
01. ක්‍රිස්තුදේව පිරිමි විද්‍යාලය	1AB	ජාතික	96	2321	24
02. ක්‍රිස්තුදේව බාලිකා විද්‍යාලය	1AB	ජාතික	94	2613	28
03. තොටගොඩ කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 3	පළාත් සභා	09	134	15
04. මැයිහේන කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 3	පළාත් සභා	08	101	13
05. පිලගොඩ කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 3	පළාත් සභා	07	31	04
06. හැම්මැලිය කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 2	පළාත් සභා	13	167	13
07. මහලපිටිය කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 2	පළාත් සභා	06	13	02
08. හල්පාතොට රෝමානු කතෝලික කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 2	පළාත් සභා	14	219	15
09. කිඹිය ගාමිණී විදුහල	1C	පළාත් සභා	26	311	12
10. බලගොඩ මහා විද්‍යාලය	1C	පළාත් සභා	40	648	16
11. සිරිනිවාස විද්‍යාලය	Type 2	පළාත් සභා	19	228	12
12. කාසිදෙණිය කණ්ටු විද්‍යාලය	Type 3	පළාත් සභා	04	07	01
13. ශාන්ත අන්තෝනි මහා විද්‍යාලය	1C	පළාත් සභා	63	1605	25
14. ශ්‍රී රතනසාර මහා විද්‍යාලය	1C	පළාත් සභා	50	1081	21
15. පිටදෙනිය මහා විද්‍යාලය	1C	පළාත් සභා	31	456	15

මූලාශ්‍රය - ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, බද්දේගම

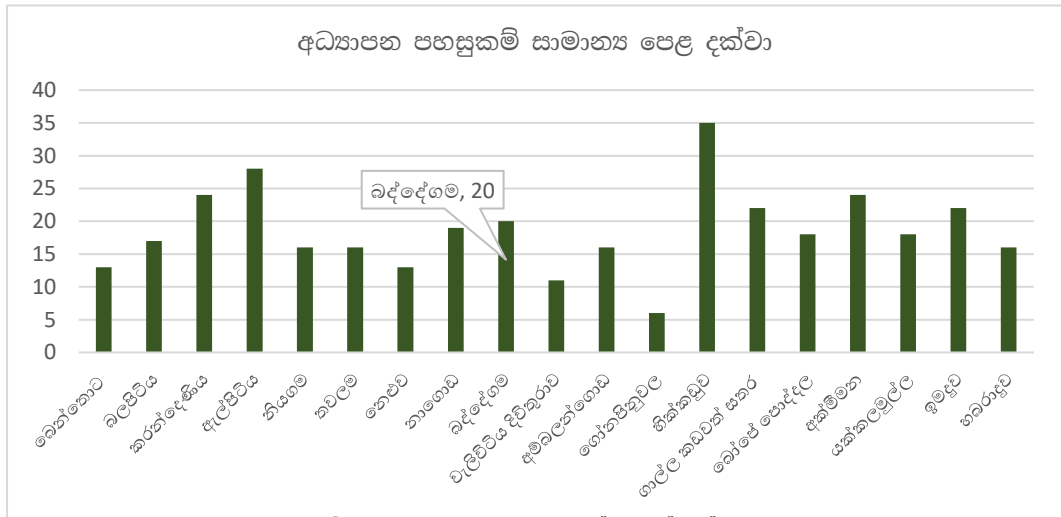
රූපය 2.21 : උසස් පෙළ දක්වා පහසුකම් සහිත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන

රූපය 2.29 : උසස් පෙළ දක්වා පහසුකම් සහිත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන

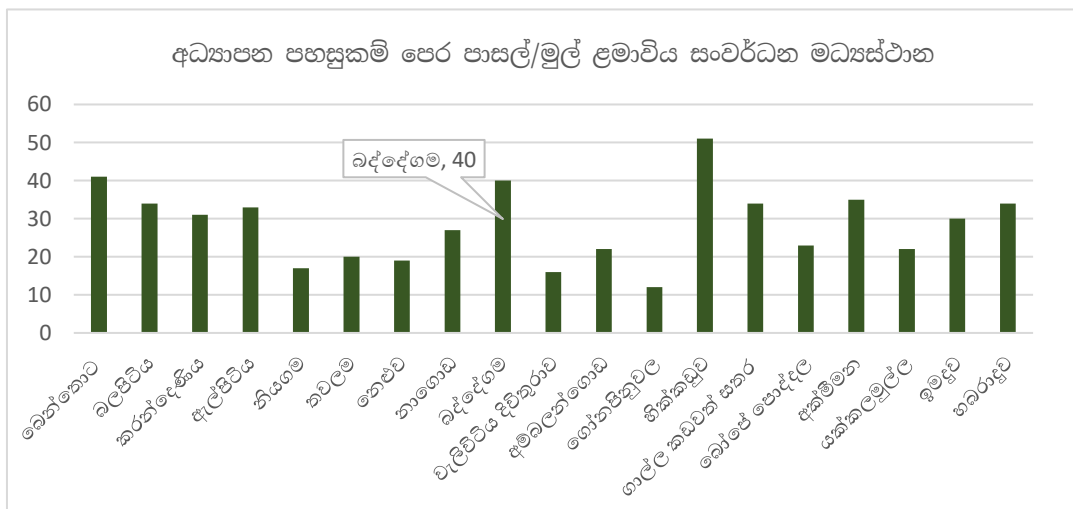
මූලාශ්‍රය: ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව තොරතුරු, ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය 2020, බද්දේගම, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

රූපය 2.30 : උසස් පෙළ දක්වා පහසුකම් සමාන්‍ය පෙළ දක්වා

මූලාශ්‍රය: ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව තොරතුරු, ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය 2020, බද්දේගම, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

රූපය 2.31 : පෙර පාසල්/මුල් ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන සහිත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන

මූලාශ්‍රය: ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව තොරතුරු, ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය 2020, බද්දේගම, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

5. ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

ගෘහස්ථ කටයුතු, වෙළඳ හා වාණිජ කටයුතු, කෘෂි කාර්මික හා කාර්මික කටයුතු වලදී මෙන්ම අනෙකුත් පොදු කටයුතු වලදී ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය, ඝන අපද්‍රව්‍ය ලෙස සලකනු ලැබේ. ආහාරමය අපද්‍රව්‍ය, ඇසුරුම් වශයෙන් ඉවත් කරන කඩදාසි, ලෝහ, ප්ලාස්ටික්, වීදුරු ආදිය ඉවත ලද පරිදි ගෙවන්නෙක් එකතු වන කැළි කසළ, ඉදිකිරීම් වලදී ඇති වන ඝන අපද්‍රව්‍ය කර්මාන්ත ශාලා වලින් ඉවත ලන දෑ යනාදිය විවිධ කොටස් වලින් යුත් අපද්‍රව්‍ය වලින් ඝන අපද්‍රව්‍ය සංයුක්ත වී ඇත.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් සපයන ලද දත්තයන්ට අනුව දෛනිකව ජනනය වන ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් ටොන් 01 ක් පමණ වේ. එලෙස එකතු වන කසළ දිරන හා නොදිරන කසළ ලෙස වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. දිරන කසළ කොම්පොස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනයට යොදා ගනු ලබන අතර, එම පොහොර මහජනතාවට අලෙවි කර ආදායමක් ලබා ගැනීම සිදු වේ. නොදිරන කැළි කසළ වලින් යම් ප්‍රමාණයක් එනම් ටින්, බෝතල්, කාඩ්බෝඩ් වැනි දේවල් එම ද්‍රව්‍ය මිළදී ගන්නන්ට අලෙවි කිරීමට සිදු වේ. අනෙකුත් නොදිරන කසළ, පොලිතින් වැනි දෑ බුක්තල හොල්සිම් ආයතනයට නොමිලේ ලබා දීම සිදු වේ.

දැනට බල ප්‍රදේශයේ කැළි කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය අක්. 02, රුඩ් 03, පර්. 26. 4 ක විවෘත භූමියක සිදු කරනු ලැබේ. එය මාකුරුගොඩ වත්තේ පිහිටා ඇති දැනට කැළි කසළ එකතු කිරීම වරිපනම් අය කරන ප්‍රදේශය තුළ සිදු වේ. එය බද්දේගම නගරය හා වඳුරඹ නගරය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වේ.

මෙම කොම්පොස්ට් අංගනයට රැගෙන එන කැළි කසළ නැවත වර්ග කර ගබඩා කිරීම සිදු වේ. දැනට අක්. 02, රුඩ් 03, පර්. 26.4 භූමියක් මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ ද එයින් දැනට භාවිතා කරනු ලබන්නේ පර්. 40 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණයක් වේ. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් ලබා දුන් තොරතුරු වලට අනුව දැනට කසළ කළමනාකරණයටම යොදා ඇති භූමි ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් වේ.

ප්‍රදේශයේ එක් රැස් වන කසළ එක් රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ප්‍රාදේශීය සභාව සතුව ට්‍රැක්ටර් 04 ක් පවතී. මෙම කාර්යය සඳහා පුහුණු සේවකයෙකු ද නුපුහුණු සේවකයින් යොදවා ඇති අතර, රියදුරන් 02 ක් සහ කම්කරුවන් 06 ක් ද වැඩ පරිපාලකවරයෙකුගේ ද සහාය ලබා ගනී.

ප්‍රාදේශීය සභා සීමාව තුළ අතුරු මාර්ග වල පෞච්ඡ සායනය වන අපද්‍රව්‍ය එකතු නොකරන අතර, සෑම නිවසකටම කොම්පොස්ට් බදුන් ලබා දී තිබේ.

නමුත් මෙම කසළ අංගනය ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශය තුළ ක්‍රියාත්මක වීම නිසා ගැටළු මතු වී ඇත. එහිදී ප්‍රදේශය තුළ දුගඳ පැතිරීම, මැසි මදුරුවන් බෝවීම වැනි පාරිසරික ගැටළු ඇති වේ. එමෙන්ම දැනට ප්‍රමාණවත් තරම් කම්කරුවන් නොමැති වීම, කැළි කසළ එකතු කර ගැනීම සඳහා අංගනය ප්‍රමාණවත් නොවීම වැනි ගැටළු පවතී. මෙම ගැටළු අවම කර ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් ලබා දීම මෙම සැලැස්ම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

6. සාමාජීය අපරවසුභ පහසුකම්

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 කින් සමන්විත වන අතර, මුළු බල ප්‍රදේශය තුළ සාමාජීය වශයෙන් පහසුකම් පැතිරීමේ විෂමතාවයක් පවතී. ප්‍රජා ශාලා, පුස්තකාල, සුසාන භූමි, ක්‍රීඩා පිටි උද්‍යාන, වැනි සාමාජීය පහසුකම් මේ යටතේ විග්‍රහ කරනු ලැබේ.

ප්‍රජා ශාලා

සමස්ථ බල ප්‍රදේශයම අධ්‍යයනය කිරීමේදී ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 තුළ ප්‍රජා ශාලා 30 ක් පමණ දක්නට ලැබේ. එමෙන්ම ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 28 ක් තුළ කිසිදු ප්‍රජා ශාලාවක් දක්නට නොලැබේ. නමුත් ඉහළකිඹිය දකුණ හා හොරගම්පිටි මධ්‍යම යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම්හි ප්‍රජා ශාලා 02 බැගින් දක්නට ලැබේ.

2020 සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු අනුව, ප්‍රජා ශාලාවල පිහිටීම සලකා බැලීමේදී කි. මී. 2 ක් තුළ ප්‍රජා ශාලා 10 ක් ද, කි. මී. 2 -5 ක් අතර, ප්‍රජා ශාලා 16 කින් ද පහසුකම් සපයා ගත හැකි අතර, කි. මී. 5 ට වැඩි දුරකින් ප්‍රජා ශාලා 2 ක පහසුකම් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

පුස්තකාල

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පුස්තකාල 03 ක් ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම පුස්තකාල අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා විශාල මෙහෙවරක් ඉටු කරන ප්‍රධාන පුස්තකාල ලෙස පවතී. කෙසේ වුවද ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 න් 65 ක් තුළ කිසිදු පුස්තකාලයක් පිහිටා නොමැත.

පුස්තකාල අතුරින් බද්දේගම නගරය ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති පුස්තකාලය දෙවන ශ්‍රේණියේ පුස්තකාලයක් ලෙස ශ්‍රේණිගත වී ඇත. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව මඟින් පාලනය වන මෙම පුස්තකාල වල පොත් සංඛ්‍යාව 30,000 ඉක්ම වන අතර, පාඨකයින් 20,000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් සිටී. එම පුස්තකාල වල සාමාජික සංඛ්‍යාව 5000 ක් පමණ වේ. එමෙන්ම බද්දේගම නගරය තුළ තිබෙන පුස්තකාලය අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබා දුන් ලංකාවේ පළමු පුස්තකාලය වේ.

2020 වර්ෂයේ සංඛ්‍යා ලේඛන තොරතුරු අනුව, කි. මී. 2 කට අඩු දුරකින් පුස්තකාල 14 පිහිටා ඇත. එමෙන්ම කි. මී. 2 - 5 ක් දුරකින් පුස්තකාල පහසුකම් 24 කින් ද කි. මී. 5 ට වැඩි දුරකින් එම පහසුකම් 17 කින් ද ලබා ගැනීමේ හැකියාව මෙම බල ප්‍රදේශයේ ජනතාවට හැකියාව ඇත.

සුසාන භූමි

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සුසාන භූමි 10 ක් පමණ ඇති අතර, ගනේගම උතුර හා ගොනටුවවත්ත නැමති ඉඩමේ ආදාහනාගාරය ඉදි කර ඇත. ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 න් 63 ක මෙම පහසුකම් ස්ථාපිත වී නොමැත. මෙම බල ප්‍රදේශයේ බොහෝ ජනතාව අක්මීමණ පිහිටා ඇති ආදාහනාගාරය හා උඩුගම නාකියාදෙණියේ පිහිටා ඇති ආදාහනාගාරය භාවිතා කරනු ලැබේ.

ක්‍රීඩා පිටි, ළමා උද්‍යාන

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති ක්‍රීඩා පිටි, ළමා උද්‍යාන, ගැන සලකා බැලීමේදී ගාල්ල - බද්දේගම ප්‍රධාන මාර්ගයට යාබදව දර්ශනීය භූමියක් ලෙස පිහිටා ඇති අක්. 4 කින් සමන්විත භූමිමේ ක්‍රීඩාංගනය පිහිටා ඇත. මෙහි අත්පන්දු, ක්‍රිකට් වැනි ක්‍රීඩා මෙන්ම මලල ක්‍රීඩා සඳහා වූ මීටර් 200 ධාවන පථයකින් ද සමන්විත වේ. එමෙන්ම ක්‍රීඩා මණ්ඩපයක් ද පවතී. මෙම ක්‍රීඩාපිටිය ආසන්න පාසල් වල ක්‍රීඩා නරඟ පැවැත්වීමට භාවිතා කරනු ලැබේ. දැනට මෙම බල ප්‍රදේශයේ පවතින ක්‍රීඩා පිටි දෙකම ප්‍රාදේශීය සභාව මඟින් පාලනය කරනු ලබයි.

2020 සංඛ්‍යා ලේඛන තොරතුරු වලට අනුව සළකා බැලීමේදී ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 න් 60 කට මෙම ක්‍රීඩා පහසුකම් නොමැත. නමුත් කි. මී. 2. 0 අඩු දුරින් 14 ක් ද කි. මී. 2 -5 අතර දුරකින් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 26 කින් ද කි. මී. 5 ට වඩා වැඩි දුරකින් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 20 ක මෙම පහසුකම් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

එමෙන්ම ප්‍රදේශය තුළ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 න් 24 කට කුමන හෝ ආකාරයේ බැංකුවක් ස්ථාපිත වී ඇත. ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 4 ක ඉන්ධන පිරවුම්හල් පවතී. පොළ/පොදු ගබඩා වෙළඳ පොළ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 21 ක් පවතී. ග්‍රාම නිලධාරී නම් 22 ක් තුළ නැපැල් කාර්යාල, උප නැපැල් කාර්යාල හෝ ඒජන්සි පවතී. විද්‍යා නැණසල මධ්‍යස්ථාන 02 ක් පවතී.

පුද්ගල ආරක්ෂාව

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය පොලිස් බල ප්‍රදේශ හතරකින් පාලනය කරනු ලබයි. එනම් රූපය 2.32 : සාමාජීය අපරව්‍යහ පහසුකම්

භූමිමේ ක්‍රීඩාංගනය

බද්දේගම රෝහල

ජාතික වෘත්තීය පුහුණු ආයතනය

මහජන පුස්තකාලය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර චාරිකා, 2023

බද්දේගම, වඳුරඹ, පෝද්දල හා නෙලිකඩ යන පොලිස් බල ප්‍රදේශ වේ. සමස්ථයක් ලෙස සැලකූ විට ගෙවල් බිදීම්, මංකොල්ලකෑම්, හොරකම්, ස්ත්‍රී දූෂණ, අපහරණ, පහරදීම්, බහුලව සිදු වන අපරාධ වේ. වර්තමානය වන විට මෙම ප්‍රදේශය තුළ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය (කුඩු, මත්පැන්, ගංජා) භාවිතය වැඩි වශයෙන් දක්නට ලැබේ. ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 70 න් 22 කට මෙම උවදුර දක්නට ලැබේ. අපරාධ බහුලව සිදු වන ප්‍රදේශ ලෙස බද්දේගම නගරය, හල්පානොට ප්‍රදේශ දැක්විය හැකිය. මෙම අපරාධ පාලනය කිරීමට රාත්‍රි මුර සංචාර පැවැත්වීම, මෙහෙයුම් සිදු කිරීම, ස්ථාපිත මාර්ග භාවිතය යොදා ප්‍රදේශවල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට කටයුතු සිදු කර ඇත.

2.2.8 බද්දේගම බල ප්‍රදේශයෙහි පාරිසරික පසුබිම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින පාරිසරික තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යනයේදී පහත සඳහන් කොටස් යටතේ කරුණු විස්තර කර දැක්විය හැකිය.

01. පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ
02. ආපදා තත්ත්වයන්
03. සංස්කෘතික, ආගමික හා පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුක්ත ස්ථාන
04. පොදු ඵලිමහන් විනෝද කටයුතු සඳහා වෙන් වී ඇති ප්‍රදේශ

2.2.8.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පවතින පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය හෙක්ටයාර 11180ක වපසරියක පැතිර ඇති අතර වර්ග කිලෝමීටර 112ක් පමණ වේ. විශේෂිත වූ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙහි තෙත්බිම්, රක්ෂිත ප්‍රදේශ, දර්ශනීය ස්ථාන, ජලය බැස යන සහ ජල රඳවන ස්ථාන දක්නට ලැබේ. ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය නේ වගාව සහ ගොවිතැන වන අතර මීට අමතරව රබර් පොල් සහ කුරුඳු වගාව ද ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්තව ඇත.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි තෙත්බිම් ලෙස විශේෂයෙන් හැඳින්විය හැකි වනුයේ වගාකරන ලද කුඹුරු ඉඩම්, පුරන්වූ කුඹුරු, ඌන පරිභෝජනයට ලක්වන කුඹුරු ඉඩම් මෙන්ම ගිං ගඟ ආශ්‍රිතව පිහිටි වගුරු බිම් සහිත ප්‍රදේශ වේ. බද්දේගම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය බල ප්‍රදේශයෙහි ප්‍රධාන ජල පෝෂකය ලෙස ගිං ගඟ හැඳින්විය හැක. එය හෝලුවාගොඩ ඇල, තුඩාවේ ඇල, ගලබඩ ඇල, කිඹි ඇල සහ පුහුල්ලුව ඇල වශයෙන් අතු ගඟා කිහිපයකින් පෝෂණය වේ.

මීට අමතරව මෙම බල ප්‍රදේශයෙහි පවතින “ හෙක්ටයාර 30.04ක ප්‍රමාණයක පැතිර ඇති දොලහේන රක්ෂිතය සහ සහ කිරින්දල හේන වැවද පාරිසරික වශයෙන් ඉතා වැදගත් ප්‍රදේශයක් ලෙස හැඳින්විය හැක.

1. භූ විද්‍යාත්මක වැදගත්කම

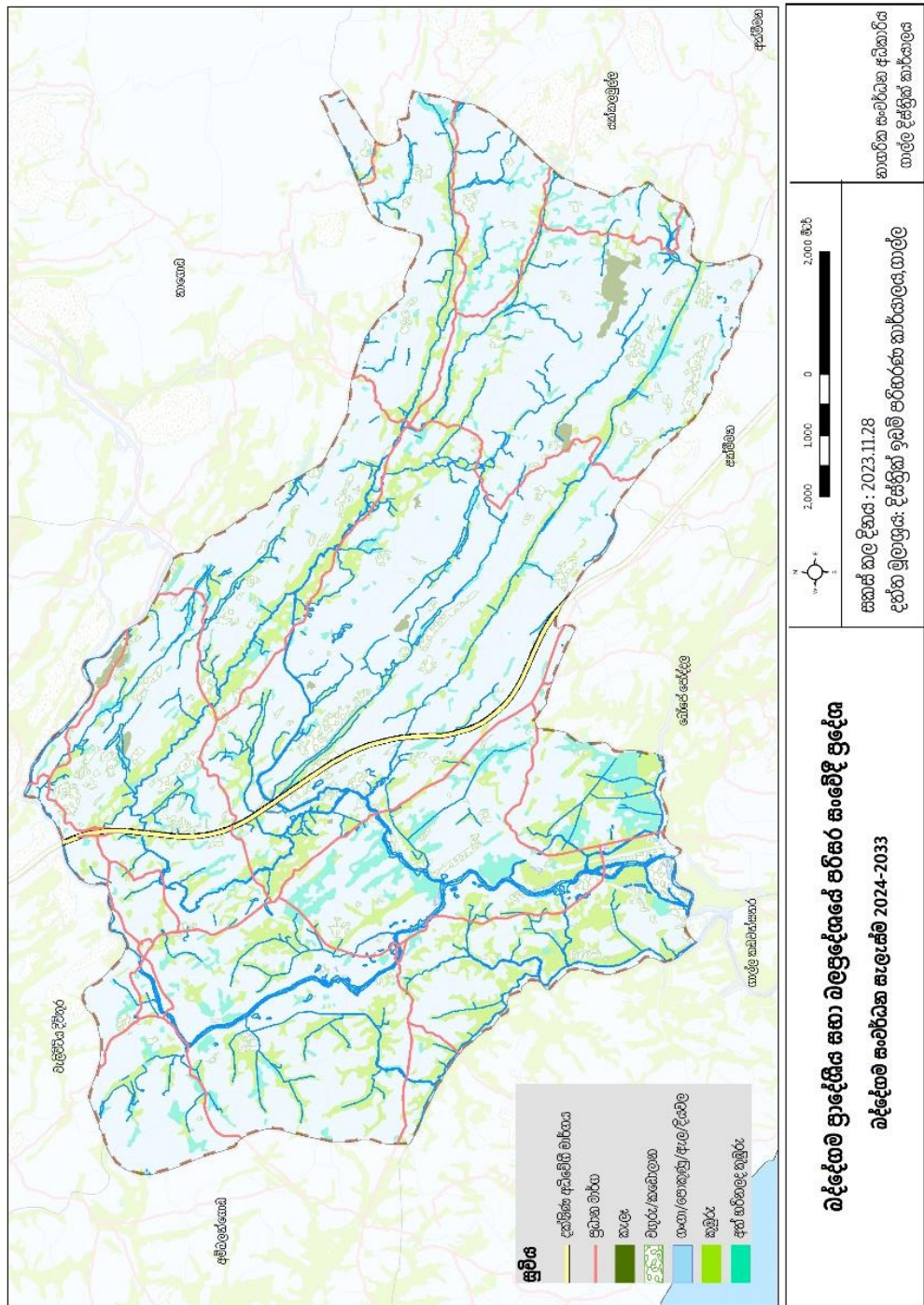
මෙම ප්‍රදේශය ප්‍රාග් කේම්බ්‍රිය යුගයට අයත් පාෂාණ වලින් නිර්මාණය වී ඇත. මෙම කොට්ඨාශයේ පාෂාණ ව්‍යාප්තිය පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

වගුව 2.11: පාෂාණ වර්ග, බද්දේගම

පාෂාණ වර්ගය	සංකේතය	භූමි ප්‍රමාණය -හෙක්.	ප්‍රතිශතය
වානොකයිටිස්	CH	5491	49%
මාබල්, ඩොලමයිට් සහ ග්‍රැනයිට් නයිස්	MDG	1623	14%
බයෝටයිස් නයිට් සහ හෝන්බ්ලෙන්ඩ්	BH	1138	10%
මෙට් අවසාදිත	UN	3028	27%

මූලාශ්‍රය: භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

සිතියම 2.8 : පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

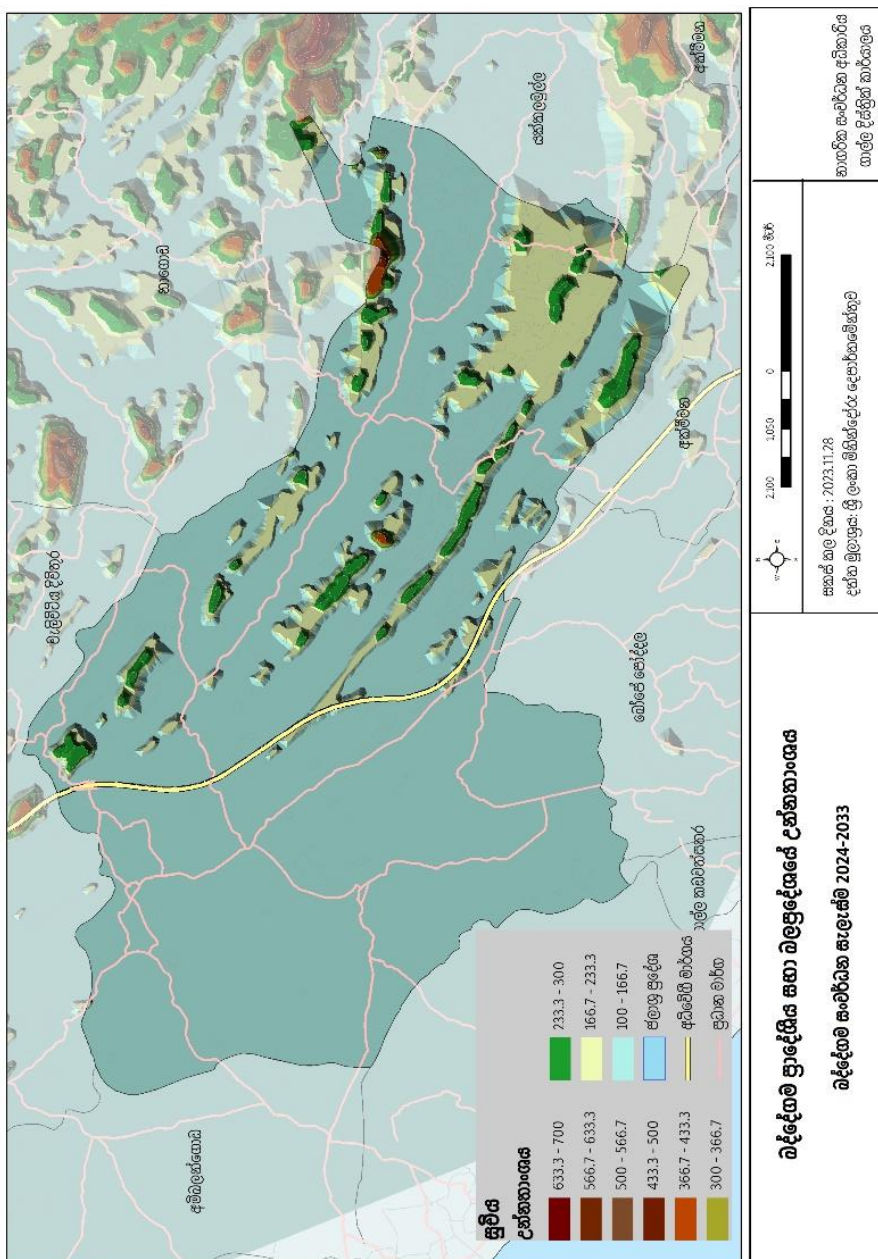
2. පස

ප්‍රදේශයේ ඊසාන හා නැගෙනහිර කොටසේ විශාල වශයෙන් තද ලැටරයිට් සහිත රතු කහ පොඩිසෝලික් සහ ක්වාට්ස් සහිත රතු කහ පොඩිසෝලික් පස ව්‍යාප්තව ඇත. ගිං ගඟ ආශ්‍රිත පහත් බිම්වල අර්ධ හැල්පස, හල පස සහ දියළු මිශ්‍රිත පස දක්නට ලැබේ.

3. භූ විෂමතාවය

මෙම ප්‍රදේශයේ නිරිත දිග පහත්බිම් ප්‍රදේශයට අයත් වේ. උන්නතාංශය සැලකීමේදී කොට්ඨාශයේ බටහිර කොටස ගිං ගඟ පෝෂක ප්‍රදේශය වන බැවින් එම කොටස පහත් තැනිතලා වේ. බටහිර හල්පානොට , බද්දේගම, ගොතටුව, ගිනිමල්ල ගඟ, තෙලිකඩ, හොරගම්පිට, වල්පිට උතුර, ගනේගම යන ග්‍රාම නිලදාරී වසම් පහත තැනිතලා ප්‍රදේශයන්ට අයත් වේ. ඊසාන , මධ්‍යම , නැගෙනහිර හා ගිනිකොන ප්‍රදේශ උන්නතාංශය වැඩි ප්‍රදේශ වේ. වයඹ ගිනිකොන දිශානුගතව කඳුවැටි පිහිටා ඇත. හැමිමැලිය, බද්දේගම නැගෙනහිර, තිලක උදාගම,දෙසියන්දර, කෙරදේවල, මාබොටුවන, තලාව, වඳුරඹ උතුර, කාසිදෙනිය, වරකාපිටි කන්ද , කොකාවල, සහ කිරිින්දලාහේන උන්නතාංශය ඉහල ප්‍රදේශයන් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

සිතියම 2.9 : උන්නතාංශය

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

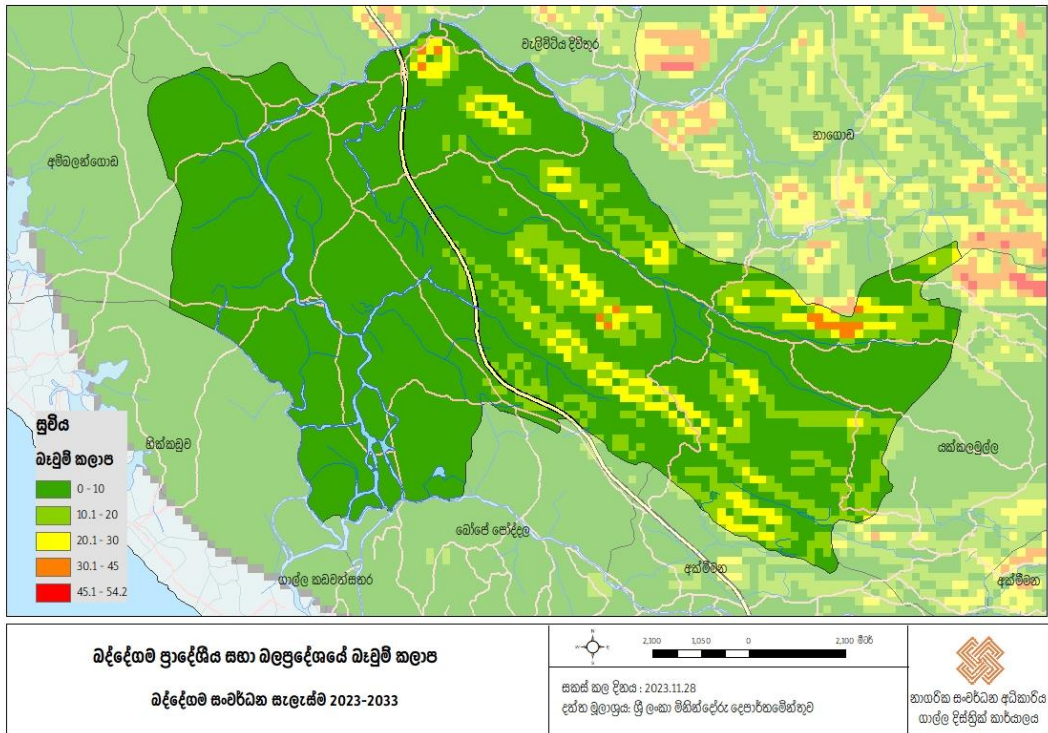
4. බෑවුම් කලාප

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොටි. මධ්‍යයට වන්නට ඇති පිලගොඩ සහ පොල්ගහවිල ග්‍රාම නිලදාරී වසම් වල 60%ට වැඩි දල බෑවුම් ප්‍රදේශ දක්නට ලැබෙන අතර ප්‍රදේශයේ බස්නාහිර කොටස වෙරළබඩ නැතිනලා ප්‍රදේශයට ආසන්න වීම නිසා 0% - 8%ක් වන බෑවුම් කලාපයට අයත් විශාල ප්‍රදේශයක් දක්නට ඇත.

ප්‍රදේශයේ බෑවුම් කලාප සහ ඒවා පැතිර ඇති ප්‍රමාණය පහත දැක්වේ.

ශ්‍රේණිය	බෑවුම් පන්තිය	භූමි ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය %
A	0 – 8%	8836	78
B	8% - 16%	859	8
C	16% - 30%	1377	12
D	30% - 60%	198	2
E	60% <	10	1
		11280	

සිතියම 2.10 : බෑවුම් කලාප

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

5. වර්ෂාපතනය

පහතරට තෙත් කලාපයට අයත් මෙම ප්‍රදේශයට වසර පුරාම වර්ෂාපතනය ලැබෙන අතර ලැබෙන වර්ෂාපතනය අනුව කලාප දෙකක් හඳුනාගත හැකිය.

මි.මි. 2000 - මි.මි 4000 අතර ප්‍රදේශය

මි.මි. 2500 - මි.මි 3000 අතර ප්‍රදේශය

හිරිත දිග මෝසම මඟින් මයි මස සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා උපරිම වර්ෂාපතනයක් ලැබේ.

6. ජලවහනය

සැලසුම් බල ප්‍රදේශයේ බටහිර කොටස සහ උතුරු සීමාව ගිං ගඟ පෝෂක ප්‍රදේශය වේ. ප්‍රදේශයේ බටහිර ප්‍රදේශයේ ජාලාකාර ජලවහනයක් පෙන්නුම් කෙරේ. දකුණු සීමාවේ හොලුවගොඩ ඇළ දක්නට ලැබේ. ගිනිකොන දිශාවේ දක්නට ලැබෙන කඳුවලින් පටන්ගෙන ගිනිකොන වයඹ දිශානුගතව කිඹියඇළ, පුහුල්දූව ඇළ ගිං ගඟට එකතු වේ.

7. ජල රැඳවුම් සහ ජලය බැස යාමේ ප්‍රදේශ

බද්දේගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි නැගෙනහිර හා උතුරු දිශාවෙන් ගලා බසින ගිං ගඟ සහ එහි අතු ගංගාද එමෙන්ම ඇල මාර්ග ආශ්‍රිත පහත් බිම් ගඟ පිටාර කලාපයට අයත් ජලය බැස යාමේ ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනා ගත හැක.

බද්දේගම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරී ප්‍රකාශිත බල ප්‍රදේශය තුල ගංවතුර පාලනය සඳහා හඳුන්වා දී ඇති ගිංගඟ පාලන ව්‍යාපෘති යටතේ “ අනාරක්ෂිත ප්‍රදේශය ” ලෙස වෙන් කරන ලද භූමිය ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනා ගත හැකිවේ. ගිං ගඟ දෙපස ගං වතුර ආරක්ෂණ වේලි අතර පිහිටි පහත් බිම් තීරයෙන් පුහුල්දූව ඇල හා ගලගොඩ ඇල ආසන්න පහත් බිම් ප්‍රදේශයන් එම ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශයන්ය. වැඩි වර්ෂාපතනයක් සහිත පහත් නිම්න ප්‍රදේශයක පිහිටි බද්දේගම නාගරික බල ප්‍රදේශයේ පිහිටා කුඹුරු සහිත තෙත්බිම් පිහිටි ස්ථාන අධික වර්ෂා කාලයේදී ඇතිවන ජලය රැඳවුම් ස්ථාන ලෙස හැඳින්විය හැක.

බද්දේගම, බොරලුකඩ, ඇල්ලකන්ද වතුරාව, ගනේගම නැගෙනහිර, ගනේගම උතුර, ගනේගම දකුණ, ගෝනපුර, හල්පාතොට මධ්‍යම , හම්මූලිය, හොරගම්පිට , හොරගම්පිට මධ්‍යම, කිඹිඇළ, මහහෙන්නගොඩ, මාපුවනා, පිලගොඩ, තෙලිකඩ, නිලක උදාගම, වල්පිට උතුර යන ප්‍රදේශයන්හි වගුරු බිම් ව්‍යාප්තව ඇත. එමෙන්ම බොරලුකන්ද, ගෝනපුර, හොරගම්පිට, හොරගම්පිට මධ්‍යම, පිලගොඩ, තෙලිකඩ, තෙලිකඩ නගරය යන ග්‍රාම නිලදාරී වසම් තුල ඇති ජාල මාර්ග ආශ්‍රිතව කඩොලාන ශාක දැකගත හැකිය.

2.2.8.2 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය මුහුණදෙන ස්වභාවික ආපදා තත්ත්වයන්

1. ගංවතුර ආපදාව

බද්දේගම නාගරික බල ප්‍ර දේශයේ ගිං ගඟ හා එහි අතු ගංගා පහත් බිම් ප්‍ර දේශයක පිහිටා තිබීමෙන් ප්‍රධානතම ආපදා තත්වය ලෙස ගං වතුර ඇතිවීම හැඳින්විය හැක. බද්දේගම උතුර, බද්දේගම නගරය, බටකැටිය, දොඩන්ගොඩ, ගනේගම උතුර, ගෝනපුර, හල්පාතොට, හල්පාතොට මධ්‍යම, හැම්මැලිය, හොරගම්පිට , හොරගම්පිට මධ්‍යම, තෙලිකඩ, කොටගොඩ, වල්පිට උතුර යන ග්‍රාම නිලදාරී වසම් ගංවතුර තර්ජනයට ලක්වන අනාරක්ෂිත කලාපය තුළ පිහිටා ඇත.

ගං වතුර ආපදා තත්වය අවම කිරීම සඳහා මහජන චිත සමූහාන්ඩුවේ ආධාර ඇතිව ගිං ගඟ පාලන යෝජනා ක්‍රමය ආරම්භ කර ඇත. පුහුල්දුව, කිඹි ඇල හා හෝඵවාගොඩ ඇල මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සකස්කරන ලද ජල බස්නා ඇල මාර්ග වන අතර ගංවතුර ආරක්ෂණ වේලි හා නිර්මිත ඉදිකිරීම් ගිං ගඟ පාලන ව්‍යාපාරය යටතේ හඳුනා ගත හැකි ගං වතුර පාලන ක්‍රමවේදයන් වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය මඟින් ගංවතුර තර්ජනයට ලක්වන ප්‍රදේශ හා සිදුවන හානි අවම කර ගැනීමට හැකිවුවද ඇතැම් ප්‍රදේශ මේ වන විටත් වර්ෂාවන් සමඟ ආපදාවට ලක්වේ.

ගිං ගඟ පාලන ක්‍රමය පැවතියද ඇතැම් ප්‍රදේශ වාර්ෂික ගංවතුර තර්ජනයට ලක්වන අතර අඳුරන්විල, බද්දේගම උතුර, බද්දේගම නගරය, බටකැටිය, දොඩන්ගොඩ, ගනේගම නැගෙනහිර, ගනේගම උතුර, ගනේගම දකුණ, ගනේගම බටහිර, ගෝනපුර, ගොනටුව, හල්පාතොට, හල්පාතොට මධ්‍යම, හැම්මැලිය, හොරගම්පිට, හොරගම්පිට මධ්‍යම, කාසිදෙනිය, කිඹිය, කොටගොඩ, ලෙල්කඩ, මහලපිටිය, මාජුවානා , තෙලිකඩ, තෙලිකඩ නගරය, තිලක උදාගම, වල්පිට උතුර යන ග්‍රාම නිලදාරී වසම් එම ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

ඒ අතරින් ගනේගම උතුර, ගනේගම දකුණ, ගනේගම බටහිර, නයාපාමුල, තොටගොඩ, ගම්මැලිය, ඇල්ලකන්ද, වතුරාව සහ කිඹි ඇල යන ග්‍රාමනිලධාරී වසම් නිරතුරු ගංවතුර ආපදාවන්ට ලක්වන ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ගිං ගඟ අනවසර වැලිගොඩ දැමීමෙන් සිදුවන ඉවුරු බාදනය සහ ගිං ගඟ ජල යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අනාරක්ෂිත කලාප ලෙස වෙන් කර ඇති බිම් ප්‍රදේශයන්හි පවතින අනවසර ඉදිකිරීම් හා අනවසර ගොඩකිරීම් යන මිනිස් ක්‍රියාකරකම් ගංවතුර අවදානම වේගවත් කිරීමට පාදක වී තිබේ.

පස්කඳු කඩා වැටීම, සුළිසුළං හා අකුණු

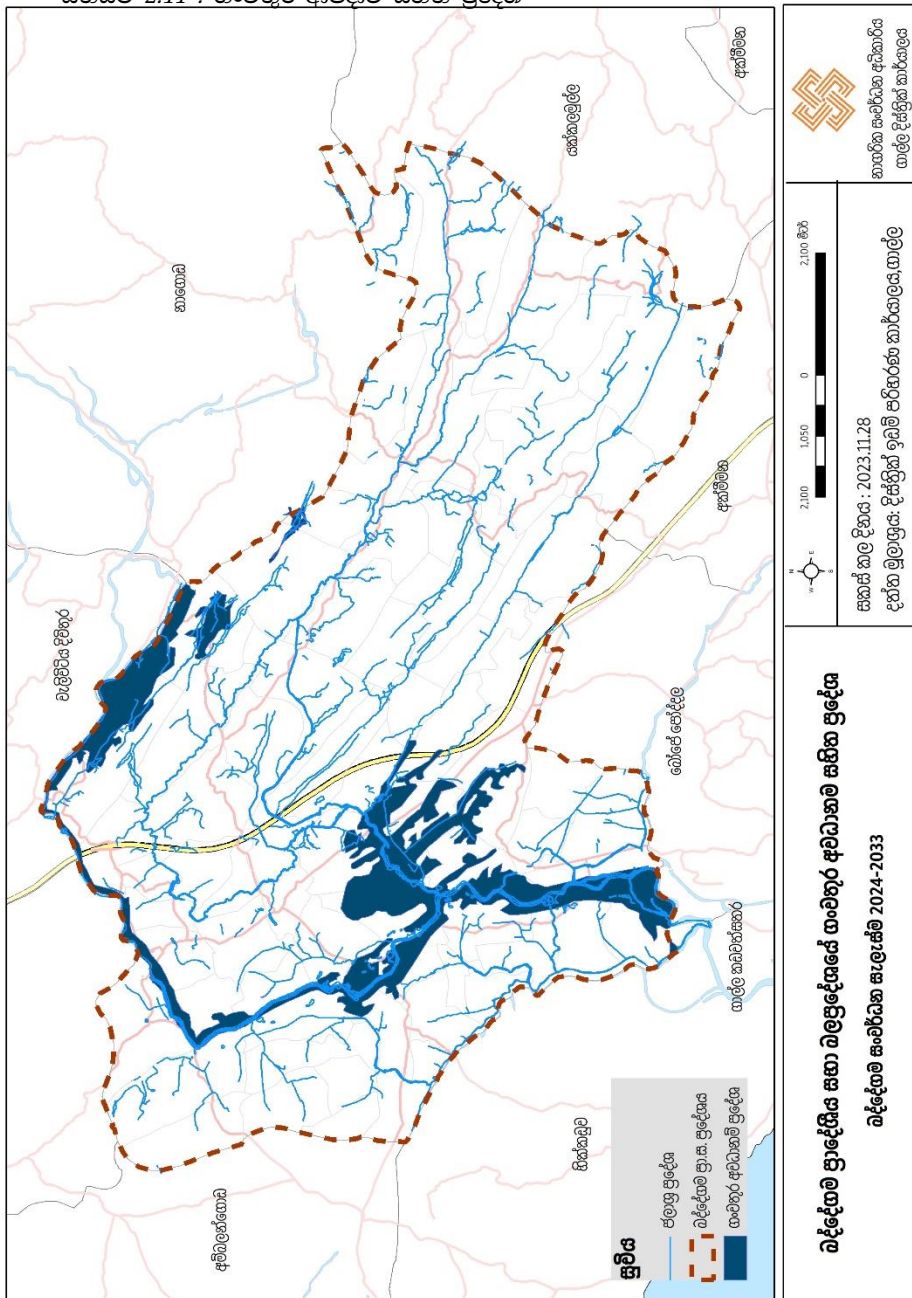
කඳු කඩා වැටීම්, සුළිසුළං හා අකුණු ගැසීම් සුළු ආපදා තත්වයක් ලෙස මෙම ප්‍රදේශය තුළ හඳුනාගත හැකි වේ.

හම්මැලිය, බද්දේගම නැගෙනහිර, අඳුරන්විල හා පිටිහරාව යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වර්ෂාව සහිත සුළි සුළං තත්වය සහිත ප්‍ර දේශ ලෙසත් නවාපාමුල , යහලදුව, පිළිගොඩ හා තිලක උදාගම, වැනි ග්‍රාම නිලධාරී වසම් කඳු කඩා වැටීමේ අවධානම් සහිත ප්‍රදේශ ලෙසත් නිලක

උදාහරණ පිටිතරාව, අඳුරන්විල යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අකුණු සහිත ප්‍රදේශය ලෙස හඳුනාගෙන තිබේ.

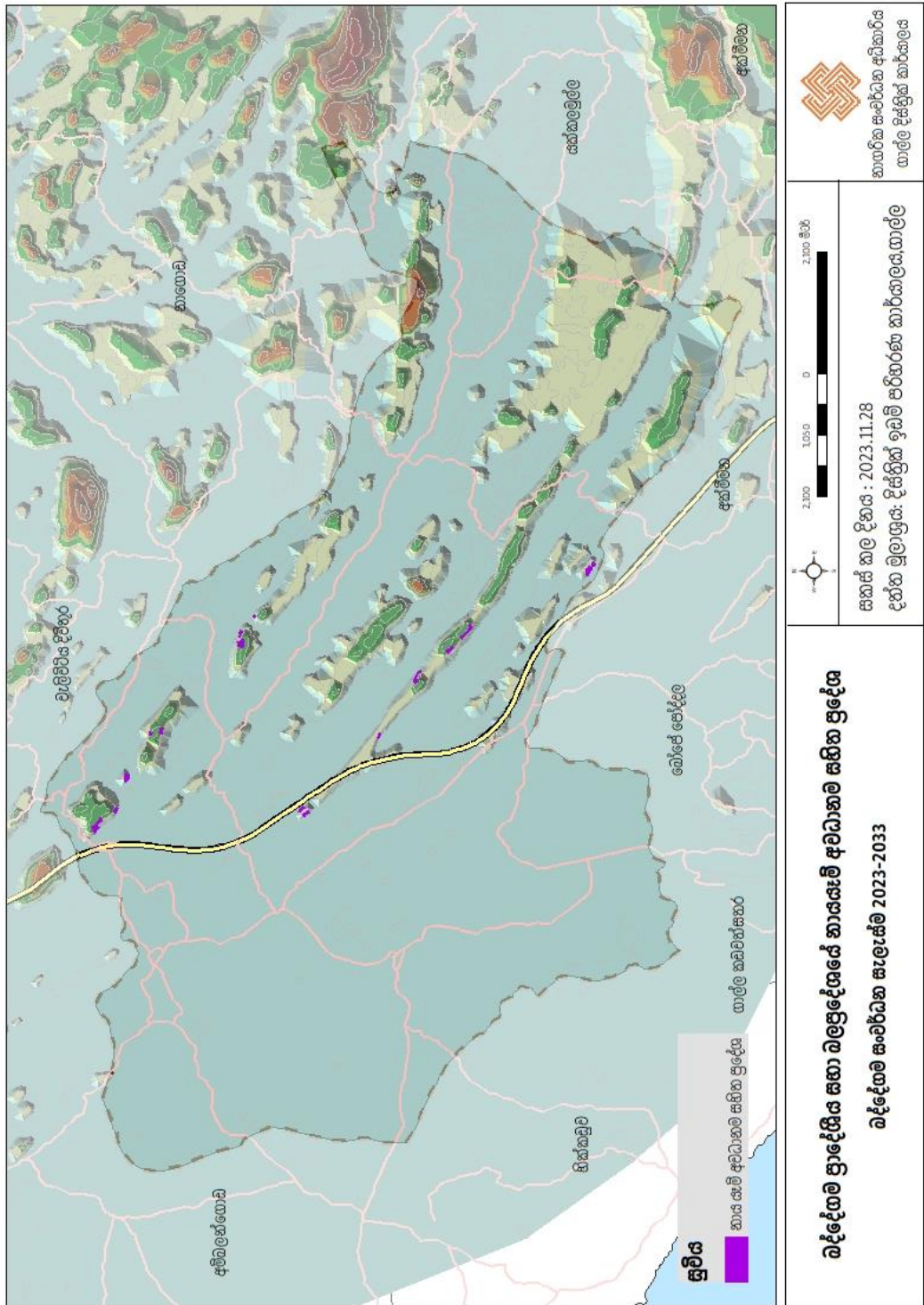
හිං ගඟ තුල අනවසර වැලි ගොඩ දැමීම මෙම ප්‍රදේශයේ හඳුනාගත හැකි ප්‍රධානතම ගැටලුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. මෙමඟින් හිං ගඟේ ඉවුරු කඩා වැටීම, වියලි කාලවලදී ඒ ආශ්‍රිත ළිංවල ජලය හිඳියාම සිදුවන බව හඳුනාගත හැකිය. එමෙන්ම කළුගල් කර්මාන්තයද ප්‍රදේශයට අහිතකර පාරිසරික ප්‍රතිපල අත්කරදෙන බව හඳුනාගත හැකිය.

සිතියම 2.11 : ගංවතුර ආපදාව සහිත ප්‍රදේශ

සැකසුම: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

සිතියම 2.12 : පස්කඳු කඩා වැටීම් සහිත ප්‍රදේශ

 <p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය</p>	<p>සකස් කල දිනය : 2023.11.28 ද්විතී මූලාශ්‍රය: දිස්ත්‍රික් ඉඩම් පරිහරණ කාර්යාලය,ගාල්ල</p>
<p>බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බලප්‍රදේශයේ නායයෙහි අවධානම සහිත ප්‍රදේශ බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2023-2033</p>	

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2.2.8.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ හඳුනාගත හැකි සෞඳ්‍ය ඵලිමහත් විනෝද කටයුතු

හෙක්ටයාර් 11280 ක් වූ , බද්දේගම ප්‍රදේශයේ වර්ෂ 2020 වන විට ජනගහනය 85413 ක් වන අතර වර්ෂ 2032 වන විට පුරෝකථන ජනගහනය 45686 ක් වේ. ප්‍රදේශයේ ජීවත්වන ජනතාවගේ මානසික, කායික සුව පහසුකම වර්ධනය කිරීම සහ විනෝදාංශයක වශයෙන් හා වෘත්තීය මට්ටමින් ක්‍රීඩා කල හැකි ස්ථාන පහත දැක්වේ.

ක්‍රීඩාංගනය	භූමි ප්‍රමාණය. හෙක්.	වර්ගීකරණය	වත්මන් තත්ත්වය
ක්‍රීඩා ප්‍රමාණයේ ක්‍රීඩාපිටි			
බද්දේගම ආතර් සුරිය ආරච්චි ක්‍රීඩාංගණය භූල ඉදිකර ඇති අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
ගත්තෙර අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	(වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත භූමියකි.) දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
හොරගම්පිට අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	(වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත භූමියකි.) දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
වල්පිට උතුර අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.083	EPP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
කොකාවල අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.038	EPP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
මහලපිටිය අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	ප්‍රා.ලේ.කා.සතු ඉඩමකි		දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
ගිනිමල්ලගහ අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. සම්පූර්ණ දැල් ආවරණයක් සහිතව ඉදිකර ඇත.
වවිලගල අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	ප්‍රා.ලේ.කා.සතු ඉඩමකි		දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
හල්පානොට වි.එල්.සීනිවිසිටි ක්‍රීඩාපිටිය	0.5246	EMP	ක්‍රීඩා කිරීමට හැකි පරිදි ඉදිකර ඇත. ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් ඉදිකර ඇත. ක්‍රීඩාගාරයක් ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතය
මීගහ කුඹුර මාබොටුවන ක්‍රීඩාපිටිය	0.3	EMP	ක්‍රීඩා කිරීමට හැකි පරිදි ඉදිකර ඇත. ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් සහිතව ක්‍රීඩාංගනයක් ලෙස ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතය.
කොහොමනාදෙණිය අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.3438	EMP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කල හැකිය. දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
හොරගම්පිට ක්‍රීඩාංගනය	මහජන 0.3679	EMP	කුඹුරු ඉඩමක් ගොඩකර ඉදිකර ඇත. -ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් නැත. විදුලිආලෝක නැත.

කොහොඹතාදෙනිය සභා ක්‍රීඩාංගනය	ප්‍රාදේශීය	0.3036	EMP	ක්‍රීඩා පිටියේ භූමිය සකසා ඇත. ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් ඇතුළුව කිරීමට ගතවන ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය.
ගිනිමල්ලගහ මහජන ක්‍රීඩාංගනය	ප්‍රාදේශීය සභා	0.6072	EMP	ක්‍රීඩා පිටිය සකස් කර ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් ඉදිකර ඇත. ක්‍රීඩා පිටිය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සහ ක්‍රීඩාගාරයක් ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතය.
පවතින මහජන ක්‍රීඩාංගන				
බද්දේගම ආතර් සුරිය ආරච්චි ක්‍රීඩාංගනය		1.5932	ELP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කළහැකි පරිදි විදුලි ආලෝක කර ඇත.
කුඹුක් සෙවන අමරසිරි දොඩන්ගොඩ නාගරික උද්‍යානය		1.21406	ELP	මූලික වැඩකටයුතු අවසන් කර මහජනතාව සඳහා විවෘතව ඇත.
වදුරඹ ක්‍රීඩාංගනය		1.6195	ELP	දිවා රාත්‍රී ක්‍රීඩා කළහැකි පරිදි අත්පත් දු පිටියක් ඇත. ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් නැත. ඉතිරි ප්‍රදේශයට විදුලිආලෝක නැත.

දර්ශනීය ස්ථාන

බද්දේගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි දර්ශනීය ස්ථාන ලෙස දුටුගැමුණු රජ මහා විහාරය හැදින්විය හැකිය. මෙය ඓතිහාසික හැඩදෙමලා කන්දේ පිහිටා ඇති අතර දුටුගැමුණු රජ මහා විහාර පිහිටි භූමියෙහි ඉතා අලංකාර නිර්මාණ මෙන්ම ඉතා උස් වූ කන්දක් ආශ්‍රිතව පිහිටීම මගින් විහාරස්ථානයේ බෝධිය පිහිටි ප්‍රදේශයේ සිට අවට පරිසරය ඉතා දර්ශනීයව දිස්වේ. මෙම විහාරයේ බෝධිය පිහිටි ස්ථානයට පඩිපෙලකින් ගමන්කල යුතු අතර එම මාර්ගයේ වම් පසින් දුටුගැමුණු රජතුමාගේ දස මහා යෝධයින්ගේ පිළිමද විවිධ ස්ථාන වල උඩ මළුව තෙක් නිර්මාණය කර ඇත. එමගින් විහාරයේ ඓතිහාසික සහ දර්ශනීයත්වය වඩාත් හොඳින් පිළිඹිබු වේ.

මීට අමතරව පල්ලි කන්දේ පිහිටි “ ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානයද “ බද්දේගම නාගරික බල ප්‍රදේශයෙහි පිහිටි විශේෂිත වූ දර්ශනීය ස්ථානයකි. මෙම දේවස්ථානය ප්‍රදේශයේ ඉතා උස්ව පිහිටි බැවින් පහල ප්‍රදේශය ඉතා දර්ශනීයව දිස්වේ. මෙම දේවස්ථානයේ ඉහල මාලයේ සිට අවට පරිසරය දර්ශනය වන විට දකුණු වෙරළ තීරය සමග මුහුද ද දර්ශනය වේ.

එමෙන්ම බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍ර දේශය පෝෂනය කරනු ලබන ප්‍රධාන ජලමූලාශ්‍රය වන ගිං ගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ සහ හෝ එවාගොඩ ඇල, තුඩාවේ ඇල, ගලබඩ ඇල, කිඹී ඇල සහ පුහුල්දූව ඇල ආදී අතු ගඟා ප්‍රදේශයේ දර්ශනීයත්වයට ඉහල අගයක් ලබා දේ.

2.2.8.4 සංස්කෘතික, ආගමික, ඓතිහාසික හා පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුක්ත ස්ථාන හා ගොඩනැගිලි

2.2.8.4.1 සංස්කෘතිය

සංස්කෘතිය සෑම සමාජයකටම පොදුවන අතර එය විවිධාකාරයෙන් අර්ථ දක්වා ඇත. යම් සමාජයක භෞතික වූත් අධ්‍යාත්මික වූත් බුද්ධිමය වූත් මුළු ජීවන ක්‍රමය සංස්කෘතිය යන්නෙහි සරළ අදහස වේ. එමෙන්ම සංස්කෘතිය හෝ ශිෂ්ටාචාරය යන්නට දැනුම , ඇදහීම , කලාව , සදාචාර ධර්ම , නීතිය , සිරිත් විරිත් සහ සමාජයේ සාමාජිකයෙකු ලෙස මිනිසා විසින් ලබාදී ඇති අන් සියළුම දැක්වීම් ගතිපැවතුම් ඇතුළත් සංකීර්ණ සියල්ල විග්‍රහ වේ. මෙහි දැක්වෙන සංකීර්ණ සියල්ල තුළ භෞතික , ආර්ථික හා අධ්‍යාත්මික කරුණු ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව ඕනෑම සමාජයක පැවැත්ම උදෙසා එහි සංස්කෘතිය ඉවහල් වන බව පැහැදිලි වේ.

2.2.8.4.2 පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන හා ඓතිහාසික සංස්කෘතික වටිනාකමින් යුක්ත ස්ථාන අතර ඇති වෙනස :

පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන හා සංස්කෘතිකමය වටිනාකමින් යුක්ත ස්ථාන කීපයක් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ පවතී. පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ භෞතිකමය සාධක එනම් , ස්මාරක (Monuments) කාලනිර්ණය කිරීමෙන් හඳුනාගත් ස්ථාන වන අතර ඓතිහාසික හා සංස්කෘතිකමය වටිනාකමකින් යුක්ත ස්ථාන ලෙස හඳුන්වන්නේ ලිඛිතමය සාධක වලින් , පාරම්පරිකව , වාචිකව හෝ ජනශ්‍රැති ආශ්‍රයෙන් පැවත එන්නා වූ ස්ථානයන්ය.

ප්‍රදේශයේ ඉතිහාසය .හා බැඳුණු ස්ථාන

බද්දේගම , ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි ඓතිහාසික ගම්මානයකි. 14 - 18 සියවස්වල බද්දේගම හැඳින්වූයේ “ සල්ගමුව ” යනුවෙනි. වර්ෂ 1505 දී පෘතුගීසීන්ගේ පැමිණීමෙන් පසුව මෙම ග්‍රාමය සහ ඒ අවට බොහෝ ගම් කිතුනුකරණයට ලක් විය. වර්තමානයේදී බද්දේගම අවට විශාල කනෝලික ජනතාවක් වාසය කරන බව පැහැදිලි වේ. අතීතයේ ලංකාව ආක්‍රමණය කල සතුරන්ට එරෙහිව සටන් වැදුණු සිංහලයන්ට බන්දුන් ගම බද්දේගම වූ නිසාත් , වාද අතර බද්දේගම වාදය ඉතා ප්‍රකට වාදයක් වූ නිසාත් බද්දේගම ඓතිහාසික වූත් , ප්‍රසිද්ධ වූත් ප්‍රදේශයකි.

රූපය 2.33 : රොබට් මේයර් පියතුමාගේ ඡායාරූපයක්

මූලාශ්‍රය: ක්‍රිස්තුදේව පිරිමි විද්‍යාලයේ වෙබ් අඩවිය

ලංකාව ඉංග්‍රීසින්ට යටත් වී වසර දෙකකට පසුව 1817 දෙසැම්බර් 20 වැනිදා එංගලන්තයේ සිට වික්ටෝරියා රැවල් නැවක් ගමන් අරඹන ලද්දේ ලංකාවේ ක්‍රිස්තියානි දහම ප්‍රචලිත කිරීමට මිෂනාරිවරුන් කණ්ඩායමක් රැගෙනය . ඔවුන් එංගලන්ත සභාව හෙවත් මිෂනාරි සභාව නියෝජනය කල පියතුමන්ලා විය. එම නැව ගාල්ල වරායට පැමිණියේ 1818 ජූනි 29 වන දිනය. මිෂනාරි කණ්ඩායමේ ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කළේ රොබට් මේයර් පියතුමාය . ඔහු ගාල්ලට පත්කර තිබූ පියතුමා වූ අතර , එංගලන්ත ක්‍රිස්තියානි මිෂනාරි සමාගමේ මව් සභාව මගින් ඔහු පත්කර තිබුණි . අනෙක් පියතුමන්ලා රටේ විවිධ පළාත්වලට යාමට නියමිතව තිබුණි

රූපය 2.34 : වින්ටර් තොටුපල

මූලාශ්‍රය: commons.wikimedia.org

රොබට් මේයර් පියතුමා වික කලකින් මුහුදුබඩ සිට රට අභ්‍යන්තරයට ද ගොස් කිතුදහම ව්‍යාප්ත කිරීමට පටන්ගත් අතර ඔහු ඒ සඳහා ගමන් ගත්තේ ඔරුවකිනි. එකල හිනිදුම , නාගොඩ සහ බද්දේගම ආදී ප්‍රදේශ වල සිට ගාලු වරායට භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කෙරුණේද “ගිංගඟ” ඔස්සේය . ඒ සඳහා ඔරුපාරු භාවිතා කරන ලදී ඒ අනුව ගිංගඟ හරහාම බද්දේගම ප්‍රදේශයට පැමිණි ඔවුන් වින්ටර් තොටුපල අසළින් එගොඩවී දේවස්ථානයක් පිහිටුවීමට ස්ථානයක් සෙවීම ආරම්භ කරන ලද අතර

බද්දේගම ගං ඉවුරට නුදුරින් පිහිටි අලංකාර පරිසරයක් සහිත කදුවැටියක පල්ලියක් සාදන ලද අතර එය පල්ලිකන්දේ පල්ලිය නම් විය.(ක්‍රිස්තුදේව දෙව් මැදුර) මෙම දෙව්මැදුර 1818 ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර වසර හතරකට ආසන්න කාලයක් වැඩ අවසන් කිරීමට ගතව ඇත .

1865 පෙබරවාරි 08 වන දින බද්දේගම වාදය ඇතිවීමද ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් සිදුවීමකි.

මේ හැරෙන්නට බද්දේගම සන්දරවල සම්බන්ධයෙන්ද විවිධ ඓතිහාසික කතා පුවත් මෙන්ම ජනප්‍රවාදයන් අසන්නට ඇත . ක්‍රි.ව . 1215 පමණ පොළොන්නරු රාජධානියේ අවසන් භාගයෙහි මෙරට ආක්‍රමණය කල කාලිංග මාඝ සමය තෙක් ඇතට දිවයන සංස්කෘතික උරුමයක් හැඩ්දෙමළ කන්ද විහාරයටද ඇත

රූපය 2.35 : හැඩ්දෙමළ කන්ද විහාරයේ ඇති දසමහා යෝධයින්ගේ පිළිරූ

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

එමෙන්ම 1818 සහ 1848 කැරලි දෙකට සමාන කැරැල්ලක් ගාලු නගරයේදී සිදුව ඇත . මෙය එතරම් ප්‍රසිද්ධ වී නැත්තේ එය අවිගත් කැරැල්ලක් නොවීමත් සාමකාමී බෞද්ධ පෙරහැරක් වීමත් නිසාය.

පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමක් සහිත ස්ථාන .

පුරාවිද්‍යාත්මක හා ඓතිහාසික වටිනාකමකින් යුක්ත ගොඩනැගිලි කීපයක් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය බල ප්‍රදේශය තුළ හඳුනා ගැනීමට ඇති අතර ඒවා සිතියම් අංක 01 මගින් දක්වා ඇත . දැනට පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ගැසට් කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථානවල වාර්තාගත

තොරතුරු සහ ඓතිහාසික සංස්කෘතිකමය වටිනාකමකින් යුක්ත ස්ථාන පිළිබඳව මෙම සැලැස්මෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ඇතැම් ස්ථානවල තොරතුරු සොයා ගැනීමට නැත .

1. දුටුගැමුණු විහාරය - බද්දේගම .

බද්දේගම, ගනේගම හැඩ්දෙමළ කන්ද හෙවත් දුටුගැමුණු විහාරය පොළොන්නරු රාජධානිය අවසානය තෙක් ඇතට දිවයන ඉතිහාසයක් ඇති ස්ථානයකි. ගාල්ල - බද්දේගම පාරේ ගනේගම හතරමහන්දිය (සන්දරවල අසල) අසල ආදී 300 ක් පමණ ඉහළට නෙරාගිය රමණිය කදුගැටයක් මත මෙම දුටුගැමුණු විහාරය හෙවත් හැඩ්දෙමළ කන්ද පිහිටා ඇත. ක්‍රි. ව.1215 පමණ පොළොන්නරු රාජධානියේ අවසන් භාගයෙහි මේ රට ආක්‍රමණය කල කාලිංගමාස සමය තෙක් ඇතට විහිදී යන සංස්කෘතික උරුමයක් හැඩ්දෙමළ කන්ද විහාරස්ථානයට හිමිවෙයි. මාස නමැති දෙමළ රජුගේ සමයෙහි සිටි “සන්දර” නමැති සෙන්පතියා සිංහල හමුදාව කන්ද වටකළ හෙයින් කදු පාමුල පිහිටි ගැඹුරු ජලාශයට සිය ධනයද රැගෙන පැන දිවිනසාගත් වල “ සන්දරවල” ලෙසත් ඒ සෙන්පතියා විසූ කන්ද හැඩ්දෙමළ කන්ද ලෙසත් හැඳින්වේ . හැඩ්දෙමළ කන්ද විහාරස්ථානය යනු බද්දේගම ඉතිහාසය ඔපවත් කරන විසිතුරු හා අපූර්ව වූ ජනප්‍රවාදයක ආරම්භයයි. 1820 ගණන් වල දුටුගැමුණු විහාරය ගොඩනගා ඇත.සිංහල ජාතියේ ශ්‍රේෂ්ඨ වීරයා වූ දුටුගැමුණු මහා රජතුමා ද්‍රවිඩ සතුරුසේනා සමග සටන් කිරීමට මෙම හැඩ්දෙමළ කන්දේ සැගවී සිටි බවට ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ. සිය බල සේනාධිපතියන් වූ නන්දිමිත්‍ර,සුරනිමල,මානාභරණ, ගෝඨයිම්බර,චේරපුත්තාභය, භරණ, වේළුසුමන, බන්වදේව, පුස්සදේව හා ලහිය වසභ යන දසමහා යෝධයන්ගේ ප්‍රචීමා චෛත්‍යද මෙහිදී දැකගත හැකිය .නිර්මාණය කර ඇති ලංකාවේ එකම විහාරස්ථානය වන්නේ මෙම විහාරස්ථානයයි. එමෙන්ම ගනේගම ශ්‍රී සරණංකර හිමියන්ගේ භෂ්මාවශේෂ නැන්පත් කර ඉදිකරණ ලද

රූපය 2.36 : දුටුගැමුණු විහාරය

මූලාශ්‍රය: දුටුගැමුණු විහාරය, මුහුණු පොත (Face Book Page)

මෙම විහාරස්ථානයට ඇතුළු වනවිට දක්නට ඇති විශේෂ දෙයක් වන්නේ එහි ඇති කළුගලින් කල සාංචි තොරණයි. මෙය ඉන්දියාවේ ඇති සම්පූර්ණ කළුගලින් කල සාංචි තොරණට පසු ඇති එකම තොරණ ලෙස හැඳින්වෙන අතර එය හෙළ කලාකරුවන්ගේ දක්ෂතාවය මැනවින් පිළිඹිබු කරයි.විහාර මළුව සඳහාද කළුගලින් කළ පියගැට පෙළක් නිර්මාණය කර ඇත . මෙම පියගැටපෙළ දෙපස දසමහා යෝධයන්ගේ පිළිරූ නිර්මාණය කර ඇත . මෙහි ඇති චෛත්‍යය වසර 600ක් පමණ පැරණිය. විහාරගෙය තුළ නිර්මාණය කර ඇති දුටුගැමුණු රජතුමාගේ වර්තාපදානය දැක්වෙන චිත්‍ර හා මුර්තිද ඉතා කලාත්මකව නිමවා ඇත .

2. සන්දරවල.

රූපය 2.37 : සන්දරවල

මූලාශ්‍රය: බද්දේගම උරුමය, මුහුණු පොත (Face Book Page)

බද්දේගම නගරයට ආසන්නව පිහිටා ඇති “සන්දරවල” නම් වූ තැන පැරණි නිධානයක් ආරක්ෂා කරමින් සිටින රත්කදුක්කම දැමූ ආදා ගැන ඒ ගමේ මිනිසුන් අතර ජනප්‍රවාද රැසක් පවතී. සන්දරවල ඉතා පැරණි ස්ථානයකි. පුරාවිද්‍යාත්මකව සළකා බලන කල එය ක්‍රි. ව. 1480 - 1500 අතර කාලයේ ඉදිකරන ලද පොකුණකි. සන්දරවල කරවනු ලැබුවේ දුටුගැමුණු රජුගේ පියාවන කාවන්තිස්ස රජු විසින් බවට විශ්වාස කෙරේ. එතුමා කීඹ ඇලට සම්බන්ධ කර මේ පොකුණෙන් ජලය බෙදා හැරී

බවට මිනිසුන් විශ්වාස කරති. සන්දරවලට රත්දොරක් දමා ඒ සොරොව්වෙන් ජලය බෙදා හැරී නිසා මූලින් “රත්දොර” නමින් ප්‍රචලිත වූ බවත් කාලයක් ගතවූ පසු “ රත්දොරවල” ජනතා උච්චාරණයෙන් “ සන්දරවල” වූ බවත් කියවේ.

දුටුගැමුණු රජු රුහුණේ සිට අනුරාධපුරයට සංක්‍රමණය වූවාට පසු එළාර රජුගේ ප්‍රබල සෙනෙවියෙකු වන සන්දර නැමැත්තා තම අතවැසියෙකුන් සමග රුහුණට පලා එන්නේ ජීවිත ආරක්ෂා කර ගැනීමේ අරමුණෙනි. ඔහු ආරක්ෂාව සඳහා තෝරාගත්තේ බද්දේගම වන අතර පසුකාලීනව ද්‍රවිඩ ජනයා මෙම ප්‍රදේශයට පැමිණීම හේතුවෙන් ගෙන එම ප්‍රදේශයේ පිහිටි විහාර දෙමළ ජනයාගේ කොල්ල කෑමට ලක්වී ඇත. එසේ කොල්ලකන ආරංචිය කණ වැකීමත් සමගම දුටුගැමුණු රජතුමා බද්දේගමට පැමිණ වටලා ඇත. රජු පැමිණි ආරංචිය සැලවූ සන්දර නම් සෙනෙවියා ඔහු සතු රන්, රිදී ,මුතු මැණික් රැගෙන එම ප්‍රදේශයේ නිබු ඇලට පැන දිවි තොරකරගෙන ඇත. ඒ හේතුව නිසා මෙය “සන්දර වල” නම් වූ බවද තවත් ජනප්‍රවාදයකි. සන්දරවල සම්බන්ධ තවත් විශේෂ විශ්වාසයක්ද ජනතාව තුළ තිබේ . එනම්, සන්දර දිවි නසාගත් ස්ථානයේ ජලය හිඳෙනතුරු ඉසින්නට උත්සාහ කළහොත් ඊට පසුදිනම වැසි වසින බවයි. මේ නිසාම දැඩි නියං කාලවලදී ප්‍රදේශයේ ජනතාව සන්දරවල ඉසින්නට උත්සාහ කරති.

3. ශ්‍රී ශෛලකුටාරාම පුරාණ ගල්ලෙන් විහාරය

බද්දේගම වවුලාගල ශ්‍රී ශෛලකුටාරාම පුරාණ ගල්ලෙන් විහාරය , හික්කඩුව බද්දේගම මාර්ගයේ ඇති ඉපැරණි ලෙන් විහාරයකි.මෙය පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංරක්ෂණය කර ඇත. හික්කඩුව නගරයේ සිට බද්දේගම මාර්ගයේ කි.මී. 08 ක් පමණ ගමන් කළවිට මෙම විහාරය හමුවේ. මෙහි ඇති ලෙන් විහාරය බිතුසිතුවමින් අලංකාර කර ඇත. මෙම සිතුවම් දැනට මැකී යමින් පවතී. මෙම සිතුවම් නැවත පින්තාරු කරන ලද ඒවා බව පෙනී යයි.

රූපය 2.38: ශ්‍රී ගෛලකුටාරාම පුරාණ ගල්ලෙන් විහාරය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

4. මාබොටුවහ ශ්‍රී සුමනාරාම පුරාණ විහාරය (විල්ගමු විහාරය).

මාබොටුවහ ශ්‍රී සුමනාරාම පුරාණ විහාරය කොට්ටාවගම මාර්ගයේ වදුරඹට කි.මී. 4 ක් පමණ දුරින් පිහිටි නරමක් හොදින් නඩත්තු කරන ලද ටැම්පිට විහාරයකි. “ විහාර අස්න” යන පැරණි ග්‍රන්ථයෙහි මෙම විහාරය හඳුන්වා ඇත්තේ විල්ගමු රජමහා විහාරය යනුවෙනි. මහාවාරිය සෙනරත් පරණවිතානට අනුව මෙම විහාරය 1240 දී දඹදෙණි රාජධානියේ දෙවන පරාක්‍රමබාහු රජුගේ සුප්‍රසිද්ධ අමාත්‍ය දේවපතිරාජ විසින් ඉදිකරන ලද්දකි. දකුණු පළාතේ විහාර රැසක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දායකත්වය ලබාදුන් අමාත්‍යවරයෙක් ලෙස දේවපතිරාජ ඇමතිවරයා හැඳින්විය හැකිය. ඔහු විසින් මෙම පළාතේ ටැම්පිට විහාර තුනක් සාදවා ඇති අතර මෙය ඉන් එකක් ලෙස සැලකේ. මෙම විහාරස්ථානය ඓතිහාසික , පුරාවිද්‍යාත්මක හා බෞද්ධ කලා සම්ප්‍රදාය වශයෙන් වැදගත් වන ස්ථානයකි

රූපය 2.39: මාබොටුවහ ශ්‍රී සුමනාරාම පුරාණ ටැම්පිට විහාරය

මූලාශ්‍රය: amazinglanka.com

මෙම විහාරස්ථානය දඹදෙණි යුගයට අයත් වුවද විවිධ කාල පරිච්ඡේද වලදී විහාරස්ථානය විවිධ වෙනස්කම් වලට ලක්ව ඇත . ටැම්පිට විහාරය කළුගල් කුළුණු මත ඉදිකර ඇති අතර ඒවා හරහා “නා” දැව අතුරා ඇත. උණ බම්බු , කිතුල් පරාල වැනි ද්‍රව්‍ය යොදාගෙන පිවිටවැල් වලින් බැඳ හුඹස් මැටි උක් සාරය සමග මිශ්‍ර කර බිත්ති ඉදිකර ඇත . මෙම බිත්ති ඝනකම අඟල් 22 ක් පමණ වේ. ගොඩනැගිල්ල තුළ ඇති පිළිම ඉදිකිරීම සඳහාද එම ද්‍රව්‍යම භාවිතා කර ඇත . දම්මපාල ජාතකය , බණ්ඩ ජාතකය වැනි ජාතක කථා වල දර්ශන වලින් බිත්ති අලංකාර කර ඇත. ටැම්පිට විහාරයේ පිටත බිත්තිද සිතුවම් වලින් අලංකාර කර ඇත.

5. ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය .

රූපය 2.40 : ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය

මූලාශ්‍රය: archive.roar.media

රූපය 2.41: ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානයේ ඇතුළත

මූලාශ්‍රය: archive.roar.media

රූපය 2.42: පල්ලිය ඉදිරිපස ඇති පැරණි සුසාන භූමිය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

එංගලන්ත සභාව මගින් ලංකාවේ ඉදිකළ පැරණිම දේවස්ථානයක් ලෙස ගාල්ලේ බද්දේගම පිහිටි මෙම දේවස්ථානය හැඳින්විය හැකිය. මෙම දේවස්ථානය ඉතාමත් සුන්දර වටපිටාවක පිහිටා ඇත. මුලින්ම සිංහලෙන් ගිනිකා කියූ පල්ලිය ලෙස හැඳින්වෙන්නේද බද්දේගම ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානයයි. මෙම ගිනිකා කලින් ගායනා කරන ලද්දේ ලතින් භාෂාවෙනි. ක්‍රිස්තුදේව දෙව්මැදුර 1818 දී ඉදිකිරීම් අරඹා අවසන් කිරීමට වසර හතරකට ආසන්න කාලයක් ගතව ඇත. රොබට් මේයර් පියතුමා සමග දේවස්ථානය ඉදිකිරීමට ව්‍යාපාරික වින්ටර් පුරෝගාමී විය. ඒ සදහා ප්‍රදේශයේ ගම්මුලාදුනින්ගේ සභාසඳු ලබාගත් බව සදහන් වේ. මෙම පල්ලිය ඉදිකිරීමට ආණ්ඩුකාර රොබට් බ්‍රවුනර්න්ගේ ආධාර මුදල් පිරිනමා ඇති බව සදහන්ය. වැඩ නිමකළ දෙව්මැදුරේ මුල්ම දේව මෙහෙය පවත්වා තිබෙන්නේ 1822 සැප්තැම්බර් 25 වන දිනය. බද්දේගම ක්‍රිස්තුදේවස්ථානය , 1825 දී කල්කටාවේ බිෂොප්වරයා වූ රෙජිනෝල්ඩ් හෙබර් (Reginald Heber) අභිෂේක කර තිබෙන බව ඉතිහාසයේ සදහන් වේ.

මෙම පල්ලිය ආසන්නව පිහිටි ගොතටුව ශ්‍රීපාද වෙනසාරාම විහාරස්ථානයත් සමග බැඳීමකින් මුල්කාලයේ සිට කටයුතු කර ඇත. අදටත් දෙව්මැදුරේ නත්තල් කැරොල් බැනිගි ප්‍රසංගය මුලින්ම රැගෙන යන්නේ මෙම විහාරයටයි. ඒ සමයේ බද්දේගම අවට කොතනකවත් ඔර්ලෝසු තිබී නැති අතර ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය හඳුනාගත පසු ගැමියන්ට වෙලාව

දැනුම් දුන්නේ මෙම පල්ලියයි. දෙව්මැදුරේ ඝන්ධාරය නාද කිරීමෙන් එය සිදුකළ අතර උදෑසන 6 දවල් 12 හා හවස 6 වශයෙන් දවසට තුන්වරක් ඝන්ධාරය නාද කරන ලද අතර එදා සිට අද දක්වාම නොකඩවා මෙම පල්ලියේ ඝන්ධාරය නාද කරණු ලබයි.

මෙම දෙව්මැදුර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේදී දේශීයත්වයට මුල්තැන දෙමින් වාස්තුවිද්‍යාත්මක සැලසුම් සකස් කර තිබීමද විශේෂත්වයකි. මේ නිසා දෙව් මැදුරට ලැබී ඇත්තේ විශාල ආකර්ෂණයකි. එමෙන්ම මෙහි ප්‍රධාන දොරටුව පාමුල සදකඩ පහනක් තිබීමද විශේෂත්වයක්

වන අතර බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන හැර සඳකඩ පහනක් සහිත එකම දෙවිමැදුර වන්නේද මෙම දේවස්ථානයයි . මෙම ගමට ආසන්නව පිහිටි මීමඳුම ගම්මානයේ එකල සිටි දක්ෂ ගල්කැටයම් ශිල්පීන් ලවා මේ සඳකඩ පහන කරවූ බව පැවසේ.එය ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ඇති විසිතුරුම සඳකඩ පහනයයි. එය අනුරාධපුර යුගයේ කලා සම්ප්‍රදායන් අනුව නිර්මාණය කරන ලද්දකි.මෙම දේවස්ථානයේ දැව කැටයම් අතර ගජසිංහ රූප සහ දැව පේකඩ ආදියත් දැකගත හැකිය. දෙවිමැදුරේ ප්‍රධාන දොරටුව මෙන්ම පුරාණ කැටයම් ශිල්පයට අනුව කැටයම් කරන ලද ගල්කණු , උළුවහු මෙන්ම ජනෙල් හා හුළං කවුළු සඳහාද කලාත්මක ලී කැටයම් භාවිතා කර ඇත . දෙවිමැදුර භාරව කටයුතු කල ස්වර්ගස්ථ වූ පියතුමන්ලා රැසකගේ සොහොන් ගල්ද අලංකාර කැටයම් වලින් සමන්විතය.

6. බද්දේගම අම්බලම .

බද්දේගම නගරයේ ගිංගඟ ආසන්නයේ මෙම අම්බලම පිහිටා ඇත. කුඩා කඩ කාමර කීපයක් අතර මෙම අම්බලම පිහිටා ඇත. මෙය සමහතරැස්ව බදාමයෙන් සාදන ලද්දකි. ඉදිරිපස හැර ඉතිරි පැති වහලය දක්වා උස් කර සාදා ඇත. ඉදිරිපස කවුළු දෙකක් හා ඒ මැදින් දොරක් පිහිටා ඇත. වහලය සාදා ඇත්තේ මහනුවර යුගයේ අම්බලම් ක්‍රමයටයි. පල හතරකින් යුක්තවන වහලය මැදින් ආනතිය වැඩිකර

රූපය 2.43: බද්දේගම අම්බලම

මූලාශ්‍රය: amazinglanka.com

සාදා ඇත. සියලු බාලික මධොල් කුරුපාවකට සම්බන්ධ කර එහි ශක්තිය වැඩි කිරීමට ප්‍රධාන හරස් පරාලයකට මධොල් කුරුපාව සම්බන්ධ කර ඇති බවද දක්නට ඇත. මෙම අම්බලමේ විස්තරය ඉංග්‍රීසියෙන් කොටා තිබුනත් එය ඤය වී ඇති බැවින් කියවීමට අපහසුය. එසේ වුවද මෙම අම්බලම සාදා ඇත්තේ 1911 ජුනි 11 බව එහි සඳහන්ය. බ්‍රිතාන්‍යයේ 5 වන ජෝර්ජ් අධිරාජ්‍යා හා මේරි බිසවගේ අභිෂේකය සිහිගැන්වීම පිණිස මෙම අම්බලම ඉදිකර ඇත. මෙය දැනට දිරාපත්වෙමින් පවතී.

7. වෑනියරවෙල අම්බලම.

වෑනියරවෙල පිහිටා ඇත්තේ හික්කඩුව බද්දේගම මාර්ගයේ කිරිබතාවිල විදුහල අසලින් බටපොල දෙසට දිවෙන මාර්ගයේය. මෙම මාර්ගයේ කී.මී. 02ක් පමණ ගමන් කලවිට හමුවන තුන්මන්සලේ පිහිටා ඇත. අම්බලම ඉදිරිපස මහරම් වෙල් යායකි. මෙම අම්බලමේ ඉතිහාසය කිසිවෙකුත් නොදනී. නමුත් මුලදී මෙය හදා ඇත්තේ වහල පල 4

රූපය 2.44: වෑනියරවෙල අම්බලම

මූලාශ්‍රය: amazinglanka.com

කට බෙදා වතුරග්‍රාහකාරවය. බොහෝ විට මෙම අම්බලමද බද්දේගම අම්බලමට සමාන විය හැකි බව විශ්වාස කරයි. මෙහි මුල් අම්බලම ගරාවැටීමෙන් පසු වසර 1967 දී වෘතීයරවෙල අම්බලම නැවත ගොඩනගා ඇත්තේ වර්තමානයේ දක්නට ලැබෙන හැඩයටය . එබැවින් මෙහි පෞරාණික වටිනාකම සම්පූර්ණයෙන් නැතිව ගොස් ඇත.

8. පිලගොඩ මන්දිරය .

රූපය 2.45: පිලගොඩ මන්දිරය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

ගාල්ල , බද්දේගම , පිලගොඩවත්ත ආශ්‍රිතව පැරණි ආකෘතියට නිර්මාණය කර ඇති පිලගොඩ මන්දිරය ඉතා ආකර්ශනීය ඉදිකිරීමකි. මෙය බ්‍රිතාන්‍ය ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයට අනුව සාදා ඇත. මෙය ගලින් නිමකර ඇති අතර එහි උඩුමහලේ ජනෙල් පේලි 18 ක් ඇත. ඒ සියල්ල පින්තලින් නිමකළ එක ලිවරයකින් අරන්තට - වසන්තට හැකියාව ඇත. මන්දිරයේ පිටිසුම් දොරටුව පොල් ලී කාප්ප සහිතව ඉදිකර තිබුණි. මෙහි අතීත අයිතිකරු වන ඇලි වින්ටර් මහතා එංගලන්ත සම්භවයක් ඇත්තෙකි. ඔහු වින්ටර් පවුලෙන් පැවත එන මෙම පිලගොඩවත්ත මිලදී ගෙන සිය බිරිද සමග එහි ජීවත්ව සිට ඇත. ඒ වර්ෂ 1904 දීය . ඔහුගේ බිරිද හින්තිහාමි නම් විය. ඇයගේ සොහොන් කොතද පිලගොඩ වත්තේ කම්හල් භූමියට යාබදව දක්නට ඇත. මෙය දහනව වැනි සියවසේ මුල්භාගයේ සිදු වූ “ ආදර අන්දරයක” නිහඬ සංකේතයක් ලෙසද දැක්විය හැකිය. සොහොන් කොත ඉදිකිරීමේ කටයුතු සිදුකර ඇත්තේ සුප්‍රසිද්ධ රේමන්ඩ් සමාගමටයි .වර්තමානය වන විට මෙම මන්දිරය අදාළ වතු සමාගමේ පාලනාධිකාරිය මගින් ප්‍රතිසංස්කරණය කරමින් පවතී.

රූපය 2.46: පිලගොඩ මන්දිරයේ ඇතුළත දර්ශනයක්

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

රූපය 2.47: පිලගොඩ මන්දිරයේ ඉදිරිපස වැරන්ඩාව

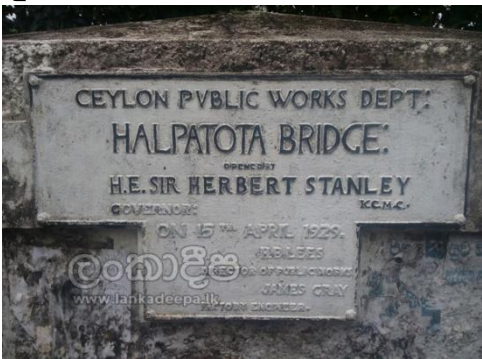

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

9. හල්පාතොට පාලම .

හල්පාතොට පැරණි පාලම බ්‍රිතාන්‍ය යුගයේ ඉදිකළ ඓතිහාසික වටිනාකමක් සහිත පාලමකි. බද්දේගම නගරයට කි .මී. 600 ක් පමණ දුරින් මෙම පාලම පිහිටා ඇත. ගණේගම උතුර හා හල්පාතොට ගම් යාකරමින් මෙම පාලම ඉදිකර ඇත. මෙම පාලම විවෘත කර ඇත්තේ 1929 අප්‍රේල් 15 වන දිනය. එවකට ලංකාවේ ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස කටයුතු කළේ ශ්‍රීමත් හර්බට් ස්ටැන්ලි මහතාය. “සිලෝන් පබ්ලික් වර්ක්ස් ඩිපාර්ට්මන්ට්” ලංකා ප්‍රසිද්ධ වැඩ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙම පාලම සාදා ඇත. එවකට එහි ඉංජිනේරුවරයා ලෙස කටයුතු කර ඇත්තේ ජේම්ස් ග්‍රෝ මහතාය.

රූපය 2.48: හල්පාතොට පාලමේ පැරණි නාම පුවරුව

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

10. කිරිඛතාවිල ශ්‍රී සුධර්මාරාමය.

මෙම විහාරස්ථානය බද්දේගම නගර මධ්‍යයේ පිහිටා ඇත. වසර 100 කට වැඩිය පැරණි කිරිඛතාවිල ශ්‍රී සුධර්මාරාම අමරවංශ පිරිවෙන් විහාරස්ථානය ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් වූ විහාරස්ථානයකි. කුඩා ආවාස ගෙයකින් කිඹියේ ශ්‍රී සෝරත ස්වාමින්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් ආරම්භ කරනලද මෙම විහාරස්ථානය වර්තමානයේ සියළුම විහාරාංග වලින් සමන්විත වූ විහාරස්ථානයක් බවට පත්ව ඇත. බද්දේගම නගරයේ සිට මීටර් 500 ක් පමණ දුරින් කුඩා කඳු ගැටයක් මත මෙම විහාරස්ථානය පිහිටා ඇත. ශ්‍රී සුධර්මාරාමය , “වැල්ලේතොට පන්සල” යනුවෙන්ද පැරැන්නෝ හැඳින්වූහ. මෙහි ඇති විහාර මන්දිර හා වෛතස , බෝධි ප්‍රාකාරය ප්‍රතිසංස්කරණයන්ට ලක්ව ඇත.

රූපය 2.49: කිරිඛතාවිල ශ්‍රී සුධර්මාරාමය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

11. වදුරඹ ගල්පොත විහාරය .

මෙහි ඉතිහාසය වළගම්බා රජු දවස දක්වා දිවයයි. ගාල්ලේ සිට වදුරඹට පැමිණ , වදුරඹ පොලිසිය අසළින් ඇති පාරෙන් ගියවිට මෙම පන්සල හමුවේ. මෙය වසර සියයකට ආසන්න ඉතිහාසයක් ඇති පෞරාණික විහාරස්ථානයකි. සන්දරවල ආසන්නයේ ඇති දුටුගැමුණු විහාරයට මෙතැන් සිට උමගක් තිබුණු බවද විශ්වාස කෙරේ. මෙම ස්ථානයේ කැලෑවේ සැගවුණු ගල්ගුහාවක් තිබූ බවද 1800 ගණන් වල විහාරය හඳුනා අතරතුර පැරණි ගල්ගුහාව තුළ තිබූ විහාර ගෙයක් හමුවූ බවත් ජනප්‍රවාදයේ එයි.

රූපය 2.50: වදුරඹ ගල්පොත විහාරය

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

12. පුංචි ශ්‍රී පාදය - වදුරඹ .

ගාල්ල - වදුරඹ පාරේ කි. මී. 01 ක් පමණ ගියවිට කිඹිය හන්දිය හමුවන අතර එතනින් කි.මී. තුනක් පමණ ගියවිට පුංචි ශ්‍රීපාදය හමුවේ. කුඩා පාලමකින් එතෙර වී ඉන් අනතුරුව පඩිපෙලකින් මෙම ස්ථානයට ලගාවිය හැකිය. මෙහි විහාර ගෙයක් කෞතුකාගාරයක් හා වෛත්‍යයක් දක්නට ඇති අතර ගල්ගුහාවක් තුළ සිතුවම් සහිත විහාරගෙය දක්නට ඇත. මෙය ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයේ විහාර ගෙයක් වුවද අලංකාර සිතුවම් සහිත ස්ථානයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. මේ ස්ථානයට එම නම ලැබී ඇත්තේ මෙම කදුමුදුනෙහි ඇත්තේ ශ්‍රීපාදයේ අනුරුවක් බැවිනි .

ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වටිනාකමකින් යුක්ත උත්සව හා කලාවන් .

බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික උත්සව හා කලාවන් අතර සාහිත්‍යමය වශයෙන් බද්දේගම වාදය වැදගත් වන අතර කලාශිල්ප අතුරින් ගල්කැටයම් කලාව විශේෂ ස්ථානයක් ගනී.

බද්දේගම වාදය.

වර්ෂ 1865 පෙබරවාරි මස 08 වන දින ලාංකීය ආගමික ඉතිහාසයේ ස්වර්ණමය කඩයිමක් සනිටුහන් කල දිනයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. එනම් , බද්දේගම වාදය පැවැත්වූ දිනයයි. පංච මහා වාදය ලෙස ප්‍රසිද්ධව ඇති බෞද්ධ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාරයේ දේශන මාධ්‍යයේ උච්චතම අවස්ථා පහ තුළ පළමුවැන්න වූයේ බද්දේගම වාදයයි . 1804 වර්ෂයේ සිට ලංකාවට පැමිණි මිෂනාරීන්ගේ පරවාද මඩිමින් ප්‍රසිද්ධ ජන සමාජයක් මැද ලාංකීය ස්වවාදය උස් හඩින් පැවසීමට හෙළයේ මහා යනිවරුන් දැරූ ප්‍රයත්නයේ මූලාරම්භය වූයේ බද්දේගම වාදයයි. 1873 වර්ෂයේ පැවති පානදුරාවාදයේ අන්තර්ගතය හා එහි ක්‍රියාදාමය බොහෝ දෙනාගේ අවධානයට යොමු වුවද බද්දේගම වාදය එසේ නොවුනි. බද්දේගම වාදය පැවැත්වූයේ කොහෙදීද , කවුරුන් විසින්ද එයට පසු වූයේ කුමක්ද යන්න ඉතිහාසයේ සැඟව ගොස් ඇත. එසේ වුවද ගණේගමශාලාවේදී එය පැවැත්වූ බවට විශ්වාසයක් ඇත. එයට බෞද්ධ පක්ෂයෙන් මොහොට්ටිවත්තේ හිමියන් කහතොට හිමියන් බුලත්ගොඩ හිමියන්, වැලිගම හිමියන් , පොතුවිල හිමියන් , හික්කඩුවේ හිමියන් සහභාගී වූ බව සඳහන්ය. මෙම බද්දේගම වාදයට හේතු වූ ස්ථාන වූයේ බද්දේගම ශ්‍රීපාද ගොඩැල්ල පන්සල හා ක්‍රිස්තුදේව පල්ලිය බව වර්තමානය වනවිට පැහැදිලිව ඇත. ලංකාවට පැමිණි මිෂනාරිවරුන් 19 වන සියවසේ දෙවන දශකයේදී බද්දේගම ස්වකීය මිෂනාරි ආගමික හා අධ්‍යාපනික කටයුතු වල නියැලෙන්නට විය . මෙම අවධිය තුලදීම බද්දේගම ගොතටුව අලංකාර කඳු ගැටයක් මුදුනෙහි 1825 වර්ෂයේදී කාල්වා නේ රත්නපාල නම් හිමි නමක් පන්සලක් ආරම්භ කර ඇති අතර එම හේතුව මෙම බද්දේගම වාදයට හේතු විය.

කලාශිල්ප .

බද්දේගම ප්‍රදේශයේ කලාශිල්ප අතර කළුගල් නිර්මාණ ආශ්‍රිත කර්මාන්තය ප්‍රධාන තැනක් ගනී. ලංකික සමාජයේ මිරිස්ගලට , ගල් වංගෙඩියට , ඇඹරුම් ගලට ඇත්තේ ඉතා දිගු ඉතිහාසයකි. බද්දේගම , මීමැඩුම ගම්මානය ගල්වඩු කර්මාන්තය සඳහා ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි. ගිංගඟටත් බද්දේගම නගරයටත් මායිම්ව ගිංගඟ පහල නිමිනයේ මෙම සුන්දර ගම්මානය පිහිටා ඇත.

මීමඳුම ගම්මානය පුරාණ ගම්මානයකි. ගල් වංගෙඩි , මිරිස් ගල් , අමුගල්, කුරක්කන් ගල් ආදී ගලින් කල නිමැවුම් මොවුන් අතින් නිර්මාණය කෙරේ. ගම්මානයේ සියලු දෙනාම පාහේ මෙම කර්මාන්තයේ යෙදී සිටිති. මෙම කර්මාන්තය පාරම්පරික කර්මාන්තයකි.

හැඩදෙමළ කන්ද විහාරස්ථානයේ සංචි තොරණ කවිවුවත්ත විහාරයේ ගල් උළුවහු ආදී දේ නිර්මාණය කළේ මෙම ගම්මානයේම සිටි ගල්වඩුවෙකි. අතීතයේ පටන්ම මෙම ගමේ ජනතාවගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය වූයේ මෙම ගල්වඩු කර්මාන්තයයි .

රූපය 2.51: මීමඳුම ගමේ නිපදවන ගලින් කරන ලද නිර්මාණ

මූලාශ්‍රය: ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම

සාහිත්‍ය සම්බන්ධ වැදගත් සිදුවීම් .

1965 වසරේදී ආසියාවේ ප්‍රථම ජංගම පුස්තකාලය ඇරඹුනේ බද්දේගමදීය. එය ලොව ජංගම පුස්තකාලයක් ඇරඹී පළමු වතාව බවටද මතයක් ඇත. මෙරට සාහිත්‍ය කලාවට විශාල මෙහෙයක් කළ පැවිදි පඩිරුවනක් වූ ගනේගම සරණාකර හිමියන්ගේ සංකල්පනාවක් පරිදි මේ පුස්තකාලය ආරම්භ කර ඇත. එය බිහිවූයේ උන්වහන්සේ විහාරාධිපතිත්වය දැරූ බද්දේගම , සන්දරවල දුටුගැමුණු රජමහා විහාරය හා උඩවත්ත පිරිවෙණ මුල් කරගනිමිනි.

රූපය 2.52: 1965 ආරම්භ කල පැරණි ජංගම පුස්තකාලය

මූලාශ්‍රය: දුටුගැමුණු රාජමහා විහාරය කෞතුකාගාරය

ගොන් කරන්තයකින් ගම්දනවි පුරා පොතපත බෙදමින් ගිය මේ ජංගම පුස්තකාලය , කොතරම් ජනප්‍රිය වීද යත් සතර පේරුවේ ගම්වල කුඩා අය , තරුණ පිරිස් මෙන්ම වැඩිහිටියන්ද පොත් කරන්තය එතතුරු මගබලා සිටින්නට වූහ. මේ නිසා ජංගම පුස්තකාලයේ සේවාව පුළුල් කරන්නට සිදුවූ අතර එය ගොන් කරන්තයෙන් අත් වුක්ටරයට මාරු කරන්නට සිදුවිය. මෙම පුස්තකාලය ලොවටම ආදර්ශයක් බව සඳහන් කරමින් ආසියාතික පදනමේ එවකට සිටි නිලධාරියෙක් උඩවත්ත පිරිවෙනෙහි පුස්තකාලයේ සමරු පොතෙහි සටහනක්ද තබා ඇත.

03

වන පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්මක
අවශ්‍යතාවය

පරිච්ඡේදය 03 සංවර්ධන සැලැස්මක අවශ්‍යතාවය

3.1 හැඳින්වීම

උපායමාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාවලියේ මුල්ම උපායමාර්ගික විමසුම වන “සැලසුම් ප්‍රදේශයේ වර්තමාන තත්වය කෙසේද?” යන්න විමසීම මගින් සැලසුමක සැබෑ අවශ්‍යතාවය කුමක්ද යන්න සඳහා පිළිතුරු සපයා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. එකී සැලසුම යොමුවිය යුතු දිශාව සහ අනාගතයේ දී නගරයේ සංවර්ධනය යොමුකළ යුතු දිශානතිය හඳුනා ගැනීම සඳහා සැලසුමක සැබෑ අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීම හෝ සැලසුමක් සෑදිය යුතු හේතු හඳුනා ගැනීම අවැසි වේ. සැලසුම් කිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීම මූලික වශයෙන් නගරය සමග සම්බන්ධ වන විවිධ පාර්ශවකරුවන් විසින් හඳුනාගත් සැලසුම් ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා විවිධ ගැටළු හඳුනා ගැනීම තුළින් ආරම්භ කරන ලදී. මේ යටතේ ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් වන සේවා සපයන ආයතන සහ භාවිතා කරන්නන්ගෙන් (පුරවැසියන් සහ මගීන් ඇතුළු සාමාන්‍ය ජනතාව) නගරයේ දැනට පවතින ගැටළු පිළිබඳව අදහස් විමසන ලදී. මෙහිදී එක් එක් පාර්ශවකරුවන් විසින් නගරය දෙස විවිධ පැතිකඩ වලින් විමසා බලන බැවින් මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ නගරයේ පවතින සහ පුළුල් පරාසයක් ආවරණය වන විවිධ ගැටළු රාශියක් හඳුනා ගත හැකි විය. මිළඟ අදියර ලෙස මෙලෙස හඳුනාගත් ගැටළු පිළිබඳ මූල සාධක හඳුනා ගැනීමේ ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලද අතර එමගින් ප්‍රදේශය තුළ පවතින ගැටළු නිවැරදි ලෙස අර්ථ දැක්වීමට හැකිවිය.

3.2. සැලසුම් ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා ගැටළු විශ්ලේෂණය

3.2.1. සැලසුමකින් තොර අවිධිමත් සංවර්ධනය.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ගිං ගඟ මූලික කර ගනිමින් විකාශනය වූ නගරයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි අතර ගිං ගඟට ආසන්නව බද්දේගම පැරණි නගරයත් ඊට සමගාමීව දකුණු දෙසට වන්නට දැනට පවත්නා නගරයත් පිහිටා ඇත. විශේෂයෙන් පහත්බිම් සහිත මෙම ප්‍රදේශයේ පවතින කුඩා උස් බිම් පාදක කරගනිමින් සංවර්ධන කටයුතු සිදු වී ඇත.

ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු පැතිරී ඇති ආකාරය විශ්ලේෂණය හා නිරීක්ෂණය කල විට ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් තුනක් ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කල හැකිය.

1. රේඛීයව ව්‍යාප්තව පවතින වාණිජ හා නේවාසික කටයුතු

ප්‍රදේශයේ භූගෝලීය පිහිටීම මාර්ග දෙපස රේඛීය සංවර්ධනයකට හේතු වී ඇත. ඒ අනුව රේඛීයව මාර්ග දෙපස වාණිජ කටයුතු ව්‍යාප්ත වී ඇත. උදාහරණයක් ලෙස බද්දේගම නගරයේ සිට ගාල්ල දෙසට දිවෙන මාර්ගයේ කි.මී. 1 ක් පමණ දුරකට විහිදෙන ප්‍රදේශයේ වාණිජ කටයුතු රේඛීයව ව්‍යාප්ත වීම, සන්දරවල, බලගොඩ, වඳුරඹ, තෙලිකඩ වැනි ප්‍රදේශ වල මෙසේ වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය සෘජුව හඳුනාගත හැක. මෙසේ ව්‍යාප්තව ඇති වාණිජ කටයුතු හේතුවෙන් ප්‍රමාණවත් රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන නොමැති වීම නිසා මාර්ග දෙපස වාහන නතර කර තැබීම පුද්ගල ගමනාගමනයට මෙන්ම රථවාහන ගමනාගමනයට බාධා ඇති කරනු ලබයි.

රූපය 3.1: වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය බද්දේගම නගරය

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

රූපය 3.2: වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය සන්දරවල

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

රූපය 3.3: වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය-වදුරම

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

රූපය 3.4: වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය- බලගොඩ

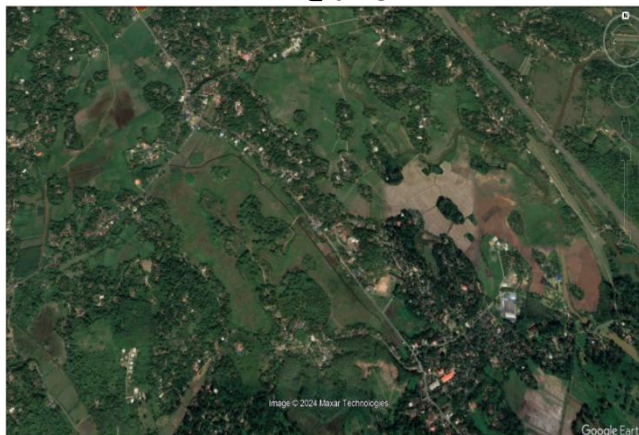

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

නිවාස ව්‍යාප්තිය

ඊට අමතරව ප්‍රධාන මාර්ග දෙපස සිදු වන නිවාස ව්‍යාප්තිය ප්‍රදේශය පුරාම දැකගත හැක. වර්තමානය වන විට ප්‍රදේශයේ සිදුවන ජන සංඛ්‍යා වර්ධනය හා බද්දේගම ප්‍රදේශයට ආසන්න බල ප්‍රදේශවලින් සිදුවන නේවාසික පීඩනයන් සමග නේවාසික කටයුතු සඳහා භාවිතා කිරීම වෙනුවෙන් ඉඩම් අනුබදුම් ඉහළ යාම නිසා රේඛීය ජන සංකේන්ද්‍රණයට අමතරව ප්‍රදේශයේ භූවිෂමතාවය අනුව නිවාස වල විසිරුණු ප්‍රදේශය පුරාම දැකගත හැකිය. (රූපය 3.5)

රූපය 3.5: නේවාසික කටයුතු වල ව්‍යාප්තිය

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

ව්‍යාප්තියක් ද

2. සේවා මධ්‍යස්ථාන ස්ථානගත වී ඇති ආකාරය

බද්දේගම හා වදුරඹ වශයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දෙකකට අයත් වන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන ජනතාව සඳහා පොදු සේවා පහසුකම් ලබා ගැනීමට ඇති ආයතන ස්ථානගත වී ඇති ආකාරය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී පොදු සේවා ස්ථාන එකිනෙකට වෙන්ව ප්‍රදේශය පුරා විසිරී ඇති බවත් හඳුනා ගත හැකිය.

රූපය 3.6: සේවා මධ්‍යස්ථාන ස්ථානගතවීම - බද්දේගම සහ වදුරඹ

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථානය වන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ප්‍රදේශයේ නාගරික ප්‍රදේශයට ආසන්නව මීටර් 600 ක් පමණ දුරින් මාකුරුගොඩ ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇත. ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන සියළුම පොදු මහජනතාව තම පරිපාලනමය අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය වෙත පැමිණෙන අතර සෙසු සේවා මධ්‍යස්ථාන වන ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය, ප්‍රාදේශීය සභාව යන ආයතන ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය ආසන්නව පිහිටා ඇත. (රූපය 3.6) එම ආයතන ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ සිට මීටර් 800 ක් පමණ දුරකින් පිහිටා ඇත.

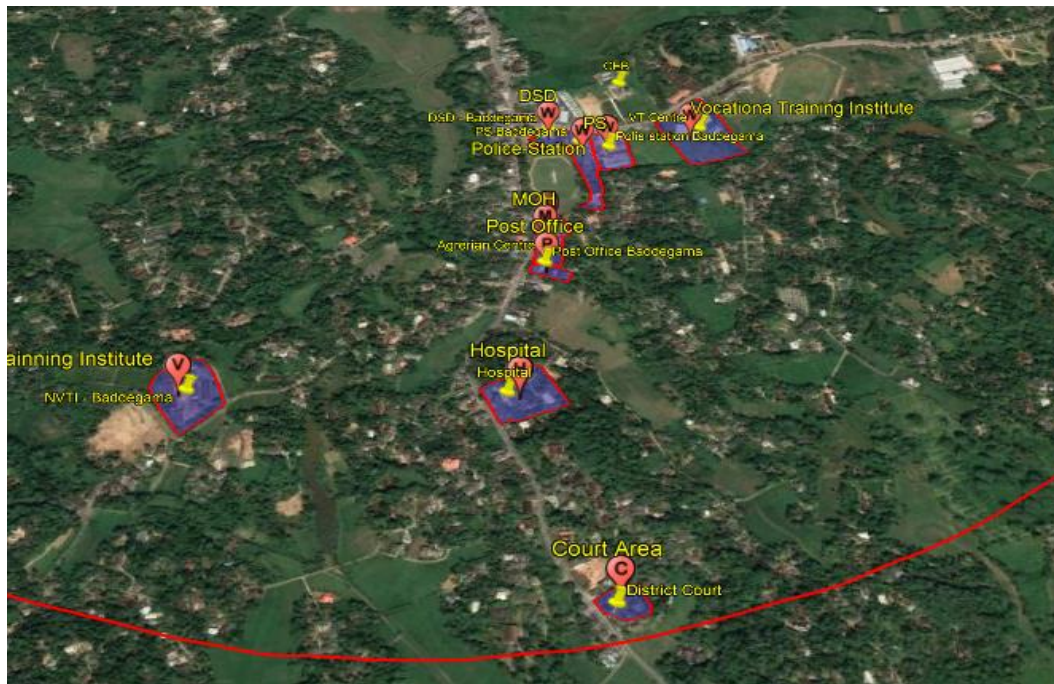
වර්තමානයේ මෙන් විශාල ජන ඝනත්වයක් නොතිබුණු යටත් විජිත යුගයේදී ස්ථාපනය කරන ලද ප්‍රදේශයේ පවත්නා රෝහල (බද්දේගම - දිසා රෝහල) බද්දේගම නගරයේ සිට කි. මී. 1.0ක් පමණ දුරින් ගාල්ල - බද්දේගම මාර්ගයට ආසන්නව පිහිටා ඇති අතර, බද්දේගම අධිකරණ සංකීර්ණය ද ප්‍රධාන නගරයේ සිට කි. මී. 1. 5 ක් පමණ දුරින් ගාල්ල බද්දේගම ප්‍රධාන මාර්ගයට ආසන්නව පිහිටා ඇත.

යටත් විජිත යුගයේදී ස්ථාපිත කර ඇති බද්දේගම - දිසා රෝහල හා බද්දේගම අධිකරණය වර්තමානය වන විටත් ඒ ආකාරයෙන්ම එම ස්ථානයේම පවත්වා ගෙන යනු ලබන බව ප්‍රාථමික දත්ත විශ්ලේෂණය තුළින් හඳුනා ගැනීමට හැකි විය. එහෙත් මෙම සේවා මධ්‍යස්ථාන සඳහා පවත්නා ඉඩ පහසුකම්වල අඩු බවක් හඳුනා ගත හැකිය. එනම් ප්‍රධාන රෝහල පිහිටි භූමිය මාර්ගයට ඉතා ආසන්නව පිහිටා ඇති අතර, සේවාලාභීන් සඳහා පහසුකම් සලසා දීමට තරම් ප්‍රමාණවත් ඉඩ පහසුකම් රෝහල් භූමිය තුළ නොමැති බව පෙනී යයි. එනම් වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට සහ රෝගීන් බැලීම සඳහා පැමිණෙන ජනතාවට අවශ්‍ය වාහන නතර කර තැබීමේ

පහසුකම් නොමැති වීම, රැඳී සිටීමට ස්ථාන නොමැති වීම, අත්‍යවශ්‍ය (රෝගීන් සඳහා) ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට ස්ථාන නොමැති වීම, වැසිකිලි කැසිකිලි පහසුකම් නොමැති වීම ආදී ගැටළු නිසාම පුද්ගලයාගේ සුවපහසු ජීවන රටාවට හා මානසික මෙන්ම ශාරීරික සෞඛ්‍ය පිරිහීමට හේතුවේ.

එබැවින් ප්‍රදේශය සඳහා සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගන්නා ලදී.

රූපය 3.7 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය - බද්දේගම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, Google map, 2023

ඊට අමතරව ප්‍රධාන බස් නැවතුම් පොළ නගර මධ්‍යයේ පිහිටා ඇති අතර, නුවිල් රටගාල් සෑම ස්ථානයකම සැලසුමකින් තොරව පවත්වා ගෙන යන බවක් හඳුනා ගත හැකිය.

පාසැල් වල ව්‍යාප්ත වී පැතිරුණු ස්වභාවයක් හඳුනා ගත හැකි අතර, බොහොමයක් රාජ්‍ය ආයතනවල උප කාර්යාල බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයම ආවරණය වන ලෙස ව්‍යාප්තව පැවතීම ප්‍රමාණවත් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට අයත් වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ පිහිටා ඇති සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය සැලකීමේ දී ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්ත වීමක් සිදු වී ඇති බව හඳුනා ගත හැකිය. (රූපය 3.7)

එම සේවා මධ්‍යස්ථාන වලින් සේවා ලබා ගැනීමට පැමිණෙන ජනතාවට තැනින් තැනට ගමන් කිරීමට සිදු වීම නිසා එනම් වඳුරඹ නගර මධ්‍යයේ සිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය කි. මී. 01 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇති නගරයේ සිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වෙත සේවා ලාභියෙකුට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන් යම්කිසි සේවාවක් ලබා ගැනීම සඳහා බොහෝ දුරක් පයින් ගමන් කිරීමට හෝ වෙනත් ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් භාවිතා කිරීමට සිදු වීම උදා. ලෙස සඳහන් කළ හැකි අතර, කාලය නිකරුණේ ගතවීමත් එක් එක් සේවා මධ්‍යස්ථාන අතර, පවතින දුර හේතුවෙන් ගමනාගමන පිරිවැය ඉහළ යාමක් වැනි හේතු මත සේවාවලාභීන් අපහසුතාවයට පත් වන අතර,

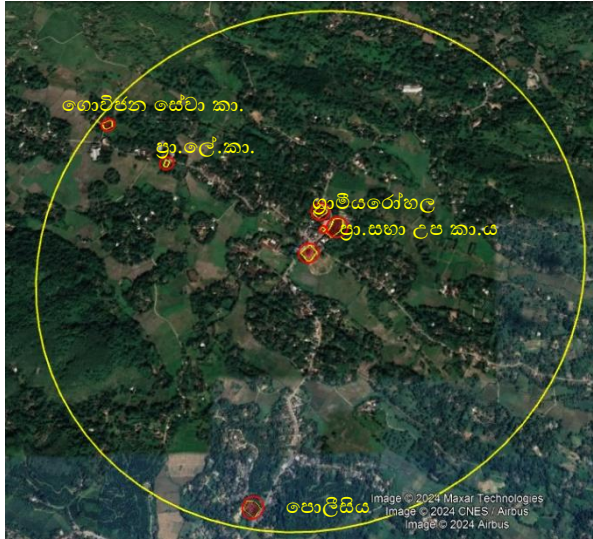
එය පුද්ගල කාර්යක්ෂමතාවය අඩුවීමටත් එය ප්‍රාදේශීය හා ජාතික මට්ටමින් ඵලදායීතාවය පහළ වැටීමට හේතු වනු ඇත. (එනම් ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය සඳහා ගත කිරීමට සිදු වන කාලය වක්‍රව අඩුවීම තුළ)

වදුරඹ ග්‍රාමීය රෝහල පිහිටි භූමිය නිසි ඵලදායීතාවයක් සහිතව භාවිතා කිරීමක් නොමැති බව පෙනී යන අතර, රෝහල් අවශ්‍යතාවය මත ප්‍රමාණවත් පහසුකම් වර්ධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පවතින බව හඳුනා ගත හැක.

ඊට අමතරව වදුරඹ පොලිස් ස්ථානය ද නගරයේ සිට කි.මීටරයක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇති අතර, නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශයේ ආරක්ෂාව සඳහා කඩිනමින් සේවා ලබා දීමේ හැකියාවක් නොමැති වීම නිසා ජනතාව ආරක්ෂාව පිළිබඳ

ගැටළුවකට මුහුණ දීමට සිදු වීම ද සේවා මධ්‍යස්ථාන ප්‍රදේශය පුරා විසිරී පැවතීම නිසා මතු වී ඇති ගැටළුකාරී තත්වයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

රූපය 3.8 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය වදුරඹ

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, Google map, 2023

03. සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් ඉඩම් වෙන් කර ඇති ආකාරය

රාජධානි ආරම්භක යුගය තරම් ඈත අතීතයකට උරුමකම් කියන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් යටත් විජිත යුගයට පෙර සිදු කරන ලද සුවිශේෂී සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳව සඳහන් නොවන අතර, ජල මාර්ග ප්‍රවාහනයට අමතරව වැවිලි බෝග වගාව ආරම්භ කිරීමත් සමඟ ඉදි වූ මාර්ග පද්ධතියක් සමඟ යටත් විජිත යුගයේ දී සිදු කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳව හඳුනා ගත හැකිය.

රූපය 3.9: ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය අධිකරණ භූමිය - බද්දේගම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, Google map, 2023

ඒ අනුව අතීතයේදී සිදු කර ඇති සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අතර, බද්දේගම හා වදුරඹ

රෝහල් ස්ථානගත කිරීම උදාහරණ ලෙස

පෙන්වා දිය හැකිය. බද්දේගම දිසා රෝහල, ගාල්ල - බද්දේගම මාර්ගයේ බද්දේගම නගරයේ සිට කිලෝ මීටරයක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත. අතීතයේ පැවති ජන සංඛ්‍යා ව්‍යාපෘතියත් සමඟ

එම ස්ථානයේ පැවති පහසුකම් ප්‍රමාණවත් වුවද වර්තමානය වන විට රෝහල් භූමිය තුළ ප්‍රමාණවත් පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීමට, පිහිටීම අනුව හැකියාවක් නොමැති වී ඇත. එබැවින් ඒ සඳහා පහසුකම් සැපයීමට නව යෝජනා සකස් කළ යුතුව ඇත.

බද්දේගම මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය සම්බන්ධයෙන් ද ඇත්තේ එවැනිම තත්වයකි. වසර සියයකට පමණ ඉහත දී සිදු කර ඇති සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වන බැවින් වර්තමාන හා අනාගත අවශ්‍යතාවය සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ අවශ්‍යතාවය සඳහා නව යෝජනා සකස් කිරීම සිදු කළ යුතුව ඇත.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට අයත් වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පිහිටා ඇති වඳුරඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සඳහා භූමිය වෙන් කිරීමේ දී එහි සේවක සංඛ්‍යාවට හා සේවාවලාභීන්ට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නොමැතිවීම නිසා සේවක සහ සේවාවලාභී ප්‍රජාව යන දෙපාර්ශවයම අපහසුතාවයට පත් වෙමින් සිටියි. එබැවින් ප්‍රමාණවත් පහසුකම් සහිත සේවා මධ්‍යස්ථානයක් සඳහා සංවර්ධන යෝජනා සකස් විය යුතු බව හඳුනා ගෙන ඇත.

ඊට අමතරව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ බද්දේගම හා වඳුරඹ යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ දෙකටම පොදු වූ ලක්ෂණයක් ලෙස සේවා මධ්‍යස්ථාන ස්ථානගත කිරීමේ දී නිවාස යොදා ගැනීම පෙන්වා දිය හැකිය. ඒ අනුව නිවාස ආශ්‍රිතව කාර්යාල පවත්වා ගෙන යාමේ දී ප්‍රමාණවත් ඉඩ පහසුකම් නොමැති වීම ද ගැටළුවක් වී ඇත.

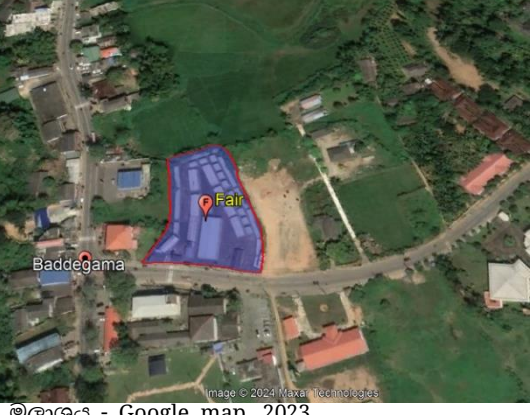
රූපය 3.10: ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය බස් නැවතුම් පොළ - බද්දේගම

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කිරීමේ දී බද්දේගම - නයාපාමුල මාර්ගයට මුහුණ ලා සති පොළ ඉදි කර ඇති අතර, එම පොළ භූමිය සතියේ එක් දිනක වරුවක් පමණක් පොළ සඳහා යොදා ගනු ලබන අතර, ඉතිරි දින 6 ½ ම වසා දමා ඇති අතර, ගවයන් හා සුනඛයින් ලැඟුම් ගන්නා ස්ථානයක් බවට පත් වී ඇත. ඒ අනුව බද්දේගම, නයාපාමුල ප්‍රධාන මාර්ගයට ආසන්නව පිහිටා ඇති මෙම භූමිය වාණිජමය වශයෙන් වැඩි වටිනාකමක් සහිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියක් සඳහා යොදා ගැනීමේ හැකියාව ඇති බැවින් නිසි ඉඩම් කලමනාකරණයක් සිදු කර භූමිය ප්‍රශස්ථ භාවිතයට ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීම සිදු කළ යුතුව ඇත.

රූපය 3.11: ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය පොළ භූමිය - බද්දේගම

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

බද්දේගම නගරයේ දැනට ඉදි කර ඇති බස් නැවතුම් පොළ ද සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ඉඩම් වෙන් කිරීමේදී සිදු වී ඇති අවිධිමත් සංවර්ධන කටයුත්තක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. පැවති

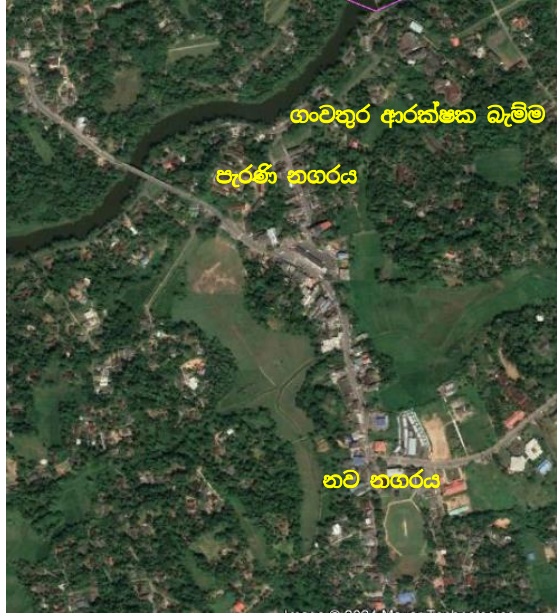
භූමිය තුළම නැවත බස් නැවතුම් පොළ ඉදිවීම නිසා නගරයේ වාහන තදබදය වැඩි වීමටත් නගර අලංකරණය සඳහා විධිමත්ව සැලසුම් කිරීමට නිබ්බ අවස්ථාවන් අහිමිවීමටත් හේතු වී ඇත. එමෙන්ම ඉදි කර ඇති බස් නැවතුම් පොළ වුව ද එලදායී ලෙස භූමියෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි වන ලෙස ඉදි නොවීම ද ගැටළුකාරී තත්වයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව සතුව පවත්නා ඉඩම් කළමනාකාරිත්වයකින් තොරව පවත්වා ගත යාමද හඳුනා ගත හැකි තවත් ගැටළුවකි. එනම් බද්දේගම නගරයේ මෙන්ම වඳුරඹ නගරයේ ප්‍රාදේශීය සභාව සතුව ඇති ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු වලට යොදා ගැනීමේ දී නාගරික ලක්ෂණ වලට ගැළපෙන ලෙස සුක්ෂම භාවිතය සඳහා යොදා ගෙන නොමැති අතර, එම ඉඩම් පහසුකම් සහිතව හා කළමනාකරණයක් සහිතව සංවර්ධනය කර ප්‍රදේශයේ ජනතාවට සේවා සැපයීම සඳහා ලබා දීමට සැලසුම් සකස් විය යුතුව ඇත.

උදා : බද්දේගම සහ වඳුරඹ පොළ භූමි, ප්‍රාදේශීය සභා ගොඩනැගිලි පිහිටි ඉඩම. එමෙන්ම බද්දේගම නගරය සංවර්ධනය කිරීමේ දී පැරණි නගරය පිළිබඳව අවධානයක් යොමු නොවීම ද පෙන්නවා දිය හැකිය. එනම් නව බස් නැවතුම් පොළට උතුරු හා ඊසාන දෙසට වන ලෙස පිහිටා ඇති බද්දේගම පැරණි නගරය ඓතිහාසික අතින් වටිනාකම් සමුදායකින් යුක්ත වුවද ගංවතුර වැළැක්වීම සඳහා ඉදි කරන ලද ගංවතුර ආරක්ෂක බැම්මත් සමඟ කොටස් දෙකකට වෙන් වී ඇති අතර, සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීමේදී මෙම පැරණි නගරය අනහර සංවර්ධන කටයුතු සිදු කර ඇති බව හඳුනා ගත හැකිය.

ගොඩනැගිලි ඇතුළු භෞතික සංවර්ධනයට අමතරව ප්‍රදේශයේ පවත්නා කෘෂි කාර්මික ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ දී වගා කළ හැකි සහ වගා කළ නොහැකි ඉඩම් හඳුනා ගෙන එම බිම් නිසි ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට උනන්දුවක් ඇති වන ආකාරයේ සංවර්ධන සැලසුම් හා යෝජනා ඉදිරිපත් වී නොමැති බව කරන ලද ක්ෂේත්‍ර හා දත්ත අධ්‍යයනයේදී තහවුරු වී ඇත. උදාහරණ ලෙස පුරන් කුඹුරු, ආන්තික වගා බිම් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්ත වී පැවතිමත් භූමි පරිහරණය තුළින් හඳුනා ගත හැකි වී ඇත. ඒ අනුව ප්‍රදේශයේ අනන්‍යතාවය සුරැකෙන ලෙස වී ඇතුළු කෘෂි බෝග වගාව හා අනෙකුත් කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා භූමිය වෙන් කිරීමේ කටයුතු සංවර්ධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පවතියි

රූපය 3.12: පැරණි නගරය හා නව නගරය

මූලාශ්‍රය - Google map, 2023

රූපය 3.13 පුරන් කුඹුරු/ අන් හරින ලද වගා බිම්

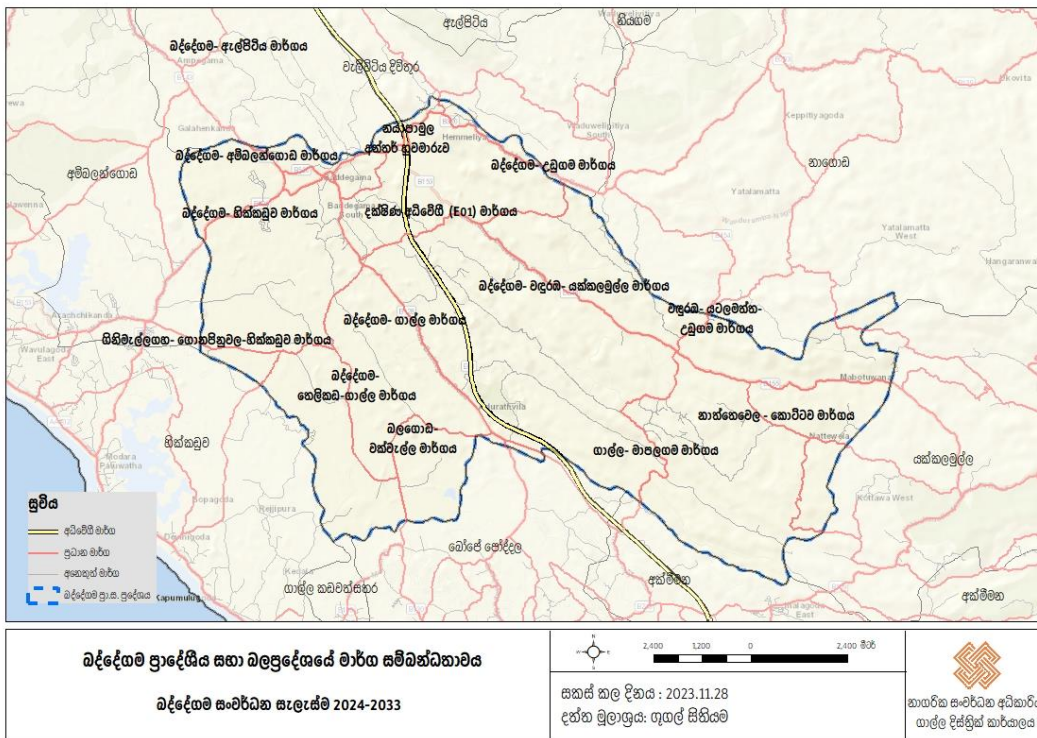

මූලාශ්‍රය - ගුගල් සිතියම, 2023

3.2.2 ප්‍රවාහන පද්ධතිය තුළ පවතින ගැටළු

බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ මාර්ග පද්ධතියට සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමිවේ. බද්දේගම නගරයේ සිට කි. මී. 2. 5 ක් පමණ දුරින් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය ගමන් කිරීමත් පිවිසුම් මධ්‍යස්ථානයක් වන නයාපාමුල, අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයේ පිහිටීමත් අධිවේගී ප්‍රවේශ මාර්ගය වන හික්කඩුව - නයාපාමුල ප්‍රවේශය බද්දේගම නගරය හරහා ගමන් කිරීමත් ප්‍රදේශයේ භෞතික සංවර්ධනයට ප්‍රබල දායකත්වයක් සපයා ඇත. ප්‍රදේශය හරහා දිවෙන ප්‍රධාන මාර්ගය ලෙස (B ශ්‍රේණියට) ගාල්ල - බද්දේගම ප්‍රධාන මාර්ගය, බද්දේගම - නාගොඩ මාර්ගය, බද්දේගම - හික්කඩුව, - බද්දේගම අම්බලන්ගොඩ, බද්දේගම - වඳුරඹ මාර්ගය හඳුනා ගත හැකිය. ප්‍රධාන නගරයට හා අභ්‍යන්තර නගර රැසකට සම්බන්ධ වන මාර්ග ජාලයකින් සමන්විත වන අතර, අභ්‍යන්තර මාර්ග ප්‍රාදේශීය සභාව මඟින් නඩත්තු කටයුතු සිදු කෙරේ.

සිතියම 3.1 : ප්‍රධාන පිවිසුම් මාර්ග

සැකසුම : සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

උදාහරණයක් ලෙස බද්දේගම නයාපාමුල අධිවේගී හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය බද්දේගම ප්‍රදේශය අනාගත සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී සෘජුවම දායක කර ගත හැකි ස්ථානයක් වේ. ඒ අනුව වර්තමානයේ නයාපාමුල හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය ප්‍රධාන වශයෙන් හික්කඩුව සංචාරක කලාපය සඳහා බද්දේගමින් ඇති කෙටිතම පිවිසුම ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතර, අනාගතයේදී ආර්ථික කොරිඩෝවේ ප්‍රධාන කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත්වීමට නියමිතව ඇත්තේ ද මෙම පිවිසුම් මාර්ගයයි. එබැවින් වාණිජ හා කෘෂි කාර්මික සංවර්ධනය සඳහා ඉතා වැදගත් ස්ථානයක් බද්දේගම නයාපාමුල හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය මඟින් ලබා දිය හැකිය.

බද්දේගම නගරය හා ඉපැරණි ජීවමාන ලෝක උරුම සංචාරක නගරය වන ගාල්ල සම්බන්ධ කරන මාර්ගය ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ ප්‍රධාන ප්‍රවේශ මාර්ගය බවට පත් වී ඇත. එමඟින් ප්‍රදේශවාසී ජනතාව ප්‍රදේශයේ ඇති සේවා ලබා ගැනීමට එනම් මාර්ගයට ආසන්නව ස්ථානගත

වී ඇති සියළුම සේවා මධ්‍යස්ථාන සඳහා ප්‍රවේශකර්මය ලබා ගනු ලබන්නේ ගාල්ල - බද්දේගම, බද්දේගම - සන්දරවල හරහා වඳුරඹ හා ගාල්ල මාපලගම යන ප්‍රධාන මාර්ග වලින් වීම මත සියළුම මාර්ග සේවා ලබා ගැනීමට භාවිතා කරනු ලබන මාර්ග ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

ඊට අමතරව ප්‍රදේශයේ පවත්නා කෘෂි කාර්මික ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයටත් මෙම මාර්ගය භාවිතා කරනු ලබයි. තේ, රබර්, කටුපොල් වැනි වැවිලි කෘෂි කර්මාන්තයට මෙන්ම වී, කුරුඳු, ගම්මිරිස් වැනි සුළු අපනයන බෝග වලට අදාල අස්වැන්න මෙන්ම ඊට අදාල සේවක ප්‍රවාහනය ආදී කාර්යය සඳහා යොදා ගැනීමට හැකියාව පැවතීම ද සුවිශේෂී වේ.

බද්දේගම, තෙලිකඩ මාර්ගය, බද්දේගම හික්කඩුව මාර්ගය අසල නගරයෙන් ආරම්භ වී අභ්‍යන්තරයට විහිදෙන බොහොමයක් මාර්ග විශේෂයෙන්ම වර්තමානයේ ප්‍රදේශයේ වර්ධනය වෙමින් පවතින කුඩා ප්‍රමාණයේ සංචාරක කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමත් ඊට අමතරව සමස්ථයක් ලෙස ප්‍රදේශය පුරා සමබරව ව්‍යාප්තව ඇති කෘෂි කාර්මික කටයුතු සඳහා මෙම සියළුම මාර්ග යොදා ගන්නා බව සඳහන් කළ හැකිය.

ප්‍රදේශයේ මාර්ග පද්ධතිය ජාතික සහ කලාපීය වශයෙන් ඉතා ඉහල සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින මාර්ග පද්ධතියක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි වුවද පහත පරිදි ප්‍රවාහන පද්ධතියේ ගැටළු තීරීක්ෂණය කල හැකිය.

1. පටු මාර්ග සහ කාණු පද්ධති හා පදික වේදිකා රහිත මාර්ග පැවතීම හා මාර්ග නඩත්තුවේ ගැටළු (මාර්ග අබලන්ව පැවතීම)
2. ප්‍රවාහන සේවාවන්හි අවම බව

1. පටු මාර්ග සහ කාණු පද්ධති හා පදික වේදිකා රහිත මාර්ග පැවතීම හා මාර්ග නඩත්තුවේ ගැටළු (මාර්ග අබලන්ව පැවතීම)

පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය හා ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් ඉදිකර නඩත්තු කෙරෙන මාර්ග රාශියක්ම ඉතා පටු තත්වයේ පවතී. ප්‍රධාන වශයෙන් පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් ඉදිකර නඩත්තු කෙරෙන මාර්ගයන්හි පළල අඩි 15-20 අතර පවතින අතර ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් ඉදිකර නඩත්තු කෙරෙන මාර්ගයන්හි පළල අඩි 10-15 අතර පවතී. විශේෂයෙන්ම පළාත් මාර්ග වුවද බද්දේගම - නාගොඩ මාර්ගය නිල්හේන - වඳුරඹ මාර්ගය, බද්දේගම - පින්නාලිය මාර්ගය අඩි 15 පමණ වන පටු මාර්ග ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. තවද විකල්ප මාර්ගයක් ලෙස භාවිතා කළ හැකි හිඟුරුඳුගොඩ මාර්ගය ද අඩි 10 පමණ වන ඉතා පටු මාර්ගයකි.

ඊට අමතරව බොහොමයක් මාර්ග සඳහා එක් එක් මාර්ග අතර, සම්බන්ධතාවයක් නොමැති වීම නිසා ප්‍රවාහන හා පාගමනින් ගමන් ගන්නා මගී ජනතාව සඳහා වැඩි කාලයක් තම ගමනාගමන කටයුතු සඳහා යෙදවීමට සිදු වී ඇත. එය පුද්ගල කාර්යක්ෂමතාවය පහළ වැටීමට හේතු වන අතර, වාහන ධාවනයේදී ඉන්ධන දහනය ඉහළ යාම (ගමන් කිරීමට සිදු වන දුර වැඩිවීම මත) වැනි අතිරේක පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීම නිසා පුද්ගල තත්වයේ සිට ජාතික මට්ටම දක්වා කාර්යක්ෂමතාවය පහළ වැටීමට හේතු වන බව සඳහන් කළ හැකිය.

එපමණක් නොව පටු මාර්ග වල වාහන ගමනාගමනයේදී (ප්‍රදේශයේ ඇති බැවුම අනුව) මාර්ග අනතුරු සිදුවීමේ හැකියාව, මාර්ගයේ ගමන් ගන්නා පදිකයින් අනතුරුට ලක් වීමේ හැකියාව නිසා මාර්ග ආරක්ෂාව අඩු වීම, නිෂ්පාදන වෙළඳ පොළට ගෙනයාමේදී වැඩි කාලයක් ගත් විම මත ඇතිවිය හැකි ගැටළු, ආදී ගැටළු රාශියක් ප්‍රදේශයේ පවත්නා මාර්ග පද්ධතියේ පවත්නා පටු බව හා එකිනෙක මාර්ග අතර පවත්නා අඩු සම්බන්ධතාවය මත සිදු වන බව සඳහන් කළ හැකිය.

මීට අමතරව සියළුම මාර්ග සඳහා කාණු පද්ධති හා පදික වේදිකා නොමැති වීම හඳුනා ගත හැකිය. බද්දේගම නගරය ආශ්‍රිතව ඔරලෝසු කණුව අසල සිට - බද්දේගම බස් නැවතුම් පොළ දක්වා ප්‍රධාන මාර්ගයේ පමණක් කාණු හා පදික වේදිකා පවතින අතර අධිවේගී පිවිසුම් මාර්ගය වන ඔරලෝසු කණුව අසල සිට නයාපාමුල දක්වා වන මාර්ගය හා සෙසු සියළුම මාර්ග සඳහා කාණු පද්ධතියක් නොමැත.

රූපය 3.15: කාණු සහ පදික වේදිකා නොමැති මාර්ග

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම

මීට අමතරව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ගාල්ල - බද්දේගම, බද්දේගම - වඳුරඹ, බද්දේගම - සන්දරවල, දොඩංගොඩ වැනි ප්‍රධාන මාර්ග හැරුණ විට (RDA, PRDA) අනෙකුත් අභ්‍යන්තර ප්‍රාදේශීය සභා මාර්ග හා මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය මඟින් නඩත්තු කෙරෙන මාර්ග රැසක්ම ඉතා පටු හා සංවර්ධනය නොවූ අබලන් තත්වයේ පවතින මාර්ග ලෙස ප්‍රදේශීය අධ්‍යයනය කිරීමේදී හඳුනා ගත හැකි විය.

බලගොඩ - වක්වැල්ල බන්ට් එක මතින් වැටී ඇති මස්සල දක්වා වූ මාර්ගය ද හොරගම්පිටිය - ඩුම්පි මාවත, හිඟුරුදුවගොඩ මාර්ගය, පිලගොඩ මාර්ග හා ප්‍රාදේශීය සභාව මඟින් නඩත්තු කෙරෙන සියළුම මාර්ග ඉතා අබලන් තත්වයේ පවතී.

2.ප්‍රවාහන සේවාවන්හි අවම බව

මාර්ග පද්ධතිය මෙන්ම ප්‍රවාහන පද්ධතිය ආශ්‍රිතව ද ගැටළු හඳුනා ගත හැකිය. බද්දේගම බල ප්‍රදේශයට ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයන ප්‍රධාන අංශය බස් රථ මඟින් සිදු කෙරෙන ප්‍රවාහනය වේ. රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන අංශ දෙකෙන්ම ප්‍රවාහන කටයුතු සිදු කෙරෙන අතර බද්දේගම - ගාල්ල ප්‍රධාන මාර්ගය හරහා බස් රථ 23 ක් ධාවනය වන අතර, දෛනික ගමන් වාර 176 ක් පමණ ක්‍රියාත්මක වේ. සියළුම බස් රථ වල දෛනිකව මඟින් 7392 ක් පමණ ගමන් කිරීම සිදුවේ. බද්දේගම නගරයෙන් ආරම්භ වී අම්බලන්ගොඩ - හික්කඩුව වඳුරඹ වැනි උප නගර කරා දිනකට බස් රථ 41 ක් ගමන් වාර 315 ක් පමණ ධාවනය වේ.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ සීඝ්‍ර සංවර්ධනයකට විභවතාවයක් වන නයාපාමුල අධිවේගී පිවිසුම් මධ්‍යස්ථානය, මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රවාහන පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමට ඉවහල්ව ඇත. එහෙත් මේ දක්වා බද්දේගම බස් නැවතුම් පොළෙන් ආරම්භ වී අධිවේගී මාර්ගය හරහා කොළඹ ඇතුළු දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ ගමනාන්තයන් දක්වා ගමන් කරනු ලබන්නේ එක්

බස් රථයක් පමණි. ඒ අනුව ප්‍රදේශයේ අවශ්‍යතාවය හා ඉල්ලුම අනුව තවත් බස් රථ 02 ක් අධිවේගී මාර්ගය හරහා කොළඹට ධාවනය වීම අවශ්‍ය බවත් කරුණු අධ්‍යයනය කිරීමේදී දැනගත හැකි විය. එමෙන්ම ලබා ගත් තොරතුරු අනුව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව මඟින් තහවුරු කරන ලද්දේ බද්දේගම - කඩවත හා බද්දේගම - මාතර දක්වා ද අධිවේගී බස් රථය බැගින් අවශ්‍ය වන බවයි.

3.3 සැලසුම් ප්‍රදේශය තුළ පවත්නා විභවතා විශ්ලේෂණය

3.3.1 අපනයන කෘෂි බෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා සුදුසු වටපිටාවක් තිබීම

සංවර්ධනය වෙමින් පවතින කෘෂි කාර්මික රටක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති ලංකාව තුළ අපනයන කෘෂි බෝග වගාව සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත. ඉහළ විදේශ විනිමය ඉපයීම අරමුණු කර ගනිමින් මෙම කෘෂි බෝග වගාව සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත. ඉහළ විදේශ විනිමය ඉපයීම අරමුණු කර ගනිමින් මෙම කෘෂි බෝග ව්‍යාප්ත කිරීමට පදනම නිර්මාණය වී ඇති අතර, භූමි පරිහරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2022 වර්ෂයේ දත්ත අධ්‍යයනය කිරීමේ දී කෘෂි බෝග වගාව සඳහා සමස්ථ වගා භූමියෙන් 15.8% කෘෂි බෝග වගා කර ඇති බව තහවුරු වේ. එසේම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව අනුව 2022 වර්ෂයේ දේශීය නිෂ්පාදන දායකත්වය 7.5% ක් කෘෂි කාර්මික අංශය මඟින් හිමි කර දී ඇති බව සංඛ්‍යා ලේඛන මඟින් තහවුරු වී ඇත. ඉන් 1.7% දායකත්වය නේ, රබර් හා බහු වාර්ෂික නිෂ්පාදනයන් මඟිනි.

1. තේ වගාව

2021 වන විට ලෝක තේ වෙළඳපොල අගය ඩොලර් බිලියන 52.23 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. එය 6.3%ක සංයුක්ත වාර්ෂික වර්ධන අනුපාතිකයක් සමගින් 2030 වනවිට ඩොලර් බිලියන 95.23 ක් දක්වා වර්ධනය වනු ඇති බවට පුරෝකථනය කොට ඇත. (<https://www.nextmsc.com/report/tea-market>)

ගෝලීය වශයෙන්, සිලෝන් ටී (Ceylon tea) සන්නාමය ශතවර්ෂයකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ ලෝකයේ හොඳම තේ ලෙස කීර්තියක් අත්කර ගෙන ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ හිතකර දේශගුණය මෙයට බෙහෙවින් හේතු සාධක වී ඇත. එම දේශගුණික බලපෑම නිසා විවිධ රසයන් සහ සුවඳින් යුත් තේ නිෂ්පාදනයක් ශ්‍රී ලංකාවෙන් බිහිවී ඇත. එමෙන්ම ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොලේ 10%ක ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාවේ තේ නිෂ්පාදන විසින් අත්පත් කරගෙන ඇත (ශ්‍රී ලංකා කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය)

ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රධාන වශයෙන් පහත රටවල් සඳහා තේ අපනයනය කරනු ලැබේ.

රට	2024	2023
ඉරාකය	12,290	10,427
රුසියාව	10,673	10,179
එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය	10,345	6,187
තුර්කිය	7,049	10,877

ඉරානය	4,987	1,851
චීනය	4,464	4,741
සවුදි අරාබිය	3,995	2,823
අසර්බයිජාන්	3,951	3,460
ජර්මනිය	3,314	2,697
විලී	3,265	2,187

මූලාශ්‍රය - ශ්‍රී ලංකා තේ අපනයන සංගමය

ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන කෘෂි බෝග අතර ආර්ථිකමය වශයෙන් ඉහළ විදේශ විනිමයක් ඉපයීමට දායක වූ ප්‍රධාන බෝගයක් වන තේ වගාව විවිධ දේශගුණ කලාපයන් යටතේ වගා බිම් ව්‍යාප්තව පවතී. ඒ අනුව 2021 වර්ෂය වන විට සමස්ථ වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙක්. 220,782 කි. පහත වගුවෙන් දැක්වෙනුයේ ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශයන් තුළ ව්‍යාප්තව තේ වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණයයි.

වගුව 3.1 ලංකාවේ තේ වගාව ව්‍යාප්ත භූමිය - 2021

තේ වර්ගය	වගා භූමිය හෙක්.	ප්‍රතිශතය
උඩරට තේ	41,137	18.63
පහතරට තේ	71,080	32.19
මැදරට තේ	108,565	49.28
	220,782	100.0

මූලාශ්‍රය - කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය, 2022

ඉහත වගුවට අනුව සමස්ත තේ නිෂ්පාදන 50% කට ආසන්න භූමියක් මැදරට තේ වගාව සඳහා භාවිතා කර ඇති අතර, පහතරට තේ වගාව සඳහා භාවිතා කර ඇති බිම් ප්‍රමාණය 32.19% කි.

පහත වගුවෙන් දැක්වෙනුයේ ජාතික නිෂ්පාදනයට ඉහළ දායකත්වයක් දක්වන කෘෂි අපනයන බෝගයක් වන තේ නිෂ්පාදනයයි.

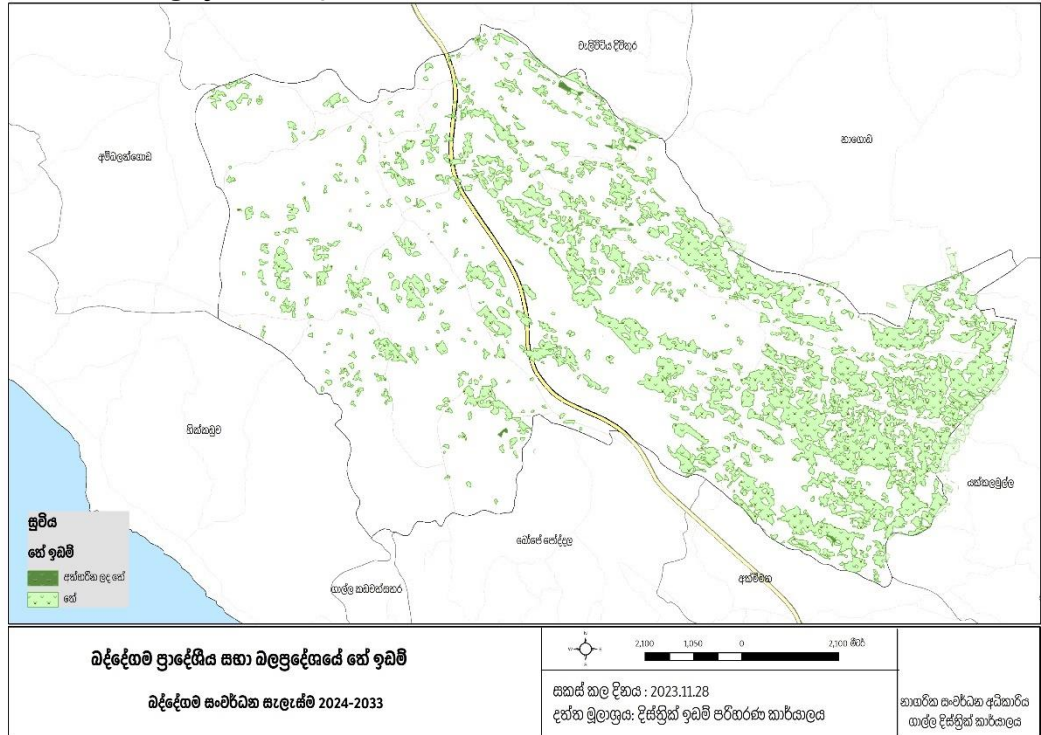
වගුව 3.2 ලංකාවේ තේ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය කි. ග්‍රෑම් මිලියන

වර්ගය	2019 කි. ග්‍රෑම්	2020	2021	2022
පහතරට	189.9	169.9	183.2	155.0
මැදරට	47.2	46.7	51.0	40.2
උඩරට	63.1	62.2	65.3	56.3
	300.1	278.9	299.5	251.5

මූලාශ්‍රය - කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය, 2022

ලංකාවේ තේ වගාව ආශ්‍රිත භූමිය ගත් විට තේ නිෂ්පාදන භූමියට හාත්පසින් වෙනස් වූ අස්වැන්න එම ප්‍රදේශයන් මඟින් දායාද කර ඇත. එනම් තේ නිෂ්පාදනයෙන් ඉහළ අස්වැන්න පහතරට තේ නිෂ්පාදනය මඟින් පෙන්නුම් කරයි. එය සමස්ථ නිෂ්පාදනයෙන් 50% වැඩි අස්වැන්නක් හිමි කර දී ඇත. එහෙත් අස්වැන්න ක්‍රම ක්‍රමයෙන් හීන වී යාමේ ප්‍රවණතාවය පෙන්නුම් කිරීම මෙම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ අවධානමකට ලක් වී ඇති බවක් පෙන්නුම් කරයි.

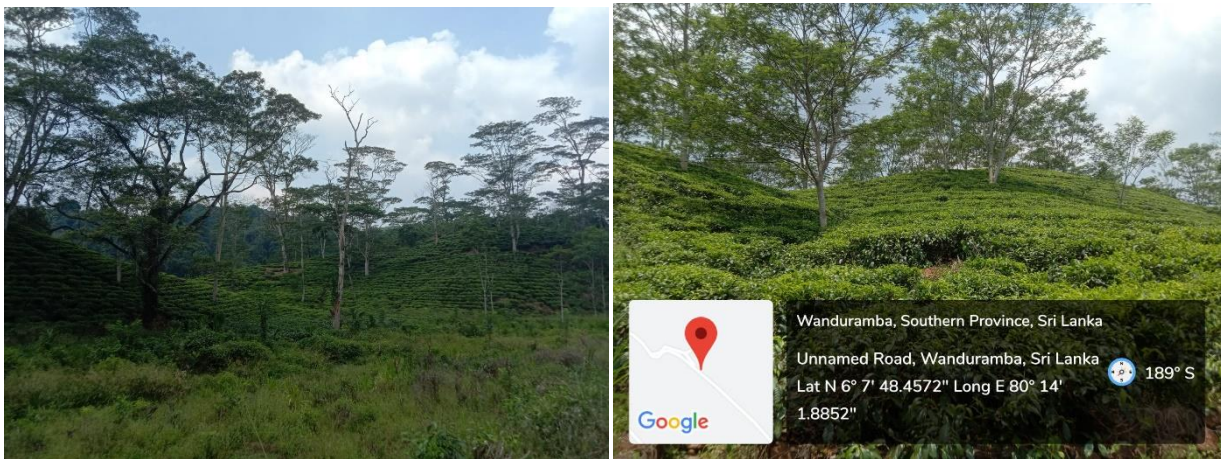
පිතියම 3.2 : ප්‍රදේශයේ තේ ඉඩම්

සැකසුම : සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

සමස්ත ප්‍රදේශයෙන් 23% කට වැඩි භූමි ප්‍රමාණයක තේ වගාව පැතිරී ඇති අතර ප්‍රදේශයේ නැගෙනහිර දෙසට වන්නට වැඩි තේ ඉඩම් ප්‍රමාණයක් පිහිටා ඇති බව නිරීක්ෂණය කල හැකි වේ.

රූපය 3.15: ප්‍රදේශයේ තේ ඉඩම්

මූලාශ්‍රය - ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ, සැලසුම් කණ්ඩායම, 2024

කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරී වාර්තා 2022 අනුව සමස්ථයක් වශයෙන් පහතරට තේ නිෂ්පාදනය සඳහා ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය 13% ක පමණ දායකත්වය ලබා දෙන අතර බද්දේගම ප්‍රදේශයේ දායකත්වය ඒ සඳහා 8% පමණ වේ.

වගුව 3.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය සහ අවට ප්‍රාදේශීය ලේකම්ප්‍රදේශ වල තේ වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය සහ අස්වැන්න- 2022

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය	වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්.)	%	සාමාන්‍ය අස්වැන්න (කි.ග්‍රෑ.)	%
අක්මීමණ	1565	4.59	1063425	4.6
අම්බලන්ගොඩ	83	0.24	56375	0.2
බෝපෙ-පෝද්දල	295	0.87	200750	0.9
ඇල්පිටිය	3479	10.21	2364175	10.2
කරන්දෙණිය	270	0.79	183425	0.8
නාගොඩ	4502	13.22	3059375	13.2
නෙළුව	5012	14.72	3405872	14.7
නියාගම	3175	9.32	2157650	9.3
තවලම	5581	16.39	3792525	16.4
වැලිවිටිය - දිවිතුර	1296	3.81	880550	3.8
යක්කලමුල්ල	4161	12.22	2114075	9.1
බද්දේගම	3008	8.83	2044075	8.8
ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය	34059		23144550	

මූලාශ්‍රය - කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය, 2022

2. රබර් වගාව

ලංකාවේ රබර් වගාව ව්‍යාප්ත ප්‍රදේශය ගත් විට 2019 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා වගාව ව්‍යාප්ත වේ. වේගය ඉතා අඩු මට්ටමක පවතී. එසේම නිෂ්පාදන දායකත්වය ද පහත මට්ටමක ඇත. එනම් 2019 වර්ෂයේ සිට 2022 වර්ෂය දක්වා සැසඳීමේදී වගා භූමිය ක්‍රමයෙන් අඩු වෙමින් පවතින ප්‍රමාණය පෙන්නුම් කර ඇත. ඒ සඳහා වගාව නඩත්තු වියදම මනා කළමනාකරණය නොමැති වීම, නිෂ්පාදන වියදම ඉහළ යෑම හා තරඟකාරී වෙළඳ පොළ මත උසස් ප්‍රමිතියකින් යුත් නිෂ්පාදන බිහි නොවීම ප්‍රධාන සාධක බවට පත් වී ඇත. එබැවින් තරඟකාරී වෙළඳ පොළක් නිර්මාණය කර ගත නොහැකි වීමට ද රබර් වගාව පසු බෑමකට ලක් වීමට පදනම් වී ඇත. එපමණක් නොව නව වගා බිම් වගා කළමනාකරණය යටතේ සකස් කර නොතිබීම වගාව නිසි පරිදි නඩත්තු කිරීමට ශ්‍රමිකයින් නොමැති වීම ද රබර් වගාව පරිහානියට පත් වීමට දැඩි බලපෑමක් ලක් වී ඇති බව මෙම තත්වය නිර්මාණය වීමට බලපා තිබේ

2022 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු වාර්තාවට අනුව රබර් නිෂ්පාදන දායකත්වය පහත පරිදි පෙන්වා දී ඇත.

වගුව 3.4 රබර් නිෂ්පාදන දායකත්වය

	2019	2020	2021
ශීට් රබර්	37.4	39.1	38.4
කේප් රබර්	14.4	13.0	13.9
වෙනත්	22.9	26.1	24.5
	74.7	78.2	76.9

මූලාශ්‍රය - රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉහත වගුව අනුව වර්ෂයකට කි. ග්‍රෑම් මෙ.ටොන් 75 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කර ඇත. එහිදී සමස්ත නිෂ්පාදනයෙන් 40% ශීට් රබර් මඟින් ලබා දී ඇති අතර, වෙළඳ පොළ මිලේ මෙම තත්වය නිර්මාණය වී බලපා ඇත.

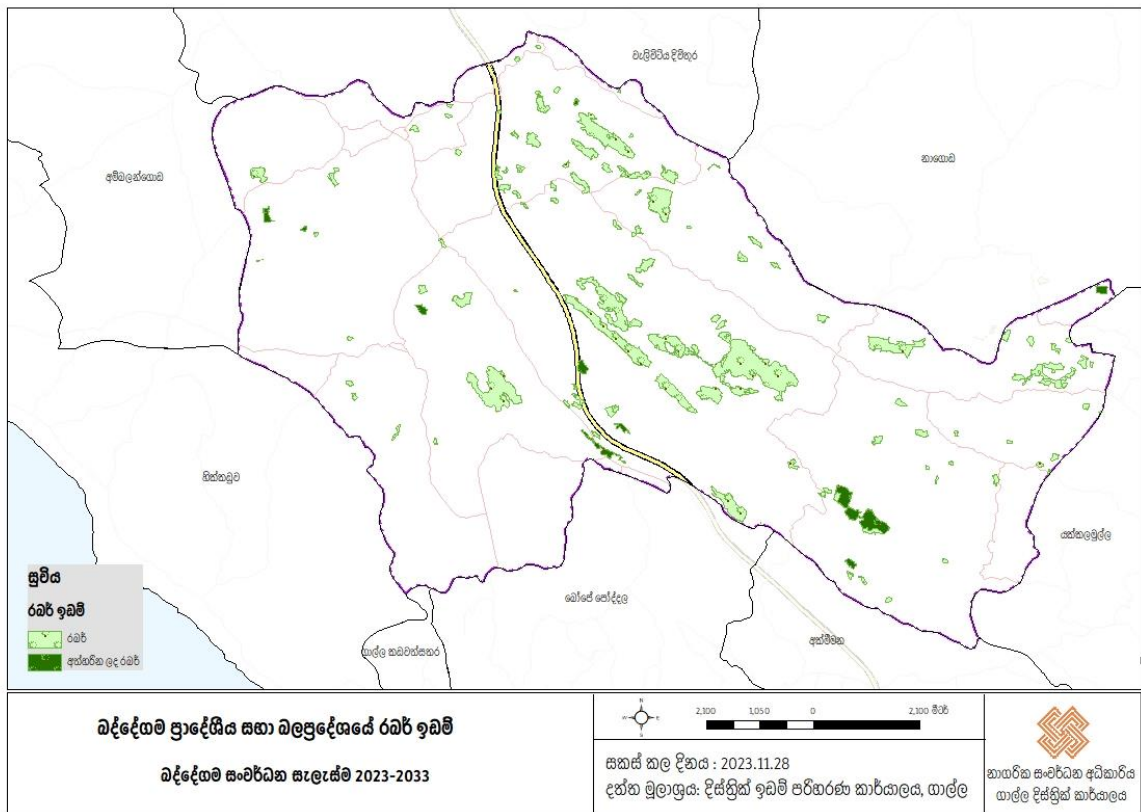
බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ගත් විට අපනයන කෘෂි බෝග වගාව යටතේ රබර් වගාව සඳහා ජාතික ආදායම ඉහළ නැංවීමට 8.5% දායකත්වයක් 2022 වර්ෂයේදී ලබා දී ඇත. විශේෂයෙන් ශීට් රබර්, කේප් රබර් හා වෙනත් යටතේ සිදු වන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය යටතේ මෙම දායකත්වය ලබා දී ඇත

වගුව 3.5 රබර් වගාවේ උපනති

රබර්		2019	2020	2021	2022
නිෂ්පාදනය	කි. ග්‍රෑම් වලින්	74.8	78.2	76.9	70.9
මුළු වගා බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් දහස	138	138	139	139
කිරි කපන ලද බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් දහස	114	121	119	107
සාමාන්‍ය ඵලදාව	හෙක්ටයාරයට කි. ග්‍රෑම්	658	649	679	665
නිෂ්පාදන පිරිවැය	රු. කි. ග්‍රෑම්	210.00	213.50	221.00	288.0
නැවත වගා කිරීම	හෙක්ටයාර්	1040	976	1522	1264
අළුත් වගා කිරීම	හෙක්ටයාර්	1103	751	1188	489

මූලාශ්‍රය - රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, මනා බැංකු වාර්තාව, 2022

සිතියම 3.3 : ප්‍රදේශයේ රබර් ඉඩම්

සැකසුම : සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

3. කුරුඳු වගාව

ලංකාවේ අපනයන කෘෂි බෝග අතරින් ඉහළ ආර්ථික වටිනාකමක් හිමි කර ගත් කෘෂි බෝගය ලෙස කුරුඳු වගාව හඳුනා ගත හැක. විශේෂයෙන් දළ ජාතික නිෂ්පාදනයට දායක වන ප්‍රධාන උපනතියන් අතරින් වෙනත් බහුවාර්ෂික බෝග හා කුළුබඩු හා බෙහෙත් හා ඖෂධීය පැළෑටි වර්ග අතරේ 1.0% ක දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමට දායකත්වයක් ලබා දී ඇති බව 2022 මහ බැංකු වාර්ෂික වාර්තාව මගින් තහවුරු වී ඇත.

ඒ අතරින් ඉහළ විදේශ විනිමය ඉපයීමේ වෙළඳපොළ ඉල්ලුමක් කුරුඳු වගාවට හිමි වී ඇත. ගාල්ල, මාතර, කළුතර, රත්නපුර හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයන් ව්‍යාප්තව පවතින කුරුඳු වගාවේ ව්‍යාප්ත භූමිය 2019 වර්ෂය වන විට හෙක්. 34 231 ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත.

වගුව 3.6 දකුණු පළාත කුරුඳු වගාවේ ව්‍යාප්තිය - 2019

දිස්ත්‍රික්කය	2019 හෙක්ටයාර්	ප්‍රතිශතය
ගාල්ල	11,977	48.49
මාතර	9,375	37.96
හම්බන්තොට	3,344	13.55
	24,696	100.00

මූලාශ්‍රය - අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
මෙම වගා ව්‍යාප්තිය අනුව ලංකාවේ දකුණු පළාත තුළ කුරුඳු වගාවේ වේගවත් ව්‍යාප්තියක් වී ඇති අතර, ඉන් අඩකට ආසන්න වගා භූමියක් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ව්‍යාප්තව ඇති බව හඳුනා

ගත හැකිය. විශේෂයෙන් 2019 වර්ෂයේ ලංකාවේ සමස්ථ භූමියෙන් 72% ක් දකුණු පළාතේ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ ව්‍යාප්ත වී තිබීම සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.

ලංකාවේ ඉහළ අස්වැන්නක් ලබන එසේම වැඩිම වගා භූමියක් ව්‍යාප්ත ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය අම්බලන්ගොඩ හා කරන්දෙණිය ප්‍රදේශ බද්දේගම නගරයට ඉතා ආසන්න පිහිටා තිබීම ද විශේෂත්වයකි.

ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළ කුරුඳු වගා භූමිය ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය පහත වගුව තුළින් හඳුනා ගත හැකිය.

වගුව 3.7 කුරුඳු වගා භූමි ප්‍රමාණය

	2020	2021	2022	2023
හබරාදුව	28.6	287.7	282.6	285
ඇල්පිටිය	861	861	861	882
යක්කලමුල්ල	544	552	562	578
නාගොඩ	136.5	150	136.5	151
කරන්දෙණිය	3923	3930	3930	3960
අලුත්වල	710	725	710	715
අහුන්ගල්ල	1685	1700	1725	1750
අම්බලන්ගොඩ	1704	1716	1704	1711
බද්දේගම	199.5	207	212	262
ඇන්කඳුර	504	510	504	510
හික්කඩුව	268.3	262.5	268.3	277.2
හිනිදුම	275	305	305	340
අක්මීමණ	174	182	175	194.2
	11,816.95	11,997.2	11919.45	12,172.40

මූලාශ්‍රය -

ඉහත වගුවට ඇතුළත් දත්ත අධ්‍යයනය කිරීමේදී බද්දේගම ප්‍රදේශය තුළ වගා කරනු ලබන කුරුඳු බිම් ප්‍රමාණය ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. මන්දයත් වී වගාව සඳහා එම ප්‍රදේශයේ වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක් භාවිතා කර තිබීම හා කඳු සහිත බිම් නේ වගාව සඳහා භාවිතා කිරීමට යොමු වීමයි. එහෙත් 2019 වර්ෂයේදී දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුඳු වගාව සඳහා භාවිතා කරන ලද භූමිය 1.6% ක් වූ අතර, 2023 වර්ෂය වන විට 2.1 දක්වා වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවයක් හඳුනා ගත හැකිය. බද්දේගම ප්‍රදේශයේ නේ වගාව සඳහා හා රබර් වගාව සඳහා භාවිතා කරනු ලබන කුරුඳු වගාව සඳහා භාවිතා කිරීමට යොමු වීම හා කුරුඳු නිෂ්පාදනය තුළින් ලබා ගත හැකි ආදායම ඉහළ මට්ටමක පැවතීම ප්‍රධාන සාධකය බවට පත් වී ඇත.

බද්දේගම ප්‍රදේශයට යාබදව පවතින අලුත්වල, අම්බලන්ගොඩ, ඇන්කඳුර, කරන්දෙණිය හා හික්කඩුව ප්‍රදේශ කුරුඳු වගාව සඳහා ඉහළ බිම් ප්‍රමාණයක් භාවිතා කර ඇති බව ද හඳුනා ගත හැකිය.

3.3.2 සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැකි ඉඩම් පැවතීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර් 111 කි.

ඉන් වර්ග කිලෝමීටර් 31.35ක ප්‍රමාණයක ජල තල කුඹුරු තෙත්බිම් හා වනාන්තර සඳහා වෙන්වී ඇති අතර වර්ග කිලෝමීටර් 79.74 ක ප්‍රමාණයක කෘෂි හෝග වගාවන් ගෙවතු හා සංවර්ධනය කර ඇති ප්‍රදේශ ලෙස ද වර්ග කිලෝමීටර් 0.44 වගා නොකල බිම් වශයෙන් හා වර්ග කිලෝමීටර් 0.4 ක් පොදු කටයුතු සඳහා ද වෙන් වී ඇත.

වගුව 3.8 ප්‍රදේශයේ භූමි පරිභෝජනය

භාවිතය	2005	2020	ප්‍රතිශතාන්තමක වෙනස
වාණිජ/කර්මාන්ත/සංවර්ධනය කල බිම්	0.28	1.975182	1.5
කුඹුරු	24.12	22.30284	-1.6
වගුරු	3.12	5.661668	2.2
පොල්	2.42	1.414923	-0.9
ගෙවතු වගා/තේවාසික	34.95	35.47481	0.5
තේ	20.16	23.4461	2.9
වනාන්තර	5.52	2.84	-2.4
කටු පොල්	1.54	4.804918	2.9
රබර්	17.49	5.412098	-10.6
කුරුදු සහ වෙනත් වගා	1.88	5.192117	2.9
ජලාශ්‍ර ප්‍රදේශ	1.78	1.809794	0.0

මූලාශ්‍රය: දිස්ත්‍රික් ඉඩම් පරිහරණ කාර්යාලය, 2023

එම බොහොමයක් භූමි නිසි හා පූර්ණ උපයෝජනයක් සඳහා යොමු කර නැති බවක් හඳුනා ගත හැකිය.

ඒ අනුව හෙක් 111 ක් වන මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් ස්වාභාවික ජල තල හා වෘක්ෂලතා සහ වනාන්තර මෙන්ම වගුරු බිම් වලට අයත් බිම් ප්‍රමාණය හැරුණු කොට ඉතිරි භූමියෙන් වැඩි ඉඩම් ප්‍රමාණයක් පෞද්ගලික අයිතිය සතු ඉඩම් වන අතර, රජයේ සහ ප්‍රාදේශීය සභාව මෙන්ම වතු සමාගම් සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිසම සතු ඉඩම් ලෙස පවතියි.

කිරින්දලාහේන වනාන්තරය සහ ඊට අයත් රක්ෂිත ප්‍රදේශය හා ඇළ රක්ෂිත මෙන්ම මාර්ග රක්ෂිත රජයේ ඉඩම් ලෙස වෙන් වී ඇත. ඊට අමතරව රජය මගින් නිවාස ඉදි කර ගැනීම සඳහා ලබා දෙන ඉඩම් ද රජයේ ඉඩම් ලෙස පවතියි.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය පුරාම ප්‍රාදේශීය සභාව සතුව පවත්නා ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 35 ක් පමණ වන අතර, ඒ සඳහා ඉඩම් අනුබද්ධම් කිරීමේදී පොදු කටයුතු සඳහා වෙන් කරනු ලබන 10% ක ප්‍රමාණය ද ඇතුළත් වී ඇත. එම ඉඩම් ප්‍රදේශය පුරාම ව්‍යාප්තව පැවතීම නිසා පොදු කටයුතු වලට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමේදී මෙන්ම වෙනත් සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එම ඉඩම් අපහසුවකින් තොරව යොදා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

පෞද්ගලික වතු සමාගම සහ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සතු ඉඩම් බද්දේගම, ගිනිමැල්ලගහ, කිඹි ඇළ පහළ කිඹිය, ඉහළ කිඹිය අඳුරන්විල වදුරඹ ආදී ප්‍රදේශ වල වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්තව ඇති අතර, සාපේක්ෂ වශයෙන් ප්‍රදේශය පුරාම පැතිරුණු ව්‍යාප්තියක් හඳුනා

ගත හැකිය. පෞද්ගලික වතු සමාගම් වෙත සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ඉඩම් ලබා දී ඇත්තේ වර්තමානය වන විට එම ඉඩම් වල වගා තත්වය ද ආන්තික තත්වයේ පවතින බව හඳුනා ගත හැකිය. ඒ අනුව සංවර්ධන සැලැස්ම මඟින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති සඳහා මෙම ඉඩම් යොදා ගැනීමේ හැකියාව ඇති බව පෙනී යයි. එය සංවර්ධන සැලැස්මේ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් ධනාත්මක සාධකයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

3.3.3 පාරිසරික විභවතාවයන් පැවතීම

බද්දේගම ප්‍රදේශය තුළ පවතින ප්‍රධානතම පාරිසරික විභවතාවයක් ලෙස 21.55 km පමණ දිගකින් යුක්ත විවිධ ජල මුහුණත් හඳුනා ගත හැකිය. එම ජල මුහුණත් අතර කිලෝමීටර් 14 ක් පමණ දිගකින් යුක්ත ගිං ගඟ, කිලෝමීටර් 7.55 ක් පමණ වන ඇළ මාර්ග හා හෙක්ටයාර 30 ක පමණ වපසරියකින් යුක්ත ජලාශ හඳුනා ගත හැකිය.

අ. ගිං ගඟ

රූපය 3.16 ගිං ගඟ

මූලාශ්‍රය අන්තර්ජාලය ඇසුරෙන්

ගිං ගඟ ශ්‍රී ලංකාවේ ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇති කිලෝමීටර් 115.9 (සැතපුම් 72) දිග ගංගාවකි. සිංහරාජ රක්ෂිතයට මායිම්ව දෙනියාය ආසන්නයේ ගොංගාල කඳුවැටියේ ගංගාවේ මූලාරම්භය පිහිටා ඇත. බද්දේගම, නාගොඩ, තෙලිකඩ, හෑගොඩ යන ගම්මාන පසුකර ගඟ ගලා යයි. හෝලුවාගොඩ ඇළ, තුඩාවේ ඇළ,ගලබඩ ඇළ, කිඹි ඇළ, සහ පුහුල්දුව ඇළ යන අතු ශාඛා මඟින්ද ගිංගඟපෝෂණය වේ. ප්‍රදේශයෙන් 25% ක් පමණ වන වී වගා බිම් ප්‍රමාණයට ජලය ලබාදෙන අතර වසර පුරාම වර්ෂාව ලැබෙන ප්‍රදේශයක් වශයෙන් ප්‍රදේශයේ ජල කලමනාකරනයටද ගිංගඟ වැදගත් වේ. නිසි කළමනාකරණයක් ඔස්සේ නවදුරටත් ප්‍රදේශයේ සංචාරක ආකර්ෂණය ලබා ගැනීමටද යොදා ගතහැකි ප්‍රබල සම්පතක් ලෙස ගිංගඟ සහ එහි අතු ගංගා සැලකිය හැකිය. එමෙන්ම ජනතාව වැඩි වශයෙන් ජීවත්වන ප්‍රදේශවලට අවශ්‍යය එළිමහන් විවේකීස්ථාන ලෙසද ගංගා දෙපස ගංවතුර තර්ජනයට ලක් නොවන භූමි යොදාගත හැකිය.

පෙර භාවිතය

මහාමාර්ග පද්ධතිය එතරම් දියුණු නොවූ එකල ප්‍රධාන භාණ්ඩ ප්‍රවාහන මාධ්‍යය ලෙස ගිංගඟ භාවිතා කල බවට ඉතිහාසයෙන් සාධක ලැබේ. ගිං ගඟෙහි අදටත් ඇතැම් කාල වලපවතින පුවණ්ඩකාරී ස්වභාවය සමඟ මෙය ප්‍රධාන ප්‍රවාහන මාධ්‍යය ලෙස භාවිතා නොකළ බවට සාක්ෂි

හමු වේ. 1505 දී පැමිණි පෘතුගීසි ජාතිකයින් රට අභ්‍යන්තරයේ පැවති වටිනා ද්‍රව්‍ය සහ කුළු බඩු ඒකරාශී කිරීම සඳහා ගිංගඟ උපයෝගී කරගෙන ඇත. ගඟ දෙපස තවමත් ශේෂවී ඇති පැරණි තොටුපළවල නටබුන් සහ ඒ පිලිබඳ ජනප්‍රවාද මේ සඳහා සාක්ෂි දරයි. බද්දේගම මීමැඩුම ප්‍රදේශයේ දී ගිංගඟ ගලායන දිය දහරට සමාන්තරව එක් ඉවුරක ඉදිකර ඇති තනි ගලෙන් නිමකර ඇති වසර සිය ගණනක් පැරණි ගල් ඒදුණ්ඩ ගිංගඟ යොදාගෙන භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කල බවට තවත් නිදසුන් සපයයි. පාරුවේ ගැට ගසන ලද කඹයක් අතට ගත් තවත් අයෙක් ගං ඉවුර දිගේ වැටී තිබූ පාරක් ඔස්සේ එම කඹය ඇදගෙන ගොස් තිබෙන බවට පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂි හමුවී ඇත. විශේෂයෙන්ම ගිංගඟේ ඉහළට පාරු මගින් භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ දී වණ්ඩ රළ පහරට මුහුණ දී පාරුව උඩුගමට ගෙනයාම සඳහා පාරුවේ සිටි තොටියාට මෙසේ ගොඩබිම සිටි අයෙකු සහාය දී තිබේ. මෙය එහා ඉවුරේ සිට මෙහා ඉවුරට පාරුවක් අදිනවාට වඩා වෙනස් කාර්යයකි. මෙසේ ගිංගඟ ඉවුර දිගේ තනා තිබූ පාරක් එකල තිබූ බව අතීත තතු දන්නා මෙම පරම්පරාගත ගැමියෝ තවමත් පවසති. එම පාර වැටී තිබූ එක් ස්ථානයක කුඩා දියපහරක් පාර හරස් කරමින් ගිංගඟ වෙත ගලා ආ නිසා එම ඇළ මතින් කඹය ඇදගෙන යන පුද්ගලයාට එගොඩවීම සඳහා මෙම ගල් ඒදුණ්ඩ තනා තිබූ බවට ගැමියෝ කරුණු සඳහන් කරති. එම අතීත කථා පුවත ජීවමාන කිරීමට දැනට ශේෂව ඇති එකම සාධකය වන්නේ මෙම ගල් ඒදුණ්ඩයි.

රූපය 3.16 ගිං ගඟ හරහා තිබූ ගල් ඒදුණ්ඩ

මූලාශ්‍රය: අන්තර්ජාලය ඇසුරෙන්

වර්ථමාන භාවිතය

ගිං ගඟ ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ පානීය ජල අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ වැදගත්ම ජල මූලාශ්‍රය වන අතර ප්‍රදේශයේ කෘෂි කර්මාන්තයට ප්‍රබල දායකත්වයක් දක්වයි. බන්දුන්ගම ලෙස අතීතයේ හැඳින්වූ බද්දේගම අදටද ප්‍රධාන ලෙස කුඹුරු වගාව ප්‍රචලිත ප්‍රදේශයකි. ප්‍රදේශයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 25 % පමණ වන කෘෂි වගා බිම් ප්‍රමාණයට ජලය සපයන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය ගිංගඟ සහ අතුරු ඇළමාර්ග වේ.

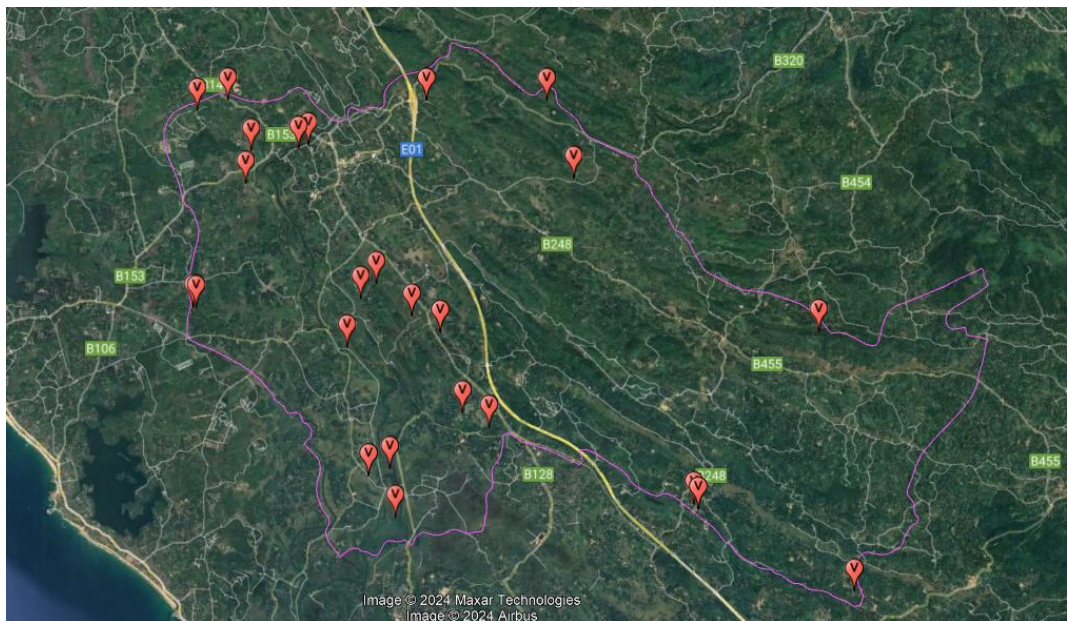
රූපය 3.18 බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ස්වභාවික සෞන්දර්යයන් හෙබි ස්ථාන

මූලාශ්‍රය: ගුගල් සිතියම

වර්ෂය මුළුල්ලේම වර්ෂාපතනයක් ලැබෙන ප්‍රදේශයක් වශයෙන් නිරන්තරයෙන් ගංවතුර තර්ජනයට ලක්වන ප්‍රදේශයක් වන බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ජල කළමනාකරණයට මෙන්ම ගංවතුර පාලනයටද ද ගිං ගඟ ඉවහල් වේ. මිරිදිය මත්ස්‍යය කර්මාන්තයද සුලබව දක්නට ලැබෙන මෙම ප්‍රදේශයේ ගිංගඟ ආශ්‍රිතව ඇති ස්වභාවික ප්‍රදේශ ශාක හා සත්ත්ව විශේෂයන්ට වාසස්ථාන සපයයි. වර්තමානය වන විට ගිංගඟ ආශ්‍රිතව සංචාරක නවාතැන් ඉදිකිරීමටද ඉල්ලුමක් පවතින අතර, බෝට්ටු සචාරී, කයාකිත්, ජල මාර්ගයන්හි කල හැකි ක්‍රීඩා ආදිය සඳහා ගංගාව සහ අතු ශාඛා යොදාගන්නා බව දක්නට ලැබේ. මේවා ක්‍රමවත් කිරීම තුලින් තිරසාර සංචාරක කර්මාන්තය ඉහල නැංවීමට යොදාගත හැකිය.

රූපය 3.18 බද්දේගම ප්‍රදේශයේ සංචාරක නවාතැන්

මූලාශ්‍රය: ගුගල් සිතියම

සංචාරක ආකර්ෂණීය ස්ථාන

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් රක්ෂිතයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති වදුරඹ ප්‍රදේශයේ පවතින හෙක්ටයාර 30 කින් පමණ යුත් දොලහේන රක්ෂිතය ද ප්‍රදේශයට පවතින විභවතාවයක් වන අතර දග්ගල කන්ද ආශ්‍රිත කඳු නැගීමද ප්‍රචලිත කල හැකි අංගයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

මෙම ප්‍රදේශය තුළ ගිංගඟ සහ අතුරු ඇළමාර්ග ආශ්‍රිතව පවතින ස්වභාවික සෞන්දර්යයන් හෙබි ස්ථාන රාශියක් පවතින අතර මේ ආශ්‍රිතව මිනිසුන්ට නිදහසේ කාලය ගතකල හැකි හැකි පොදු විවෘත භූමි ඇතිකිරීම සඳහා ඉඩකඩ පවතින අතර ස්වභාව සෞන්දර්ය නැරඹිය හැකි, ශාක සත්ත්ව විශේෂ අධ්‍යයනය කල හැකි ලෙස මනාව සකස් කල හැකි භූමි දක්නට ලැබේ.

ප්‍රදේශයේ පවතින කිරින්දලාහේන ජලාශය සහ ඉන්දුරුපත්විල යන ස්ථාන ස්වභාවික සෞන්දර්යයන් විශේෂ වන අතර ස්වභාවික ජලාශයක් වන කිරින්දලාහේන ජලාශය කඳු සහිත දර්ශනීය ස්ථානයක ඉහලින් පිහිටා ඇති අතර මෙම ජලාශය දෙස් විදෙස් සංචාරක ආකර්ෂණය ඇතිකළ හැකි විභවතාවයක් සහිත ස්ථානයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. එමෙන්ම ඉන්දුරුපත්විල

ප්‍රදේශයේ පවතින ස්වභාවික නාන තරාකයද ප්‍රදේශයේ ජනතාව අතරට ප්‍රචලිත ආකර්ශනීය ස්ථානයක් වන අතර සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා යොදා ගැනීමට ඉහල විභවතාවයක් පවතී.

රූපය 3.19 කිරින්දලාහේන වැව

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම

ඓතිහාසික සහ පෞරාණික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන

එමෙන්ම පෞරාණික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන ගණනාවක්ද මෙම ප්‍රදේශය තුළ දක්නට ඇති අතර ඒවාද සංචාරක විභවතාවයක් සහිත ස්ථාන ලෙස හඳුනාගත හැකිය. ඒ අතරින් කාලිග මාග සමය තෙක් විහිද යන සංස්කෘතික උරුමයක් ඇති හදිදෙමල කන්ද විහාරස්ථානය ප්‍රමුඛ වේ. ඒ ආශ්‍රිතව ඇති සන්දරවෙල නමැති පෞරාණික පොකුණද ප්‍රදේශයේ ප්‍රසිද්ධ සංචාරක විභවතාවයක් ඇති ස්ථානයකි. වවුලාගල ශ්‍රී ශෛලකුටාරාම පුරාණගල්ලෙන් විහාරය, මාබොටුවන ශ්‍රී සුමනාරාම පුරාණවිහාරය , බ්‍රිතාන්‍යය ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයට අනුව සාදා ඇති ආකර්ශනීය පිලගොඩ මන්දිරය , බ්‍රිතාන්‍යය යුගයේ ඉදිකළ හල්පානොට පැරණි පාලම මේ අතුරින් විශේෂ වැදගත්කම් සහිත ස්ථාන වන අතර මේවා සංචාරක ආකර්ෂණය ලබාගැනීම සඳහා යොදාගත හැකිය.

එංගලන්ත සභාව මඟින් ලංකාවේ ඉදිකළ පැරණිතම දේවස්ථානය ලෙස බද්දේගම ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය හැඳින්විය හැකි අතර සුන්දර කඳු මුදුනක මෙය ඉදිකර ඇත. දේශීයත්වය මුල්කරගනිමින් සිදුකර ඇති වාස්තුවිද්‍යාත්මක සැලසුම් හේතුවෙන්ද මෙම ගොඩනැගිල්ල විශේෂ වන අතර සංචාරක ආකර්ෂණය ලබාගතහැකි ස්ථානයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

රූපය 3.18 බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික සහ පෞරාණික වටිනාකම් සහ ස්ථාන

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම

04

වන පරිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව

පරිච්ඡේදය 04 සංවර්ධන සැලසුම් රාමුව

4.1 සංවර්ධන සැලැස්මෙහි දැක්ම

“දකුණු කෘෂි කේන්ද්‍රය” - Southern Agro Confluence

4.2 දැක්මේ ප්‍රකාශනය

බද්දේගම ප්‍රදේශය සඳහා වන ඉදිරි දැක්ම වනුයේ ප්‍රදේශය තුළ සහ මනා මාර්ග සම්බන්ධතාවය හේතුකොටගෙන සම්බන්ධ වී ඇති අනෙකුත් අවට ප්‍රදේශයන්හි පවතින අපනයන කෘෂි හෝග පාදක කරගනිමින් හුදු කෘෂිකාර්මික ඵලදායිතාවයෙන් ඔබ්බට ගිය පාරිසරික සිහිය (Ecological mindfulness and technological innovation) සහ තාක්ෂණික නව්‍යීකරණයන් සමඟ සමපාත වන සංචාරක ආකර්ෂණය සහිත ගතික සහ තිරසාර අපනයන කෘෂිකාර්මික කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට බද්දේගම ප්‍රදේශය පරිවර්තනය කිරීමයි.

එහිදී “කෘෂි” යන්නෙන් කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම්, නිෂ්පාදන සහ පාර්ශවකරුවන් අදහස් කෙරෙන අතර කේන්ද්‍රය හෙවත් Confluence යන්නෙන් විවිධ ප්‍රවාහයන් ඒකාබද්ධ කිරීම අදහස් කෙරේ. ඒ අනුව බද්දේගම ප්‍රදේශය සංචාරක කටයුතු, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන, සැකසුම් සහ ඒ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්, අගය එකතු කිරීම සහ බෙදා හැරීම සඳහා එකට එකතු වන වන සංචාරක ආකර්ෂණය සහිත කේන්ද්‍රස්ථානයක් අදහස් කෙරේ.

තිරසාරත්වයට ප්‍රමුඛත්වය දෙන පරිවසර ක්‍රියාවට නැංවීම, නවීන තාක්ෂණයන් වැලඳ ගැනීම සහ කෘෂිකාර්මික පාර්ශවකරුවන්ගේ ආර්ථික යහපැවැත්ම සහතික කිරීම මගින් මෙම දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අරමුණු කෙරේ.

උපායමාර්ගික මූලපිරීම් හරහා, බද්දේගම ප්‍රදේශය දකුණු පළාතේ කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල අන්තර්ගත උසස් තත්ත්වයෙන්, විවිධත්වයට සහ නව්‍යීකරණයන් සඳහා ප්‍රසිද්ධ කෘෂි ව්‍යාපාර පවතින ප්‍රදේශයක් බවට පත් කිරීම සහ පළාතේ ආර්ථික වර්ධනයට සැලකිය යුතු දායකත්වයක් සපයන සමෘද්ධිමත් පරිසර පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීමට හා ප්‍රදේශයේ ස්වභාවික ආකර්ෂණීය පරිසර පද්ධතිය ග්‍රාමීය අත්දැකීම් සපයනු ලබන සංචාරක කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කිරීමට යොදා ගැනීමටත් නවදුරටත් අපේක්ෂා කෙරේ.

4.3 සංවර්ධන සැලසුමේ ප්‍රධාන අරමුණු

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2024- 2034 හි සැලසුමේ දැක්ම වෙත ළඟා වීම සඳහා ප්‍රධාන අරමුණු 03 ක් ගොඩ නගා ඇත.

අරමුණ 01 දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් වීම.

අරමුණ 02 දකුණු පළාතේ ආකර්ශනීය “ගම්මාන” සංචාරක ගමනාන්තයක් වීම.

අරමුණ 03 සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීම.

4.4 සංවර්ධන සැලැස්මේ පරමාර්ථ

අරමුණ 01 දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් වීම

1. 2028 වන විට නිෂ්පාදන හා සැකසුම් අපනයන කෘෂිකාර්මික කර්මාන්ත ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා හෙක්ටයාර 200 ක කාර්මික කලාපයක් පිහිටුවීම
2. 2028 වන විට කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සහ සැපයුම් පවතින බවට සහතික කිරීම
3. 2026 වර්ෂය වන විට අපනයන කෘෂි හෝගයන්ට අදාළ පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය ශක්තිමත් කිරීමට හා ප්‍රදේශයේ ශ්‍රම බලකාය අදාළ කුසලතා වලින් යුක්ත කිරීමට අවශ්‍ය වටපිටාවක් නිර්මාණය කිරීම
4. 2025 වන විට උෞන උපයෝගීතාවයකින් යුක්ත භූමි නිරසාර සංවර්ධනය මත පදනම්ව කෘෂිකර්මාන්තය නගා සිටුවීම සඳහා යෙදවීම

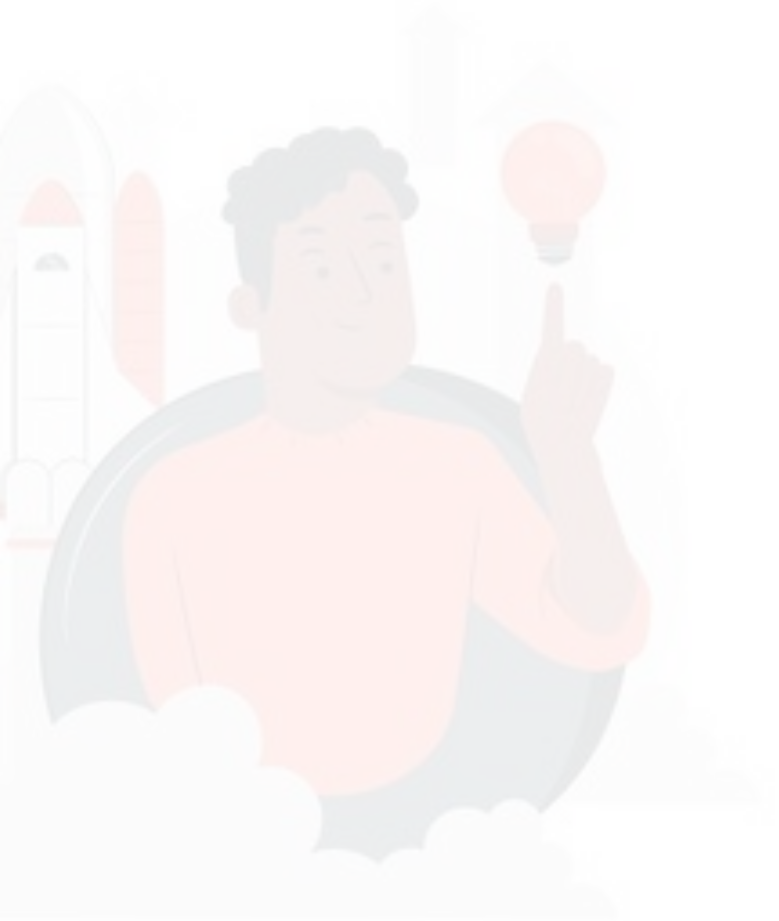
අරමුණ 02 දකුණු පළාතේ ආකර්ශනීය “ගම්මාන” සංචාරක ගමනාන්තයක් වීම

1. 2026 වර්ෂය වන විට මනාව සංරක්ෂණය වූ ස්වභාවික පරිසර පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
2. 2026 වර්ෂය වන විට සංචාරකයින්ට ප්‍රදේශයට අනන්‍ය ජීවන අත්දැකීම් ලබා ගත හැකි ප්‍රදේශයක් බවට පත් කිරීම

3. 2028 වර්ෂය වන විට සංචාරක කටයුතු සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වය ඉහළ නැංවීම
4. 2034 වර්ෂය වන විට ස්වාභාවික පරිසරයට අනුගත නාගරීකරණයක් වෙත ගමන් කිරීම

අරමුණ 03 සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීම.

1. 2028 වර්ෂය වන විට ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ස්වයංපෝෂිත ආහාර ආර්ථිකයක් ඇති කිරීම
2. 2026 වර්ෂය වන විට ස්වාභාවික ආපදා වලට අනුගත හානියක් බවට පත් කිරීම
3. 2026 වර්ෂය වන විට සියලු නේවාසිකයින් සඳහා මූලික සේවා ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහතික කිරීම

05

වන පරිච්ඡේදය
ශුද්ධත (SWOT)
විශ්ලේෂණය

පරිච්ඡේදය 05

ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය

5.1 විස්තරාත්මක ශුද්ධ (SWOT) විශ්ලේෂණය

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 -2034 හි දැක්ම වන “දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය” කරා ළඟාවීම සඳහා සකස් කරන ලද අරමුණු පදනම් කරගනිමින්, ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ඇති ශක්‍යතා, දුබලතා, අවස්ථා සහ තර්ජන විශ්ලේෂණය කර තිබේ.

5.1.1 දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් වීම

වගුව 5.1 : දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් වීම සඳහා ශුද්ධ විශ්ලේෂණය

ශක්තීන්	<ol style="list-style-type: none"> 1. අපනයන කෘෂි කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වගා බිම් පැවතීම. (ප්‍රදේශයේ මුළු බිමෙන් 30% ක පමණ අපනයන කෘෂි බෝග ව්‍යාප්තව පැවතීම.) 2. සුළු අපනයන බෝගවල පවත්නා ව්‍යාප්තිය 3. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා ප්‍රාදේශීය මාර්ග ජාලය මඟින් ජාතික හා කලාපීය වශයෙන් පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාවය 4. වැඩ කළ හැකි වයසේ පසු වන මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් 35% ක් සේවා විද්‍යාත්මක ශ්‍රම බලකාය ලෙස පැවතීම. 5. සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගත හැකි ඉඩම් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පැවතීම. 6. කෘෂි කාර්මික බෝග වගාව සඳහා සුදුසු පාරිසරික සාධක පැවතීම 	<ol style="list-style-type: none"> 1. කෘෂි අස්වනු තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථාන නොමැති වීම. 2. පුහුණුව හා කුසලතාවයෙන් පිරි ශ්‍රම බලකායක් නොමැති වීම. 3. කෘෂි අපනයන බෝග හා සුළු අපනයන බෝග සම්බන්ධයෙන් නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා නොකිරීම. වැඩි දියුණු කළ බීජ හා තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා නොවීම, අස්වනු හානිය අවම වන ලෙස තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා නොකිරීම 4. මිළ ගණන් පහළ වැටීම. ආදේශක නිෂ්පාදන හෝ ආදේශක ද්‍රව්‍ය වෙළඳ පොළට පැමිණීම, ගුණාත්මක බව අඩුවීම 5. අමුද්‍රව්‍ය ලෙස කෘෂි නිෂ්පාදන වෙළඳ පොළට ඉදිරිපත් කිරීම. (තේ කොළ, ශීට් හෝ කුට්ටි රබර්, කටු පොල් ආදී ලෙස) 6. අපරව්‍යුහ හා යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත්ව ව්‍යාප්ත වී නොමැති වීම. 	දුබලතා
----------------	--	---	---------------

අවස්ථා	1. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය අවට පිහිටි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල අපනයන කෘෂි බෝගවල පවතින බහුලතාවය 2. කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසායක ප්‍රජාවක් බිහි වී පැවතීම. (ප්‍රධාන අපනයන කෘෂි බෝග හා සුළු අපනයන කෘෂි බෝග වගාවන්ට අමතරව ප්‍රදේශයේ පවත්නා අනෙකුත් ආවේනික බේග වන කොස්, පළතුරු වර්ග ආදී බෝග ආශ්‍රිතව නිෂ්පාදන සිදු කරමින් පැවතීම.)		ශතක
---------------	--	--	------------

5.1.1.1 ශක්තින්

01. අපනයන කෘෂි කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව අස්වැන්නක් ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වගා බිම් පැවතීම

වර්ග කිලෝ මීටර් 111 ක් වන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ මුළු භූමියෙන් 30% ක පමණ අපනයන කෘෂි බෝග වන තේ, රබර් සහ කටුපොල් වගාව ව්‍යාප්තව පවතියි. ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සමස්ත තේ නිෂ්පාදනයෙන් 8.8% ක් බද්දේගම ආශ්‍රිතව නිෂ්පාදනය කරයි.

02. සුළු අපනයන බෝගවල පවත්නා ව්‍යාප්තිය

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන කෘෂි අපනයන වගාවට අමතරව කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු හැටි, පුවක්, කපු වැනි සුළු අපනයන බෝග වගාවන් ද ව්‍යාප්තව පවතින බව හඳුනා ගත හැකිය. ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සමස්ත කුරුඳු නිෂ්පාදනයෙන් 2.52% ක් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ නිෂ්පාදනය කරනු ලැබුවත් අස්වැන්නෙන් 63% ක ප්‍රමාණයක් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට ඉතාම ආසන්නයේ පිහිටි ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තව ඇත.

ගම්මිරිස් වගාව දිස්ත්‍රික්කයේ සමස්ත අස්වැන්නෙන් 8.1% ක් බද්දේගම නිෂ්පාදනය කරනු ලැබුවත් 30% ක අස්වැන්නක් ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට ඉතාම ආසන්නයේ පිහිටා ඇති බල ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තව ඇත.

ඊට අමතරව පුවක් සහ කපු වගාව ද ව්‍යාප්තව පැවතීම ද සුළු අපනයන බෝග වල ප්‍රාදේශීය ව්‍යාප්තියේ ප්‍රවණතාවයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

03. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා ප්‍රාදේශීය මාර්ග ජාලය මඟින් ජාතික හා කලාපීය වශයෙන් පවත්නා අත්තර් සම්බන්ධතාවය.

ජාතික භෞතික සැලැස්මේ නාගරික වර්ගීකරණය අනුව සිවුමහ වාණිජ නගරයන්ගෙන් නගර දෙකක් සමඟ ද (කොළඹ, හම්බන්තොට) , ජාතික නගර නවයෙන් එක් නගරයක් (ගාල්ල) හා සහසම්බන්ධිත නගරයන්ගෙන් එක් නගරයක් (මාතර) සමඟද බද්දේගම සෘජුව සම්බන්ධ වී ඇත.

කලාපයේ අවට නගර වන ගාල්ල, උඩුගම, ඇල්පිටිය, යක්කලමුල්ල, හික්කඩුව, සහ අම්බලන්ගොඩ යන නගර සමඟ මනාව සම්බන්ද වූ මාර්ග පද්ධතියක් පවතී.

ඒ අනුව ප්‍රදේශය පුරා පැතිරී පවතින කෘෂිභෝග ඒකරාශී කිරීමට මෙන්ම අගය එකතු කිරීමෙන් පසුව ප්‍රධාන නගර හෝ වරායන් වෙත ප්‍රවාහනය ඉතා පහසු වේ.

04. වැඩ කළ හැකි වයසේ පසුවන ජන සංඛ්‍යාවෙන් 35%ක් සේවා විද්‍යාත්මක ශ්‍රම බලකාය ලෙස පැවතීම

ප්‍රදේශයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාව 85,413 ක් වන අතර, එයින් වැඩ කළ හැකි වයසේ පසු වන ජන සංඛ්‍යාවෙන් 46% ක් සේවා නියුක්තව පසු වන අතර, 54% ක් සේවා විද්‍යාත්මක ජීවත් වේ. ඒ අනුව මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් (යැපෙන්නන් ද ඇතුළුව) 35% ක් සේවා විද්‍යාත්මක ජන සංඛ්‍යාවක් ලෙස ප්‍රදේශයේ ජීවත් වේ. එම සේවා විද්‍යාත්මක ශ්‍රම බලකාය අනාගත අවශ්‍යතාවයට සරිලන පරිදි දැනුම, කුසලතාව සහ ආකල්ප වර්ධනය තුළින් අනාගත ශ්‍රම බලකායට දායක කර ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

05. සංවර්ධනය සඳහා යොදා ගත හැකි ඉඩම් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පැවතීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය වී වගාව ඇතුළු යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තය පාදක කර ගනිමින් බිහි වූ ආර්ථික රටාවක් සහිත ප්‍රදේශයක් වේ. ඒ අනුව වගාව සඳහා යොදා ගත හැකි ඉඩම් මෙන්ම එම වගාවන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අගය එකතු කළ කර්මාන්ත සංවර්ධනය ආදී කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමට ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිසමට අයත් හෙක්. 200 කට වඩා වැඩි ඉඩම් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව ඇත.

ඊට අමතරව සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැකි බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව සතු ඉඩම් අක්කර 30 ක් පමණ ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව ඇත. බද්දේගම නගරය ආසන්නව සහ වදුරඹ නගරය ආසන්නව පවතින ඉඩම් විධිමත් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

06. කෘෂි කාර්මික බෝග වගාව සඳහා සුදුසු පාරිසරික සාධක පැවතීම

වසර පුරා ඒකාකාරව ව්‍යාප්තව පවතින වැසි සහිත කාලගුණය ප්‍රදේශය කෘෂි කාර්මික බෝග වගාව සඳහා වඩා සුදුසු පාරිසරික සාධකයක් ලෙස පවතියි. විශේෂයෙන් තේ වගාව සඳහා අවශ්‍ය පාරිසරික සාධක ප්‍රදේශය පුරා දැක ගත හැකිය.

ගිං ගඟේ ජල ගැලීම් මඟින් පෝෂණය වන රොන්මඩ සහිත ගුණාත්මක සාරවත් පසක් පහත්බිම් වල පැවතීම හා වී වගාවට අවශ්‍ය පරිදි වැසි සහ අවිව සහිත කාල ක්‍රියාත්මක වීම මත වී වගාවට සුදුසු පරිසරයක් ප්‍රදේශයේ දැක ගත හැකි වී ඇත.

ඊට අමතරව බොහොමයක් සුළු අපනයන බෝග වන කුරුඳු, ගම්මිරිස් ඇතුළු පළතුරු හා එළවළු වගාව සඳහා ද සුදුසු පාරිසරික සාධක මෙම ප්‍රදේශයේදී හඳුනා ගත හැකිය.

5.1.1.2 දුර්වලතා

01. කෘෂි අස්වනු තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ හා පුහුණු මධ්‍යස්ථාන නොමැති වීම

කෘෂි කාර්මික ආර්ථික රටාවකට උරුමකම් කියමින් විකාශනය සිදු වී ඇති බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය කෘෂි කාර්මික ආර්ථික කටයුතු නූතන ආර්ථික රටාවට හා නූතන ලෝකයට ගැලපෙන ලෙස වැඩි දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණය හා පුහුණුව ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්තව නොමැති වීම ඊට අමතරව කෘෂි කාර්මික නව තාක්ෂණික ක්‍රම තුළින් පර්යේෂණ සිදු කර අස්වනු වැඩි කර ගැනීමට හෝ නව ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම සඳහා සිදු කරනු ලබන පර්යේෂණ මෙම ප්‍රදේශයේ දක්නට නොලැබෙන අතර, ඒ සඳහා අවශ්‍ය සුදුසු මධ්‍යස්ථාන ප්‍රදේශයේ ව්‍යාප්තව නොමැති වීම ද ගැටළු සහගත වේ.

02. පුහුණුව හා කුසලතාවයෙන් පිරි ශ්‍රම බලකායක් නොමැති වීම.

අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ඉහළ සුදුසුකම් සහිත ජනතාවක් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව පැවතිය ද කෘෂි අස්වනු ක්ෂේත්‍රයට අදාළ දැනුම හා කුසලතාවයෙන් පිරිපුන් බලකායක් නොමැති වීම ගැටළු සහගත තත්වයක් ලෙස පවතියි.

03. කෘෂි අපනයන බෝග හා සුළු අපනයන බෝග සම්බන්ධයෙන් නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා නොකිරීම

එනම් කෘෂි කාර්මික කටයුතු වලදී බිම් සැකසීමේ සිට අස්වනු නෙලීම දක්වා සම්පුදායික ක්‍රම පමණක් භාවිතා කරමින් අනිත් පමණක් වගා කටයුතු වල නිරත වීම මත කාර්යක්ෂමතාවය අඩුවීමත් ඉහළ පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වන බවත් සඳහන් කළ හැකිය. නවීන තාක්ෂණික උපකරණ හා ක්‍රම පිළිබඳව වගාකරුවන් තුළ පවත්නා අඩු දැනුම ද ඒ සඳහා ඉවහල් වී ඇත.

වගාව සඳහා යොදා ගනු ලබන රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැකසීමේදී දියුණු තාක්ෂණික ක්‍රම වෙනුවට ප්‍රාථමික ක්‍රම භාවිතා කිරීම නිසා එල දැරීමට ගත වන කාලය වැඩි වීම, අස්වැන්න අඩුවීම ආදී ගැටළු මතුවීම ද පෙන්වා දිය හැකිය.

04. මිළ ගණන් පහළ වැටීම, ආදේශක නිෂ්පාදන හෝ ආදේශක ද්‍රව්‍ය වෙළඳ පොළට පැමිණීම, ගුණාත්මක බව අඩු වීම

තේ, රබර් ඇතුළු අපනයන කෘෂි බෝග වගාවේ මෙන්ම සුළු අපනයන බෝග සඳහා වන මිළ ගණන් පහත වැටීම, එනම් ශ්‍රමය අලස වීම, පිරිවැය ඉහළ යාම යන සාධක මත නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යනු ලැබීමත් ඊට සාපේක්ෂව අස්වැන්න සඳහා ලැබෙන මිළ ගණන් පහළ බැසීමත් හඳුනා ගත හැකි තවත් ලක්ෂණයකි.

රබර් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වෙනුවට ඉටි හා වෙනත් අමුද්‍රව්‍ය වලින් සකස් කරන ලද නිෂ්පාදන වෙළඳ පොළට පැමිණීම, එම භාණ්ඩවල මිළ පහළ අගයක් ගැනීම නිසා රබර් කර්මාන්තය පහළ අගයකට වැටී තිබීම.

ඉහළ ලාභයක් අපේක්ෂාවෙන් ගුණාත්මකත්වයෙන් අඩු නිෂ්පාදන වෙළඳ පොළට ඉදිරිපත් කිරීම, උදා ලෙස ගුණාත්වයෙන් ඉහළ දේශීය තේ වෙනුවට ගුණාත්වයෙන් අඩු කසළ තේ අඩු මිලට වෙළඳ පොළට නිකුත් කිරීම, ප්‍රතිනැව්ගත කරණයේදී දේශීය තේ සමඟ ගුණාත්වයෙන් අඩු කසළ තේ සමඟ මිශ්‍ර කර ලෝක වෙළඳ පොළට එකතු කිරීම ආදී හේතු මත දේශීය වාණිජ බෝග වල මෙන්ම සුළු අපනයන බෝග වල ගුණාත්මක භාවය පහත වැටී ඇත.

එසේ මිළ ගණන් අඩු වීම, ආදේශක නිෂ්පාදන හෝ අමුද්‍රව්‍ය වෙළඳ පොළට පැමිණීම මෙන්ම ගුණාත්වයෙන් අඩු නිෂ්පාදන පැමිණීම හා පැවතීම වැනි හේතු මත අපනයන කෘෂි බෝග වගාව හා සුළු අපනයන බෝග වගාවේ පහළ යාමක් හඳුනා ගත හැකිය.

05. අමුද්‍රව්‍ය ලෙස කෘෂි නිෂ්පාදන වෙළඳ පොළට පැමිණීම

ලෝකයේ විශිෂ්ඨතම තේ සන්නාමය වන "Ceylon Tea" යටතේ ලෝක වෙළඳ පොළ දිනා ගනු ලැබූවත් දේශීය තේ නිෂ්පාදනය ලෝක වෙළඳ පොළට අමුද්‍රව්‍ය වශයෙන් නිකුත් කිරීම වැඩි වශයෙන් සිදු වේ. විශේෂයෙන්ම පහතරට තේ නිෂ්පාදනය අමුද්‍රව්‍ය ලෙස වරාය තුළට ගෙන ගොස් එහිදී සැකසුම් කර වෙළඳ පොළට ඉදිරිපත් කරන අවස්ථා ඇතත් එහිදී ගුණාත්මක බවෙන් අඩු වෙනත් රටවලින් (ඉන්දියාවෙන්) ගෙන්වන ලද තේ සමඟ මිශ්‍ර කිරීමක් සිදු කර අපනයන කරයි. එය දේශීය තේ භාවිතයේ ගුණාත්මක භාවය පහත වැටීමට හේතු වේ.

රබර් නිෂ්පාදනයේදී තවමත් සිදු කරනු ලබන්නේ ශීටි හා කුට්ටි යන ක්‍රම දෙකට පමණක් රබර් නිෂ්පාදනය සිදු කිරීමයි. දේශීය රබර් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය තුළම පිහිටා තිබෙනු ලැබූවත් රබර් අස්වැන්න අපනයනය කරනු ලබන්නේ ඉතා ප්‍රාථමික අමුද්‍රව්‍ය ලෙස වීම ගැටළුවකි.

සෙසු අපනයන බෝග වන කටු පොල් ආශ්‍රිතව ද ඇත්තේ එවැනිම තත්වයකි.

ඊට අමතරව ප්‍රධාන සුළු අපනයන බෝග වන කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කජු වැනි නිෂ්පාදන ද අගය එකතු කළ කර්මාන්ත ලෙස නොව අමුද්‍රව්‍ය ලෙස ලෝක වෙළඳ පොළට මෙන්ම දේශීය වෙළඳ පොළට නිකුත් වීම නිසා ඒ සඳහා නියම මිලක් නොලැබී යාම ප්‍රදේශය සංවර්ධනයේදී හඳුනා ගනු ලැබූ දුර්වලතාවයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

06. අපරව්‍යුහ හා යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත්ව ව්‍යාප්ත වී නොමැති වීම

බද්දේගම ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් අතර ප්‍රධාන වශයෙන් මාර්ග, ජලය, විදුලිය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීමේදී මාර්ග පද්ධතියේ සංවර්ධනයක් පැවතිය ද එහි ගුණාත්මක බව අතින් ඉතා අඩු මට්ටමක පැවතීම හඳුනා ගත හැකිය. පටු මාර්ග පැවතීම, පදිකයින් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් නොමැති වීම, මාර්ග අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් නොමැති වීම ආදී ගැටළු මාර්ග සම්බන්ධයෙන් හඳුනා ගත හැකිය.

ජල අවශ්‍යතාවය සැලකීමේදී වසර පුරා ඒකාකාරී වර්ෂාවක් ලැබෙන ප්‍රදේශයක් වන බැවින් භූගත ජලය යොදා ගැනීමේ හැකියාව පැවතියත් බද්දේගම හා වඳුරඹ යන නාගරික ප්‍රදේශවලට නල ජල සැපයුමේ අවශ්‍යතාවයක් පැවතිය ද ජල සැපයුම සිදු කර නොමැති වීම ගැටළු සහිත වේ.

විදුලි බල සැපයුම 95% ක් සම්පූර්ණව පැවතියත් එහි වෝල්ටීයතාවය අඩු වීම නිසා ප්‍රමාණවත් විදුලි සැපයුමක් නොලැබීම ද හඳුනා ගත් දුර්වලතාවයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

5.1.1.3 අවස්ථා

01. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ අවට පිහිටි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල අපනයන කෘෂි බෝගවල පවත්නා බහුලතාවය

ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ විශාලත්වය අතින් හත්වන (07) ස්ථානය හිමි වන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය අවට පිහිටි සෙසු ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශවල අපනයන කෘෂි බෝග බහුලව ව්‍යාප්තව පවතින බව හඳුනා ගත හැකිය. එනම් සමස්ථ තේ වගා කර ඇති භූමියෙන් 44% ක් සෘජුවම බද්දේගමට ඉතා ආසන්න ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්තව ඇති අතර, දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මඟින් යෝජනා කර ඇති බද්දේගම - නාගොඩ ආර්ථික සංවර්ධන කොරිඩෝරය (පථය) යා කරනු ලබන ප්‍රදේශ හරහා බද්දේගම නගරයට අපනයන කෘෂි බෝග ඇද ගැනීමට හැකියාව ඇති අතර, ඒ සඳහා විභවතා සහිත භූමිය ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ සමස්ථ භූමියෙන් 50% කට වඩා වැඩි අගයක් ගැනීම ප්‍රදේශයට අවට ප්‍රදේශවල අපනයන කෘෂි බෝගවල ව්‍යාප්තිය පෙන්වීමට ඇති තවත් සාධකයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

02. කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසායක ප්‍රජාවක් බිහි වී පැවතීම

ප්‍රධාන අපනයන කෘෂි බෝග හා සුළු අපනයන කෘෂි බෝග වගාවන්ට අමතරව ප්‍රදේශයේ පවත්නා සහ දේශීය ප්‍රධාන ආහාරයක් "කොස් ගස" ආශ්‍රිතව විවිධ නිෂ්පාදන සිදු කරනු ලබන ව්‍යවසායකයෙක් ප්‍රදේශයෙන් බිහි වී පැවතීම මෙන්ම පළතුරු, හකුරු සහ මී පැණි වැනි නිෂ්පාදන සඳහා ව්‍යවසායකයින් යොමු වීම ප්‍රදේශයේ ආර්ථිකයට ශක්තියක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

5.1.2 දකුණු පළාතේ ආකර්ශනීය “ගම්මාන” සංචාරක ගමනාන්තයක් වීම

වගුව 5.4 : කායර්ක්ෂම යටිතල පහසුකම් වලින් සපිරි නගරයක් සඳහා ශුද්ධ විශ්ලේෂණය

ශක්ති	<ol style="list-style-type: none"> දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා ප්‍රාදේශීය මාර්ග ජාලය මඟින් ජාතික හා කලාපීය වශයෙන් පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාවය. ඓතිහාසික පුරාවිද්‍යාත්මක හා ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීය ලක්ෂණ සහිත ඉපැරණි වෙහෙර විහාර, ආගමික සිද්ධස්ථාන හා නටඹුන් ස්ථාන පැවතීම හරිත ස්වාභාවික සෞන්දර්යාත්මක ස්ථාන බල ප්‍රදේශය පුරාවටම ව්‍යාප්තව පැවතීම සංචාරක ආකර්ශණය ඇති කළ හැකි ප්‍රදේශයට ආවේනික ආහාර වර්ග, කෘෂි කාර්මික කටයුතු, බෝග වගාව ආදිය කටයුතු බද්දේගම නගරය සංචාරක කොරිඩෝව තුළ පිහිටි ආකර්ශනීය නගරයක් වීම ආයුර්වේද රෝහල්/දේශීය වෛද්‍යකම ප්‍රදේශය තුළ පැවතීම 	<ol style="list-style-type: none"> ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක යටිතල පහසුකම් ව්‍යාප්ත වී නොමැති වීම. (තාක්ෂණික පහසුකම්, සන්නිවේදන, ගමනාගමන, සෞඛ්‍ය පහසුකම්, ආරක්ෂාව ආදී ලෙස) ස්වාභාවික හා සෞන්දර්යාත්මක ඓතිහාසික, පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකම් සහිත ස්ථාන සහ දේශීය වෙදකම දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් අතර ප්‍රචලිත නොවීම 	යෙදවුම්
අවස්ථා	<ol style="list-style-type: none"> දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මඟින් හඳුන්වා දී ඇති හික්කඩුව, බද්දේගම සංචාරක කොරිඩෝවට හා බද්දේගම, නෙළුව සංවර්ධන කොරිඩෝවට මැදිව පිහිටා තිබීම අවට පවතින සංචාරක ආකර්ශනීය ස්ථාන උදා - කොට්ටව රක්ෂිතය, හියාරේ ජලාශය/රක්ෂිතය, බටුවන්තුඩාව දිය බුබුළු / හෝළවාගොඩ පාරිසරික කෘෂි උද්‍යානය එකිනෙකට වෙනස් සංචාරක කලාපයකට ආසන්නව පිහිටා තිබීම හා (හික්කඩුව වෙරළ සංචාරක කලාපය,ගාල්ල ලෝක උරුම සංචාරක කලාප) එම කලාප සමඟ පවත්නා මනා සම්බන්ධතාවය 		ශාඛ්‍ය

5.1.2.1 ශක්තීන්

1. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා ප්‍රාදේශීය මාර්ග ජාලය මඟින් ජාතික හා කලාපීය වශයෙන් පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාවය.

2012 වර්ෂය තුළදී දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමත් ඒ තුළින් බද්දේගම නගරයට ආසන්නව නයාපාමුල අන්තර් හුමමාරු මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම ජාතික හා කලාප වශයෙන් සහ සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය වීමට ප්‍රබල රුකුලක් විය. එනම් අධිවේගී මාර්ගය තුළින් කොළඹ, කඩවත, මාතර, හම්බන්තොට යන නගර වලට සම්බන්ධතාවය තීව්‍ර විය. මෙයට අමතරව ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, දකුණු පළාත් මාර්ගස්ථ මගී ප්‍රවාහන අධිකාරිය, ප්‍රාදේශීය සභා මාර්ග ජාලය තුළින් ගාල්ල, උඩුගම, නාගොඩ, වදුරඹ, ඇල්පිටිය, පින්නදූව යන ප්‍රදේශ සඳහා මනා සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය වීම සිදු වී ඇත. එනම් පවතින මාර්ග ජාලය හේතුවෙන් මනා අන්තර් සම්බන්ධතාවයක් නිර්මාණය වී ඇති බව පෙන්වා දිය හැකිය.

2. ඓතිහාසික පුරාවිද්‍යාත්මක හා ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීය ලක්ෂණ සහිත ඉපැරණි වෙහෙර විහාර, ආගමික සිද්ධස්ථාන හා නටඹුන් ස්ථාන පැවතීම

පෞරාණික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන ගණනාවක්ද මෙම ප්‍රදේශය තුළ දක්නට ඇති අතර ඒවාද සංචාරක විභවතාවයක් සහිත ස්ථාන ලෙස හඳුනාගත හැකිය.ඒ අතරින් කාලිංග මාග සමය තෙක් විහිද යන සංස්කෘතික උරුමයක් ඇති හැඩදෙමළ කන්ද විහාරස්ථානය ප්‍රමුඛ වේ. ඒ ආශ්‍රිතව ඇති සන්දරවෙල නමැති පෞරාණික පොකුණද ප්‍රදේශයේ ප්‍රසිද්ධ සංචාරක විභවතාවයක් ඇති ස්ථානයකි. වවුලගල ශ්‍රී ශෛලකුටාරාම පුරාණගල්ලෙන් විහාරය, මාබොටුවන ශ්‍රී සුමනාරාම පුරාණවිහාරය, බ්‍රිතාන්‍යය ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයට අනුව සාදා ඇති ආකර්ශනීය පිලගොඩ මන්දිරය, බ්‍රිතාන්‍යය යුගයේ ඉදිකළ හල්පාතොට පැරණි පාලම මේ අතුරින් විශේෂ වැදගත්කම් සහිත ස්ථාන වන අතර මේවා සංචාරක ආකර්ෂණය ලබාගැනීම සඳහා යොදාගත හැකිය.

එංගලන්ත සභාව මඟින් ලංකාවේ ඉදිකළ පැරණිතම දේවස්ථානය ලෙස බද්දේගම ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය හැඳින්විය හැකි අතර සුන්දර කඳු මුදුනක මෙය ඉදිකර ඇත. දේශීයත්වය මුල්කරගනිමින් සිදුකර ඇති වාස්තුවිද්‍යාත්මක සැලසුම් හේතුවෙන්ද මෙම ගොඩනැගිල්ල විශේෂ වන අතර සංචාරක ආකර්ෂණය ලබාගතහැකි ස්ථානයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

3. හරිත ස්වාභාවික සෞන්දර්යාත්මක ස්ථාන බල ප්‍රදේශය පුරාවටම ව්‍යාප්තව පැවතීම

4. සංචාරක ආකර්ෂණය ඇති කළ හැකි ප්‍රදේශයට ආවේනික ආහාර වර්ග, කෘෂි කාර්මික කටයුතු, බෝග වගාව ආදිය කටයුතු

5.බද්දේගම නගරය සංචාරක කොර්ඩෝව තුළ පිහිටි ආකර්ශනීය නගරයක් වීම

දකුණු පළාතේ ගාල්ල නගරයේ ප්‍රධාන සංචාරක මධ්‍යස්ථානය වන බෙන්තර, බලපිටිය, හික්කඩුව, ගාල්ල, උණවටුන යන ස්ථාන මාර්ගවලට අතර මැදිව පිහිටා තිබීම මෙම නගරයේ සංවර්ධන භූමිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ප්‍රබල රුකුලක් වී ඇත. එනම් උක්ත නගර කරා යන සංචාරයන්ට පහසුකම් සලසමින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා මෙහි පිහිටීම ප්‍රබල පසුබලයක් වී ඇත. තවද මෙම කාලය තුළ පාරිසරික, පුරාවිද්‍යාත්මක සාධකයන් බහුලව පැවතීම මෙම නගරය සංවර්ධනය පසු කර ඇත.

6.ආයුර්වේද රෝහල්/දේශීය වෛද්‍යවේද ප්‍රදේශය තුළ පැවතීම

ලාංකීය සංස්කෘතිය ප්‍රබල ලෙස දේශීය වෛද්‍යවේද මත නිර්මාණය වී ඇත. එනම් බද්දේගම නාගරික කලාපය තුළ මෙම දේශීය වෛද්‍යවේද ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා දේශීය වෛද්‍යවේද පිරිහීමත් ඒ තුළින් බද්දේගම දේශීය වෛද්‍යවේද ප්‍රවර්ධනය කරා ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතියක් ලෙස නම් දරා ඇත. තවද බද්දේගම බටහිර වෛද්‍ය කටයුතු සඳහා බද්දේගම ග්‍රාමීය රෝහල නිර්මාණය වීම තුළින් පහසුකම් ඇතත් පිරිපුන් නගරයක් ලෙස බද්දේගම නගරය නිර්මාණය වනු ඇත. මෙම බද්දේගම නගරය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රබල සාධකයක් වී ඇත.

5.1.2.2 දුර්වලතා

1. ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක යටිතල පහසුකම් ව්‍යාප්ත වී නොමැති වීම. (තාක්ෂණික පහසුකම්, සන්නිවේදන, ගමනාගමන, සෞඛ්‍ය පහසුකම්, ආරක්ෂාව ආදී ලෙස)
2. ස්වාභාවික හා සෞන්දර්යාත්මක ඓතිහාසික, පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකම් සහිත ස්ථාන සහ දේශීය වෛද්‍යවේද දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් අතර ප්‍රවලිත නොවීම

5.1.2.3 අවස්ථා

1. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මඟින් හඳුන්වා දී ඇති හික්කඩුව, බද්දේගම සංචාරක කොර්ඩෝවට හා බද්දේගම, හෙළව සංවර්ධන කොර්ඩෝවට මැදිව පිහිටා තිබීම

2. අවට පවතින සංචාරක ආකර්ශනීය ස්ථාන

කොට්ට රක්ෂිතය, හියාරේ ජලාශය/රක්ෂිතය, බටුවන්තුඩාව දිය බුබුළු / හෝළවාගොඩ පාරිසරික කෘෂි උද්‍යානය එකිනෙකට වෙනස් සංචාරක කලාපයකට ආසන්නව පිහිටා තිබීම හා (හික්කඩුව වෙරළ සංචාරක කලාපය,ගාල්ල ලෝක උරුම සංචාරක කලාප) එම කලාප සමග පවත්නා මනා සම්බන්ධතාවය

5.1.3 සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීම

වගුව 5.5 : සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීම සඳහා වන ශුද්ධන විශ්ලේෂණය

ශක්තීන්	<ol style="list-style-type: none"> 1. ගාල්ල, හික්කඩුව වැනි ප්‍රදේශවල සිදු වන සංවර්ධන කටයුතු හේතුවෙන් ජීවත් වීමට සුදුසු නේවාසික පරිසරය පැවතීම හේතුවෙන් බද්දේගම ප්‍රදේශයට විතැන් වීම. 2. සංවේදී පරිසර පද්ධතියකින් යුක්ත ස්වාභාවික හා සෞන්දර්යාත්මක ලක්ෂණ සහිත මිනිස් වාසයට සුදුසු ප්‍රදේශයක් වීම 3. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා ප්‍රාදේශීය මාර්ග ජාලය මගින් ජාතික හා කලාපීය වශයෙන් පවතින අන්තර් සම්බන්ධතාවය. 4. ප්‍රදේශය තුළ සාමාජීය, අපරව්‍යුහ පහසුකම් ව්‍යාප්තව පැවතීම (අධ්‍යාපන, සෞඛ්‍ය, විදුලිය) 5. ප්‍රාදේශීය නිෂ්පාදන අලෙවියට හා මිළදී ගැනීමට හැකි වෙළඳ පොළවල් ව්‍යාප්තව පැවතීම. (බද්දේගම/වඳුරඹ) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. මාර්ග හා ප්‍රවාහන ජාලයේ ප්‍රමණාත්මක හා ගුණාත්මක බවක් නොමැති වීම 2. ජීවත් වීම සඳහා සුදුසු ආරක්ෂිත පරිසරයක් නොමැති වීම (සෞරකම්, මත්ද්‍රව්‍ය හා මත් පැන්, මං පැහැරීම් වැනි හේතු) 3. පොදු ඵලිමහන් ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කර නොමැති වීම 4. සෞඛ්‍ය පහසුකම්වල පවත්නා අවම ව්‍යාප්තිය 5. පානීය ජල අවශ්‍යතාවය නල ජලය මගින් සම්පූර්ණ කර නොමැති වීම (ජල ටැංකි) 6. පොදු සේවා ලබා ගැනීමට ඇති අපහසුව (පාසැල් අතර දුර, අධ්‍යාපන ආයතන අතර දුර, ප්‍රවාහන පහසුකම් වල විහිදීම, අනෙකුත් සේවා ලබා ගැනීම සඳහා ඇති අපහසුව) 7. ස්වාභාවික උපද්‍රව වලට මුහුණ දීමට සිදු වීම (ගංවතුර සහ නාය යෑම්) 8. රැකියා අවස්ථා බහුලව නොවීම (ප්‍රදේශයේ ශ්‍රම බලකාය, විවිධ රැකියා සඳහා ප්‍රදේශයෙන් පිටතට ගමන් කිරීම) 9. දැනට අක්‍රීය මට්ටමේ කුඹුරු ඉඩම් පැවතීම 	සැලැස්ම
අවස්ථා			ශාඛය

06

වන පරිවිච්ඡේදය
සංවර්ධන සැලැස්ම

පරිච්ඡේදය 6 සංවර්ධන සැලැස්ම

6.1 සංකල්පීය සැලැස්ම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය එහි අනාගත දැක්ම වන "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" යන දස අවුරුදු දැක්ම කරා යොමු කිරීමට අවශ්‍ය කරන පරිවර්තනීය පෙළඹවීම නිවැරදි ප්‍රවේශයට අවතීර්ණ වීම ආරම්භ වන්නේ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංකල්පීය සැලැස්ම ගොඩනැගීමත් සමඟය.

දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කිරීම, දකුණු පළාතේ ආකර්ශණීය "ගම්මාන" සංචාරක ගමනාන්තයක් බවට පත් කිරීම හා සුව පහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් කිරීම යන ප්‍රධාන අරමුණු 03 ක් මත පදනම්ව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංකල්පීය සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

ඒ අනුව බද්දේගම ගාල්ල මාර්ගයේ බද්දේගම නගරයේ සිට සන්දරවල දක්වා කොටස ප්‍රධාන සංවර්ධන කලාපය ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර ඇති අතර, එම ප්‍රදේශය තුළ පරිපාලන කටයුතු සෞඛ්‍ය හා අධිකරණ මෙන්ම වාණිජ කටයුතු වැඩි නිවිරනාවයකින් සංවර්ධනය කිරීමට හඳුනා ගන්නා ලදී.

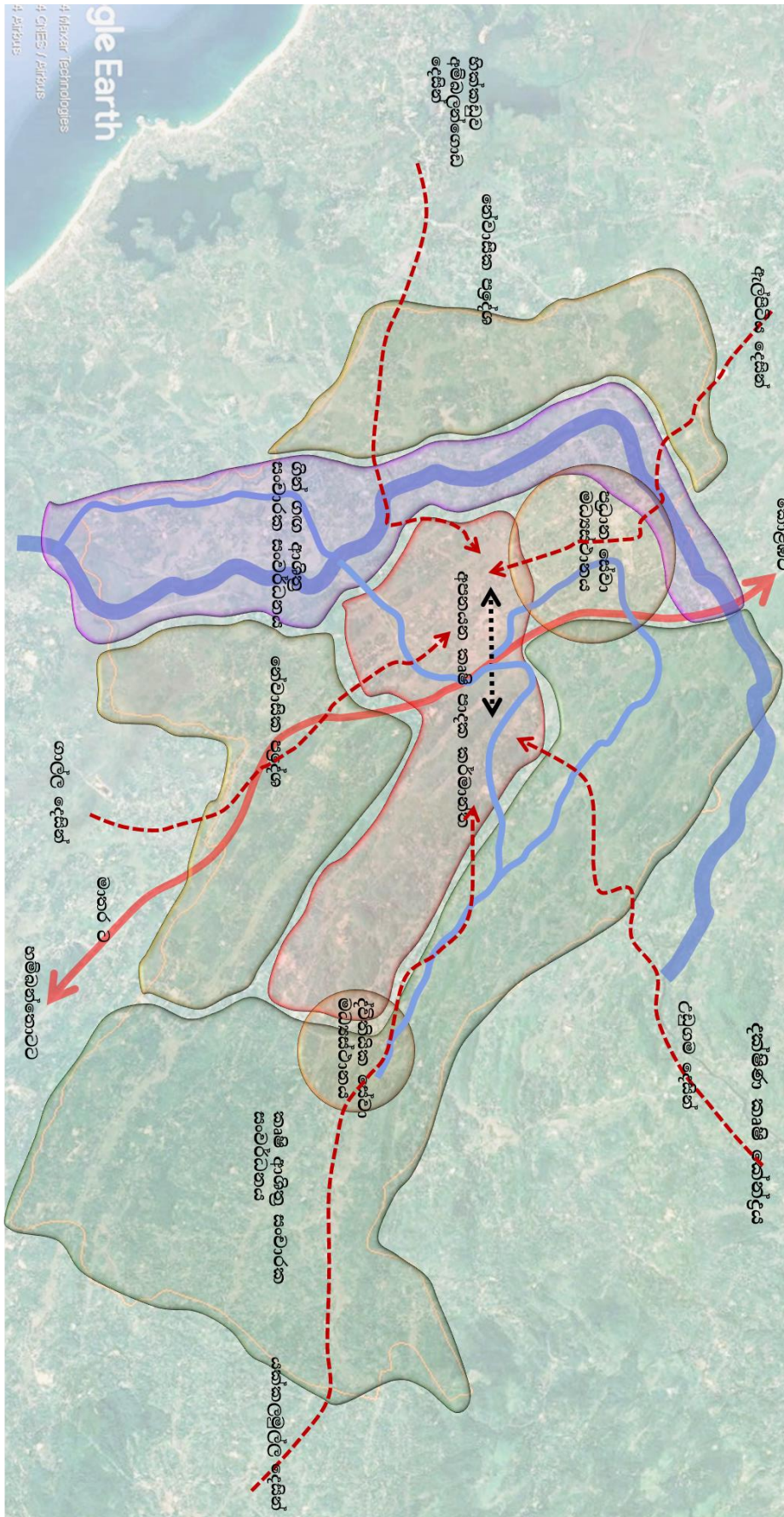
ඊට අමතරව දෙවන සේවා මධ්‍යස්ථානය ලෙස වඳුරඹ නගරය සංවර්ධනය කිරීමට හඳුනා ගෙන ඇති අතර, එහිදී පරිපාලන, සෞඛ්‍ය, වාණිජ මෙන්ම විවේක හා විනෝද කටයුතු සඳහා ඉඩ පහසුකම් පුළුල් කර සංවර්ධනය කිරීම සඳහා හඳුනා ගෙන ඇත.

ප්‍රදේශයේ ප්‍රධානතම විභවතාවය වන ගිත් ගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය සහ තේ සහ කෘෂි අපනයන හෝග වැඩි වශයෙන් පැතිරී ඇති ප්‍රදේශය සංචාරක සංවර්ධනය ප්‍රමුඛ ප්‍රදේශයන් ලෙස යෝජනා කෙරේ.

තවද ආර්ථිකයේ පරිවර්තනීය වෙනසක් සිදු කළහැකි අපනයන කෘෂිහෝග කර්මාන්තය නගා සිටුවීම සඳහා ප්‍රදේශ සහ අපරව්‍යුහ පහසුකම් සංවර්ධනයට හඳුනා ගෙන ඇත.

ප්‍රදේශය පුරා විසිරී ඇති කුඹුරු තෙත්බිම් සහ ජල මාර්ග සහ ඒවායේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කර පවත්වා ගෙන යාමට සැලසුම්කර ඇති අතර, කුඹුරු සහ තෙත්බිම් ප්‍රදේශ වඩා ඵලදායී ලෙස ආර්ථික හා සාමාජීය කාර්යයන් සඳහා යොදා ගැනීමට යෝජිත සැලැස්ම තුළින් අපේක්ෂා කරයි.

රූපය 6:1 : යෝජිත සංකල්පීය සැලැස්ම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, භාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - 2024

6.2 බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්මෙහි සංයුතිය

සමස්ථ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්ම පහත විස්තර කර ඇති උපාය මාර්ග හතරකින් සමන්විත වේ. තිරසාර සංවර්ධන සහ සුහුරු නගර සංකල්පය වැනි මූලික මූලධර්ම මත පදනම් වෙමින් ඒවා යෝජනා කොට ඇත. එනම් ගෝලීය තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය වන "තිරසාර නගර සහ ප්‍රජාව" යන II වන ගෝලීය තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා මෙම සියළු උපාය මාර්ග සාමූහික දායක වේ.

01. අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්මේ අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම, අනාගත සංවර්ධනය අනුව, වැඩි, මධ්‍ය හා අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාප, මධ්‍ය ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප, අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාප යන කලාපයන්ගෙන් මෙන්ම තෙත් බිම් කලාප වලින් ද සමන්විත වනු ඇත.

02. ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ නයාපාමුල හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය පදනම් කර ගනිමින් ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිතව ඇත. ඊට අමතරව දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත බද්දේගම නාගොඩ - ආර්ථික කොරිඩෝව, බද්දේගම - හික්කඩුව සංචාරක කොරිඩෝව මෙන්ම බද්දේගම - රජගම ප්‍රවාහන කොරිඩෝව යන මාර්ග ඔස්සේ ප්‍රදේශයේ ආර්ථික කටයුතු උපාය මාර්ගිකව සැලසුම් කිරීම සිදු කිරීමට නියමිතව ඇත.

එමෙන්ම දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය හා ඊට සමගාමීව යෝජිත ආර්ථික කොරිඩෝව ද පාදක කර ගනිමින් කෘෂි පාදක කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිතව ඇත.

ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාවට මෙන්ම සංසරණ ජන සංඛ්‍යාවට අවශ්‍ය වාණිජ සේවා අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම සඳහා බද්දේගම නගරය සහ බද්දේගම සිට සන්දර වල දක්වා කලාපය ප්‍රධාන ආර්ථික හා සේවා මධ්‍යස්ථාන වලින් යුක්ත කලාපයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමටත් ඊට අමතරව වඳුරඹ නගරය උප සේවා මධ්‍යස්ථානය ලෙසත් සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතව ඇත.

03. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන සහ ප්‍රදේශයෙන් සේවා ලබා ගැනීම සඳහා පිටතින් පැමිණෙන ප්‍රජාවට ප්‍රමාණවත් පරිදි සමාජ යටිතල පහසුකම් සැපයීම, ප්‍රදේශයේ සමාජ ආර්ථික ක්‍රියාවලීන් හි ගලා යාම තහවුරු කිරීමත් සමගම සමස්ථ වශයෙන් කාර්යක්ෂම අපරව්‍යුහ පහසුකම් ජාලාකරණයක් ඇති කිරීම මෙම සැලැස්ම මඟින් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

04. නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

සාමාජීය සහ ආර්ථික කාර්යයන් සඳහා පාරිසරික සාධක නිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීම සඳහා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින තෙත් බිම් යොදා ගැනීම, ගංවතුර ආපදා අවම කරමින් ජීවත් වීමට ආරක්ෂිත පරිසරයක් බවට පත් කිරීමත්, ප්‍රදේශයේ පවත්නා ස්වාභාවික භූ දර්ශණ ලක්ෂණ ආරක්ෂා කිරීම හා යෝජිත සංවර්ධන අවශ්‍යතාවලට ගැළපෙන පරිදි පොදු ඵලමහත්, විවේක හා විනෝද කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම මෙම උපාය මාර්ගය තුළින් අරමුණු කරයි.

6.3 අවකාශීය සංවර්ධන
උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

6. 3 අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

6.3.1 හැඳින්වීම

ඕනෑම නගර සංවර්ධන සැලැස්මක අවකාශීය සංවර්ධන සැලැස්ම මූලික ස්ථානයක් ලබා ගන්නා අතර, ඒ අනුව ඉදිරි වසර 10 තුළ එම නගරය කෙසේ විය යුතු ද යන්න පිළිබඳව මූලික අධිකාරය දමනු ලබයි. නගරය සඳහා වඩාත් ගැලපෙන නාගරික අවකාශීය විකාශය හඳුනා ගැනීම සහ එය භූමිය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන උපායමාර්ගික ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම යන කාර්යයන් සිදු කිරීම අවකාශීය උපාය මාර්ගික සැලැස්මෙහි මූලික කර්තව්‍යයන් වේ.

6. 3. 2 අරමුණු

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා සකස් කරනු ලබන සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 හි අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගයන්හි මූලික අරමුණ වනුයේ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වඩාත් උචිත අවකාශීය ව්‍යුහය, ඝනත්වයේ රටාවන්, ප්‍රමුඛ භාවිතයන් සහ අනෙකුත් පාරිසරික සහ සාමාජීය සාධකයන් (ලක්ෂණයන්) මත පදනම්ව නිර්ණය කිරීම සහ අභිනකර සාමාජීය හා පාරිසරික බලපෑම අවම කර ගනිමින් යහපත් නාගරික රටාවක් සහ ආවේනික නාගරික ප්‍රතිරූපයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාම වේ.

6.3.3. බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2024 - 2033 හි අරමුණු හා පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය

මෙම අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගය බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්මෙහි අරමුණු වන දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කිරීම, දකුණු පළාතේ ආකර්ශණීය "ගම්මාන" සංචාරක ගමනාන්තයක් බවට පත් කිරීම මෙන්ම ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාවට සුවපහසු සහ ආර්ථික නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් කිරීම සහ තෙත්බිම් සුරක්ෂිත පරිසරයක් ඇති කිරීමට සෘජු දායකත්වයක් ලබා දීම යන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම අපේක්ෂාව වේ.

6. 3. 4 විෂය පථය

අවකාශීය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම රාමුව පහත සඳහන් කරුණු වලින් සමන්විත වේ.

- 01. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍ර දේශය සඳහා යෝජිත ඝනත්වය රටාවන් සහ යෝජිත භූමි පරිහරණ රටාවන්
- 02. අපේක්ෂිත නේවාසික සහ සංචාරක ජනගහන පුරෝකථනය

6. 3. 4.1 බද්දේගම ප්‍රදේශය සඳහා යෝජිත ඝනත්ව රටාවන් සහ භූමි පරිහරණ රටාවන්

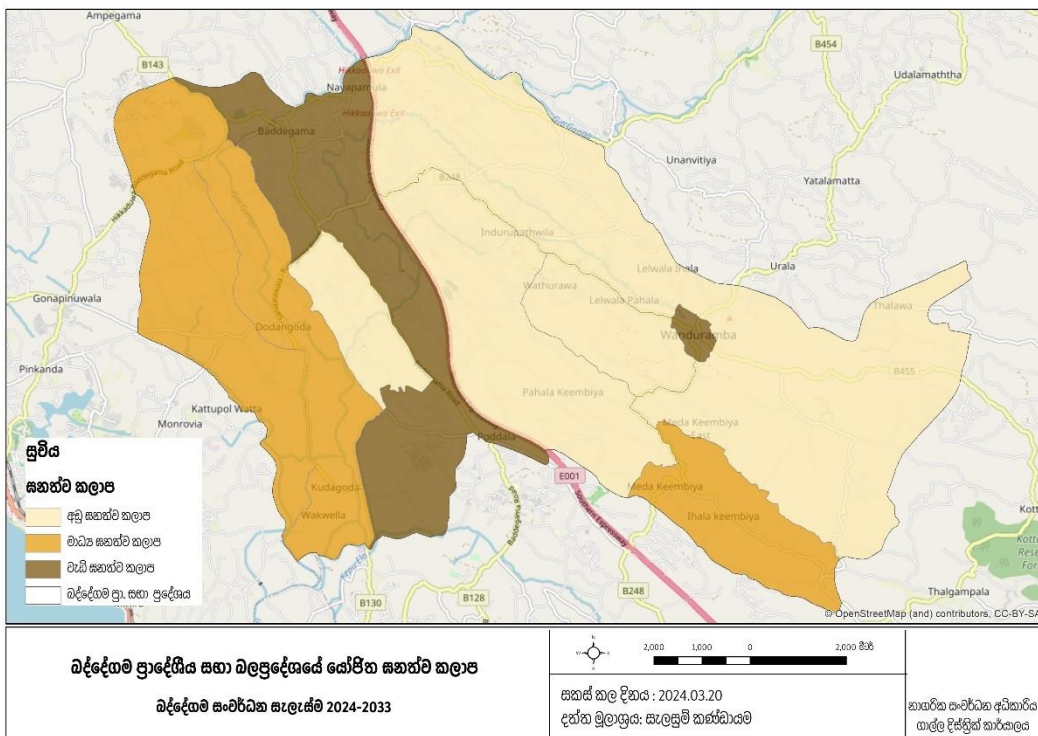
බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ප්‍රධාන ඝනත්ව කලාප තුනකින් සහ සංරක්ෂණ කලාපයකින් සමන්විත වේ.

වගුව 6.1 අපේක්ෂිත ඝනත්ව කලාපය

කලාපය	යෝජිත භූමි පරිහරණ රටාව
වැඩි ඝනත්ව කලාපය	වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය වැඩි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය
මධ්‍ය ඝනත්ව කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක කලාපය
අඩු ඝනත්ව කලාපය	අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපය
සංරක්ෂණ කලාපය	තෙත් බිම් සංරක්ෂණ/සුරක්ෂිත කලාපය

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - 2024

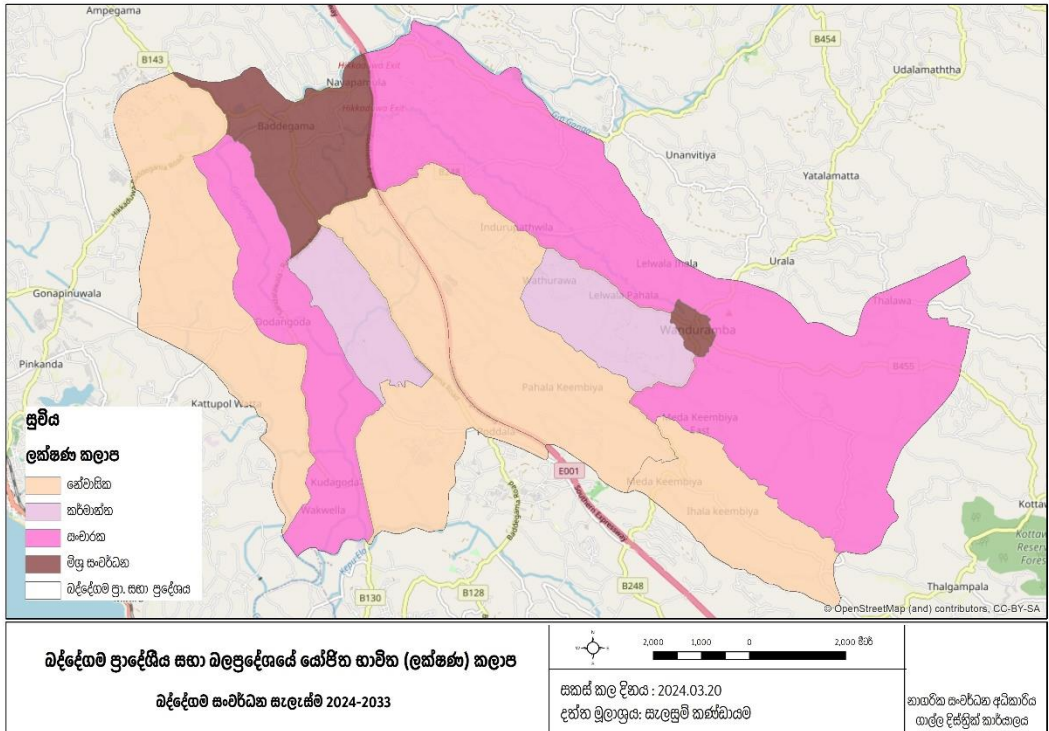
සිතියම 6.1 අපේක්ෂිත ඝනත්ව කලාප

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - 2024

යෝජිත භූමි පරිහරණ රටාවන්

සිතියම 6.2 අපේක්ෂිත භූමි පරිහරණ රටාවන්

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාලු දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - 2024

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ අවකාශීය සැලැස්ම පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී බද්දේගම "දක්ෂිණ කෘෂි කෙන්ද්‍රය" බවට පත් කිරීමේ අරමුණු ඇතිව සකස් කරනු ලබන සංවර්ධන සැලැස්මේ අවකාශීය සැලසුම් සකස් කිරීමේදී ප්‍රදේශයේ පවතින භෞතික හා මානව සාධක පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලදී.

ඒ අනුව ප්‍රදේශයේ පවතින භූ විෂමතාවය, ජලවහනය ආදී සාධක පදනම් කර ගනිමින් නේවාසික, වාණිජ හෝ කෘෂි කාර්මික සංවර්ධනයේ ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව කරුණු සලකා බලන ලදී. එනම්, යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තයට හා අපනයන කෘෂි බෝග වගාව ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කර ගත් ආර්ථික රටාවකට හිමිකම් කියනු ලබන බද්දේගම ප්‍රදේශයේ වදුරඹ නාගරික ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව හා විශේෂයෙන් වයඹ - ගිනිකොණ දිශානුගතව ප්‍රදේශයේ වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක උන්නතාංශය ඉහළ ප්‍රදේශ, අපනයන කෘෂි බෝග වගාව සඳහාත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තය සඳහාත් වෙන් කර ප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාවය ඇතුළු අනෙකුත් පාරිසරික සාධක ආරක්ෂා කිරීම සඳහා එම ප්‍රදේශය අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අවකාශය හැඩ ගැස්සවීම සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ග සකස් කිරීමට අරමුණු කර ඇත.

නේවාසික ඝනත්වය අඩු, පාරිසරික සංවේදීතාවය ඉහළ ප්‍රදේශයක් ලෙස අවකාශය සැලසුම් කරන අතරම එම සංවේදී ස්වාභාවික පරිසරයේ සුන්දරත්වය නිහඩව වීදි ගැනීම සඳහා සංචාරකයින් වෙත අවස්ථාව සලසා දීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීමට නියමිතව ඇත.

සැලසුම් සකස් කිරීම ප්‍රජාව සඳහා වන බැවින් ජනතාවට අවශ්‍ය පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය සහ ජනතාව බද්දේගම ප්‍රදේශය සඳහා නවදුරටත් ඇද ගැනීමේ අරමුණින් ඝනත්ව අනුව නේවාසික

කලාපයක් සහිත අවකාශයන් සංවර්ධන කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත. එනම් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ බද්දේගම ගාල්ල ප්‍රධාන මාර්ගය හා අධිවේගී මාර්ගය අවට කලාපය වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපයක් ලෙසත් හික්කඩුව ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන තොරතුරු සමඟ සංවර්ධනයේ බලපෑමට ලක්වෙමින් පවතින බද්දේගම ප්‍රදේශයේ බටහිර කාර්තුවේ දකුණු මායිම පිහිටි ප්‍රදේශය මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපයක් ලෙසත් මෙන්ම සංවේදී පාරිසරික කලාපයන්ට යාබදව හා දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයට දකුණු දෙසින් පිහිටි ප්‍රදේශ අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාප ලෙසත් සංවර්ධනය වන ලෙස අවකාශීය සංවර්ධන සකස් කිරීම සඳහා යෝජනා කර ඇත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා කලාපීයකරණ රෙගුලාසි හඳුන්වා දීමට කටයුතු කෙරෙයි.

ප්‍රදේශය හරහා ගලා බසිනා ගිං ගඟ නිම්නය හා ඒ ආශ්‍රිත ඇළ පද්ධති මූලික කර ගනිමින් අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපයක් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කරන අතර, එමඟින් සංවේදී පරිසර පද්ධතිය ආරක්ෂා කරමින් සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම අපේක්ෂා කරයි. සාම්ප්‍රදායික යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තය වන වී ගොවිතැන බහුල වශයෙන් ව්‍යාප්තව ඇති මෙම ප්‍රදේශයේ සංචාරක කටයුතු සඳහා කෘෂි බෝග වගාව යොදා ගැනීමට ද අරමුණු කර ඇත. එමඟින් හික්කඩුව වෙරළ සංචාරක නගරයටත් ගාල්ල ලෝක උරුම සංචාරක නගරයටත් පිවිසෙන සංචාරකයින් ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතියක සුන්දරත්වය හා අන්දැකීම ලබා ගැනීමට හැකි වන ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කර සැලසුම් සකස් කර ඇත.

බද්දේගම නගරයේ සංවර්ධනයේ දැක්ම "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය"යි. ඒ අනුව දකුණු පළාතේ ඇති සියළුම කෘෂි බෝගවල එකලස් කර අගය එකතු කර දේශීය හා විදේශීය වෙළඳ පොළ වෙත ලබා දෙන මධ්‍යස්ථානය බවට පත් කිරීම අරමුණයි. ඒ සඳහා අවශ්‍ය කෘෂි බෝග වල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ග, සැලැස්ම පුරාවටම හඳුන්වා දී ඇත. එනම් අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත සහිතව කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහාත් අවශ්‍ය කෘෂි බෝග වගාවේ නිෂ්පාදනය ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රදේශයේ කෘෂි බෝග වගාවට වැඩි ඉඩක් ලබා දීම මෙහි අරමුණ වේ. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයත්, වඳුරඹ මාර්ගය හා වඳුරඹ - බද්දේගම මාර්ගයත් අතර පිහිටි අපනයන කෘෂි කාර්මික බෝග වගාව සඳහා සුදුසු බැවුම් සහිත භූමි මේ සඳහා තෝරා ගෙන ඇත.

ආර්ථික, සමාජීය සහ වාණිජ යන සියළු කටයුතු බද්දේගම නගරයට හා වඳුරඹ උප නගරය වෙත ඒකරාශී වී ඇති බව අධ්‍යයනය මඟින් තහවුරු වූ බැවින් එම නගර හා අප නගරවල ඇති පහසුකම් තවදුරටත් සංවර්ධනය කරමින් සංවර්ධන කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම සඳහා මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප දෙකක් හඳුනා ගෙන ඇත.

අතින් සිට ගිං ගඟ තොටුපළ ලෙස විකාශනය ආරම්භ වී බද්දේගම නගරය ලෙස විකාශනය වී බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ උතුරු මායිමේ දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයට වම්පස පිහිටා ඇති බද්දේගම නගරයට හා ඒ අවට නාගරික ලක්ෂණ සහිත කලාපය මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති අතර, එම ප්‍රදේශය තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත. පරිපාලන, වෙළඳ, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන ඇතුළු සියළුම සේවා කටයුතු මෙම කලාපයට ඒකරාශී වී ඇති අතර, ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජන සංඛ්‍යාවට සහ සංක්‍රමණික ජන සංඛ්‍යාවට අවශ්‍ය සේවා සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම අපේක්ෂා කරයි.

ප්‍රධාන මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපයට අමතරව තවමත් නාගරික ලක්ෂණ මතු වෙමින් පවතින වදුරඹ නගරය උප නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත. ගාල්ල, බද්දේගම, මාපලගම හා යක්කලමුල්ල යන ප්‍රධාන සිව් දිශාවන්ට මනා මාර්ග ජාලයකින් සම්බන්ධ වී ඇති අතර, නගරයට වැඩි වටිනාකමක් සහ අලංකරණයක් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රදේශය පුරා විසිරී ඇති රාජ්‍ය ආයතන එකම ස්ථානයක ගෙන ඒම වාණිජ හා මූල්‍ය කටයුතු එක් ස්ථානයකට ගෙන ඒම, පොදු ඵලිමහන් හා රථවාහන නැවතුම් ස්ථාන සහිතව වදුරඹ උප නගරය විදිමත්ව සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත. ඒ තුළින් ප්‍රදේශයේ අනාගත සංවර්ධනයට අවශ්‍ය සේවා සැපයීමට අපේක්ෂා කරයි.

6.3.4.2 අපේක්ෂිත ජනගහන පුරෝකථනය

ප්‍රදේශයේ පවතින සංවර්ධන විභවතාවයන් සහ අපේක්ෂිත සංවර්ධනය සලකා බලා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජීවත් වන නේවාසික ජනගහනය හා ප්‍රදේශයට පැමිණෙන ජන සංඛ්‍යාව එක් එක් කලාපයන් මූලික කර ගනිමින් පුරෝකථනය කරන ලදී. එම අපේක්ෂිත පුරෝකථන ජනගහනය පහත වගුව මගින් දක්වා ඇත.

වගුව 6.1 අපේක්ෂිත ජනගහනය

කලාපය	අපේක්ෂිත නේවාසික ජනගහනය	අපේක්ෂිත සංචරණ ජනගහනය
අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	10,700	2,000
මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය I	17,030	6,400
මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය II	5,820	2,200
වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	11,615	4,300
අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය I	5,430	2,500
අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය II	5,870	2,200
අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපය	27,500	10,300
මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක කලාපය	10,920	4,100
වැඩි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය I	12,400	18,600
වැඩි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය II	300	4,000

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය - 2024

6.4 ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

- කෘෂි පාදක කර්මාන්ත සංවර්ධනය
- කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු සංවර්ධනය
- වාණිජ කටයුතු සංවර්ධනය

6.4 ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම

6.4.1 හැඳින්වීම

ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ප්‍රදේශයේ ආර්ථික කටයුතු එහි සමස්ථ අවකාශීය සැලසුම සමඟ අනුබද්ධ කිරීම සහ සමස්ථ වශයෙන් නාගරික සංවර්ධන සැලසුමෙහි දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමෙහි මාර්ගෝපදේශය සිදු කරනු ලබයි. එහිදී ප්‍රදේශයෙහි සිදු කිරීමට අපේක්ෂිත භෞතික සංවර්ධනය සඳහා රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයන්හි ආයෝජන දායකත්වය අත්‍යවශ්‍ය වේ.

6.4.2 අරමුණු

ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගයෙහි අරමුණ වනුයේ බද්දේගම ප්‍රදේශය සඳහා වන අපේක්ෂිත දැක්ම සහ භෞතික හැඩය ළඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය සැලසුම් කරන ලද වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වෙළඳ පොළ සහ ආයෝජන ආකර්ශණය තහවුරු කිරීමයි. එමෙන්ම ප්‍රදේශයේ ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ග යටතේ සිදු කරනු ලබන සියළුම මැදිහත් වීම් වල සමස්ථ අරමුණ වනුයේ ප්‍රදේශයේ විවිධ ආර්ථික අංශයන් මගින් දේපල සඳහා වැඩි වන ඉල්ලුමට සරිලන ඉහළ තත්වයෙන් යුක්ත ඉඩ ප්‍රස්ථාවක් සැපයීමයි.

ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගයන්හි මූලික පරමාර්ථයක් වනුයේ ප්‍රදේශයේ දේපල, තොග සහ සිල්ලර වෙළඳාම මූල්‍ය හා සේවා සම්බන්ධ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන, සේවා හා සැපයුම් ආශ්‍රිත කර්මාන්ත, සංචාරක කර්මාන්තය වැනි ප්‍රධාන ආර්ථික අංශයන්ට විවෘත කිරීම හා ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් වැදගත් වන කර්මාන්ත හා වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමයි.

6.4.3 බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම 2024 - 2033 හි අරමුණු සහ පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්මේ දකුණු පළාතේ "අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කිරීම" යන මූලික අරමුණු හා දකුණු පළාතේ ආකර්ශණීය සංචාරක ගමනාන්තයක් වීම යන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ ලා යෝජිත ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලසුම සෘජුවම දායක වේ.

6.4.4 විෂය පථය

බද්දේගම ප්‍රදේශය සඳහා සකස් කරන ලද ආර්ථික සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලසුම් පහත සඳහන් අංශ කෙරෙහි මූලික අවධානය යොමු කරමින් සකස් කර ඇත.

1. කෘෂි පාදක කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම
2. කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම
3. වාණිජ කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම

6.4.4.1 කෘෂි පාදක කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම තුළින් ඉදිරි වසර 10 ඇතුළත මෙම ප්‍රදේශය "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" එනම් ප්‍රදේශය තුළ සහ අවට ප්‍රදේශයන්හි පවතින අපනයන කෘෂි බෝග පාදක කර ගනිමින් හුදු කෘෂි කාර්මික ඵලදායීතාවයෙන් ඔබ්බට ගිය පාරිසරික සිහිය සහ තාක්ෂණික නවෝත්පාදයන් සමඟ සමපාත වන සංචාරක ආකර්ශනය සහිත ගනික සහ නිරසාර අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට පත් කිරීම අපේක්ෂා කරයි.

ඒ සඳහා කර්මාන්ත කලාපයන් හඳුන්වා දීම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, නව තාක්ෂණික හා තත්ව සහතික හඳුන්වා දීම නිපුණතා සංවර්ධනය සහ අධ්‍යාපනය මෙන්ම අපනයන කෘෂි හෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා වන උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

6.4.4.1.1 කෘෂි පාදක කර්මාන්ත කලාප හඳුන්වා දීම

දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ 6 වන අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය වන නයාපාමුල අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය බද්දේගමට හිමිව පැවතීමත් යෝජිත නෙළුව ආර්ථික කොරිඩෝව හිමිව පැවතීමත් වැනි සාධක පදනම් කර ගනිමින් ප්‍රදේශය පුරා සහ අවට ප්‍රදේශවල මෙන්ම දකුණු පළාත තුළ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන කෘෂි කාර්මික අපනයන බෝග සඳහා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන ලෙස දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වෙළඳ පොළට නිකුත් කිරීම සඳහා අගය එකතු කිරීම සඳහා කර්මාන්ත සංකීර්ණයක් ස්ථාපනය කිරීමට අක්කර 500 ක් පමණ භූමි ප්‍රදේශයක හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම ප්‍රදේශය තුළ වඩාත් සුදුසු අක්කර 200 ක පමණ භූමි ප්‍රමාණයක් හඳුනා ගෙන කර්මාන්ත ප්‍රදේශයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

ආන්තික තේ, රබර් සහ කටුපොල් වගාවකින් යුක්ත මෙම වගා භූමිය ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවට අයත් වගා භූමියක් වන අතර, දැනට ඇල්පීටිය වතු සමාගම යටතේ පාලනය කරනු ලබයි.

කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ අගය එකතු කිරීමේ කර්මාන්ත ශාලා, ශීත ගබඩා ඇසුරුම් ඒකක සහිත මධ්‍යස්ථාන ගබඩා පහසුකම් සැපයීම ආදී අංශ මෙම ප්‍රදේශය තුළ ස්ථාපනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

රූපය 6:1 : තේ සඳහා අගය එකතු කිරීම් උදාහරණ

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

රූපය 6:2 : කුරුඳු සඳහා අගය එකතු කිරීම් උදාහරණ

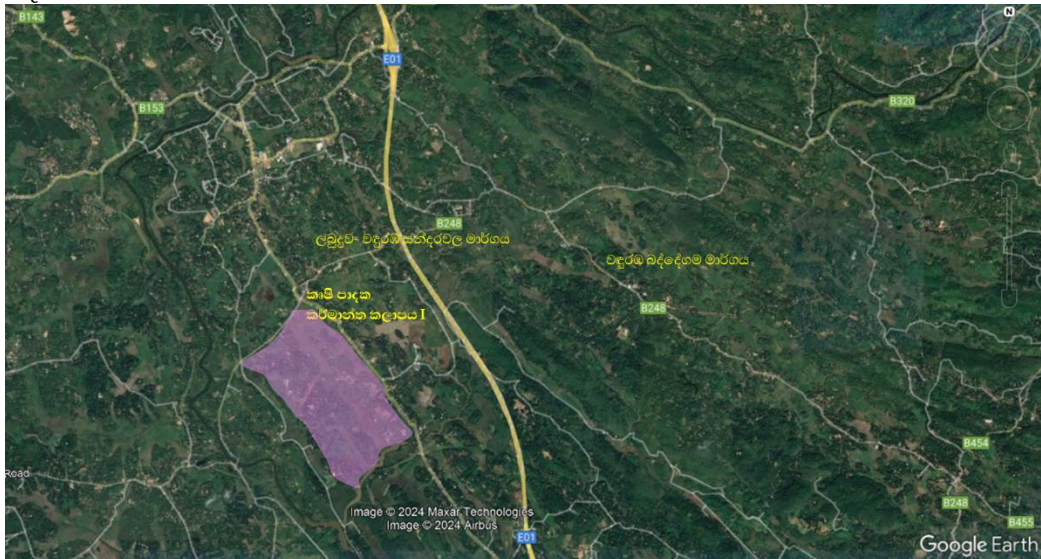

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

6.4.4.1.2 කර්මාන්ත කලාපය සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

යෝජිත කෘෂි පාදක කර්මාන්ත කලාපය තුළ නිෂ්පාදනය අගය එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සඳහා වඳුරඹ, සන්දරවල මාර්ගය පුළුල් කර සංවර්ධනය කිරීමත් (යෝජිත කර්මාන්ත කලාපයේ සිට) ප්‍රදේශයේ ජන ජීවිතයට කර්මාන්ත කලාපය තුළ සිදු කරනු ලබන ප්‍රවාහන කටයුතු වලින් බාධාවක් නොවන ලෙස දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයට සමාන්තරව අගය එකතු කළ හාණ්ඩ වෙළඳ පොළ දක්වා ප්‍රවාහනය සඳහා චිකල්ප මාර්ගයක් ඉදි කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

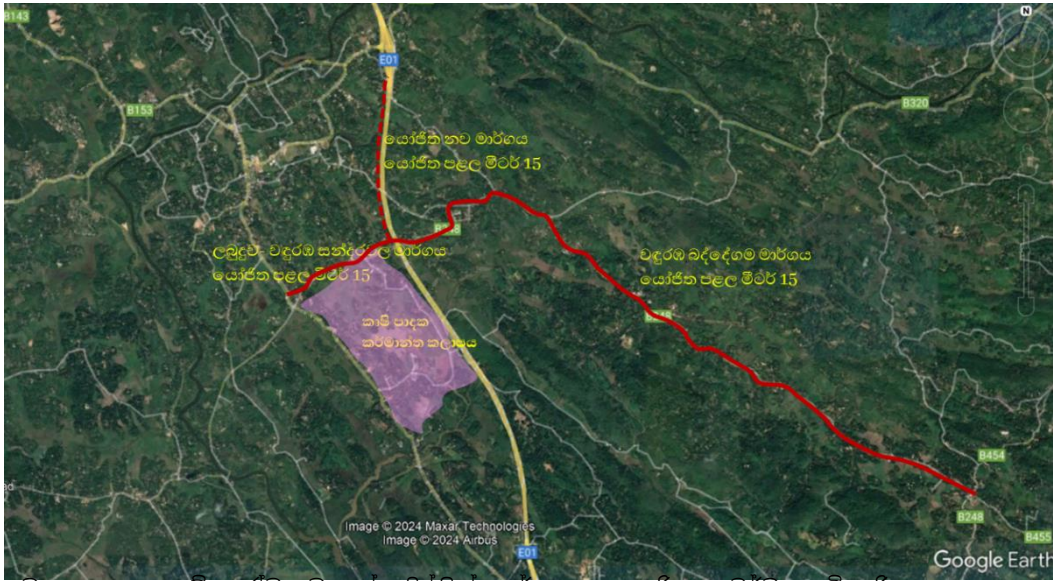
රූපය 6:3 : යෝජිත කර්මාන්ත සංකීර්ණය

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම

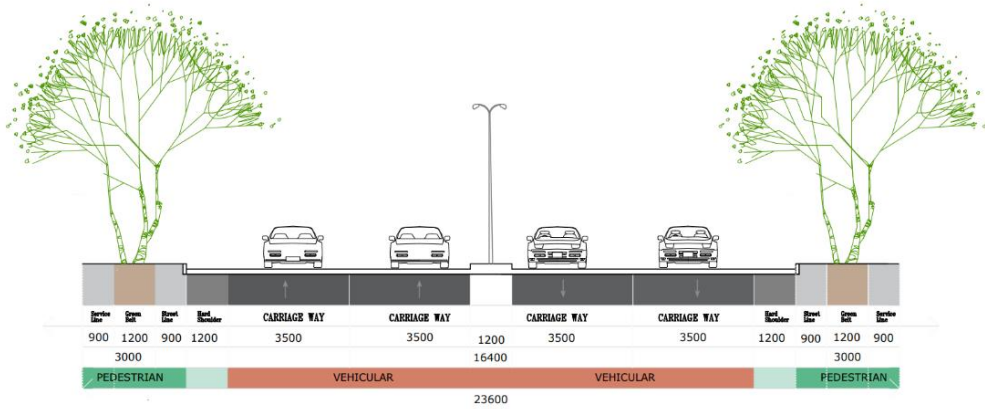
ඊට අමතරව සිදු කරනු ලබන අගය එකතු කරනු ලබන කර්මාන්ත සඳහා අවශ්‍ය ශීත ගබඩා, ගබඩා, ඇසුරුම්කරන ඒකක සහ වාහන නැවතුම් අංගනය ද එම කලාපය තුළ ඇති කිරීමට යෝජිතව ඇත.

රූපය 6:4 : යෝජිත මාර්ග

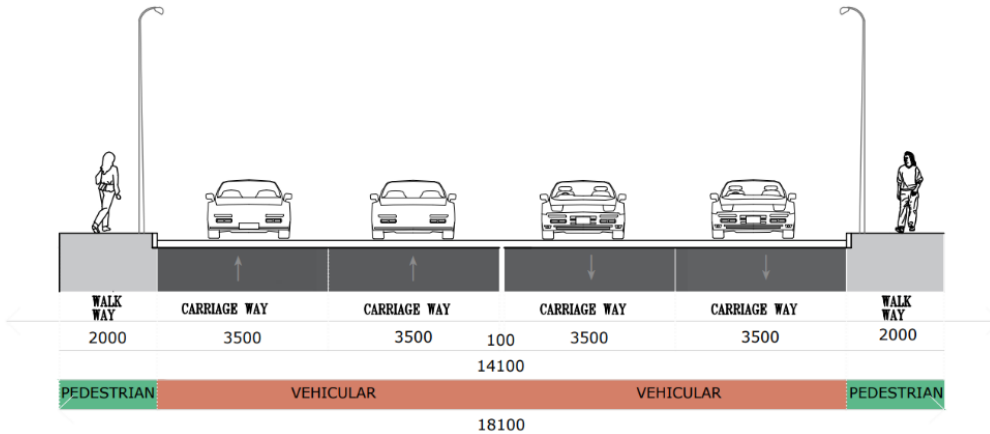
මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:5 : පළල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග හරස්කඩ

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:6 : යෝජිත නව මාර්ග හරස්කඩ

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.4.4.1.3 නව තාක්ෂණය හා තත්ත්ව සහතික හඳුන්වා දීම

කලාපයේ දේශගුණයට පාංශු තත්වයට ගැලපෙන අපනයන කළ හැකි වන බෝග වර්ග හඳුන්වා දීම හා දැනට පවතින අපනයන කෘෂි බෝගවල අස්වැන්න ඉහළ නැංවීම සහ ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය නව සොයා ගැනීම් සිදුකිරීම සඳහා කෘෂි කාර්මික නවෝත්පාදන, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම යෝජනා කෙරේ. මෙම මධ්‍යස්ථානය ඉහත හඳුනා ගත් කෘෂි පාදක කර්මාන්ත කලාපය තුළම ඉදිකිරීම සිදු කල හැකිය.

රූපය 6.6 : කෘෂිකාර්මික අංශයේ තත්ත්ව ප්‍රමිතීන්

මූලාශ්‍රය - ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය

ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සනීපාරක්ෂාව සහ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සඳහා ජාත්‍යන්තර රෙගුලාසි සහ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සහතික කිරීම සඳහා තත්ත්ව සහතික කිරීමේ ප්‍රමිතීන් සහ සහතික කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහ සැපයුම් දාමය පුරා කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය, සත්‍යතාව සහ සොයා ගැනීමේ හැකියාව තහවුරු කිරීම සඳහා පරීක්ෂණාගාර ස්ථාපිත කිරීමද යෝජනා කෙරේ.

6.4.4.1.4 නිපුණතා සංවර්ධනය සහ අධ්‍යාපනය

ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන ආර්ථික බෝග වගාව වන අපනයන කෘෂි බෝග වගාව සහ සුළු අපනයන බෝග මෙන්ම ආහාර බෝග වගාව පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම හා විධිමත් වගා ක්‍රම, අස්වනු නෙළීම හා පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම තුළින් අස්වැන්නේ ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක බව ඉහළ නැංවීමට හැකියාව ඇති බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ගොවීන් වෙත ලබා දීමට අවශ්‍ය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

එමෙන්ම අනාගත පරම්පරාව කෘෂි කාර්මික ක්ෂේත්‍රයන් ඉවත් වෙමින් පවතින මෙම යුගයේ කෘෂි කර්මාන්තයේ ඇති වැදගත්කම සහ අවබෝධ කරවමින් ලාභ ලබන ව්‍යාපාර ලෙස "අපනයන කෘෂි කර්මාන්තයේ" මෙන්ම යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තයේ නිරත විය යුතු ආකාරය පිළිබඳව උනන්දුවක් ඇති කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණුව නිපුණතා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන හරහා ලබා දීමට කටයුතු කිරීම මෙන්ම ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්ත කිරීම, එනම් නවීන සහ නිරසාර ගොවිතැන් පිළිවෙත් පිළිබඳව ගොවීන්, කෘෂි විද්‍යාඥයින් සහ කෘෂි ව්‍යාපාර ප්‍රජාව සහ වෘත්තිකයින් මෙන්ම අනාගත පරපුර ඒ සඳහා පුහුණු කිරීම මෙමඟින් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඒ සඳහා දැනට පවතින බද්දේගම වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ නව අධ්‍යාපන පාඨමාලා එකතුකිරීමට යෝජනා කෙරෙන අතර කර්මාන්ත කලාපය සඳහා හඳුනා ගත් ප්‍රදේශයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය සමඟ නව වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථානයක් ද යෝජනා කෙරේ.

6.4.4.1.5 ප්‍රාදේශීය අපනයන කෘෂි බෝග ඵලදාව ඉහළ නැංවීම

"දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය " බවට පත් කිරීමේ අරමුණු ඇතිව සකස් කරනු ලබන බද්දේගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම සඳහා අපනයන කෘෂි බෝගවල ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවතින සුලභතාවය ඉතා වැදගත් කොට සලකමින් ප්‍රදේශයේ ආන්තිකව පවත්නා අපනයන කෘෂි බෝග වගා බිම් වගාව සඳහා යොදා ගැනීමට උනන්දු කරවීම හෝ වගා කළ හැකි වගාව අත්හැර ඇති ඉඩම් නැවත වගාව සඳහා යොමු කරවීමට උනන්දු කරවීම සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ග සංවර්ධන සැලැස්ම තුළින් හඳුන්වා දීමට අපේක්ෂා කරයි.

කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ අගය එකතු කළ කර්මාන්තයන්හි ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය නිෂ්පාදන ඉහළ නැංවීම සඳහා කෘෂි වගා එනම්, ඒ සඳහා උපාය මාර්ගික වශයෙන් ප්‍රදේශයේ පහත හඳුනා ගන්නා ලද දැනට පවත්නා ආන්තික හේ, රබර් සහ කටුපොල් වගා බිම් අක්කර 750 ක් පමණ ඉඩම් තුළ නැවත වගා කිරීම යෝජනා කෙරේ.

1. නරාවල පොද්දල මාර්ගයට මුහුණලා පිහිටි ඉඩම

අක්කර 60 ක පමණ වපසරියකින් යුත් ඉඩම වර්තමානයේ ආන්තික රබර් වගාව සහ හේ, කටු පොල් වගාවන් වලින් සමන්විත වන අතර ඉඩමේ අයිතිය පොද්ගලික (ආපිකෝ සිටුස්) වේ.

රූපය 6:7 : යෝජිත නැවත වගා කිරීමේ ඉඩම 1

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

2.

අක්කර 500 ක පමණ වපසරියකින් යුත් ඉඩම වර්තමානයේ ආන්තික රබර් වගාව සහ තේ, කටු පොල් වගාවන් වලින් සමන්විත වන අතර ඉඩමේ අයිතිය ඇල්පිටිය වතු සමාගම (ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කමිෂන් සභාව) සතූ වේ.

රූපය 6:8 : යෝජිත නැවත වගා කිරීමේ ඉඩම 2

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

3.

අක්කර 180 ක පමණ වපසරියකින් යුත් ඉඩම වර්තමානයේ ආන්තික රබර් වගාව සහ තේ, වගාවන් වලින් සමන්විත වන අතර ඉඩමේ අයිතිය පොද්ගලික වේ.

රූපය 6:9 : යෝජිත නැවත වගා කිරීමේ ඉඩම 3

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මීට අමතරව කුඹුරු හා නේවාසික ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත භූමි තේ, කුරුඳු ඇතුළු අපනයන කෘෂි හෝග වගාව සඳහා ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පහත පරිදි සංවර්ධන රෙගුලාසි යෝජනා කෙරේ.

1. හඳුනා ගත් කලාප තුළ මායිම් තාප්ප වෙනුවට අපනයන කෘෂි හෝග ජෛව වැට සඳහා පමණක් අවසර ලබා දීම

මෙහිදී විශේෂයෙන් හඳුනා ගන්නා ලද ප්‍රදේශ තුළ මායිම් තාප්ප ඉදිකිරීමේදී තේ, කුරුඳු, කෝපි, පුවක් වැනි වාණිජ වටිනාකමක් සහිත ජෛව වැට සඳහා පමණක් අවසර ලබා දීම තුලින් ප්‍රාදේශීය වශයෙන් අපනයන කෘෂි හෝග නිෂ්පාදනය සඳහා ලබා දෙනු ලබන දායකත්වය ඉහල නැංවීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

රූපය 6:10 : යෝජිත ජෛව වැට

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින් (www.pinterest.com)

2. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුන්වා දී ඇති C කාණ්ඩයේ කුඹුරු තුළ තේ, කුරුඳු ඇතුළු අපනයන කෘෂි හෝග වගාව සඳහා අවසර ලබා දීම

ප්‍රදේශයේ C කාණ්ඩයේ කුඹුරු ලෙස කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනා ගෙන ඇති අතර ඉඩම් අපනයන කෘෂි හෝග නිෂ්පාදනය ඉහල නැංවීම සඳහා යොදා ගැනීමට යෝජනා කෙරේ.

6.4.4.2 කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම

බද්දේගම නගරය හික්කඩුව වෙරළ සංචාරක නගරයටත් ලෝක උරුම ගාල්ල සංචාරක නගරයටත් පිළිවෙලින් කි. මී. 12 හා 16 යන දුරකින් පිහිටා ඇති ග්‍රාමීය ලක්ෂණ සහිත අපනයන හා යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තය මත පදනම් වූ ස්වභාව සෞන්දර්යයෙන් අනූන ආර්ථිකයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇත. මේ වන විටත් සංචාරකයන් සඳහා නවාතැන් පහසුකම් සපයන විලා, හොටල් සහ හෝම් ස්ටේ 25 කට අධික ප්‍රමාණයක් ප්‍රදේශය තුළ හඳුනා ගත හැකිය.

ඒ අනුව බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සංවර්ධනය කිරීමේදී මෙම විභාවතාවයන් උපයෝගී කර ගනිමින් කෘෂි කාර්මික ආර්ථික රටාව හා බැඳුණු සංචාරක සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත.

6.4.4.2.1 කෘෂි කාර්මික වාරිකා සහ මං පෙත් හඳුන්වා දීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාවය සැලකීමේදී නැගෙනහිර කාර්තුවේ උස් බිම් වැඩි වශයෙන් බටහිර කාර්තුවේ ගිං ගඟ ආශ්‍රිත පහත්බිම් වැඩි වශයෙන් හඳුනා ගත හැක. මෙම ස්වාභාවික පිහිටීම මත කෘෂි කාර්මික කටයුතු ව්‍යාප්ත වී ඇති අතර, උස් බිම් හේ, රබර් හා කටුපොල් ආශ්‍රිත අපනයන කෘෂි බෝග වගාව හා කුරුඳු, ගම්මිරිස් වැනි සුළු අපනයන බෝග වගාවන් ගංගා නිම්නය හා අතු ගංගා, ඇළ මාර්ග ආශ්‍රිතව වී වගාව මූලික කරගත් යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තයක් ව්‍යාප්තව ඇත. මෙකී කෘෂි කාර්මික කටයුතු පාදක කර ගනිමින් සංචාරක කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

1. යෝජිත හේ මංපෙත් - Proposed Tea Trails

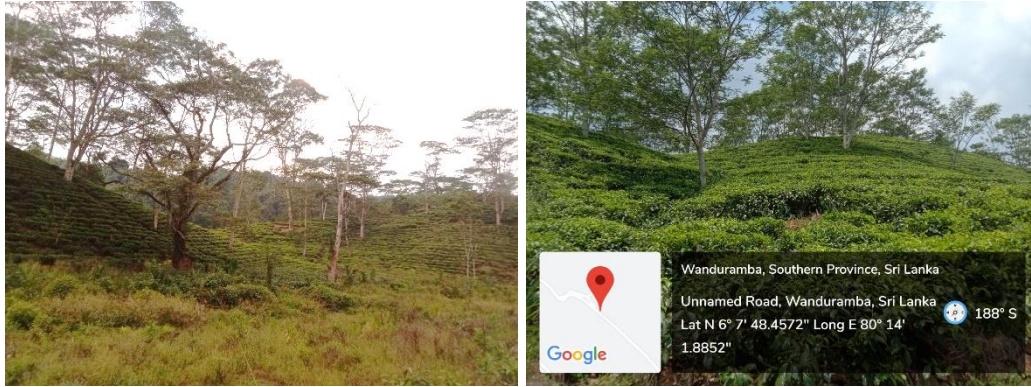
ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රදේශයේ පවතින හේ වතු තුනක් ආශ්‍රිතව හේ මංපෙත් යෝජනා කර තිබේ.

රූපය 6:11 : යෝජිත හේ මංපෙත්

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:12 : යෝජිත තේ මංපෙත් සඳහා හඳුනා ගන්නා ලද තේ වතු

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

කඳු සහිත තේ වගා බිම් ආශ්‍රය කර ගනිමින් කඳු නැගීම, දළු නෙලීම, තේ වගාව සහිත උස් බිම් පරිසරයක සුව පහසුව විඳීම, ඡායාරූප ලබා ගැනීම සඳහා ස්ථාන ඇති කිරීම ආදී උපාය මාර්ග මෙන්ම යටත් විජිත යුගයේ සිට පවත්වා ගෙන එන පැරණි තේ ඉඩම් වල පවත්නා වතු අධිකාරිවරුන්ගේ නිවාස සංචාරක බංගලා බවට පත් කර (පන්විල ලේල්වල වතු යාය) සංචාරකයින් සඳහා පහසුකම් සලසා දීමට අපේක්ෂා කරයි. ඊට අමතරව තේ කර්මාන්ත ශාලාවල තේ කුඩු නිෂ්පාදනය කිරීමට අදාළ සියළුම ක්‍රියාකාරකම් වල අත්දැකීම සංචාරකයින් වෙත ලබා දීමටත් ඉන් අනතුරුව තේ කුඩු අගය එකතු කරනු ලබන කර්මාන්තයක් ලෙස වෙළඳ පොළට නිකුත් කිරීමේදී ශ්‍රී ලාංකීය තේ භාවිතය යටතේ පහතරට තේ රස විඳීමට අවස්ථාව සලසා දීමටත් අරමුණු කර ඇත.

එසේ ලබා දෙන තේ පානය සඳහා ඇතුළුවීමේදී ලබා දෙන ටිකට් පත භාවිතා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දීම ආදී කටයුතු මඟින් සංචාරකයින් සඳහා දිරි ගැන්වීම් සිදු කිරීම, සංචාරක බංගලාවට අමතරව වෙනත් සුදුසු ස්ථානයක කුඩා ප්‍රමාණයේ කුටි ඉදි කර ඒවායේ රාත්‍රිය ගත කිරීමට සංචාරකයින්ට අවස්ථාව සලසා දීම ආදී ක්‍රියාකාරකම් තුළින් සංචාරක ආකර්ශනය ඉහළ නංවා ගැනීමට කෘෂි පාදක සංචාරක සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලැස්ම මඟින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිතව ඇත.

රූපය 6:12 : යෝජිත නැරඹුම් තට්ටු

මූලාශ්‍රය - www.exploresunda.com

රූපය 6:12 : යෝජිත අවන්හල්, ඡායාරූප ලබා ගැනීම සඳහා ස්ථාන

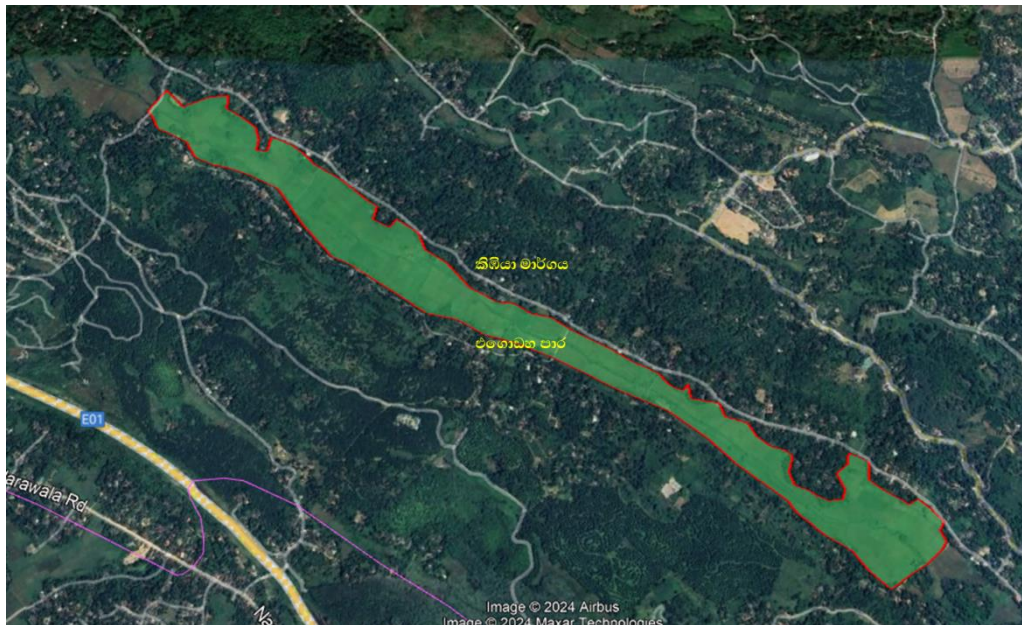

මූලාශ්‍රය - www.exploresunda.com

2. යෝජිත කෙත් මංපෙත් - Proposed Paddy Trails

කිඹිය මාර්ගය ආශ්‍රිතව පවතින වෙල් යාය සහ ඇළ ආශ්‍රිතව කුඹුරු මංපෙතක් යෝජනා කර තිබේ.

රූපය 6:11 : යෝජිත කුඹුරු මංපෙත

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:12 : යෝජිත කෙත් මංපෙත් සඳහා හඳුනා ගන්නා ලද කුඹුරු

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මෙම මංපෙන දෙස් විදෙස් සංචාරකයන්ට ස්වභාව සෞන්දර්ය විදිය හැකි ස්ථානයක් මෙන්ම කුඩා ළමුන්ට විශේෂයෙන් කුරුල්ලන් නැරඹීමේ සහ ගෙම්බන්, බත්කුරන් සහ කුඩා ක්ෂීරපායින් වැනි වෙනත් සතුන් නැරඹීමේ මෙන්ම සිත් ඇදගන්නාසුළු ස්වභාවික භූ දර්ශන ග්‍රහණය කර ගැනීමට විශිෂ්ට අවස්ථා සහිත ස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර ඇත.

මෙම කුඹුරු මංපෙන පහත අංග වලින් සමන්විත වන ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

- ඇවිදින තට්ටුව
- විවේක ස්ථාන/ස්වභාවික සිතුවම් කුටි
- ස්වභාව ගවේෂණ මංපෙන
 - කෘමීන්
 - මාළු / ගෙම්බන්
 - කුරුල්ලන්/සමනලයන්/
- ඡායාරූප ස්ථාන
- මාළු විකිත්සක ස්ථාන (Fish Therapy spots)

රූපය 6:12 : යෝජිත කෙත් මංපෙත් සඳහා හඳුනා ගන්නා ලද ක්‍රියාකාරකම්

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

6.4.4.2.2 ගොවිපළ නවාතැන් හඳුන්වා දීම

"බත් දුන් ගම" හෙවත් බද්දේගම ප්‍රදේශය පුරා පහත් බිම් හා ගඟා මිටියාවත් ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්තව ඇති වී වගා කළ හැකි සහ දැනට අත්හරින ලද කුඹුරු ඉඩම් (වී වගා කළ නොහැකි) වල වී වගාව හා ප්‍රදේශයට ආවේනික බෝග වගාවන් ගෙන් යුක්ත කෘෂි කාර්මික බෝග වගාව ආශ්‍රිත කටයුතු වල "ගොවිපොළ" ප්‍රායෝගික අත් දැකීම් සංචාරකයින් වෙත ලබා දිය හැකි වන ලෙස වගා කටයුතු සිදු කිරීම හා එම "ගොවිපළ" අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා පැමිණෙන සංචාරකයින් ගැමි නිවසක නවාතැන් ඇතුළු පහසුකම් සැපයෙන සංවර්ධන උපාය මාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කර ඇත.

1. ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය - Model Tourism Village

වෙරළබඩ සංචාරක කටයුතු සහ නටඹුන් නගර ආශ්‍රිත සංචාරක කටයුතු වලට අමතරව කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් දේශීය සංචාරක කටයුතු සඳහා උපාය මාර්ග හඳුන්වා දීම 2017 - 2015 ජාතික භෞතික සැලැස්ම මගින් සඳහන් කර ඇත.

ඒ අනුව කෘෂි කාර්මික ආර්ථික රටාවකට උරුමකම් කියන බද්දේගම ප්‍රදේශයේ සංචාරකයින් සඳහා ආදර්ශ "ගොවි ගම්මාන" අත්දැකීම් ලබා ගත හැකි සංචාරක ගම්මානයක් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

රූපය 6:11 : ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය යෝජිත ඉඩම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මෙම ගම්මානය තුළ මැටි නිවාස (Mud Houses) ගස් නිවාස (Tree Houses) , සහල් ගබඩා ඒකකය -Rice storage unit, මහගෙදර ලෙස පිහිටි අවන්හලක් -A restaurant located as a Mahagedara, කමත උත්සව පැවැත්වීම සඳහා පොදු රැස්වීම් ස්ථානයක් ලෙස යෝජනා කෙරෙන අතර පහත ක්‍රියාකාරකම් අත්විඳිය හැකිවනු ඇත.

- සාම්ප්‍රදායික ඉවුම් පිහුම් ක්‍රම පිළිබඳව ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සහිත පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම
- සාම්ප්‍රදායික ආහාර වලින් යුක්ත අවන්හල් ග්‍රාමීය ලක්ෂණ සහිතව සකස් කර එහි අත්දැකීම් සංචාරකයින් වෙත ලබා දීම
- මසුන් ඇල්ලීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම (ගඟ හා වලවල් ආශ්‍රිතව)

- සාම්ප්‍රදායික ජන ක්‍රීඩාවල නිරතවීමට අවස්ථාව සලසා දීම
- මැටි භාණ්ඩ හා මැටි වැඩ, සිතුවම්, සාම්ප්‍රදායික කලා ශිල්ප හා මූර්ති කැටයම් පිළිබඳව අවබෝධය සහ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සංචාරකයින් වෙත ලබා දීම
- සාම්ප්‍රදායික නර්තන හා සංගීත සුසංග ඇතුළු සංස්කෘතික සංදර්ශන (නාට්‍ය හා ශාන්ති කර්ම, නාඩගම්) හා පුහුණු වැඩ සටහන් සහ ප්‍රායෝගිකව සම්ප්‍රදායට සම්බන්ධ වීමට අවස්ථාව සලසා දීම ආදී නව නවත් අංශ කෙරෙහි සංචාරකයින් යොමු කිරීම.

රූපය 6:12 : යෝජිත ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය සඳහා හඳුනා ගන්නා ලද ක්‍රියාකාරකම්

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

2. හෝමි ස්ටේ ගොවි පාසල Home Stay Farmer School

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ඇල්ලකන්ද වතුරාව, ඉදුරුපත්විල සහ පහළ ලේල්වල යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වලට අයත් අක්කර 10 කින් පමණ සමන්විත අත් හරින ලද සහ වගා කටයුතු සිදු කරනු ලබන සුන්දර කඳු වලල්ලකින් වට වී ඇති භූමියක් ගොවිපොළ නවාතැන් ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොජනා කර ඇත. පෞද්ගලික හිමිකරුවන් යටතේ පාලනය වන මෙම භූමිය තුළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සියළුම ගොවීන් අනරේ ප්‍රතිලාභ සමඟ බෙදී යන ලෙස ගොවි සංවිධානයේ මූලිකත්වයෙන් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

වී වගාව ආශ්‍රිත සාම්ප්‍රදායික කෘෂි කාර්මික කටයුතු වල ප්‍රායෝගික අත්දැකීම සංචාරකයින් වෙත ලබා දිය හැකි වන ලෙස වගා කටයුතු සිදු කිරීම මෙමගින් සිදු වේ. එනම් කුඹුරු කෙටීම, පෝරු ගෑම, පැළ සිටුවීම හෝ වී ඉසීම, වගාව නඩත්තු කරන ආකාරය, ගොයම් කැපීම, ගොයම් පෑගීම, වී හුලා කිරීම ආදී අංග ඒ තුළට ඇතුළත් කර ඇත. ඊට අමතරව වී වගාව සඳහා යොදා ගනු ලබන සාම්ප්‍රදායික උපකරණ පිළිබඳව සංචාරකයින්ට දැනුමක් ලබා දීම හා ඒවා නැරඹීමට සහ භාවිතා කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. වසර පුරාම වී වගාවේ විවිධ අවස්ථා නිරූපනය වන ස්ථාන සහිතව මෙම ගොවි පාසල නිර්මාණයට කටයුතු කිරීම ද විශේෂත්වයක් වේ.

රූපය 6:13 : හෝමි ස්ටේ ගොවි පාසල යෝජිත ඉඩම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

එමෙන්ම කුඹුරු ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දේශීය "පඹයා" සංකල්පයන් කුරුල්ලන් පළවා හැරීමට භාවිතා කරන "ටකය", වන සතුන්ගෙන් ගොවියාට ආරක්ෂා වීම සඳහා ගසක් උඩ ඉදි කරනු ලබන "පැළ" පැල් රැකීමට ගිනිමැලයේ අන්දැකීම් ආදී ගොවි ක්‍රම භාවිතා කිරීමට ද මෙහිදී යෝජනා කර ඇත. ගස උඩ ඉදි කරනු ලබන පැළ සංචාරකයින්ට නවාතැන් පහසුකම් ද ලබා දිය හැකි වන පරිදි අභ්‍යන්තරිකව පහසුකම් සහිතව සකස් කිරීම ද යෝජනා කර ඇත.

රූපය 6:14 : හෝමි ස්ටේ ගොවි පාසල යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

3. සුඛෝපභෝගී ගොවිපොළ නවාතැන් - Luxury Form stay

ස්වභාවික පරිසරය සහ ගොවිතැන් ආශ්‍රිතව සුඛෝපභෝගී ලෙස නවාතැන් ගතහැකි කුඩා ප්‍රමාණයේ නවාතැන් සඳහා අවසර ලබා දීමට මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ. මෙහිදී අක්කර 2කට වැඩි පෞද්ගලික හෝ ගොවි සංවිධානයක් සතු දැනට වගා නොකරන ගොවිජන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් C කාණ්ඩයට අයත් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති කුඹුරු ඉඩමිහි ප්‍රධාන කුඹුරු යායට මායිම් වන පර්චස් 40 කට නොවැඩි ඉඩම් කොටස් තුළ ජල ප්‍රවාහයන්ට සහ තෙත්බිම් ජාලයන්ට අවහිර නොවන පරිදි රෙගුලාසි තුළින් සංවර්ධනයන් සලකා බැලීම අපේක්ෂා කෙරේ.

රූපය 6:15 : යෝජිත සුඛෝපභෝගී ගොවිපොළ නවාතැන්

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින් (Kecamatan Ubud, Indonesia)

4. වනගත නිවාඩු නිකේතන - Adventure Forest

ජාතික භෞතික සැලැස්ම 2017 - 2050 ට අනුව සංචාරක කටයුතු කෘෂි හා පාරිසරික කටයුතු සහිත ප්‍රදේශ වලට ව්‍යාප්ත කිරීමේ අරමුණ ඇතිව යෝජනා සකස් කර ඇති පසුබිමක බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ රබර් වගා භූමි ආශ්‍රිතව වනගත නිවාඩු නිකේතන ඇතුළු සංචාරක අත්දැකීම් ලබා දීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත.

රූපය 6:16 : වනගත නිවාඩු නිකේතන සඳහා යෝජිත ඉඩම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ඒ සඳහා බද්දේගම පිලගොඩ ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ පිහිටා ඇති පෞද්ගලික අයිතිය හෝ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිසම යටතේ ආන්තික රබර් වගාව සහිත අක්කර 500 ක පමණ වගා

භූමියක් මේ සඳහා තෝරා ගෙන ඇත. "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍ර"ය ලෙස අගය එකතු කරනු ලබන කර්මාන්ත වල නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීමට රබර් වගාව සඳහා දිරි ගැන්වීම් ලබා දෙන අතරම සංචාරකයින් සඳහා රබර් වගාව ආශ්‍රිත ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට හැකි වන ලෙස වගා කටයුතු සිදු කිරීමත් සංචාරක කටයුතු සඳහා අවස්ථාව ලබා දීම තුළින් අතිරේක ආදායමක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය අවස්ථාව සලසා දීම අපේක්ෂා කරයි.

එහිදී රබර් වගාවේ කොටසක් තෝරා ගෙන රබර් කිරි අස්වැන්න ලබා ගනු ලබන ප්‍රදේශයට ඉහළින් ලී/ දැවයෙන් සකස් කරන ලද කුඩා ප්‍රමාණයේ කුටි නැරඹුම් ස්ථාන, එම කුඩා කුඩා කුටි යා කරමින් ඇවිදීමට හැකි වන ලෙස මංපෙත් ඉදිකිරීම ඇතුළු සංචාරක ආකර්ශනය දිනා ගත හැකි ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා වන ලෙස භූමිය හා රබර් වගාව ඒකරාශී කර සකස් කර සංචාරක පහසුකම් ලබා දීමට අපේක්ෂා කරයි .

රූපය 6:17 : යෝජිත වනගත නිවාඩු නිකේතන

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින් (Nelson Treehouse)

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින් Mount Herman Northern California

5. කෘෂි පාදක අවන්හල්

ප්‍රදේශයේ හඳුනා ගත් කලාප තුළ "වී" හා අනෙකුත් කෘෂි බෝග ඒ ආකාරයෙන්ම පවත්වා ගනිමින් C කාණ්ඩයේ කුඹුරු ඉඩම් හෝ ඕවිට, දෙතිය වැනි ඉඩම් තුළ වගාවට හානියක් නොවන ලෙස කණු උඩ පමණක් කෘෂි පාදක අවන්හල් ඉදිකිරීමට අවසර ලබා දීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැලැස්මට යෝජනා කර ඇත. එහිදී කුඹුරු වගාව (වී වගාව) හෝ වෙනත් යැපුම් කෘෂි වගාවක් අවට පවත්වා ගෙන යාම අනිවාර්ය වන අතර, ප්‍රතිලාභ වලින් කොටසක් ගොවි සංවිධාන හරහා වගා බිමේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොමු කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

රූපය 6:18 : යෝජිත කෘෂි පාදක අවන්හල්

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

මෙහිදී අක්කර 5කට වැඩි පෞද්ගලික හෝ ගොවි සංවිධානයක් සතු කුඹුරු ඉඩම් මායිම්හි පර්චස් 40 කට නොවැඩි ඉඩම් කොටස් තුළ ජල ප්‍රවාහයන්ට සහ තෙත්බිම් ජාලයන්ට අවහිර නොවන පරිදි රෙගුලාසි තුළින් සංවර්ධනයන් සලකා බැලීම අපේක්ෂා කෙරේ.

6. ග්‍රාමීය අත්කම් හා අපනයන කෘෂි වෙළඳ සැලැක් ඇති කිරීම හා සංචාරක තොරතුරු පුවරු සවි කිරීම

අගය එකතු කරන ලද ප්‍රධාන අපනයන කෘෂි බෝග ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන මෙන්ම බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ග්‍රාමීය අත්කම් නිෂ්පාදන ලෙස ඉඳි කොළ හා බට පතුරු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පත් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආදී පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන, ගල්කැටයම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සහ ප්‍රදේශයට ආවේනික අනෙකුත් අහාර නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳ පොළක් සකස් කර දීම අපේක්ෂා කරයි. වර්තමාන සංචාරක කර්මාන්තයේදී පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන භාවිතය සඳහා සංචාරකයින් වැඩි නැඹුරුතාවයක් දක්වනු ලබන බැවින් එවැනි නිෂ්පාදන සඳහා දේශීය වෙළඳ පොළ විවෘත කර දීමට හැකියාව ලැබේ. ඒ සඳහා බද්දේගම නගරය ආසන්නයේ ඇති බද්දේගම - නයාපාමුල මාර්ගයේ ස්ථානයක් තෝරා ගෙන ඇත.

මෙහිදී බද්දේගම ප්‍රදේශයේ මී මැසි පාලනය සඳහා ගම්මානයක් ඇති කිරීමේ කටයුතු සිදු කිරීමත් පවතින බැවින් මී පැණි කර්මාන්තය ඇත්දැකීම් සංචාරකයින් වෙත ලබා දෙමින් ඒ ආශ්‍රිත හා වෙළඳ පොළ ලබා ගැනීම, නිෂ්පාදන වෙළඳපොළට හඳුන්වා දීමත් අපේක්ෂා කරයි.

රූපය 6:19 : ග්‍රාමීය අත්කම් හා අපනයන කෘෂි වෙළඳ සැල් සඳහා යෝජිත ඉඩම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:20 : යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

අගය එකතු කරන ලද කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳපොළක් පිහිටුවීමෙන් ගොවීන්ට නාගරික පාරිභෝගිකයින්, විශේෂිත ආහාර වෙළඳසැල්, ආපනශාලා සහ අන්තර්ජාල වේදිකා ඇතුළු පුළුල් පාරිභෝගික පදනමක් වෙත ප්‍රවේශය ලබා දිය හැකිය. මෙම පුළුල් වෙළඳපල ප්‍රවේශය ගොවීන්ට නව ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ළඟා වීමට සහ විකුණුම් වැඩි කිරීමට උපකාරී වේ.

මීට අමතරව දෙස් විදෙස් සංචාරකයින්ට ප්‍රදේශයේ ආකර්ශනීය ස්ථාන සහ තොරතුරු ලබා ගත හැකි තොරතුරු පුවරු මෙම ස්ථානයේ ස්ථාපිත කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

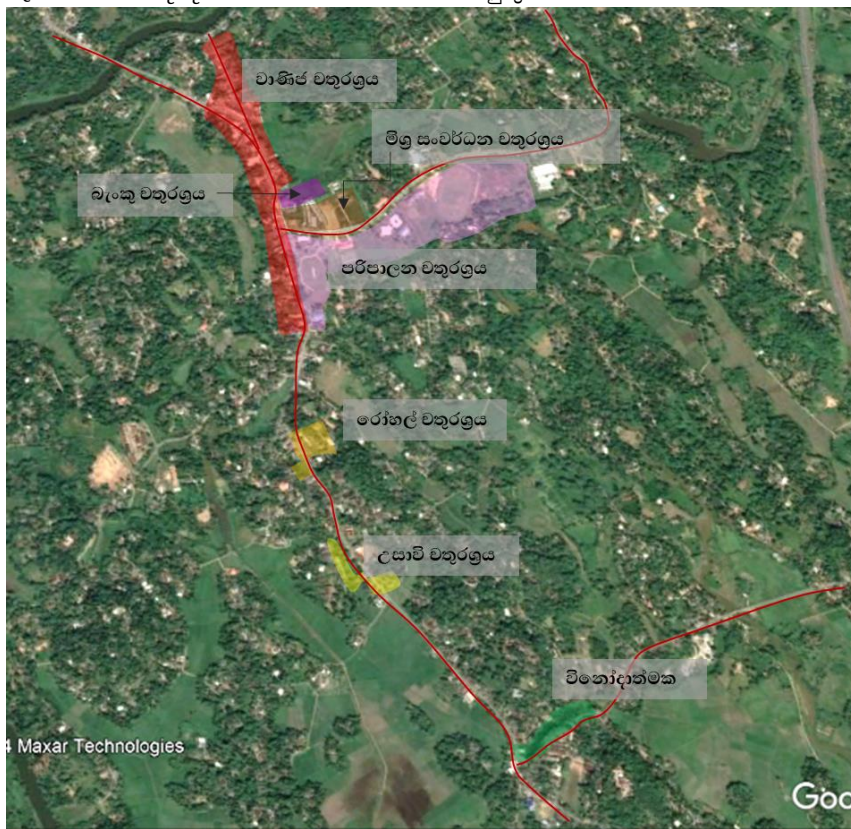
6.4.4.3 වාණිජ කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම

1. බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

හිං ගඟ මූලික කර ගනිමින් විකාශනය සිදු වී ඇති බද්දේගම නගරය ජනාකීර්ණ වීමත් සමඟ පැරණි වාණිජ නගරයේ සිට වර්තමාන වාණිජ නගරය දෙසට සංක්‍රමණය වීමත් සිදු වී ඇත. ප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාවයේ ස්වරූපය අනුව පවත්නා ගොඩ ඉඩම් පාදක කර ගනිමින් නගරයේ ව්‍යාප්තිය සිදු වී ඇත.

ඒ අනුව බද්දේගම නගරය ගාල්ල බද්දේගම ප්‍රධාන මාර්ගය දිගේ දකුණු දෙසට ව්‍යාප්ත වීමත්, මාර්ගය දෙපස විකාශනය සිදු වී ඇති බව හඳුනා ගත හැකි අතර හිං ගඟ හා සන්දර්වල අතර ප්‍රදේශය බද්දේගම නගර සංවර්ධනය යටතේ සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

රූපය 6:21 : බද්දේගම නගර මධ්‍ය වාණිජ කටයුතු සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මේ යටතේ වාණිජ වතුරය, බැංකු වතුරය, මිශ්‍ර සංවර්ධන වතුරය, පරිපාලන වතුරය, රෝහල් වතුරය, උසාවි වතුරය, විනෝදාත්මක ප්‍රදේශය ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට හඳුනා ගෙන ඇත.

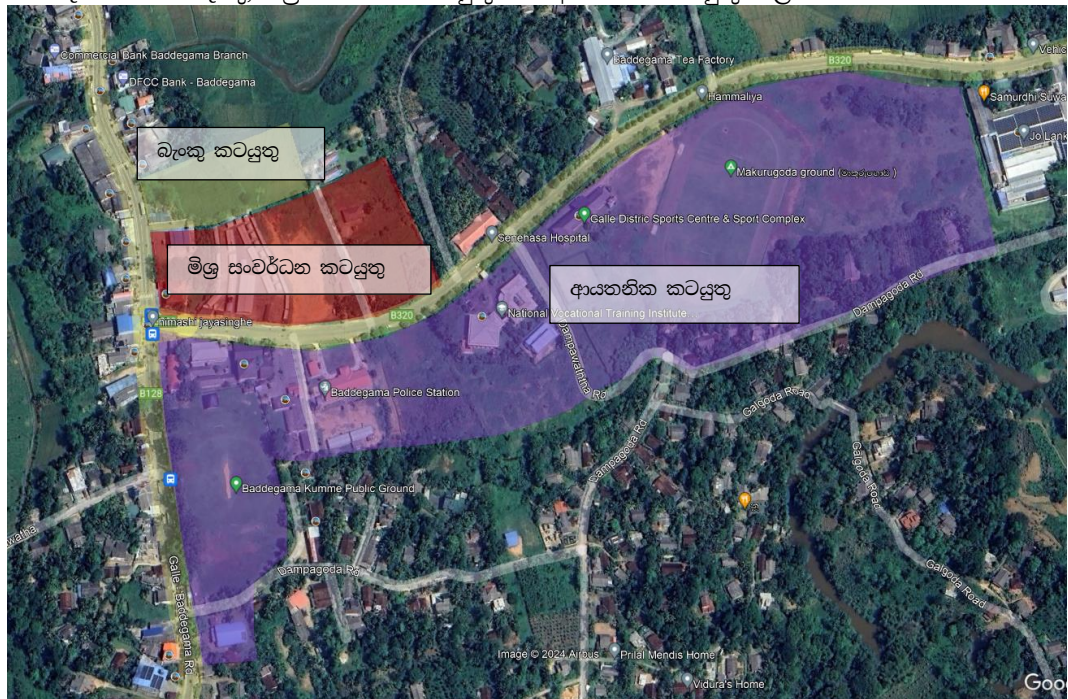
ඒ අනුව ප්‍රධාන මාර්ගය දෙපස පදික වේදිකාව භාවිතා කරන්නන් සඳහා පදික මං තීරු සහ සෙවන සඳහා තුරු වියත් සකස් කරමින් ආරක්ෂිත හා සුව පහසු පදික වේදිකාවක් සකස් කර දීමට යෝජනා කර ඇත.

යෝජිත වාණිජ සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රධාන බස් නැවතුම් පොළ සහිත භූමියෙන් පිටතට ව්‍යාප්ත කරමින් බද්දේගම මාකුරුගොඩ ප්‍රදේශයේ ස්ථාපනය කරමින් විකල්ප මාර්ගයක් ඉදි කර දීමෙන් පදිකයින් සහ ව්‍යාපාරිකයින් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමට යෝජනා කෙරේ.

තවද බද්දේගම නගරයේ සංවර්ධන කටයුතු වල ස්වභාවය අනුව පවත්නා ස්ථිර ගොඩනැගිලි වල මුහුණත පෙනුම නාගරික ලක්ෂණ වලට අනුරූප වන ලෙස ක්‍රමවත් ආකාරයෙන් වැඩි දියුණු කිරීමට යෝජනා කෙරේ. "අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රය" ලෙස සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් සකස් කරනු ලබන සංවර්ධන සැලැස්මේ අරමුණු පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ පුවරු (සංචාරක ආකර්ශනය සහිත ප්‍රදේශ පිළිබඳ) සඳහා මාර්ගෝපදේශ ලබා දීම. සංවර්ධන කටයුතු විමධ්‍යගත කිරීම සඳහා වාණිජ හා මූල්‍ය ස්ථාන ස්ථාපනය කිරීමට සුදුසු සැලසුම් හඳුන්වා දීම ආදී සංවර්ධන කටයුතු යෝජනා කරයි.

තවද දැනට පවත්නා බද්දේගම සතිපොළ භූමිය බහු ක්‍රියාකාරී මධ්‍යස්ථානයක් (multi functional center) ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරෙන අතර බැංකු, මිශ්‍ර සංවර්ධන කටයුතු සහ ආයතනික කටයුතු සඳහා වෙන වෙනම කලාපයන් වෙන් කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

රූපය 6:22 : බැංකු, මිශ්‍ර සංවර්ධන කටයුතු සහ ආයතනික කටයුතු කලාප

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

බද්දේගම නගරයේ පරිපාලන කටයුතු මාකුරුගොඩ මං සන්ධියේ සිට බද්දේගම ගාල්ල දෙසට කි. මී. 05 ක් පමණ කලාපයේ සහ බද්දේගම නයාපාමුල මාර්ගයේ කි. මී. 05 ක් තරම් දුරට විහිදී ඇත. ඉදිරි වසර 10 ක කාලය සඳහා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ (බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය) වැඩි වන ජනගහනයට සරිලන ලෙස පරිපාලන අවශ්‍යතා එකම ප්‍රදේශයක් තුළ සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා සියළුම රාජ්‍ය ආයතන ඒකරාශී කරමින් පරිපාලන චතුරස්‍රයක් ස්ථාපනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. තවද ප්‍රදේශයට වැදගත් ස්මාරක, පිළිම ස්ථාපිත කිරීම සඳහා මෙම කලාපය යෝජනා කරනු ලැබේ.

බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය - රෝහල ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය

දැක 9 කට වඩා පැරණි බද්දේගම මූලික රෝහල ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගයේ බද්දේගම නගරයේ සිට කි. මී. 0.8 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත. ප්‍රදේශයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි පිරිසක් සිය සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට පැමිණෙන මෙම රෝහල් භූමිය තුළ රෝගීන් සඳහා හෝ රෝගීන් බැලීමට පැමිණෙන අය වෙනුවෙන් කිසිදු පහසුකමක් සංවර්ධනය කර නොමැති බැවින් භාගිර ප්‍රතිකාර ඒකකයෙන් සේවා ලබා ගැනීමට සහ නේවාසික රෝගීන් බැලීමට එන මහජනතාව වෙනුවෙන් අවශ්‍ය කරන පොදු පහසුකම් සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය සංවර්ධන උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කර ඇත.

එනම් රෝහල් භූමියට ආසන්නයේ හඳුනා ගත් භූමියක රට ගාල් පහසුකම් සැපයීම, අසුන් ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ආසන සකස් කිරීම, රෝගීන් සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට කුඩා ප්‍රමාණයේ කඩ කාමර කොටි ෂොප් ආදී අංශ ඇතුළත් වන ලෙස පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. මේ සඳහා පර්චස් 50 කින් හා පර්චස් 250කින් සමන්විත රෝහල් පරිශ්‍රයට යාබදව පිහිටා ඇති විකල්ප ඉඩම් දෙකක් හඳුනා ගෙන තිබේ.

රූපය 6:23 : රෝහල සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීමට යෝජිත ඉඩම්

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:24 : රෝහල සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීම- සංකල්පීය සැලසුම

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය - අධිකරණය ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය

අධිකරණ කටයුතු සඳහා ජනතාව වෙනුවෙන් අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමට ද අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත. එනම් නීතිඥයින් සහ සේවාලාභීන් සඳහා අවශ්‍ය වාහන නතර කිරීමේ පහසුකම් සැපයීම, ඔවුන්ගේ කාර්යාල පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා ප්‍රමාණවත් කුටි සකස් කර ලබා දීම, විවේක ගැනීමට සහ ආහාර ගැනීමට අවශ්‍ය ඉඩ පහසුකම් සහිත වෙළඳ කුටි වලින් යුක්ත පොදු පහසුකම් සහිත ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීම ආදී අංග ඇතුළත් ප්‍රදේශයක් සකස් කර ලබා දීමට උසාවිය ඉදිරිපස පිහිටා ඇති අක්කර එකක පමණ ඉඩමක් හඳුනා ගෙන ඇත.

රූපය 6:25 : අධිකරණය සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීමට යෝජිත ඉඩම්

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

රූපය 6:26 : අධිකරණය සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීම- සංකල්පිත සැලසුම

බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය - පොදු එළිමහන් ප්‍රදේශ සංවර්ධනය

බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධනයේදී ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාව සඳහා සහ අනාගත සංවර්ධන අවශ්‍යතාවය මත දෙසේ විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා අවශ්‍ය පොදු එළිමහන් ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා යෝජනා කර ඇත.

විශේෂයෙන් ඒ සඳහා බද්දේගම නගරයේ සිට කි. මී. 2 ක් පමණ දකුණු දෙසින් පිහිටි ඓතිහාසික සන්දර්චල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය භූමි දර්ශනය සහිතව සකස් කර ඒ සඳහා ලබා දීමට යෝජනා කෙරේ. මෙම සංවර්ධනය මගින් ඓතිහාසික වටිනාකම් ඔප් නැවීම තුලින් ප්‍රදේශයේ හා සංචාරක ප්‍රජාවට ආකර්ශනීය ස්ථානයක් බවට පත්කිරීමත් මෙම ජල මූලාශ්‍රය තුලට අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම මුළුමනින්ම නැවැත්වීමත් අරමුණු කෙරේ.

එමෙන්ම බද්දේගම නාගරික ප්‍රදේශයේ ප්‍රථම තොටුපළ භූමිය වූ ගිං ගඟේ පැරණි පාලම පිහිටි ප්‍රදේශය ද ඇතුළත් වන කලාපය ද පොදු එළිමහන් හා විනෝද කටයුතු සඳහා සංවර්ධනය කිරීමට සැලසුම් උපාය මාර්ග මෙම සැලැස්මේ පොදු එළිමහන් ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීමේ උපායමාර්ගය යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇත..

රූපය 6:27 : යෝජිත සන්දර්චල සංවර්ධනය

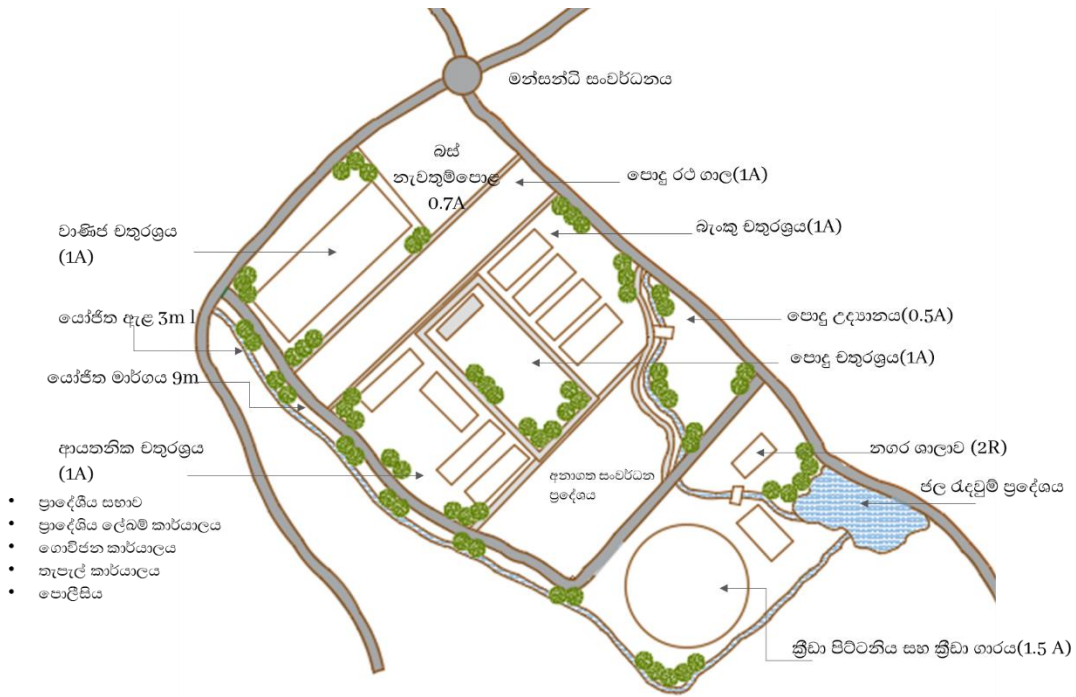

මූලාශ්‍රය - පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, 2024

2.වදුරඹ නගර මධ්‍ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

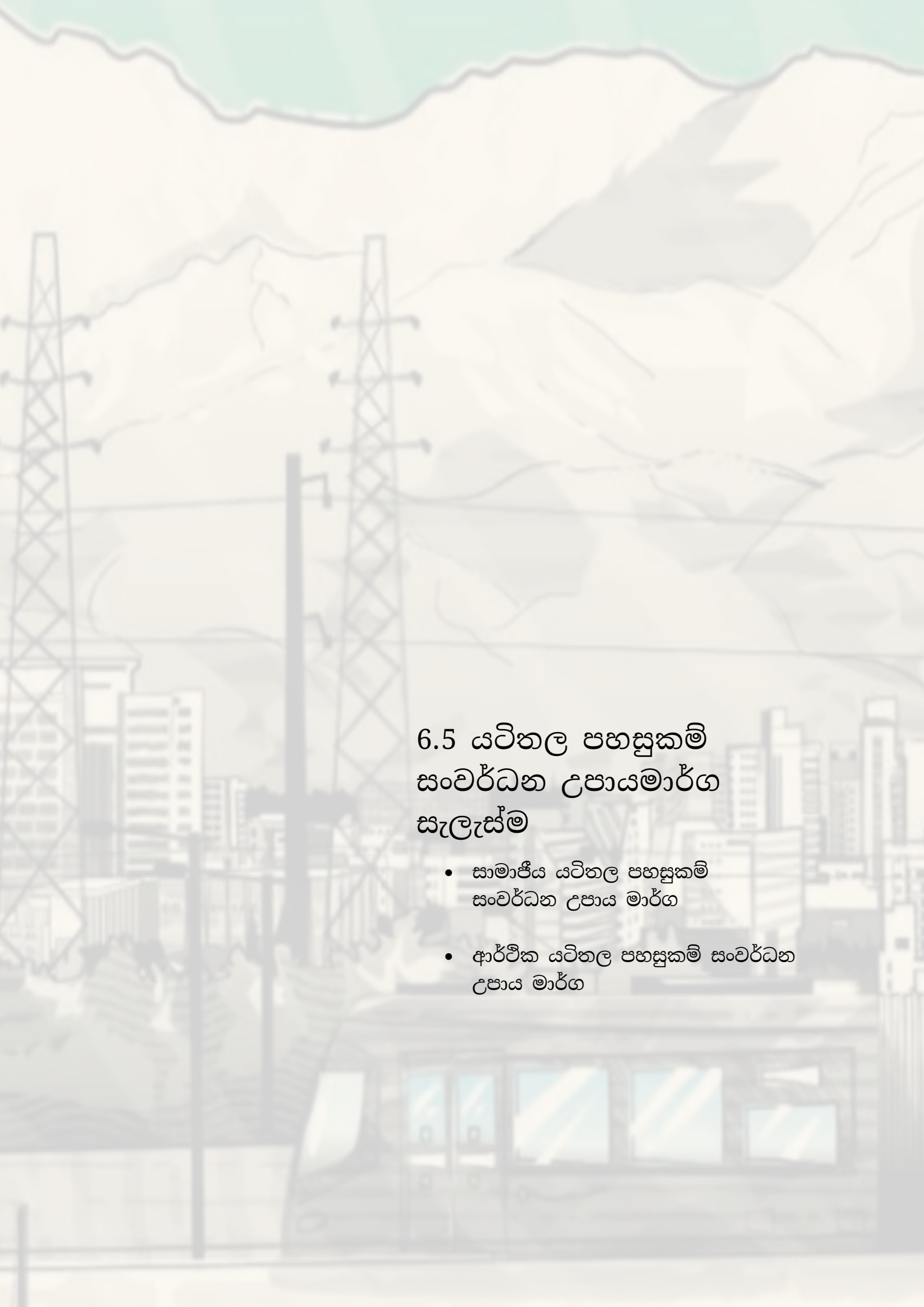
"දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යන ගමනේදී වාණිජ කටයුතු උපාය මාර්ගික සංවර්ධනයක් ලෙස බද්දේගම ප්‍රධාන නගරයට අමතරව වදුරඹ නගරය උප නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට හඳුනා ගෙන ඇත. ඒ සඳහා අක්කර 10 ක පමණ භූමියක් හඳුනා ගෙන ඇති අතර, ප්‍රදේශයේ පවතින ගංවතුර උවදුරට ස්ථිරසාර විසඳුම් සහිතව අක්‍රමවත්ව පවත්නා වදුරඹ නගරය සාප්පු සංකීර්ණයක්, පරිපාලන සංකීර්ණයක්, පොදු එළිමහන් ප්‍රදේශ මෙන්ම ක්‍රීඩා පිටියක් සහ ක්‍රීඩා මණ්ඩපයකින් යුක්ත විවෘත ප්‍රදේශයක් රචනාගත නැවතුම් පහසුකම් හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම් ද ඇතුළත්ව විධිමත් මාර්ග ජාලයකින් හා කාණු පද්ධතියකින් යුක්තව සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් උපාය මාර්ග සකස් කර ඇති අතර, ඊට සමගාමීව නගර මධ්‍යයේ පහසුකම් පුළුල් කර මාර්ග හා කාණු සකස් කර විධිමත් නගරයක් බිහි කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

රූපය 6:27 : යෝජිත වදුරඹ නගර සංවර්ධනය

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

The background features a stylized, light-colored illustration of a cityscape. In the foreground, a train is visible, moving from left to right. Behind the train, there are several tall buildings and utility poles with power lines stretching across the scene. The overall style is clean and modern, with a focus on infrastructure and urban development.

6.5 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපායමාර්ග සැලැස්ම

- සාමාජීය යටිතල පහසුකම්
සංවර්ධන උපාය මාර්ග
- ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන
උපාය මාර්ග

6.5 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපායමාර්ගික සැලැස්ම

6.5.1 හැඳින්වීම

නගරයක කාර්යක්ෂම වූ ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇති කිරීම සඳහා මනාව කළමනාකරණය කරන ලද යටිතල පහසුකම් පැවතීම මූලික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. තුල්‍යතාමය සම්පත් පරිහරණය හා සම්පත් සංරක්ෂණය සඳහා සම්පත් ප්‍රවේෂකත්වය තහවුරු කිරීම සඳහා යටිතල පහසුකම්වල ඒකාබද්ධ සංවර්ධනය වැදගත් තැනක් උසුලයි. කාර්යක්ෂම යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයේ මූලික කාර්යයන් ලෙස යටිතල පහසුකම් සඳහා ප්‍රදේශයේ පවතින ඉල්ලුම හඳුනා ගැනීමත් එම ඉල්ලුම සඳහා සරිලන ආකාරයෙන් ප්‍රමාණවත් ලෙස යටිතල පහසුකම් සැපයීම සඳහා එකී පහසුකම් සංවර්ධනය කර සැපයීම හඳුන්වා දිය හැකිය.

6.5.2 අරමුණු

බද්දේගම නගරයේ ජීවත් වන සහ පිටතින් පැමිණෙන ප්‍රජාවට ප්‍රමාණවත් පරිදි ආර්ථික හා යටිතල පහසුකම් සැපයීම, නගරයේ සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලනමය මෘදු ගලා යෑම තහවුරු කිරීම සහ සමස්ථ වශයෙන් කාර්යක්ෂම හා පහසු යටිතල පහසුකම් ජාලයක් ඇති කිරීම බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා සකස් කරනු ලබන සංවර්ධන සැලැස්මෙන් අපේක්ෂා කරයි. එහිදී සංකල්පිත හා කලාපීයකරණ සැලැස්මේ හඳුනා ගත් ආකාරයට නේවාසික සහ කර්මාන්ත ප්‍රදේශ සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් යටිතල පහසුකම් වල ඝනත්වය ඉහළ දැමීමට වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත.

6.5.3 බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2024 - 2033 හි අරමුණු සහ පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" යන දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට යන ගමනේදී හඳුන්වා දී ඇති සියළුම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේලා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම වැදගත් වන බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කර අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට දායක කර ගැනීම පරමාර්ථය වේ

6.5.4 විෂය පථය

බද්දේගම "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" බවට පත් කිරීමේ දැක්ම කරා යන ගමනේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම පහත කරුණු වලින් සමන්විත වේ.

- 01. සමාජීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ග යටතේ උපයෝගීතා සේවාවන්හි කාර්යක්ෂම සැපයුම
- 02. ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ග යටතේ ප්‍රමාණවත් සහ සුහුරු සාමාජීය යටිතල පහසුකම් සැපයීම (මාර්ග, සන්නිවේදන ආදී)

6.5.4.1 සාමාජීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ග

(උපයෝගීතා සේවාවන්හි කාර්යක්ෂම සැපයුම)

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා නල ජලය, විදුලිය, මළ අපද්‍රව්‍ය, අප ජලය, ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ සෞඛ්‍ය පහසුකම් සැපයීම පිළිබඳව මෙම උපයෝගීතා කාර්යක්ෂම සැපයුම් නම් වූ පුළුල් මැදිහත් වීම් යටතේ මූලික වශයෙන් සලකා බැලේ. එකී අවධානය යොමු කරන ලද ක්ෂේත්‍ර වලට අදාළ සියළුම ව්‍යාපෘති උපයෝගීතා කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම යටතට අයත් වේ.

1. ජල සැපයුම

ගිං ගඟ ජල මූලාශ්‍රය කර ගනිමින් බද්දේගම, කිරිඳිතැට්ටි ප්‍රදේශයේ පිහිටුවා ඇති ජල පවිත්‍රාගාරය ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩිම ප්‍රදේශයකට පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සපුරාලනු ලබන මූලාශ්‍රයයි. බද්දේගම පිහිටා ඇති මෙම ජල මූලාශ්‍රයෙන් බද්දේගම නගරයේ ඉතා සුළු කොටසකට පමණක් නළ ජලය සපයනු ලබන අතර සෙසු ප්‍රදේශ සඳහා භූගත ජලය භාවිතා කරනු ලබයි.

වර්තමානයේ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජන සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් නම පානීය ජල අවශ්‍යතාවය භූගත ජලය මගින් සපුරා ගනු ලබන අතර, ප්‍රධාන නගර මධ්‍ය ප්‍රදේශය වන බද්දේගම නගරය හා උප නගරය ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත වදුරඹ නගරය සඳහා පමණක් පානීය ජල ලෙස නළ ජල අවශ්‍යතාවය මතු වී ඇත. එහෙත් ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩි ප්‍රමාණයකට නළ ජල සපයන ජල මූලාශ්‍රය ගිං ගඟ මූලික කර ගනිමින් බද්දේගම ප්‍රදේශයේ පිහිටා තිබුණත් බද්දේගම නගරය සඳහා පානීය ජලය ලබා දීමට ජල ටැංකියක් නොමැති වීම ගැටළුවක් වී ඇත.

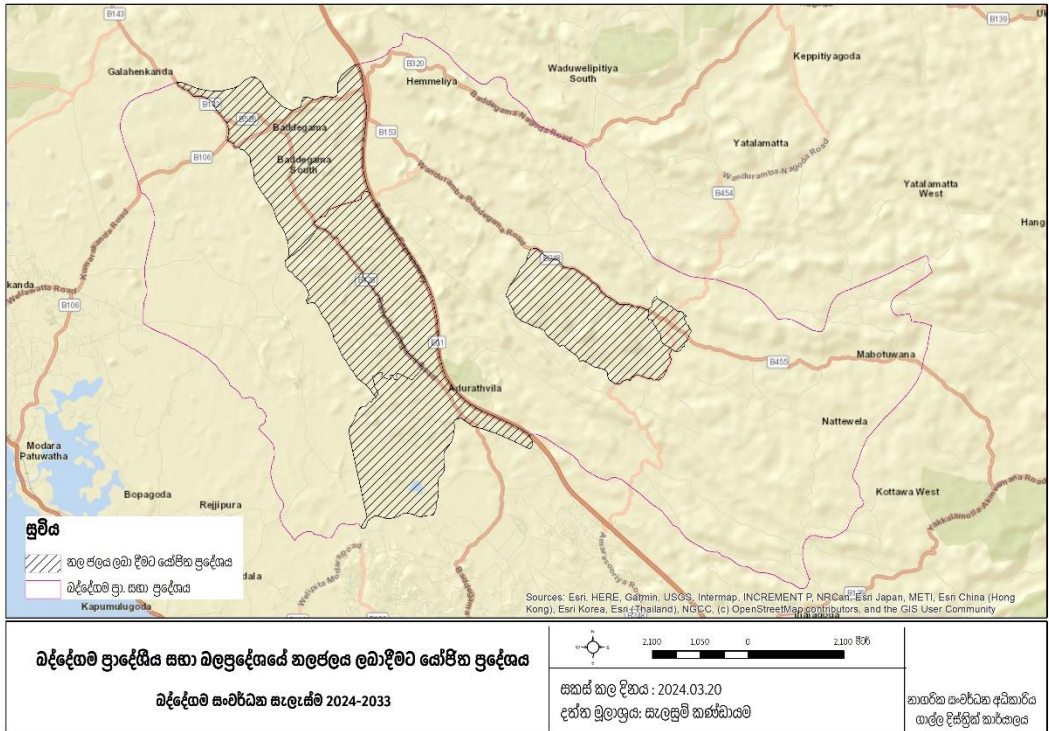
වගුව බද්දේගම නගරයේ ප්‍රක්ෂේපිත ජල ඉල්ලුම - 2033

ප්‍රතික්ෂේපිත ජනගහනය 2033	2033 අපේක්ෂිත ජල ඉල්ලුම (ප්‍රතික්ෂේපිත කි. මී)			
	ගෘහස්ථ ඉල්ලුම	වාණිජ ඉල්ලුම ගෘහස්ථ නොවන	කර්මාන්ත වාණිජ හා නේවාසික භාවිතය	දෛනික ඉල්ලුම
මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය I	1984	2976		4960 (m3/d)
මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය II	48	640		688 (m3/d)
අධි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	931	352		1283 (m3/d)

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

කෙසේ වුවද බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම තුළින් හඳුනා ගත් අනාගත සංවර්ධන කලාප ලෙස වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය, මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප සහ කර්මාන්ත කලාපය සඳහා නළ ජල සැපයුම සිදු කළ යුතු බවට යෝජනා කෙරේ.

සිතියම 6:3 : නල ජලය සැපයීමට යෝජිත ප්‍රදේශය

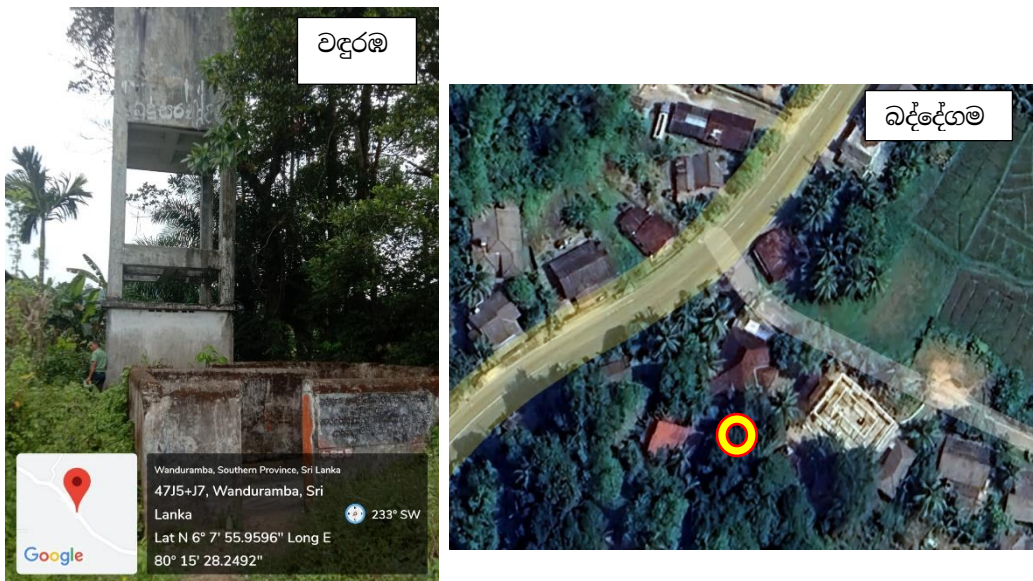

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාලු ලිස්සුන් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

ඒ අනුව නල ජල සැපයුම සඳහා අවශ්‍ය ජල ටැංකි දෙකක් ඉදිකිරීම සඳහා බද්දේගම සහ වදුරඹ ප්‍රදේශයේ පහත ඉඩම් කොටස් යෝජනා කෙරේ.

1. බද්දේගම - මහගොඩකන්ද ඉසිපනනාරාම විහාරස්ථානය අසල
2. වදුරඹ - වදුරඹ යක්කලමුල්ල මාර්ගයේ දැනට අත්හැර දමා ඇති ජල ටැංකිය

රූපය 6:28 : ජල ටැංකි සඳහා යෝජිත ඉඩම්

මූලාශ්‍රය - බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව, 2023

2. විදුලිය සැපයුම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ වර්තමාන විදුලි ඉල්ලුමෙන් 95% කටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සම්පූර්ණ කර ඇති අතර, අනාගත සංවර්ධන අවශ්‍යතාවයට අනුව වැඩි වන ජනගහනයට සහ කර්මාන්ත සංවර්ධනයන් සමඟ අනාගත විදුලි ඉල්ලුම ඉහළ යා හැකි බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීමට බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්මක් අපේක්ෂා කෙරෙයි.

3. සෞඛ්‍ය සේවා සැපයුම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සෞඛ්‍ය සේවා පිළිබඳව සළකා බැලීමේදී බද්දේගම නගරය ආසන්නයේ දිසා රෝහලක්ද වඳුරඹ නගරය ආසන්නයේ ග්‍රාමීය රෝහලක් ද ස්ථාපිතව ඇති අතර, ප්‍රදේශයේ ජන සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් තම සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා කරාපිටිය, ඇල්පිටිය හෝ බලපිටිය ආදී රෝහල් වෙත යොමු වීමක් හඳුනා ගත හැකිය. දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගය සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන මාර්ග හරහා ප්‍රවේශයකින්වෙසේ සුගමනතාවය පැවතීම මත සෞඛ්‍ය පහසුකම් කඩිනමින් ලබා ගැනීමේ හැකියාවක් ඇති බව පෙනී යයි. එබැවින් මෙම රෝහල් සඳහා පැමිණෙන ජනතාව වෙනුවෙන් පහසුකම් වර්ධනය කර පවත්වා ගෙන යාම අවශ්‍ය බව හඳුනා ගෙන ඇති අතර, ඒ සඳහා යෝජනා 6.4.4.3. බද්දේගම නගර මධ්‍ය සංවර්ධනය - රෝහල ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇත.

රජයේ රෝහල් වලට අමතරව රජයේ හා පෞද්ගලිකව පවත්වා ගෙන යනු ලබන ආයුර්වේද රෝහල් කිහිපයක් ප්‍රදේශය පුරා ව්‍යාප්තව ඇති අතර, "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" බවට පත් කිරීමේදී අරමුණ ඇතිව සකස් කර ඇති සංවර්ධන සැලැස්මේ 2 වන අරමුණ කරා ළඟා වීමේදී (දකුණු පළාතේ ආකර්ශනීය ගම්මාන සංචාරක ගමනාන්තයක් වීම) සංචාරක ආකර්ශණය ඉහළ නංවාලමින් සංචාරකයින් ඇද ගැනීම සඳහා දේශීය ආයුර්වේද, පංචකර්ම හඳුන්වා දීමත් ඒ පිළිබඳව සංචාරක ආකර්ශනය ඉහළ නැංවිය හැකි ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දීමට අපේක්ෂා කරයි.

එහිදී ආයුර්වේද ස්ථා මධ්‍යස්ථාන, ඔසු උයන්, භූමි අලංකරණ, යෝග වැඩ සටහන් සඳහා සුදුසු කලාප හඳුන්වා දීම මේ යටතේ සිදුකර ඇත.

රූපය 6:29 : යෝජිත පංචකර්ම ආයුර්වේද ක්‍රමවේද

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්

4. ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන නාගරික මධ්‍යස්ථානය සහ වඳුරඹ උප නාගරික මධ්‍යස්ථානය හැරුණු විට සෙසු ප්‍රදේශ වල ජනනය වන ඝන අපද්‍රව්‍ය එක් රැස් කිරීමක් මේ වන විට සිදු නොකරනු ලබන අතර, නාගරික ප්‍රදේශවල ජනනය වන ඝන අපද්‍රව්‍ය වලින් නොදිරන අපද්‍රව්‍ය සීමෙන්ති නිෂ්පාදනාගාරය සඳහා යොමු කරන අතර, දිරණ කසළ, කොම්පොස්ට් නිෂ්පාදනය සඳහා වර්තමානයේදී යොදා ගනු ලබයි.

වැඩි වන ජන සංඛ්‍යාවට සහ අනාගත සංවර්ධන අවශ්‍යතාවය අනුව ජනනය වන ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අනුව සංවර්ධන සැලැස්ම තුළින් කසළ කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය වැඩ පිළිවෙලක් හඳුන්වා දීමට අපේක්ෂා කරයි.

වගුව: අපේක්ෂිත ඝන අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය

භාවිතය		ජනගහනය	ඝන අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය
ජන සංඛ්‍යාව	නේවාසික	107,585	49 MT
	සංචාරක	56,600	
ව්‍යාපෘති	වෙළඳාම හා ඒ ආශ්‍රිත කර්මාන්ත		10 MT
	එකතුව		59 MT

අනාගත කලාපීයකරණ සැලැස්මට අනුව වැඩි ජන ඝනත්වය ප්‍රදේශ (කලාප) හඳුන්වා දී ඇති බැවින් අනාගතයේදී ඝන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා අද පවතින වැඩ පිළිවෙලට වඩා වැඩි හා ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවෙලක අවශ්‍යතාවයක් පවතින බව හඳුනා ගෙන ඇත. ඒ අනුව ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කොකාවල ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිලගොඩ වතුයායේ කොටසක් යොදා ගැනීමට යෝජනා කෙරේ. මෙම භූමිය තුලට දැනට බද්දේගම ප්‍රදේශයේ පවතින කසළ කළමනාකරණ අන්ගනයද ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

රූපය 6:30 :කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා යෝජිත ඉඩම

මෙම ව්‍යාපෘතිය වර්ග කි.මී. 111 යුක්ත මුළු බල ප්‍රදේශයේ ජනිත වන කසල කළමනාකරණය සඳහා යෝජනා කර ඇත. එහිදී, කසල වෙන්කිරීම, කොම්පෝස්ට් කිරීම, අලෙවිය මෙන්ම කෘෂිකාර්මික හෝ වගාවන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා යෝජනා කෙරේ.

ඊට අමතරව පහත සඳහන් සංවර්ධන රෙගුලාසි උපාය මාර්ග ප්‍රදේශයේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා හඳුන්වා දීමට අපේක්ෂා කරයි.

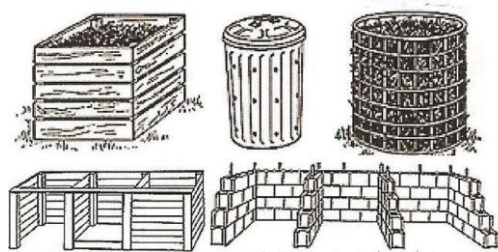
කලාපීයකරණ සැලැස්ම අනුව භූමියේ ප්‍රමාණය

1. භූමියේ ප්‍රමාණය පර්. 6 ක් වන බිම් වල ජනනය වන ඝන අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය කර යුතු අතර, ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත ලබා දිය යුතු අතර, ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් එම කසල එක් රැස් කර සුදුසු ක්‍රමවේදයක් යටතේ කළමනාකරණය කළ යුතුය.
2. කලාපීයකරණ සැලැස්ම අනුව භූමියේ ප්‍රමාණය පර්. 15 ක් හෝ ඊට වැඩි වන බිම් කොටස් සඳහා කසල කළමනාකරණයේදී (කසල බැහැර කිරීමේදී) පහත ක්‍රමවේදයන් අතුරින් වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමවේදය යටතේ කසල බැහැර කිරීම කළ යුතුය.

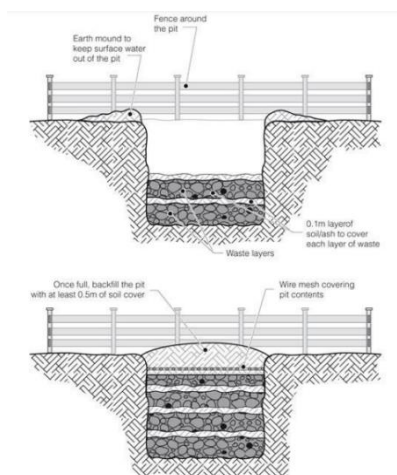
මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම

- (i) කොම්පෝස්ට් බදුන
- (ii) කොම්පෝස්ට් වලක් භාවිතා කිරීම
- (iii) ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වසුන් ක්‍රමය භාවිතා කිරීම

රූපය 6:30 : යෝජිත කොම්පෝස්ට් බදුන්

රූපය 6:32 : යෝජිත වසුන් ක්‍රමය

රූපය 6:31 : යෝජිත කොම්පෝස්ට් වල

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්
(<https://www.yakimaherald.com>)

මූලාශ්‍රය - අන්තර්ජාලය ඇසුරින්
(<https://stock.adobe.com/>)

6.5.4.2 ආර්ථික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන උපාය මාර්ග

බද්දේගම "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" බවට පත් කිරීමේ දැක්ම ඇතිව සකස් කරනු ලබන බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංවර්ධන සැලැස්මේ ආර්ථිකමය වශයෙන් යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම වඩා වැදගත් අංශයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

යටත් විජිත යුගයට පෙර යැපුම් කෘෂි කාර්මික කටයුතු ව්‍යාප්තව පැවති යුගයේදී මෙන්ම යටත් විජිත යුගයේදී අපනයන කෘෂි බෝග වගාව ව්‍යාප්තියක් සමඟ ප්‍රදේශයේ මාර්ග පද්ධතිය විකාශනය වීම සිදු වී ඇති අතර, ගුණාත්මක බවින් අඩු වුව ද බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය පැතිරුණු මාර්ග ජාලයකට හිමිකම් කියනු ලබයි.

එහෙත් සංවර්ධන සැලැස්ම මඟින් හඳුන්වා දෙනු ලබන නව සංවර්ධන උපාය මාර්ග/නව කලාපීය කරණ සැලැස්මේ හා සංකල්පමය සැලසුම් වලට අනුව අනාගතයේ මාර්ග වල ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක බව ඉහළ දැමීම හා ප්‍රවාහන සේවා පහසුකම් සැපයීම සිදු කළ යුතු බව හඳුනා ගෙන ඇත.

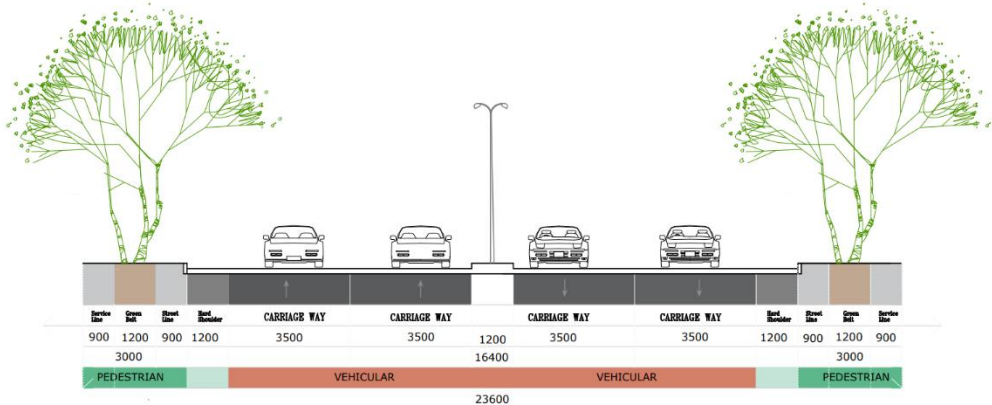
ඒ අනුව කෘෂි ආශ්‍රිත කර්මාන්ත සංවර්ධන උපායමාර්ගයේදී හඳුනා ගත් පරිදි මීටර් 15කින් යුතු නව මාර්ග සහ පුළුල් කල යුතු මාර්ග පහත පරිදි වේ.

යෝජිත නව මාර්ග

1. ලබුදුව- වඳුරඹ සන්දරවල මාර්ගය අධිවේගී මාර්ගය අසල සිට අධිවේගී මාර්ගයට සමාන්තරව නයාපමුල දක්වා

මීටර් 15 දක්වා පළල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග

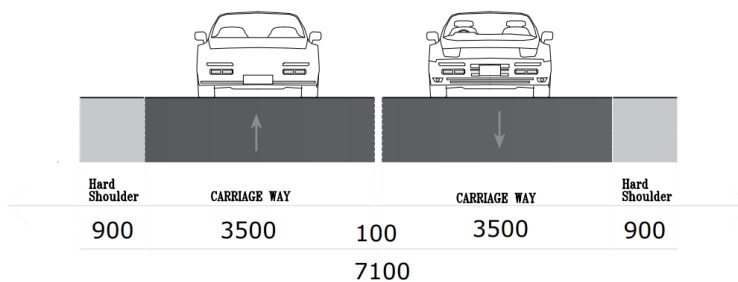
1. ලබුදුව- වඳුරඹ සන්දරවල මාර්ගය සන්දරවල හන්දියේ සිට අධිවේගී මාර්ගය අසල යෝජිත මාර්ගය දක්වා
2. වඳුරඹ බද්දේගම මාර්ගය වඳුරඹ හන්දියේ සිට අධිවේගී මාර්ගය අසල යෝජිත මාර්ගය දක්වා

මීට අමතරව ප්‍රදේශයේ ගමනාගමනය වඩාත් කාර්යක්ෂමව සහ සුමටව සිදු කිරීම සඳහා පහත මාර්ග මීටර් 7 ක් දක්වා පළල කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

1. ගිනිමල්ලගහ බටහිර බෝගහවත්ත පාර
2. දියගොඩ-කුලිගොඩවත්ත පාර
3. මහගොඩකන්ද පාර
4. පලාමුල්ල පාර
5. වරකපිටිකන්ද පාර
6. පුහුල්ලුව දම්පාගොඩ පාර
7. රත්නගිරි මාවත
8. බියට්ටිස් කන්නන්ගර මාවත
9. පිටදෙනිය නාත්තෙවෙල මාවත
10. හිරිගල්කැටිය පහළ කිඹිය 8 කණුව මාර්ගය
11. පෝද්දල බටාත්ත හන්දිය මාර්ගය
12. තෙලිකඩ ශ්‍රී උපසේන මාවත
13. මහලපිටිය පොල්ගහවිල වදුරඹ මාර්ගය (නිල් ද අල්විස් මාවත)
14. නාත්තෙවෙල හරහා කොට්ටාව මාර්ගය
15. ඕවිලාන පිටදෙනිය මාර්ගය

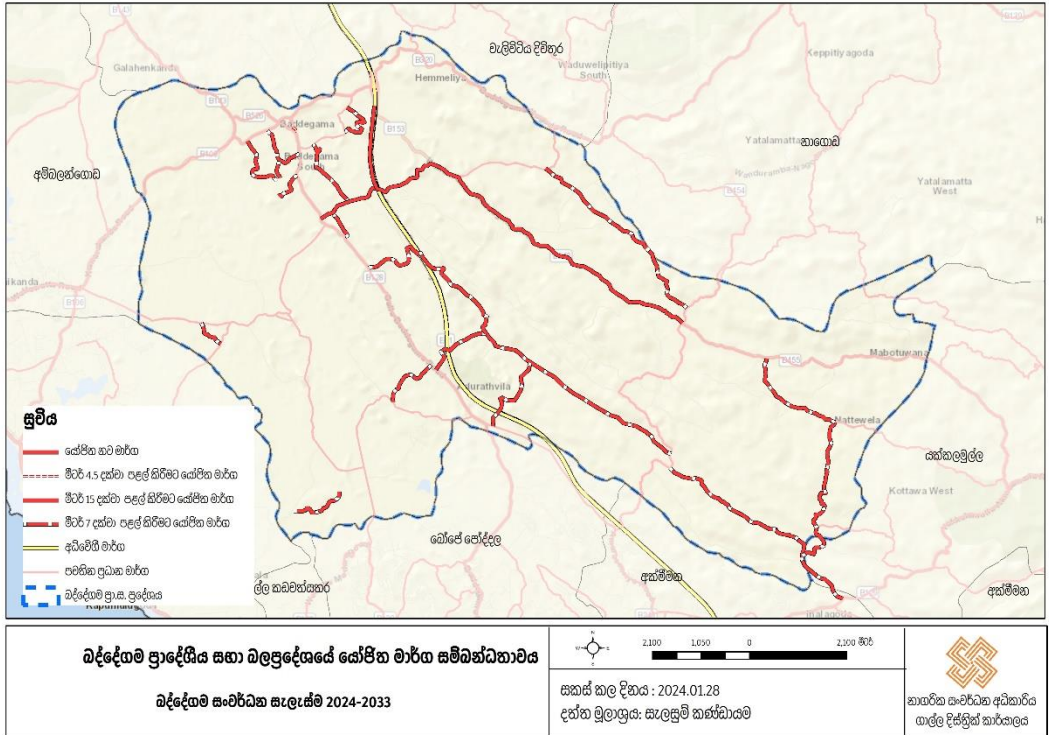
රූපය 6:35 : මීටර් 7 ක් දක්වා පළල කිරීමට යෝජිත මාර්ග හරස්කඩ

මීටර් 4.5 දක්වා පුළුල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග

1. පැරණි ගාලු පාර සහ නව ගාලු පාර සම්බන්ධ කෙරෙන බද්දේගම නව බස්නැවතුම්පොල පිටුපස මාර්ගය

සිතියම 6:4 : යෝජිත නව සහ පළල් කල යුතු මාර්ග

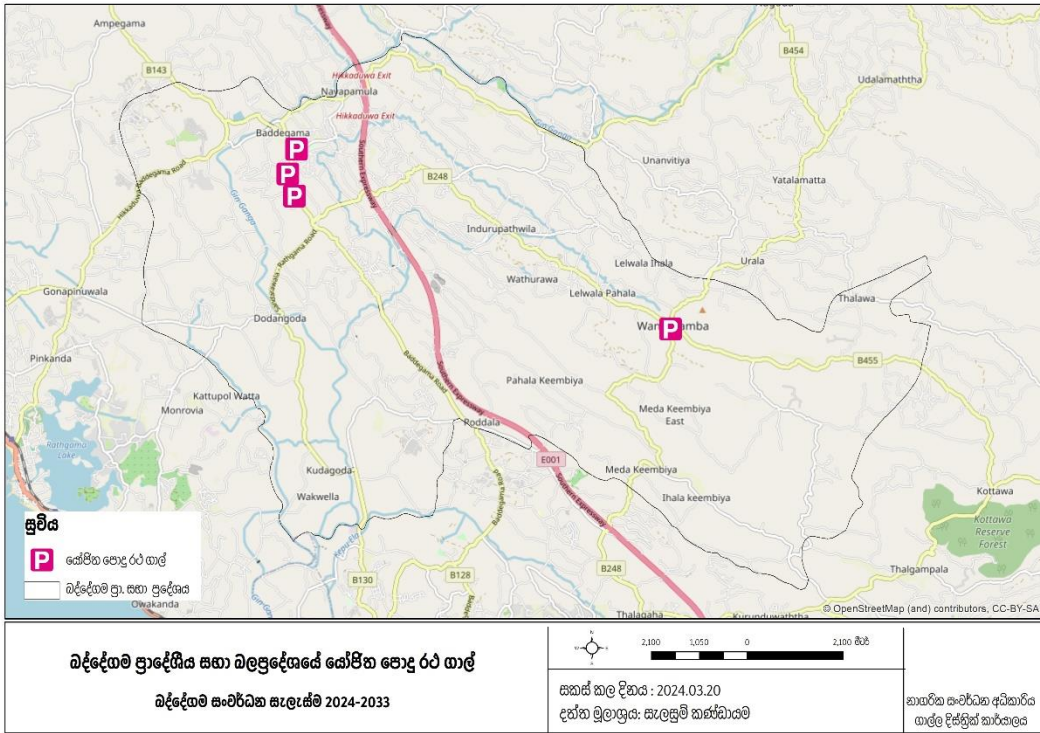
සැකසුම - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

තවද වඳුරඹ නගරයේ මංසන්ධිය බද්දේගම නගරයේ ප්‍රධාන මාර්ග ආශ්‍රිත පදික වේදිකා සහ වැසි ජල කානු පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරෙන අතර පහත ස්ථානයන්හි පොදු රථ ගාල් සංවර්ධනයටද යෝජනා කෙරේ.

2. බද්දේගම පොළ අසල
3. බද්දේගම රෝහල අසල
4. බද්දේගම උසාවිය අසල
5. වඳුරඹ නගර මධ්‍යය

මෙහිදී බද්දේගම ප්‍රධාන සේවා නගරය හා වඳුරඹ උප නගරය මූලික කොට ගනිමින් මෙම පොදු රථ ගාල් යෝජනා කර තිබේ.

සිතියම 6:5 : යෝජිත පොදු රථ ගාල්

සැකසුම - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, භාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.6 නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ග සැලැස්ම

- යෝජිත පොදු ඵලිමහන් විනෝද කටයුතු පිළිබඳ උපායමාර්ගය
- පාරිසරික සංරක්ෂණ උපායමාර්ගය
- ආපදා අවම කිරීමේ උපායමාර්ගය

6.6 නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ග සැලැස්ම

6.6.1 හැඳින්වීම

නිරසාර පාරිසරික වටපිටාවක් පවත්වාගැනීම සුවපහසු ආකර්ශනීය නගරයකට අත්‍යවශ්‍ය අංගයකි. ශිෂ්ටාචාරයන්ගේ දියුණුවත් සමගම වර්ධනය වූ ජනාවාස හේතුවෙන් ස්වභාවික පරිසරයේ සුවිශේෂීත්වය හා වැදගත්කම වර්තමානය වනවිට වෙනස්වෙමින් පවතී. නිරසාර පාරිසරික වටපිටාවක් පවත්වාගැනීම තුළින් බොහෝ සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැකි වේ.

6.6.2 අරමුණු

නිරසාර සමාජයීය, ආර්ථික සහ පාරිසරික භාවිතයන් සඳහා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින තෙත් බිම් යොදා ගැනීම, ගංවතුර ආපදා අවම කිරීම, ප්‍රදේශයේ පවත්නා ස්වභාවික භූදර්ශන ලක්ෂණ සංරක්ෂණය සහ නිවිර කිරීම හා යෝජිත සංවර්ධන අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන පොදු ඵලිමහන් විවේක හා විනෝද කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම මෙම උපායමාර්ගය තුළින් අරමුණු කෙරේ.

6.6.3 බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම - 2024 - 2033 හි අරමුණු සහ පරමාර්ථ සඳහා වන දායකත්වය

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" යන දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීමට යන ගමනේදී හඳුන්වා දී ඇති සියළුම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේලා නිරසාර පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම වැදගත් වන බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කර අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට දායක කර ගැනීම පරමාර්ථය වේ

6.6.4 විෂය පථය

බද්දේගම "දක්ෂිණ කෘෂි කේන්ද්‍රය" බවට පත් කිරීමේ දැක්ම කරා යන ගමනේ • නිරසාර පරිසර සංවර්ධන උපායමාර්ග සැලැස්ම පහත කරුණු වලින් සමන්විත වේ.

1. යෝජිත පොදු ඵලිමහන් විනෝද කටයුතු පිළිබඳ උපායමාර්ගය
2. පාරිසරික සංරක්ෂණ උපායමාර්ගය
3. ආපදා අවම කිරීමේ උපායමාර්ගය
4. සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික උරුමයන් අරක්ශාකිරීමේ උපායමාර්ගය

6.6.4.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන පොදු එළිමහන් විනෝද කටයුතු සඳහා වන අවකාශීය සැලැස්ම

ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සතු දර්ශනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කරගනිමින් ඒවා ජනතාවගේ භාවිතය සඳහා නිරසාරව යොදා ගැනීමත්, 2033 වර්ෂය වනවිට වැඩිවන ජනගහනයට සාපේක්ෂව ඔවුනට සෘජු හා වක්‍ර විනෝදස්ථාද කටයුතු සඳහා අවශ්‍යය වන විවෘත ඉඩපහසුකම් නිසිපරිදි සැලසුම් කිරීමත් ප්‍රධාන ඉලක්කය වේ. මේ සඳහා නිදහසේ ප්‍රවේශ විය හැකි පොදු උද්‍යාන, ක්‍රීඩාංගන, ඇවිදීමේ මංකීරු, වැනි පොදු විවෘත අවකාශයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ.

මෙම උපායමාර්ගික සැලැස්ම තුල,

- I. නගරය තුල දැනට පවතින විනෝදාස්ථාදය සඳහා යොදාගතහැකි විවෘත භූමි හඳුනාගැනීම
- II. නගරය සතුව පවතින ස්වභාවික සම්පත්, ජල මාර්ග, විශේෂ භූ දර්ශන ලක්ෂණ, වනාන්තර සහ දර්ශනීය ස්ථාන ආදිය හඳුනාගැනීම
- III. එම ස්ථාන ප්‍රමාණාත්මකව ලබාගැනීම සහ එක් එක් විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා යෝජනා සැකසීම
- IV. මෙලෙස හඳුනාගත් ස්ථාන සිතියම් ගත කිරීම සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කලයුතු ස්ථාන හඳුනාගෙන ඒවාට යෝජනා සැකසීම සිදුකෙරේ.

උපායමාර්ග I - පොදුවේ ප්‍රවේශ විය හැකි ක්‍රීඩා පිටි සංවර්ධනය

-පාපන්දු හෝ ක්‍රිකට් වැනි වැඩි ඉඩක් අවශ්‍ය වන ඉහළ බලපෑමක් ඇති ක්‍රීඩා සඳහා දැනට පවතින ක්‍රීඩාංගණ ප්‍රශස්ත ලෙස භාවිතා කිරීම .

-ළමුන් සඳහා පවතින ළමා උද්‍යාන ප්‍රතිසංස්කරණය කර භාවිතයට ගත හැකි තත්ත්වයට පත්කිරීම සහ නිසි ලෙස නඩත්තු කිරීම.

-දැනට පැවතින කුඩා ප්‍රමාණයේ ක්‍රීඩා ස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම

ක්‍රීඩාංගනය	භූමි ප්‍රමාණය. හෙක්.	වර්ගීකරණය	යෝජිත තත්ත්වය
කුඩා ප්‍රමාණයේ ක්‍රීඩාපිටි			
බද්දේගම ආනර් සූරිය ආරච්චි ක්‍රීඩාංගණය තුල ඉදිකර ඇති අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
ගන්තෙර අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
හොරගම්පිට අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.09	EPP	දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය

වල්පිට උතුර අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.083	EPP	දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
කොකාවල අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.038	EPP	දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
මහලපිටිය අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	ප්‍රා.ලේ.කා .සතු ඉඩමකි		දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
වව්ලගල අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	ප්‍රා.ලේ.කා .සතු ඉඩමකි		දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
හල්පානොට්ටි.එල්.සීනිවිසිටි ක්‍රීඩාපිටිය	0.5246	EMP	ක්‍රීඩාගාරයක් ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතය
මීගහ කුඹුර මාබොටුවන ක්‍රීඩාපිටිය	0.3	EMP	ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් සහිතව ක්‍රීඩාංගනයක් ලෙස ඉදිකිරීමට අපේක්ෂිතය.
කොහොමනාදෙනිය අත්පන්දු ක්‍රීඩාපිටිය	0.3438	EMP	දැල් ආවරණයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය
හොරගමිපිට මහජන ක්‍රීඩාංගනය	0.3679	EMP	කුඹුරු ඉඩමක් ගොඩකර ඉදිකර ඇත. -ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් ඉදිකළ යුතුය . විදුලිආලෝකය සැපයිය යුතුය. .
කොහොමනාදෙනිය ප්‍රාදේශීය සභා ක්‍රීඩාංගනය	0.3036	EMP	ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් ඇතුළුව ක්‍රීඩාංගනයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිතය
ගිනිමල්ලගහ ප්‍රාදේශීය සභා මහජන ක්‍රීඩාංගනය	0.6072	EMP	ක්‍රීඩා පිටිය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සහ ක්‍රීඩාගාරයක් ඉදිකිරීමට යෝජිතය.
			පවතින මහජන ක්‍රීඩාංගන
වදුරඹ ක්‍රීඩාංගනය	1.6195	ELP	ප්‍රේක්ෂකාගාරයක් නැත. ඉතිරි ප්‍රදේශයට විදුලිආලෝක සැපයිය යුතුය

EPP- Existing pocket Park පවතින පොකට් උද්‍යාන
 EMP- Existing mini Park පවතින කුඩා උද්‍යාන
 ELP-Existing Local Park පවතින ප්‍රාදේශීය උද්‍යාන

උපායමාර්ග II- ස්වභාව සෞන්දර්ය නැරඹුම් ස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම.

ප්‍රදේශයේ ඇති ස්වභාවික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන ඒවාට හානි නොවන ලෙස සහ නගරයේ ජීවත්වන ජනතාවගේ භෞතික සහ මානසික සෞඛ්‍ය වර්ධනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් කල හැකි සහ විනෝදාස්වාදය සපයාගත හැකි ස්ථාන ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම

යෝජිත ව්‍යාපෘති

- I. ගිංගඟ ආශ්‍රිතව පවතින ජෛව විවිධත්වය ඉහල ස්ථාන හඳුනාගෙන එම ස්ථානයන්ට හානියක් නොවන පරිදි ජනතාවට භාවිතා කළහැකි පරිදි සකස්කිරීම.
 - පක්ෂි නැරඹුම් කුළුණු.
 - නිදහස් කාලය ගතකල හැකි, ස්වභාව සෞන්දර්ය නැරඹිය හැකි ස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම

- II. ප්‍රදේශයේ ස්වභාව සෞන්දර්ය පිරි ස්ථාන හඳුනාගෙන එම ස්ථාන සංචාරක කර්මාන්තය වෙනුවෙන් යොදා ගැනීමට හැකිවන පරිදි සංවර්ධන කිරීම.
 - මේ යටතේ සංචාරක විභවතාවක් ඇති කිරින්දලාහේන වැව සංවර්ධනය කිරීම

රූපය 6:36 : යෝජිත හල්පාතොට සංවර්ධනය

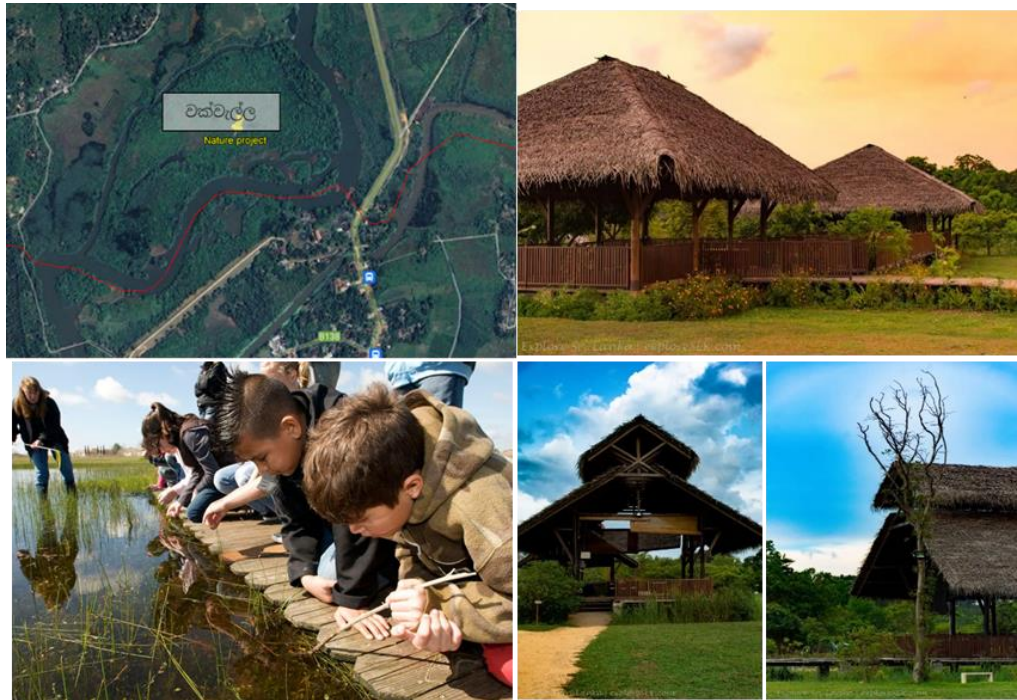
මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මේ යටතේ හල්පාතොට ප්‍රදේශයේ ගිංගඟ ආශ්‍රිත තෙත්බිම් ප්‍රදේශයක් පරිසර හිතකාමී ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. ගිංගඟ ආරක්ෂණ වෙල්ල ඉදිකිරීමෙන් පසු වෙන්වී ඇති මෙම භූමිය විවිධ පක්ෂිගෙන් සමන්විත ඉහල ජෛව විවිධත්වයක් සහිත භූමියක් දැනට හඳුනාගෙන ඇති අතර මෙහි ප්‍රධාන ලෙස පහත ක්‍රියාකාරකම් ඇතිකිරීමට යෝජනා කෙරේ.

- පක්ෂි නැරඹුම් කුළුණු
- මිනිසුන්ට නිදහසේ රැදී සිටිය හැකි, වාඩි වී සිටිය හැකි පරිසරය විදීමට ඉඩ සලසා දිය හැකි ලෙස ස්ථාන සංවර්ධනය
- වින්ටර් ෆෝරී සිට පටන්ගන්නා යෝජිත කයාකින් බෝට්ටු නැවැත්විය හැකි කුඩා ප්‍රමාණයේ ස්ථානයක්

ගංවතුර තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දිය හැකි ලෙස කණු මත සියලු ඉදිකිරීම් සිදුකල යුතුය.

රූපය 6:37 : යෝජිත වක්වැල්ල තෙත්බිම් සංවර්ධනය

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

වක්වැල්ල ප්‍රදේශයේ හඳුනාගන්නා ලද රූපය දක්වා ඇති ස්ථානය තෙත්බිම් උද්‍යානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

මෙමගින් තෙත්බිම් පාරිසරික අධ්‍යයනයන් සඳහා මෙම භූමිය විවෘත කිරීම, සංචාරකයන් සඳහා ග්‍රාමීය ජලාශ්‍රිත තෙත්බිම් පාරිසරික අත්දැකීම ලබාගැනීමට සැලැස්වීම අපේක්ෂා කෙරේ. නිරන්තරයෙන් ජලගැල්මට ලක්වන ප්‍රදේශ බැවින් ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකිරීමට අපේක්ෂා නොකෙරෙන අතර පරිසර හිතකාමී, ගංවතුරෙන් අවම බාධා එල්ල විය හැකි කණු මත, උස්ව කල ඉදිකිරීම් යෝජනා කෙරේ. කුළුණු මත, පරිසර හිතකාමී ලෙස ඉදිකළ එළිමහන් සම්මන්ත්‍රණ ශාලා, පාරිසරික අධ්‍යාපනය ලබාදිය හැකි ස්ථාන යෝජිතය. ජෛව විවිධත්ව අධ්‍යයනය, ස්වභාව ඡායාරූපකරණය, පක්ෂි නැරඹීම ආදිය ක්‍රියාකාරකම් ලෙස යෝජනා කෙරේ. (මෙම ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ සැලැස්ම යටතේ මධ්‍යම සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපයට සහ ගංවතුර ආරක්ෂණ කලාපයට අයත්වන අතර එම සැලැස්ම යටතේ නම්කර ඇති අනුමත භාවිතයන් පමණක් ක්‍රියාත්මක කල හැකිය)

රූපය 6:38 : යෝජිත ස්වභාව සෞන්දර්ය නැරඹුම් ස්ථාන

මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මේ යටතේ කිරින්දලහේන වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කර මහජනතාවට භාවිතා කල හැකි සේ ඉදිකිරීම යෝජනා කෙරේ. මෙම ස්ථානය ස්වභාව සෞන්දර්යයන් අනුන ස්ථානයක් වන අතර, දැනට ප්‍රදේශයේ ජනතාව අතර පමණක් ප්‍රචලිතව ඇත. මෙය ස්නානය කිරීමට , විනෝදය සඳහා බෝට්ටු පැදීමට, සාම්ප්‍රදායික පාරු පැදීමේ අත්දැකීම ලබාගතහැකි ස්ථානයක් ලෙස සහ නිදහසේ කාලය ගතකල හැකි ස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

උපායමාර්ග III - කුඹුරු බහු ක්‍රියාකාරී භාවිතය සඳහා යොදා ගැනීම

ප්‍රජා උද්‍යාන, කෘෂිකාර්මික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සහ අස්වැන්න උත්සව වැනි බහු ක්‍රියාකාරී භාවිතයට ඉඩ සලසමින් පොදු විවෘත අවකාශයන් සැලසුම් කිරීම සඳහා කුඹුරු ඒකාබද්ධ කිරීම. පැළ සිටුවීම, අස්වනු නෙලීම සහ කමන වැනි ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළුව පාරම්පරික වී වගා පිළිවෙත් අත්විඳීමට සංචාරකයන්ට අවස්ථාව සලසන කෘෂි-සංචාරක ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම . මේ සඳහා 6.4.4.2 කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම යටතේ ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දී තිබේ.

උපායමාර්ග IV - ඇවිදීමේ මංහිරු සහ පාපැදි මංපෙත් ඇතිකිරීම

කුඹුරු, වගුරු බිම් සහ ගිංගඟ ආරක්ෂණ වේල්ල හරහා ගමන් කරන ඇවිදීමේ සහ බයිසිකල් පැදීමේ මංපෙත් සංවර්ධනය කිරීම, නිවැසියන්ට සහ සංචාරකයන්ට එළිමහන් විනෝදාස්වාදය සහ ව්‍යායාම සඳහා අවස්ථා ලබා දීම සහ භූ දර්ශනය හා සම්බන්ධ සංස්කෘතික වැදගත්කම, පාරිසරික වැදගත්කම සහ කෘෂිකාර්මික භාවිතයන් පිළිබඳව පරිශීලකයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා මංපෙත් දිගේ පුවරු ඉදිකිරීම.

රූපය 6:39 : යෝජිත ඇවිදීමේ මංහිරු සහ පාපැදි මංපෙත්

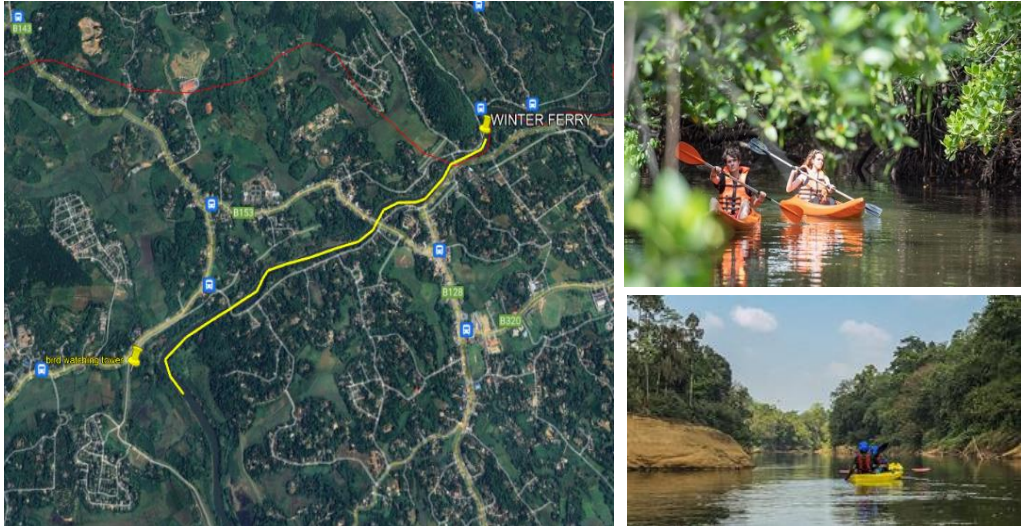
මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මේ යටතේ රූපය 6.39 යටතේ දක්වා ඇති වක්වැල්ල ප්‍රදේශයේ ගිංගඟ ආරක්ෂණ වේල්ල මත බයිසිකල් ධාවන මාර්ගයක් යෝජනා කෙරේ.

පරිසර හිතකාමී ලෙස සැකසූ පාරිසරික ආරක්ෂණය පිලිබඳ දැන්වීම් පුවරු , පක්ෂි නැරඹුම් ස්ථාන මෙම ස්ථානයේ යෝජනා කෙරේ.

උපායමාර්ග VI- සංචාරක කර්මාන්තය අරමුණු කරගනිමින් ගිංගඟ උපයෝගී කරගෙන බෝට්ටු සචාර සහ ජල ක්‍රීඩා ඇතිකිරීම.

රූපය 6:40 : යෝජිත බෝට්ටු සචාර සහ ජල ක්‍රීඩා

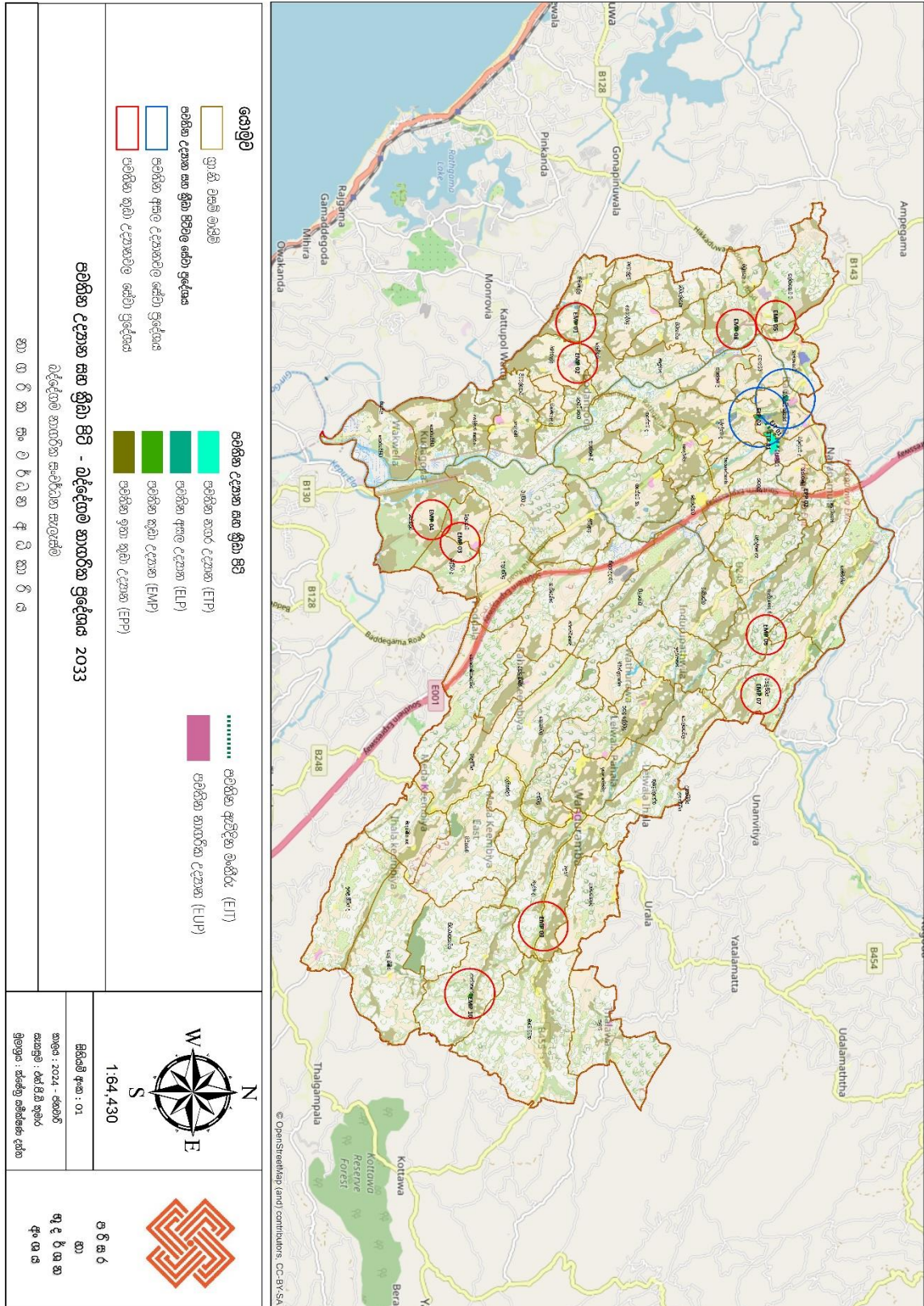
මූලාශ්‍රය - සැලසුම් කණ්ඩායම,ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

මේ සඳහා වින්ටර් ෆේරි ස්ථානයේ සිට මෙම සැලැස්ම මඟින් යෝජිත හල්පානොට ප්‍රදේශයේ තෙත් බිම් ව්‍යාපෘතිය දක්වා වන ගිංගඟ කොටස යෝජනා කෙරේ. වින්ටර් ෆේරි ස්ථානයේ හඳුනාගන්නා ලද භූමියක සහ හල්පානොට පාරිසරික ව්‍යාපෘති භූමියේ කොටසක පරිසර හිතකාමී බෝට්ටු (කයින් වැනි) රඳවා තබන ස්ථානයක් යෝජනා කෙරෙන අතර මෙම ස්ථාන දෙක අතර ගංගාව විනෝද කටයුතු සඳහා බෝට්ටු පැදීමට සුදුසු ලෙස යෝජනා කෙරේ. ගංගාවට භානි නොවන සහ ශබ්ද ආදිය අවම බෝට්ටු මේ සඳහා යෝජනා කෙරෙන අතර සංචාරකයන්ට මෙම පාරිසරික ව්‍යාපෘති අතර සම්බන්ධතාවයක් ඇතිකිරීමට අපේක්ෂිතය.

උපායමාර්ග VII- අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් සහ වැඩමුළු සඳහා ස්වභාවිකව පවතින කුඹුරු ප්‍රදේශ යොදාගැනීම

කුඹුරු, වගුරු බිම් සහ ගිංගඟ ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයන්හි හඳුනාගත් ස්ථාන ඵලිමහන් පන්තිකාමර ලෙස යොදා ගනිමින් පරිසර සංරක්ෂණය, තිරසාර කෘෂිකර්මාන්තය සහ පාරම්පරික ජීවනෝපාය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් සහ වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම මෙන්ම ඵවැනි ස්ථානයන්හි ඵලිමහන් වැඩමුළු පැවැත්විය හැකි පරිසර හිතකාමී ව්‍යුහයන් ස්ථාපිත කිරීම. මේ සඳහා 6.4.4.2 කෘෂි පාදක සංචාරක කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම යටතේ ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දී තිබේ.

සිතියම 6:6 : පොදු ඵලිමහන් විනෝද කටයුතු සඳහා වන අවකාශීය සැලැස්ම

මූලාශ්‍රය - පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය, නගර සංවර්ධන අධිකාරිය

6.6.4.2 පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ සංරක්ෂණ සැලැස්ම

“පාරිසරික කළමනාකරණය” සංවර්ධන සැලැස්මක මූලික අංගයක් වන අතර ස්වභාවික සහ මිනිසා විසින් නිර්මිත ගැටළු මඟහරවා ගැනීමට මෙම පාරිසරික සංරක්ෂණ උපායමාර්ග සකසා ඇත. ස්වභාවික ආපදා අවම කර, හරිත නාගරික පරිසරය වැඩිදුරටත් ආරක්ෂා කිරීම මඟින් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තිරසාර නගරයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ කලාපීකරණ ඉලක්කය වනුයේ, 2033 වන විට බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ තිරසාර සමාජයීය, ආර්ථික සහ පාරිසරික භාවිතයන් සඳහා යොදා ගැනීමත්, ඒවායේ විභවයන් සහ අනෙකුත් පාරිසරික ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගැනීමත් එමඟින් අනවසර අත්පත් කර ගැනීම් සහ නුසුදුසු භාවිතයන් වැළැක්වීමත් ය.

මෙම සැලැස්මේ ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ

- i. කුඹුරු සහ වගුරු බිම් වලින් සමන්විත වන සුවිශේෂී පාරිසරික ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කරගනිමින් තිරසාර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම
- ii. ජෛවවිවිධත්වය ඉහල නංවමින් පාරිසරික, විද්‍යාත්මක, පර්යේෂණ සහ අධ්‍යාපනික දැනුවත් කිරීම සඳහා පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ යොදා ගැනීම.
- iii. පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව සංචාරක හා විනෝදාත්මක අවස්ථා වැඩි කිරීම මඟින් ප්‍රදේශයේ ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීම
- iv. උපායමාර්ගික සැලසුම්කරණය හරහා නාගරික සංවර්ධනය සහ පරිසර සංරක්ෂණය අතර සමතුලිතතාවයක් ඇති කිරීම
- v. කුඹුරු සහ වගුරු බිම් ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශ ලෙස පවත්වාගනිමින් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ස්වභාවිකව ඇතිවන ගං වතුර බලපෑම් අවම කිරීමට කටයුතු කිරීම

උපාය මාර්ග I

තෙත්බිම් තවදුරටත් ආක්‍රමණයෙන් හා දූෂණයෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පවතින පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ වල ස්වභාවික ලක්ෂණ සහ ඒවායේ සංවේදීතා මට්ටම මත පදනම්ව පරිසර සංරක්ෂණ කලාප ඇති කිරීම.

මේ යටතේ පහත සඳහන් ලෙස ප්‍රධාන සංරක්ෂණ කලාප තුනක් යෝජනා කෙරේ.

I. අධිසංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය

ජාත්‍යන්තර සම්මුතියකින්, දේශීය පනතකින් හෝ ගැසට් පත්‍රයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති තෙත්බිම් මෙම කලාපයට අයත්වේ . ඒ අනුව , දැනට ගැසට් පත්‍රයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර නොමැති නමුත් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස නම්කළ යුතු බවට හඳුනාගෙන ඇති වඳුරඹ ප්‍රදේශයේ පවතින හෙක්ටයාර 30 කින් පමණ යුත් “දොලහේන රක්ෂිතය” අධිසංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය ලෙස මෙම සැලැස්ම මඟින් නම් කෙරේ.

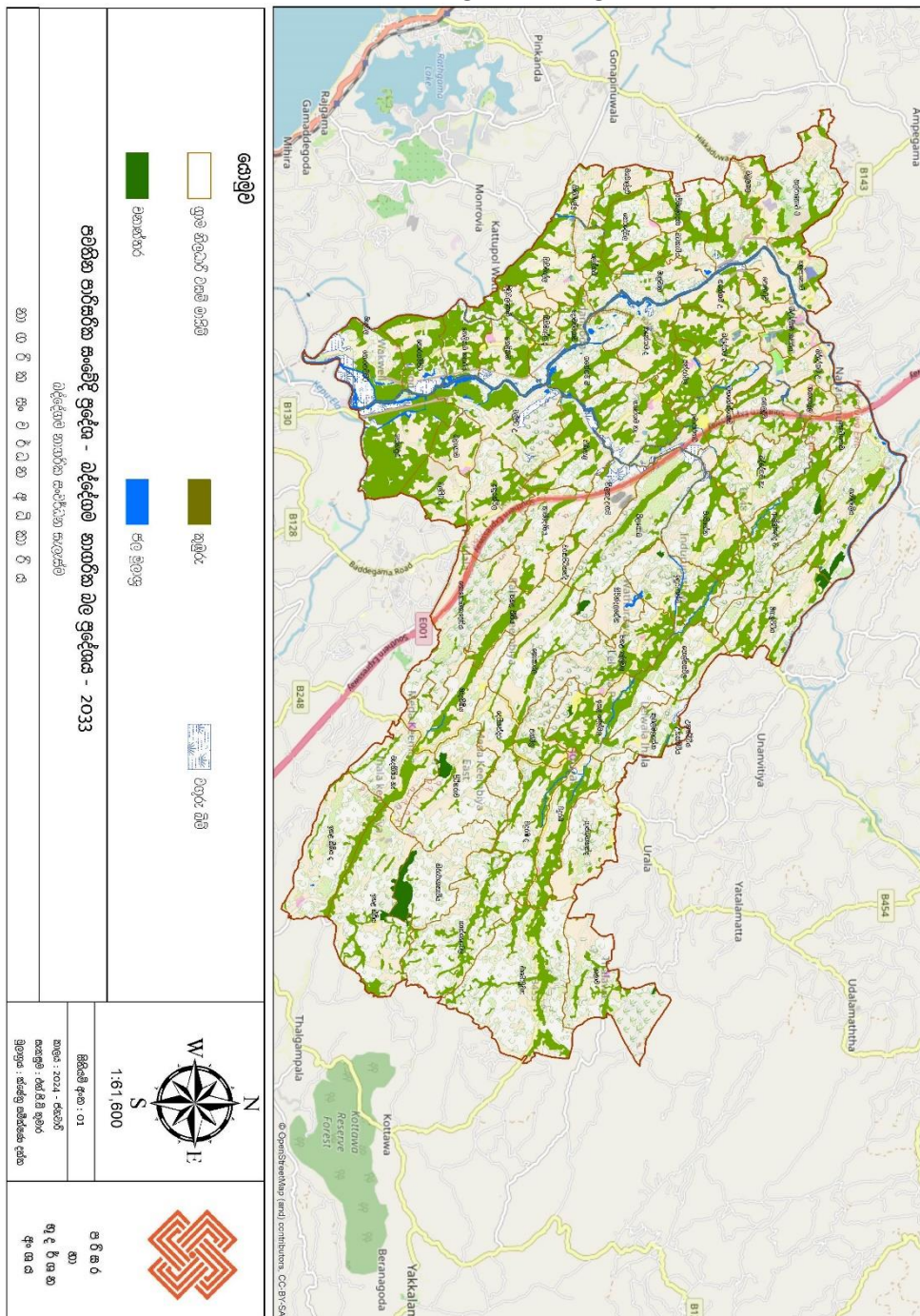
II. මධ්‍ය සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය

ඉහල ජෛව විවිධත්වයක් ඇති පාරිසරික වටිනාකම් ඇති , ගංවතුර අවදානම අවම කිරීමට හා පාලනය කිරීම සඳහා හේතුවන තෙත්බිම්, වගුරු බිම්, ජල රැඳවුම් හා ජල බැසයාමේ ප්‍රදේශ ලෙස වෙන් කල යුතු ප්‍රදේශ මෙම කලාපයට අයත් වේ.

III. අඩු සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය

පවතින වගා කුඹුරු, පුරන්වූ කුඹුරු බිම් සහ ඊට සම්බන්ධ දෙනිය, ඕවිට යනාදී අනුශාංගික ප්‍රදේශ සහ තෙත්බිම් ආශ්‍රිත කෘෂි කර්මාන්ත සිදු කෙරෙන ප්‍රදේශ මෙම කලාපයට අයත් වේ.

සිතියම 6:7 : යෝජිත පරිසර සංරක්ෂණ කලාපීකරණ සැලැස්ම

මූලාශ්‍රය - පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.6.4.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන ආපදා බලපෑම අවම කිරීමේ සැලැස්ම

2033 වර්ෂය වනවිට ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය හැකිතාක් ආපදා බලපෑම අවම නගරයක් බවට පත්කිරීම මෙම සැලැස්මෙහි අරමුණු වේ. බද්දේගම නගර සභා බල ප්‍රදේශය තුළ හඳුනාගත හැකි විශේෂිත වූ ආපදා තත්ත්වයන් ලෙස ගංවතුර අවදානම දැක්විය හැකිය. මෙයට අමතරව ප්‍රදේශයේ ඇතැම් ස්ථාන නායයාම් ආපදාව පවතින ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ජල ගැලීම් ආපදා අවදානම අවම කර ගැනීම

උපාය මාර්ග I.

ගංවතුර අපදාවෙන් ජීවිත සහ දේපල ආරක්ෂා කරගැනීම වෙනුවෙන්, නව ඉදිකිරීම් සීමා කිරීම සඳහා ගිංගඟ ආරක්ෂණ කලාපය තුළ ගංවතුර ආරක්ෂණ කලාපයක් නම්කිරීම. (සිතියමෙහි දැක්වා ඇත.)

උපාය මාර්ග II.

ජලය රඳවා තබාගැනීම මඟින් ජල ගැලීම් අවධානම අවම කිරීම සඳහා පවතින වගුරු බිම්, කුඹුරු බිම්, ඇළ මාර්ග ඇතුළු තෙත් බිම් සංරක්ෂණය කිරීම

උපාය මාර්ග III.

ප්‍රදේශයේ පවතින ඇළ මාර්ග පිරිසිදු කිරීම, ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ නඩත්තු කිරීමට සුදුසු සැලසුම් සකස් කිරීම

උපාය මාර්ග IV

ජල ගැලීමට ලක්විය හැකි ග්‍රාම නිලදාරී වසම් හඳුනාගැනීම සහ නිවැරදි සිතියම් ගතකිරීම මඟින් එමප්‍රදේශයන්හි නව ඉදිකිරීම් සඳහා නව රෙගුලාසි හඳුන්වා දීම සහ ජලගැලීමට ඔරොත්තු දෙන ගොඩනැගිලි සැලසුම් හඳුන්වා දීම.

නායයාම් ආපදා අවදානම අවම කර ගැනීම

උපාය මාර්ග I.

ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් සහ කලාපකරණ රෙගුලාසි ඇතිකිරීම.

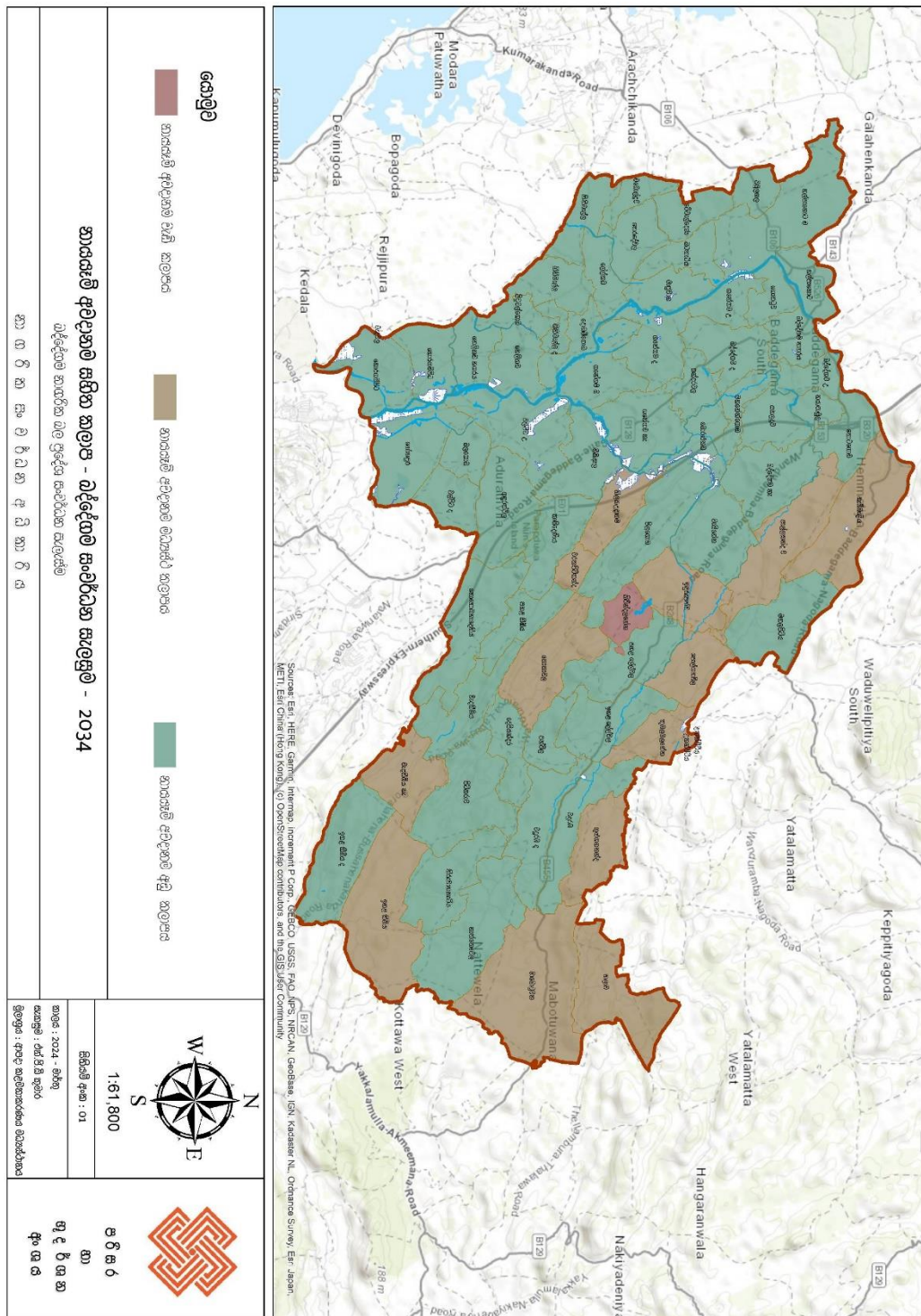
උපාය මාර්ග II.

දැඩි බෑවුම්, අස්ථායී භූමි ප්‍රදේශ සහ දුර්වල ජලාපවහන සහිත ප්‍රදේශ වැනි ඉහළ අවදානම් සහිත නායයාම් ප්‍රදේශවල සංවර්ධනය සීමා කිරීමට ඉඩම් පරිහරණ කලාපකරණ රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම.

උපාය මාර්ග III.

සමෝච්ඡ ගොවිතැන, නැවත වන වගාව වැනි පාංශු කැළඹීම් සහ බාදනය අවම කරන නිරසාර ඉඩම් කළමනාකරණ පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

සිතියම 6:8 : නායයාම් අවධානම් කලාප සිතියම

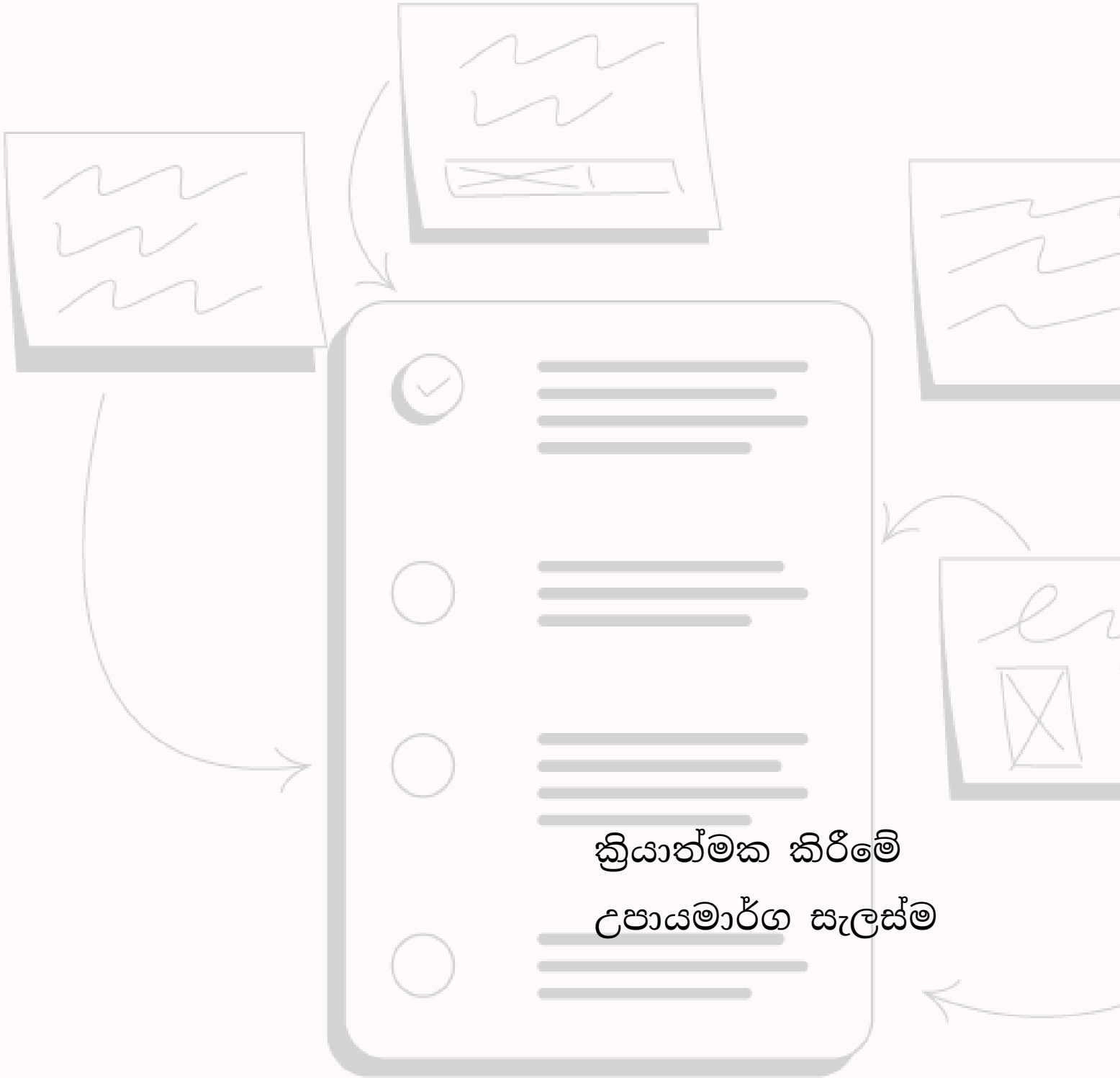

මූලාශ්‍රය - පරිසර හා භූ දර්ශන අංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

6.6.4.4 සංස්කෘතික ආගමික වස්තු විද්‍යාත්මක සහ පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් යුත් ස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීමේ සැලැස්ම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා වන සංස්කෘතික හා ඓතිහාසික උරුමයන් වශයෙන් වැදගත්වන ස්ථාන සඳහා උපායමාර්ග

1. විල්ගමු විහාරය (සුමනාරාම පුරාණ විහාරය) ශෛලකුටාරාම විහාරය, වදුරඹ ගල්පොත විහාරය යන පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංරක්ෂණය කරන ලද ස්මාරකයන් වන බැවින් ඒවා නිසි පරිදි නඩත්තු කිරීම.
2. ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකම පිළිබඳව දැනුවත් භාවයක් ඇති කිරීම සහ ස්මාරක ජාල ගත කිරීම (Connectivity) මගින් දේශීය හා විදේශීය සංචාරක වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය කර දේශීය ආර්ථිකයට දායකත්වයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.
 - මේ යටතේ බද්දේගම නගර පිවිසුම අසල ප්‍රදේශයේ සංචාරක කටයුතු සඳහා යොදාගතහැකි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන සියල්ලම ඒවා පවතින ප්‍රදේශය සටහන් කල සිතියමක් සමඟ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
 - නගරයේ සිට මෙම ස්ථාන දක්වා ගමන් කිරීමට පහසු ක්‍රම ඇතිකිරීම. (බයිසිකල් සැපයීම වැනි.)
3. යටිතල පහසුකම් සහ විධිමත් වෙළඳ කටයුතු (replica අනුරූපල්) වැඩි දියුණු කිරීම. ඒ මගින් දේශීය ආර්ථිකයට වටිනාකමක් ලබා ගැනීම.
4. සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි ස්මාරකයන් වන දුටුගැමුණු විහාරය, ශ්‍රී ශෛලකුටාරාම පුරාණ ගල්ලෙන් විහාරය, විල්ගමු විහාරය ,ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය ,වදුරඹ ගල්පොත විහාරය සංචාරක මණ්ඩලයේ සංචාරක මාර්ගෝපදේශ සැලැස්මට (Tourism Guide Plan) ඇතුළත් කිරීම මගින් සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි කිරීම.
5. අධ්‍යාපන හා සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය සඳහා පුරා විද්‍යා ස්ථාන, ස්මාරක හා වංචල පුරාවස්තු ප්‍රදර්ශනය කිරීම, ප්‍රකාශන, සමුළු දේශන හා සම්මන්ත්‍රණ මගින් පුරාවිද්‍යා ස්ථාන පිළිබඳව ජනතාව සහ සිසුන් දැනුවත් කිරීම. (අන්තර් ජාලය ඇතුළු නූතන සන්නිවේදන ක්‍රම ඔස්සේද මෙය කළ හැකිය)
6. ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත්කමක් ඇති සන්දරවල ප්‍රදේශය භූමි අලංකරණය කර සංචාරකයන්ට විවෘත කිරීම හා ඒ මගින් පරිසරයට අලංකාරත්වයක් ලබා දීම.
7. පුරාවිද්‍යා ස්ථාන හා ඓතිහාසික ස්ථානවල ඡායාරූප සමඟ නාමපුවරු සවිකර එම ස්ථාන පිළිබඳව දැනුවත් භාවයක් ජනතාවට ලබා දීම.
8. ගල් කැටයම් කලාවට ප්‍රසිද්ධ මීමඳුම ගම්මානය දෙස විදෙස් සංචාරකයින් සඳහා විවෘත කර එමගින් ජනතාවගේ ආර්ථිකය වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම .

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ
උපායමාර්ග සැලැස්ම

1. කෘෂි පාදක කර්මාන්ත කලාප හඳුන්වා දීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කෘෂි පාදක කර්මාන්ත කලාප හඳුන්වා දීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	දකුණු අධිවේගී මාර්ගයේ 6 වන අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය වන නයාපාමුල අන්තර් හුවමාරු මධ්‍යස්ථානය බද්දේගම බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටීම, පැවතීමත් යෝජිත නෙළුව ආර්ථික කොරිඩෝවට ආසන්නව පැවතීමත් වැනි සාධක පදනම් කර ගනිමින් ප්‍රදේශය පුරා සහ අවට ප්‍රදේශවල මෙන්ම දකුණු පළාත තුළ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන කෘෂි කාර්මික අපනයන බෝග සඳහා අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන ලෙස දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වෙළඳ පොළට නිකුත් කිරීම සඳහා අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත කලාපයක් ඇති කිරීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගය				
පිහිටීම දැක්වෙන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓			

	වෙනත්			භෞතික		
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	අපනයන කෘෂි හෝග සඳහා අගය එකතු කිරීම මගින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි දියුණු කර ගැනීම					
ව්‍යාපෘතියේ පදනම	<ul style="list-style-type: none"> - ප්‍රදේශය සහ අවට අපනයන කෘෂි හෝග සුලභව පැවතීම - අපනයන කෘෂි හෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා සුදුසු දේශගුණික වටපිටාවක් පැවතීම - සංවර්ධනය සඳහා සුදුසු ඉඩම් පැවතීම - මනා සම්පත්ධනාවක් සහිත මාර්ග පද්ධතියක් පැවතීම 					
ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය						
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	අක්කර 200 පමණ	මිනිස් දේපල සැලැස්ම	අංකය
	රජයේ	✓				දිනය
	වෙනත්					ඉඩමේ ප්‍රමාණය
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	අපනයන කෘෂි සංවර්ධන මණ්ඩලය කර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය				
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන	<ol style="list-style-type: none"> 1. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය 2. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 3. අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය 4. ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව 		

2. කෘෂි කාර්මික නවෝත්පාදන, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම හා තත්ත්ව පරීක්ෂණාගාර හඳුන්වා දීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කෘෂි කාර්මික නවෝත්පාදන, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීම හා තත්ත්ව පරීක්ෂණාගාර ඇති කිරීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	<p>කලාපයේ දේශගුණයට පාංශු තත්වයට ගැළපෙන අපනයනය කළ හැකි වන බෝග වර්ග හඳුන්වා දීම ප්‍රමුඛ අරමුණ වේ. එමෙන්ම දැනට පවතින අපනයන කෘෂි බෝගවල අස්වැන්න ඉහළ නැංවීම අපේක්ෂා කෙරේ. නවද ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය නව සොයා ගැනීම් සිදුකිරීම සඳහා කෘෂි කාර්මික නවෝත්පාදන, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කිරීමටද අපේක්ෂා කෙරේ.</p> <p>ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සතිපාරක්ෂාව සහ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සඳහා ජාත්‍යන්තර රෙගුලාසි සහ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සහතික කිරීමට තත්ත්ව සහතික කිරීමේ ප්‍රමිතීන් සහ සහතික කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තත්ත්ව පරීක්ෂණාගාර හඳුන්වා දීම අපේක්ෂා කෙරේ.</p>				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	වඳුරඹ, සන්දරවල මාර්ගය				
<p>පිහිටීම දක්වන සිතියම</p> <p>යෝජිත කර්මාන්ත කලාපය තුල</p> 					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීරණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	

	වාණිජ	✓				
	වෙනත්				භෞතික	
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	කලාපයේ දේශගුණයට පාංශු තත්වයට ගැලපෙන අපනයන කළ හැකි වන බෝග වර්ග හඳුන්වා දීම දැනට පවතින අපනයන කෘෂි බෝගවල අස්වැන්න ඉහළ නැංවීම සහ ගුණාත්මක බව වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය නව සොයා ගැනීම් සිදුකිරීම නව බීජ වර්ග සහ නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම හඳුන්වා දීම ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සනීපාරක්ෂාව සහ නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය සඳහා ජාත්‍යන්තර රෙගුලාසි සහ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සහතික කිරීම					
ව්‍යාපෘතියේ පදනම	- හඳුන්වා දෙනු ලබන නව අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත කලාපයේ සුමට හා කාර්යක්ෂම ගලා යාම සහතික කිරීම					
ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය						
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	අක්කර 01 පමණ	මිනිත්තේරු සැලැස්ම	අංකය
	රජයේ	✓				දිනය
	වෙනත්					ඉඩමේ ප්‍රමාණය
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	අපනයන කෘෂි සංවර්ධන මණ්ඩලය කර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය				
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය නාක්ෂණික		

3. තාක්ෂණික පුහුණු මධ්‍යස්ථාන හඳුන්වා දීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	තාක්ෂණික පුහුණු මධ්‍යස්ථාන හඳුන්වා දීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන ආර්ථික බෝග වගාව වන අපනයන කෘෂි බෝග වගාව සහ සුළු අපනයන බෝග මෙන්ම ආහාර බෝග වගාව පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වේ. ඒ සඳහා විධිමත් වගා ක්‍රම, අස්වනු හෙළීම හා පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම තුළින් අස්වැන්නේ ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක බව ඉහළ නැංවීමට හැකියාව ඇති බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම් ගොවීන් වෙත ලබා දීමට අවශ්‍ය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම මෙහිින් සිදු කෙරේ.				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	වඳුරඹ, සන්දරවල මාර්ගය				
<p>පිහිටීම දක්වන සිතියම</p> <p>යෝජිත කර්මාන්ත කලාපය තුල</p> 					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීරණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				

<p>ව්‍යාපෘති ඉලක්ක</p>	<p>අපනයන කෘෂි බෝග වගාව සහ සුළු අපනයන බෝග මෙන්ම ආහාර බෝග වගාව පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම විධිමත් වගා ක්‍රම, අස්වනු නෙළීම හා පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම පිළිබඳව ගොවීන් දැනුවත් කිරීම තුළින් අස්වැන්නේ ගුණාත්මක සහ ප්‍රමාණාත්මක බව ඉහළ නැංවීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>- හඳුන්වා දෙනු ලබන නව අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත කලාපයේ සුමට හා කාර්යක්ෂම ගලා යාම සහතික කිරීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය</p>							
<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	<p>නා.සං.අධි.</p>		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>පර්චස් 80</p>	<p>මිනි න්දෝරු සැලැස්ම</p>	<p>අංකය</p>	
	<p>රජයේ</p>	<p>✓</p>				<p>දිනය</p>	
	<p>වෙනත්</p>					<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>							
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරිය</p>					
	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>				

4. වගාව අත්හැර ඇති ඉඩම් නැවත වගාව සඳහා යොමු කරවීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	වගාව අත්හැර ඇති ඉඩම් නැවත වගාව සඳහා යොමු කරවීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	ප්‍රදේශයේ ආන්තිකව පවත්නා අපනයන කෘෂි බෝග වගා බිම් වගාව සඳහා යොදා ගැනීමට උනන්දු කරවීම හෝ වගා කළ හැකි එහෙත් වගාව අත්හැර ඇති ඉඩම් නැවත වගාව සඳහා යොමු කරවීමට උනන්දු කරවීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					

පිහිටීම දැක්වෙන සිතියම

1. නරාවල පොද්දල මාර්ගය

2.

3.

ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම

ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	
	භූ දර්ශන			විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	<ul style="list-style-type: none"> කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ අගය එකතු කළ කර්මාන්තයන්හි ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය නිෂ්පාදන ඉහළ නැංවීම ඌන උපයෝජනය සහිත ඉඩම් වගාව සඳහා යොදා ගෙන ප්‍රශස්ත භාවිතයට ගැනීම කෘෂි ආර්ථිකය ඉහළ නැංවීම අපනයන ආදායම වැඩි කර ගැනීම තුළින් දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම 				
ව්‍යාපෘතියේ පදනම	<ul style="list-style-type: none"> හඳුන්වා දෙනු ලබන නව අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත කලාපයේ සුමට හා කාර්යක්ෂම ගලා යාම සහතික කිරීම 				

1. ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	අක්කර 60 පමණ	මිනි න්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ					දිනය	
	වෙනත්	✓				ඉඩමේ ප්‍රමාණය	

2. ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	අක්කර 60 පමණ		අංකය	
--	------------	--	----------------------	--------------	--	------	--

ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	රජයේ				මිහි හිඳෝරු සැලැස්ම	දිනය	
	වෙනත්					ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
3. ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය							
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	අක්කර 60 පමණ	මිහි හිඳෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ					දිනය	
	වෙනත්					ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම							
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	කුඩා හෝ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය හෝ සංවර්ධන මණ්ඩලය අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව					
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන				

5. කෘෂි කාර්මික වාරිකා සහ මං පෙත් හඳුන්වා දීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	තේ මංපෙත් - Proposed Tea Trails				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	ප්‍රදේශයේ වැඩි භූමි ප්‍රමාණයක් ආශ්‍රිතව විසිරී පවතින තේ වතු වල විභවතාවය සලකා බලමින් තේ මත් පෙත් හඳුන්වා දීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ	✓		භෞතික	
වෙනත්					
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	<ul style="list-style-type: none"> කෘෂි අපනයන හෝග වගා ආශ්‍රයෙන් ප්‍රදේශය සඳහා පවතින සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම වෙරළ ආශ්‍රිත සංචාරක කර්මාන්තය රට අභ්‍යන්තරයට ආකර්ෂණය කර ගැනීමෙන් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම නව රැකියා අවස්ථා ඇති කිරීම 				

ව්‍යාපෘතියේ පදනම	- මුළු ප්‍රදේශයෙන් 21% (ව.කි. 23.42) ප්‍රමාණයක හේ වගා බිම් පිහිටා තිබීම
-------------------------	---

ව්‍යාපෘති අංග	<ol style="list-style-type: none"> 1. හේ වතු මැදින් පාර දිගේ ඇවිදීම හෝ ගොල්ලු කරන්නන්, පැරණි ලෑන්ඩ් රොවර් භාවිතා කිරීම 2. නැරඹුම් නටඹුව - Observation Deck 3. අවනහල - Restaurant 4. ඡායාරූප ස්ථාන- Photo spots 5. Cottage or bungalow
----------------------	--

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මිනි න්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ	✓			දිනය	
	වෙනත්	✓			ඉඩමේ ප්‍රමාණය	

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	පෞද්ගලික හේ සමාගම් සංචාරක සංවර්ධන මණ්ඩලය			
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	

6. කෘෂි කාර්මික වාරිකා සහ මං පෙත් හඳුන්වා දීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කෙත් මංපෙත් - Paddy Trail				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	ප්‍රදේශයේ වැඩි භූමි ප්‍රමාණයක් ආශ්‍රිතව විසිරී පවතින කුඹුරු වල විභවතාවය සලකා බලමින් කෙත් මංපෙත් හඳුන්වා දීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	කිඹිය මාර්ගය හා එගොඩන පාර				
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ	✓		භෞතික	
වෙනත්					
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	කෘෂි භෝග වගා ආශ්‍රයෙන් ප්‍රදේශය සඳහා පවතින සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම රැකියා අවස්ථා වැඩි කිරීම				

<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>- මුළු ප්‍රදේශයෙන් 20% (ව.කි. 22.3) ප්‍රමාණයක කුඹුරු වගා බිම් පිහිටා තිබීම</p>					
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ඇවිදින නට්ටුව 2. විවේක ස්ථාන/ස්වභාවික සිතුවම් කුටි 3. ස්වභාව ගවේෂණ මංපෙත කෘමීන් මාළු / ගෙම්බන් කුරුල්ලන්/සමහලයන්/ 4. ඡායාරූප ස්ථාන 5. මාළු විකිත්සක ස්ථාන <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div>					
<p>ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය</p>						
<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	නා.සං.අධි.		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>මිනින්දෝරු සැලැස්ම</p>	අංකය	
	රජයේ	✓			දිනය	
	වෙනත්	✓			ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>පෞද්ගලික, ගොවි සංවිධාන සංචාරක සංවර්ධන මණ්ඩලය</p>					
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>	<p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව</p>		

7. ගොවිපල නවාතැන්

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	ප්‍රදේශය පුරා පහත් බිම් හා ගඟා මිටියාවන් ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්තව ඇති වී වගා කළ හැකි සහ දැනට අත්හරින ලද කුඹුරු ඉඩම් (වී වගා කළ නොහැකි) වල වී වගාව හා ප්‍රදේශයට ආවේණික බෝග වගාවන් ගෙන් යුක්ත කෘෂි කාර්මික බෝග වගාව ආශ්‍රිත කටයුතු වල "ගොවිපොළ" ඇතිකිරීමයි. එමගින් සංචාරකයින් වෙත ප්‍රායෝගික අත් දැකීම් ලබා දිය හැකි වන ලෙස වගා කටයුතු සිදු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. එමෙන්ම "ගොවිපල" අත්දැකීම ලබා ගැනීම සඳහා පැමිණෙන සංචාරකයින්ට ගැමි නිවසක නවාතැන් ඇතුළු පහසුකම් සැපයෙන ගොවිපල නවාතැන් හඳුන්වා දීම අපේක්ෂා කෙරේ.				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				

ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	කෘෂි භෝග වගා ආශ්‍රයෙන් ප්‍රදේශය සඳහා පවතින සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම
------------------------	--

ව්‍යාපෘතියේ පදනම	- මුළු ප්‍රදේශයෙන් 20% (ව.කි. 22.3) ප්‍රමාණයක කුඹුරු වගා බිම් පිහිටා තිබීම
-------------------------	--

ව්‍යාපෘති අංග	<ol style="list-style-type: none"> 1. සාම්ප්‍රදායික ඉවුම් පිහුම් ක්‍රම පිළිබඳව ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සහිත පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම 2. සාම්ප්‍රදායික ආහාර වලින් යුක්ත අවන්හල් ග්‍රාමීය ලක්ෂණ සහිතව සකස් කර එහි අත්දැකීම් සංචාරකයින් වෙත ලබා දීම 3. මසුන් ඇල්ලීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම (ගඟ හා ඇළවල් ආශ්‍රිතව) 4. සාම්ප්‍රදායික ජන ක්‍රීඩාවල නිරතවීමට අවස්ථාව සලසා දීම 5. මැටි භාණ්ඩ හා මැටි වැඩ, සිතුවම්, සාම්ප්‍රදායික කලා ශිල්ප හා මුර්ති කැටයම් පිළිබඳව අවබෝධය සහ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සංචාරකයින් වෙත ලබා දීම 6. සාම්ප්‍රදායික නර්තන හා සංගීත ප්‍රසංග ඇතුළු සංස්කෘතික සංදර්ශන (නාට්‍ය හා ශාන්ති කර්ම, නාඩගම්) හා පුහුණු වැඩ සටහන් සහ ප්‍රායෝගිකව සම්ප්‍රදායට සම්බන්ධ වීමට අවස්ථාව සලසා දීම ආදී තව තවත් අංශ කෙරෙහි සංචාරකයින් යොමු කිරීම.
----------------------	---

ව්‍යාපෘති අංග

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

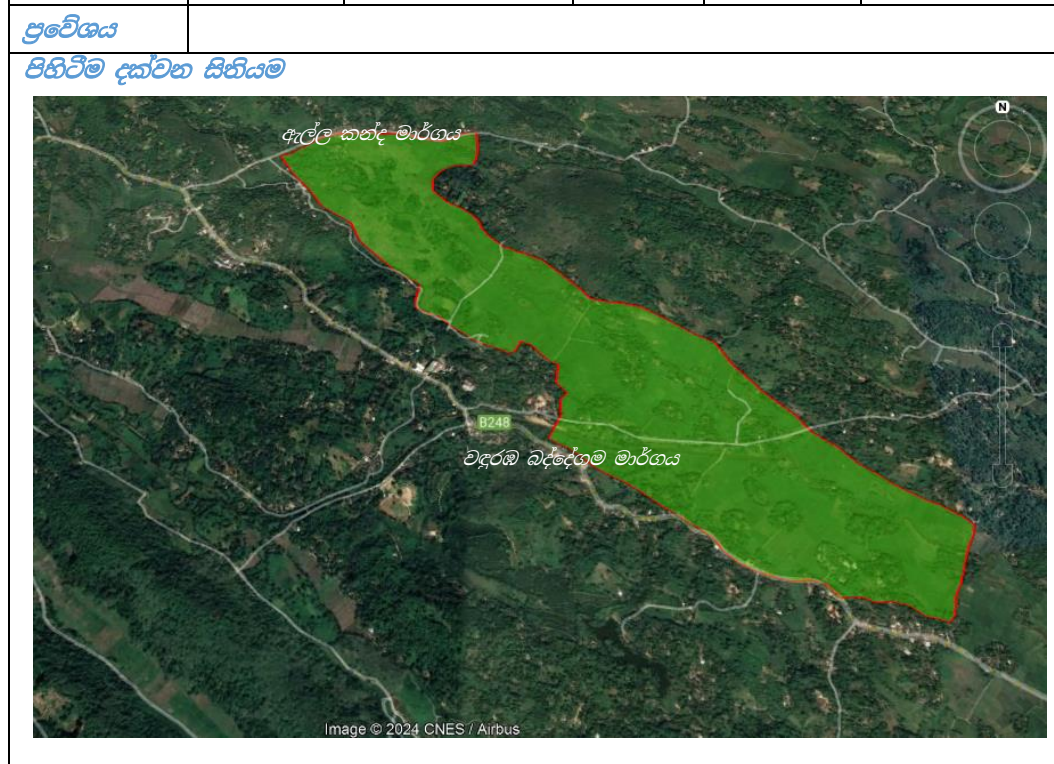
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මිනින්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ	✓			දිනය	
	වෙනත්	✓			ඉඩමේ ප්‍රමාණය	

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

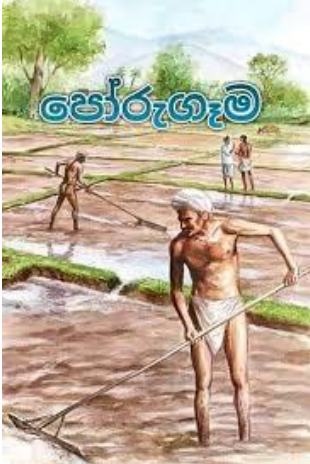
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	පෞද්ගලික, ගොවි සංවිධාන			
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	

8. ගොවිපල නවාතැන්

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	හෝමි ස්ටේ ගොවි පාසල				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	ප්‍රදේශය පුරා පහත් බිම් හා ගඟා මිටියාවන් ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්තව ඇති වී වගා කළ හැකි සහ දැනට අත්හැරින ලද කුඹුරු ඉඩම් (වී වගා කළ නොහැකි) වල වී වගාව ආශ්‍රිත සාම්ප්‍රදායික කෘෂි කාර්මික කටයුතු වල ප්‍රායෝගික අත්දැකීම සංචාරකයින් වෙත ලබා දිය හැකි වන ලෙස වගා කටයුතු සිදු කිරීම කල හැකි හෝමි ස්ටේ ගොවි පාසලක් හඳුන්වා දීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					

ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				

<p>ව්‍යාපෘති ඉලක්ක</p>	<p>කෘෂි භෝග වගා ආශ්‍රයෙන් ප්‍රදේශය සඳහා පවතින සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම</p>
<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>- මුළු ප්‍රදේශයෙන් 20% (ව.කි. 22.3) ප්‍රමාණයක කුඹුරු වගා බිම් පිහිටා තිබීම</p>
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. කුඹුරු කෙටීම, පෝරු ගෑම, පැළ සිටුවීම හෝ වී ඉසීම, වගාව නඩත්තු කරන ආකාරය, ගොයම් කැපීම, ගොයම් පැහීම, වී හුළං කිරීම ආදී අංග 2. වී වගාව සඳහා යොදා ගනු ලබන සාම්ප්‍රදායික උපකරණ පිළිබඳව සංචාරකයින්ට දැනුමක් ලබා දීම හා ඒවා නැරඹීමට සහ භාවිතා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දීම 3. දේශීය "පඹයා" සංකල්ප 4. "පැළ" පැල් රැකීමට ගිනිමැළයේ අත්දැකීම් ආදී ගොවි ක්‍රම <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	<p>නා.සං.අධි.</p>		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>මිනිස්දෝරු සැලැස්ම</p>	<p>අංකය</p>	
	<p>රජයේ</p>				<p>දිනය</p>	
	<p>වෙනත්</p>	<p>✓</p>			<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>පෞද්ගලික, ගොවි සංවිධාන</p>			
	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>	<p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව</p>	

9. ගොවිපල නවාතැන්

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	වනගත නිවාඩු නිකේතන				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	<p>අගය එකතු කරනු ලබන කර්මාන්ත වල නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම ප්‍රධාන අරමුණ වේ. එමෙන්ම රබර් වගාව සඳහා දිරි ගැන්වීම් ලබා දෙන අතරම සංචාරකයින් සඳහා රබර් වගාව ආශ්‍රිත ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට හැකි වන ලෙස වගා කටයුතු සිදු කිරීමද අපේක්ෂා කෙරේ.</p> <p>රබර් වගාවේ කොටසක් තෝරා ගෙන රබර් ගසේ කිරි අස්වැන්න ලබා ගනු ලබන ප්‍රදේශයට ඉහළින් ලී/ දැවයෙන් සකස් කරන ලද කුඩා ප්‍රමාණයේ කුටි නැරඹුම් ස්ථාන, එම කුඩා කුඩා කුටි යා කරමින් ඇවිදීමට හැකි වන ලෙස මංපෙත් ඉදිකිරීම ඇතුළු සංචාරක ආකර්ෂණය දිනා ගත හැකි ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා වන ලෙස භූමිය හා රබර් වගාව ඒකරාශි කර සකස් කර සංචාරක පහසුකම් ලබා දීම</p>				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					
පිහිටීම දැක්වෙන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				

<p>ව්‍යාපෘති ඉලක්ක</p>	<ul style="list-style-type: none"> - කෘෂි භෝග වගා ආශ්‍රයෙන් ප්‍රදේශය සඳහා පවතින සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම - උෞන උපයෝජන වගා ඉඩම් ප්‍රශස්ත භාවිතයට යෙදවීම
<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<ul style="list-style-type: none"> - අගය එකතු කරනු ලබන කර්මාන්ත වල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීමට රබර් වගාව සඳහා දිරි ගැන්වීම් හේතුවෙන් ආකර්ශනීය ස්ථාන වල රබර් වගා ඉඩම් පැවතීම
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ලී/ දැවයෙන් සකස් කරන ලද කුඩා ප්‍රමාණයේ කුටි නැරඹුම් ස්ථාන 2. එම කුඩා කුඩා කුටි යා කරමින් ඇවිදීමට හැකි වන ලෙස මංපෙත් ඉදිකිරීම

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	<p>නා.සං.අධි.</p>		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>මිනිත්දේරු සැලැස්ම</p>	<p>අංකය</p>	
	<p>රජයේ</p>				<p>දිනය</p>	
	<p>වෙනත්</p>	<p>✓</p>			<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>පෞද්ගලික</p>			
	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>	<p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය</p>	

10. ග්‍රාමීය අත්කම් හා අපනයන කෘෂි වෙළඳ සැල

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	ග්‍රාමීය අත්කම් හා අපනයන කෘෂි වෙළඳ සැල				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	අගය එකතු කරන ලද ප්‍රධාන අපනයන කෘෂි හෝ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන මෙන්ම බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ග්‍රාමීය අත්කම් නිෂ්පාදන ලෙස ඉඳි කොළ හා බට පතුරු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පත් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ආදී පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන, ගල්කැටයම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සහ ප්‍රදේශයට ආවේනික අනෙකුත් අහාර නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳ පොළක් සකස් කර දීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	බද්දේගම නයාපාමුල අධිවේගී පිවිසුම් මාර්ගය				

පිහිටීම දක්වන සිතියම

ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම

ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීරණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				

<p>ව්‍යාපෘති ඉලක්ක</p>	<ul style="list-style-type: none"> - අපනයන කෘෂි නිෂ්පාදන, ග්‍රාමීය අත්කම් නිෂ්පාදන, ගල්කැටයම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සහ ප්‍රදේශයට ආවේණික අනෙකුත් අහාර නිෂ්පාදන සඳහා වෙළඳපලක් ඇති කිරීම - කෘෂි හෝග සඳහා මිලක් ලබා දීම - අපතේ යන කෘෂි ආහාර වර්ග භාවිතයට ගැනීමෙන් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම - නව ව්‍යවසායකයන් දිරිමත් කිරීම
<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>ප්‍රදේශය තුළ අගය එකතු කල අපනයන කෘෂි නිෂ්පාදන දිරිමත් කිරීම</p>
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. කෘෂි වෙළඳ අලෙවිසැල 2. තොරතුරු පුවරු/ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	නා.සං.අධි.		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>මිනිත්දෝරු සැලැස්ම</p>	අංකය
	රජයේ	✓			දිනය
	වෙනත්				ඉඩමේ ප්‍රමාණය

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p> <p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය</p>				
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="517 1458 687 1579"> <p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p> </td> <td data-bbox="687 1458 932 1579"> <p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p> </td> <td data-bbox="932 1458 1171 1579"> <p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p> </td> <td data-bbox="1171 1458 1393 1579"></td> </tr> </table>	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>	
<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>			

11. මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය- බද්දේගම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය- බද්දේගම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය- බද්දේගම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	බද්දේගම නයාපාමුල අධිවේගී පිවිසුම් මාර්ගය				
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීරණය කළ යුතු භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	උරුමයන්				
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓		භෞතික	
වෙනත්					
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	නාගරික ප්‍රදේශය පුළුල් කිරීම තුලින් වාණිජ සහ ආයතනික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ඉඩකඩ සැපයීම				

ව්‍යාපෘතියේ පදනම
 ප්‍රදේශයේ වාණිජ, බැංකු හා ආයතනික කටයුතු සඳහා වන ඉල්ලුමට සරිලන ඉඩපහසුකම් ලබා දීම.

ව්‍යාපෘති අංග

1. බැංකු චතුරාය
2. මිශ්‍ර සංවර්ධන කටයුතු
- 3.

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය		මිනිත්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ	✓				දිනය	
	වෙනත්					ඉඩමේ ප්‍රමාණය	

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය		
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන	

12. රෝහල ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	බද්දේගම රෝහල ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	බද්දේගම රෝහල ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	✓
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓		භෞතික	
වෙනත්					
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	භාහිර ප්‍රතිකාර ඒකකයෙන් සේවා ලබා ගැනීමට සහ නේවාසික රෝගීන් බැලීමට එන මහජනතාව වෙනුවෙන් අවශ්‍ය කරන පොදු පහසුකම් සැපයීම				
ව්‍යාපෘතියේ පදනම	දශක 9 කට වඩා පැරණි බද්දේගම මූලික රෝහල ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගයේ බද්දේගම නගරයේ සිට කි. මී. 0. 8 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත. ප්‍රදේශයේ මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් වැඩි පිරිසක් සිය සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට පැමිණෙන මෙම රෝහල් භූමිය තුළ				

	රෝගීන් සඳහා හෝ රෝගීන් බැලීමට පැමිණෙන අය වෙනුවෙන් කිසිදු පහසුකමක් සංවර්ධනය කර නොමැති බැවින් හාහිර ප්‍රතිකාර ඒකකයෙන් සේවා ලබා ගැනීමට සහ නේවාසික රෝගීන් බැලීමට එන මහජනතාව වෙනුවෙන් අවශ්‍ය කරන පොදු පහසුකම් සැපයීම					
ව්‍යාපෘති අංග	<ol style="list-style-type: none"> 1. රථ ගාල් පහසුකම් සැපයීම 2. අසුන් ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ආසන 3. රෝගීන් සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට කුඩා ප්‍රමාණයේ කඩ කාමර 4. කොඟි ෂොප් 					
ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය						
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මිනිත්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ				දිනය	
	වෙනත්	✓			ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව/ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය				
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන			

13. අධිකරණය ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය

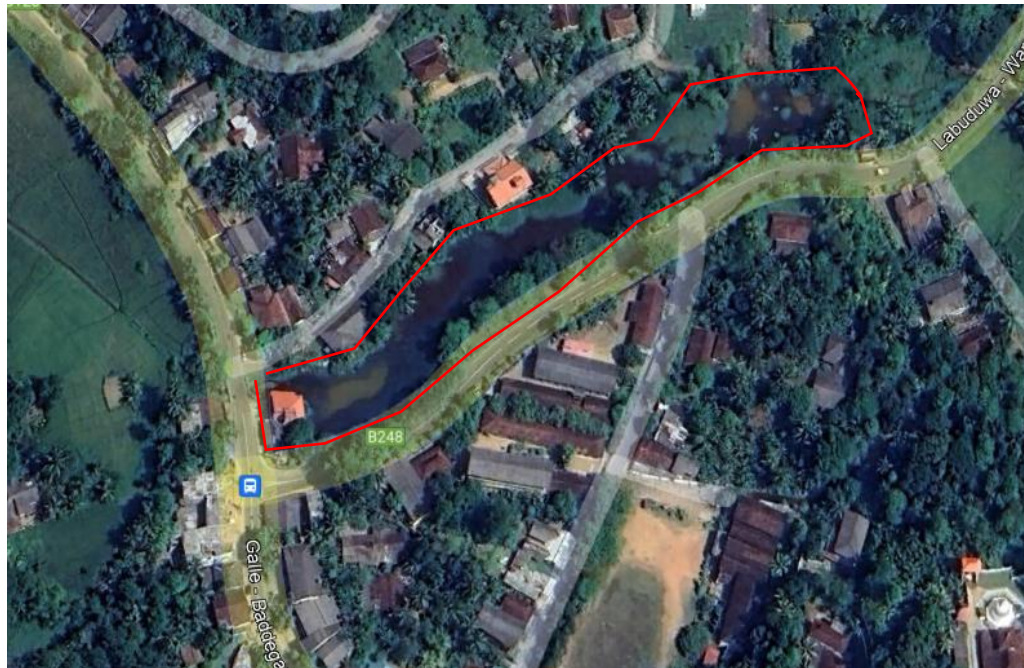
ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	අධිකරණය ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	බද්දේගම අධිකරණය ආශ්‍රිත පහසුකම් සංවර්ධනය				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	✓
	නිවාස			සාමාජීය	✓
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	
	වාණිජ	✓		භෞතික	
	වෙනත්				

<p>ව්‍යාපෘති ඉලක්ක</p>						
<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>බද්දේගම අධිකරණය ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති සංවර්ධනයන් බොහොමයක් ප්‍රධාන මාර්ගයට අයත් ගොඩනැගිලි සීමාව තුළ පවතින බවට නිරීක්ෂණය කල හැකි අතර වාහන නැවැත්වීමේ පහසුකම් හා විවේක ගැනීමේ පහසුකම් නොමැත.</p>					
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. භීතිඥයින් සහ සේවාලාභීන් සඳහා අවශ්‍ය වාහන නතර කිරීමේ පහසුකම් සැපයීම 2. ඔවුන්ගේ කාර්යාල පවත්වා ගෙන යෑම සඳහා ප්‍රමාණවත් කුටි සකස් කර ලබා දීම 3. විවේක ගැනීමට සහ ආහාර ගැනීමට අවශ්‍ය ඉඩ පහසුකම් සහිත වෙළඳ කුටි වලින් යුක්ත පොදු පහසුකම් සහිත ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීම 					
<p>ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය</p>						
<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	<p>නා.සං.අධි.</p>		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>මිනිත්දෝරු සැලැස්ම</p>	<p>අංකය</p>	
	<p>රජයේ</p>				<p>දිනය</p>	
	<p>වෙනත්</p>	<p>✓</p>			<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව/ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය</p>				
	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>			

14. සන්දර්චල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය භූමි දර්ශනය සහිතව සකස් කිරීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	සන්දර්චල ආශ්‍රිත ප්‍රදේශය භූමි දර්ශනය සහිතව සකස් කිරීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව					
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					

පිහිටීම දැක්වෙන සිතියම

ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම

ව්‍යාපෘති ප්‍රසේද	සංරක්ෂණය	✓	ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	
	නිවාස			සාමාජීය	✓
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ			භෞතික	
	වෙනත්				

15. මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මීටර් 15 දක්වා මාර්ග පුළුල් කිරීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	1. ලඹුදුව- වදුරඹ සන්දරවල මාර්ගය සන්දරවල හන්දියේ සිට අධිවේගී මාර්ගය අසල යෝජිත මාර්ගය දක්වා 2. වදුරඹ බද්දේගම මාර්ගය වදුරඹ හන්දියේ සිට අධිවේගී මාර්ගය අසල යෝජිත මාර්ගය දක්වා				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					

පිහිටීම දක්වන සිතියම

ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම

ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන	✓		පාරිසරික	
	වාණිජ			භෞතික	✓
	වෙනත්				

ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	යෝජිත කර්මාන්ත කලාපය භූල සිදුකරනු ලබන නිෂ්පාදන පහසුවෙන් වෙළඳපොල කරා යොමු කිරීම
------------------------	--

ව්‍යාපෘතියේ පදනම	යෝජිත කර්මාන්ත කලාපය සඳහා වන පහසුකම් සැපයීම
-------------------------	---

ව්‍යාපෘති අංග

The diagrams illustrate road cross-sections. The top diagram shows a road with two pedestrian paths (900m each), four 3500m carriage ways, and a 1200m central area. The bottom diagram shows a road with two 2000m walk ways, four 3500m carriage ways, and a 100m central area. Both diagrams include trees and streetlights.

ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය

ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය		මිනිත්පේරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ					දිනය	
	වෙනත්	✓				ඉඩමේ ප්‍රමාණය	

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

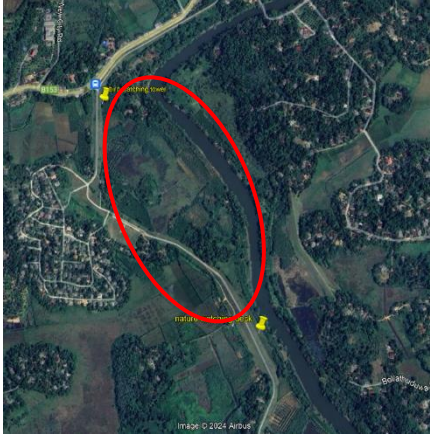

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව/ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය		
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන	

16. මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	මීටර් 7 දක්වා මාර්ග පුළුල් කිරීම				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	<ol style="list-style-type: none"> 1. ගිනිමල්ලගහ බටහිර බෝගහවත්ත පාර 2. දියගොඩ-කුලිගොඩවත්ත පාර 3. මහගොඩකන්ද පාර 4. පලාමුල්ල පාර 5. වරකපිටිකන්ද පාර 6. පුහුල්දුව දම්පාගොඩ පාර 7. රත්නගිරි මාවත 8. බියට්ටිස් කන්තන්ගර මාවත 9. පිටදෙනිය නාන්තෙවෙල මාවත 10. හිරිගල්කැටිය පහළ කිඹිය 8 කණුව මාර්ගය 11. පෝද්දල බටහත්ත හන්දිය මාර්ගය 12. තෙලිකඩ ශ්‍රී උපසේන මාවත 13. මහලපිටිය පොල්ගහවිල වදුරඹ මාර්ගය (නිල් ද අල්විස් මාවත) 14. නාන්තෙවෙල හරහා කොට්ටාව මාර්ගය 15. ඕවිලාන පිටදෙනිය මාර්ගය 				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය					
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					

ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓	
	භූ දර්ශන			විස්තීරණය කළ යුතු		
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්		
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික		
	නිවාස			සාමාජීය		
	මාර්ග සංවර්ධන	✓		පාරිසරික		
	වාණිජ			භෞතික	✓	
වෙනත්						
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	ප්‍රදේශයේ මනා සම්බන්ධතාවක් ඇතිකිරීම					
ව්‍යාපෘතියේ පදනම	ප්‍රදේශයේ පවතින වැඩි මාර්ග සංඛ්‍යාවක් මීටර් 6 කට වඩා අඩු පළලකින් යුක්ත මාර්ග වීම.					
ව්‍යාපෘති අංග	<p style="text-align: center;"> Hard Shoulder CARRIAGE WAY CARRIAGE WAY Hard Shoulder 900 3500 100 3500 900 7100 </p>					
ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය						
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය	මිනින්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ				දිනය	
	වෙනත්	✓			ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම						
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව/ පළාත්බද මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය				
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	රජයේ අරමුදල් රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන			

17. හල්පානොට තෙත්බිම සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	හල්පානොට තෙත්බිම සංවර්ධනය				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	හල්පානොට තෙත්බිම ස්වභාවික පරිසරය අත්විදිය හැකි ස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	බද්දේගම හික්කඩුව මාර්ගය සහ ගිංගඟ ආරක්ෂණ බැම්ම				
<p>පිහිටීම දක්වන සිතියම</p> 					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය		ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන			විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන	✓		පාරිසරික	
	වාණිජ			භෞතික	✓
වෙනත්					
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	ප්‍රදේශයේ ඇති ස්වභාවික වටිනාකම් සහිත ස්ථාන ඒවාට හානි නොවන ලෙස සහ නගරයේ ජීවත්වන ජනතාවගේ භෞතික සහ මානසික සෞඛ්‍ය වර්ධනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් කල හැකි සහ විනෝදාස්වාදය සපයාගත හැකි ස්ථාන ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම				

<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>ප්‍රදේශයේ පවතින ස්වාභාවික සෞන්දර්යයෙන් හෙබි ස්ථාන තිරසාර භාවිතය සඳහා යොදා ගැනීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>							
<p>-පක්ෂි නැරඹුම් කුළුණු</p> <p>-මිනිසුන්ට නිදහසේ රැඳී සිටිය හැකි, වාඩි වී සිටිය හැකි පරිසරය විදීමට ඉඩ සලසා දිය හැකි ලෙස ස්ථාන සංවර්ධනය</p> <p>-වින්ටර් ෆෝර් සිට පටන්ගන්නා යෝජිත කයාකින් බෝට්ටු නැවැත්විය හැකි කුඩා ප්‍රමාණයේ ස්ථානයක්</p>							
<p>ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය</p>							
<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	<p>නා.සං.අධි.</p>		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>අක්කර 0.5</p>	<p>මිනිත්දෝරු සැලැස්ම</p>	<p>අංකය</p>	
	<p>රජයේ</p>					<p>දිනය</p>	
	<p>වෙනත්</p>	<p>✓</p>				<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>							
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව</p>					
	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>රජයේ අරමුදල්</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>	<p>වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව</p>			

18. වත්වැල්ල තෙත්බිම සංවර්ධනය

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	වත්වැල්ල තෙත්බිම සංවර්ධනය				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	වත්වැල්ල තෙත්බිම පාරිසරික අධ්‍යයනයන් සඳහා සහ ග්‍රාමීය ජලාශ්‍රිත තෙත්බිම පාරිසරික අත්දැකීම ලබාගැනීමට විවෘත කිරීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	වත්වැල්ල මාර්ගය				
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය	✓	ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ			භෞතික	✓
	වෙනත්				

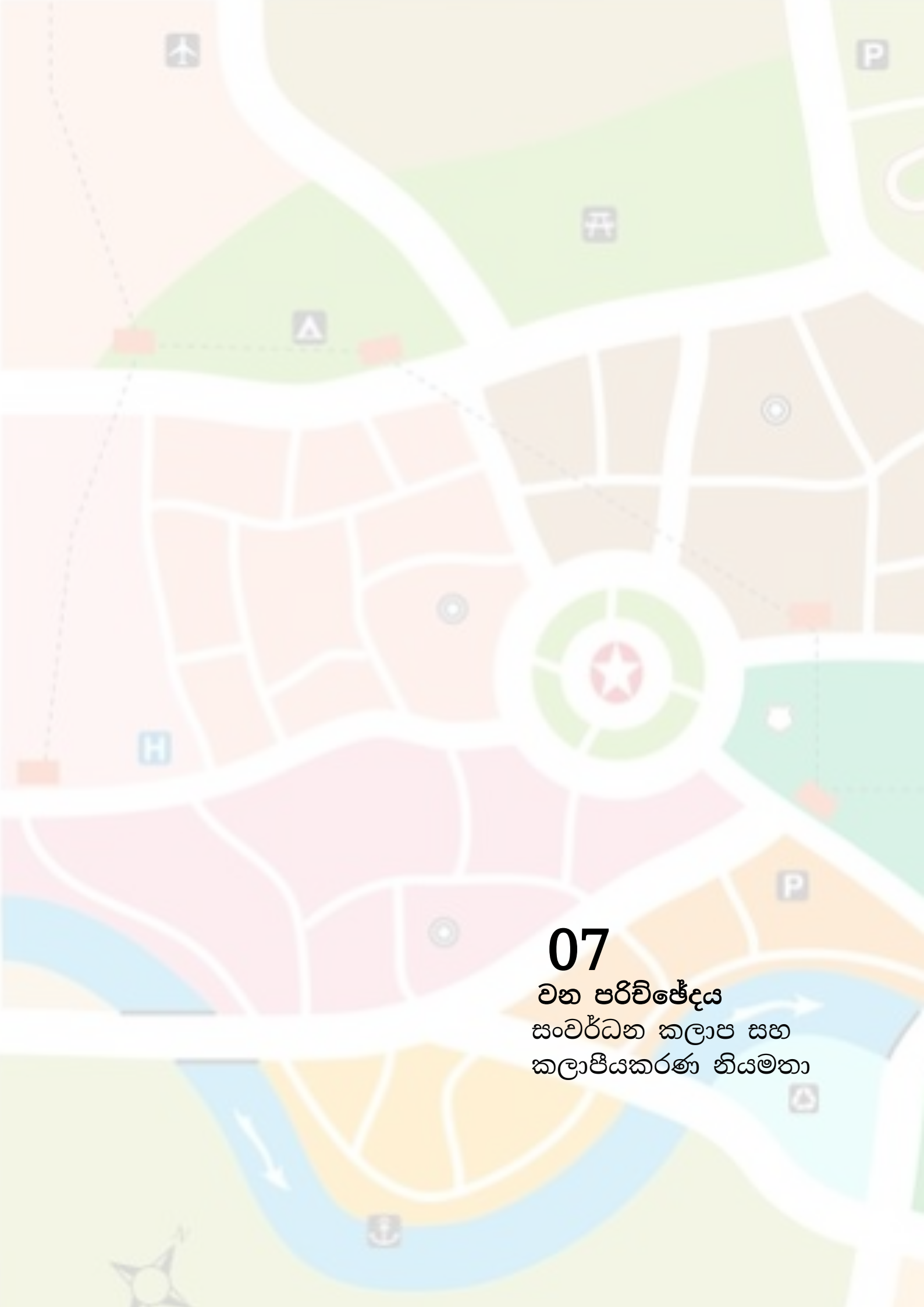
<p>ව්‍යාපෘති ඉලක්ක</p>	<p>- සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම - වෙරළ ආශ්‍රිත සංචාරක කර්මාන්තය රට අභ්‍යන්තරයට ආකර්ෂණය කර ගැනීමෙන් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘතියේ පදනම</p>	<p>ප්‍රදේශයේ පවතින ස්වාභාවික සෞන්දර්යයෙන් හෙබි ස්ථාන නිරසාර භාවිතය සඳහා යොදා ගැනීම</p>						
<p>ව්‍යාපෘති අංග</p>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div> <ol style="list-style-type: none"> 1. කුළුණු මත, පරිසර හිතකාමී ලෙස ඉදිකළ එළිමහන් සම්මන්ත්‍රණ ශාලා 2. පාරිසරික අධ්‍යාපනය ලබාදිය හැකි ස්ථාන 3. ජෛව විවිධත්ව අධ්‍යනය 4. ස්වභාව ජායාරූපකරණය 5. පක්ෂි හැරඹීම 						
<p>ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය</p>							
<p>ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය</p>	නා.සං.අ.ධි.		<p>ඉඩමේ ප්‍රමාණය</p>	<p>අක්කර 70 පමණ</p>	<p>මිනින්දෝරු සැලැස්ම</p>	අංකය	
	රජයේ					දිනය	
	වෙනත්	✓				ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>							
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය</p>	<p>නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය/ ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව</p>					
	<p>අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය</p>	<p>ආධාර (ලෝක බැංකුව) රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන</p>	<p>අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන</p>	<p>වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව</p>			

19. කිරින්දලාපේන ජලාශය සංචාරක කටයුතු සඳහා විවෘත කිරීම

ව්‍යාපෘතිය හඳුනා ගැනීම					
ව්‍යාපෘති මාතෘකාව	කිරින්දලාපේන ජලාශය සංවර්ධනය				
ව්‍යාපෘති යෝජනාව	කිරින්දලාපේන ජලාශය සංචාරක කටයුතු සඳහා විවෘත කිරීම				
පිහිටීම	පළාත	දකුණ	සීමාවන්	උතුර	
	දිස්ත්‍රික්කය	ගාල්ල		නැගෙනහිර	
	ප්‍රාදේශීය සීමාව	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව		දකුණ	
	පරිපාලන ඒකකය	ප්‍රාදේශීය සභාව		බටහිර	
ප්‍රවේශය	වත්මන් මාර්ගය				
පිහිටීම දක්වන සිතියම					
ව්‍යාපෘතිය සාධාරණීකරණය කිරීම					
ව්‍යාපෘති ප්‍රභේද	සංරක්ෂණය	✓	ව්‍යාපෘති ස්වභාවය	නව	✓
	භූ දර්ශන	✓		විස්තීර්ණය කළ යුතු	
	උරුමයන්			භූමිය සංවර්ධනය කිරීම පමණක්	
	ප්‍රතිස්ථාපන		ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක	ආර්ථික	
	නිවාස			සාමාජීය	
	මාර්ග සංවර්ධන			පාරිසරික	✓
	වාණිජ				

	වෙනත්			භෞතික		✓	
ව්‍යාපෘති ඉලක්ක	- සංචාරක ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම - වෙරළ ආශ්‍රිත සංචාරක කර්මාන්තය රට අභ්‍යන්තරයට ආකර්ෂණය කර ගැනීමෙන් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම						
ව්‍යාපෘතියේ පදනම	ප්‍රදේශයේ පවතින ස්වාභාවික සෞන්දර්යයෙන් හෙබි ස්ථාන නිරසාර භාවිතය සඳහා යොදා ගැනීම						
ව්‍යාපෘති අංග	1. ස්නානය කල හැකි ස්ථාන 2. විනෝදය සඳහා බෝට්ටු පැදීම 3. සාම්ප්‍රදායික පාරු පැදීම						
ව්‍යාපෘතියේ දේපල පිළිබඳ විස්තරය							
ඉඩමේ වර්තමාන අයිතිය	නා.සං.අධි.		ඉඩමේ ප්‍රමාණය		මිනිත්දෝරු සැලැස්ම	අංකය	
	රජයේ					දිනය	
	වෙනත්	✓				ඉඩමේ ප්‍රමාණය	
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම							
ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය	ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආයතනය	බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව / වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව					
	අරමුදල් සපයා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය	ආධාර (ලෝක බැංකුව) රාජ්‍ය පෞද්ගලික ආයෝජන	අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ආයතන		මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය		

II වන කොටස

07

වන පරිවිෂේදය
සංවර්ධන කලාප සහ
කලාපීයකරණ නියමනා

පරිච්ඡේදය 07

සංවර්ධන කලාප සහ කලාපීයකරණ නියමනා

7.1 හැඳින්වීම

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි කලාපීය සැලසුම සකස් කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලැබුවේ ඝනත්වය මත පදනම් වූ කලාපීයකරණ උපක්‍රමයයි. මෙහිදී ඝනත්වය වශයෙන් සලකනු ලබන්නේ භූමි පරිහරණයේ නිව්‍යාවයයි. මෙම ක්‍රමවේදය භාවිතා කිරීම තුළින් යම් භූමි ප්‍රමාණයක ව්‍යාප්ත කිරීමට සැලසුම් කරන භූමි පරිහරණ ඒකක ප්‍රමාණය සීමා කිරීම හෝ අවසර දීම සිදු කළ හැකිය. එනම් යම් භූමියක ඉඩ දෙනු ලබන භාවිත ඒකක ප්‍රමාණය වැඩිවෙත්ම එම භූමියේ ඝනත්වය එනම් භූමි පරිහරණ නිව්‍යාවයද වැඩි වෙතැයි සලකනු ලැබේ.

ඒ අනුව භූමියෙහි යෝග්‍යතා විශ්ලේෂණය, පාරිසරික සංවේදීතාවය විශ්ලේෂණය හා සංවර්ධන පීඩනය යන විශ්ලේෂණ මඟින් ලබා ගත් ප්‍රතිඵල අනුව බද්දේගම ප්‍රදේශය තුළ වැඩි භූමි පරිහරණ නිව්‍යාවයක් ඇති කිරීම මඟින් සංවර්ධනය කළ හැකි ප්‍රදේශ, සංවර්ධනය අවම කළ යුතු ප්‍රදේශ හා සංවර්ධනය පාලනය කළ යුතු ප්‍රදේශ කවරේදැයි හඳුනා ගන්නා ලදී.

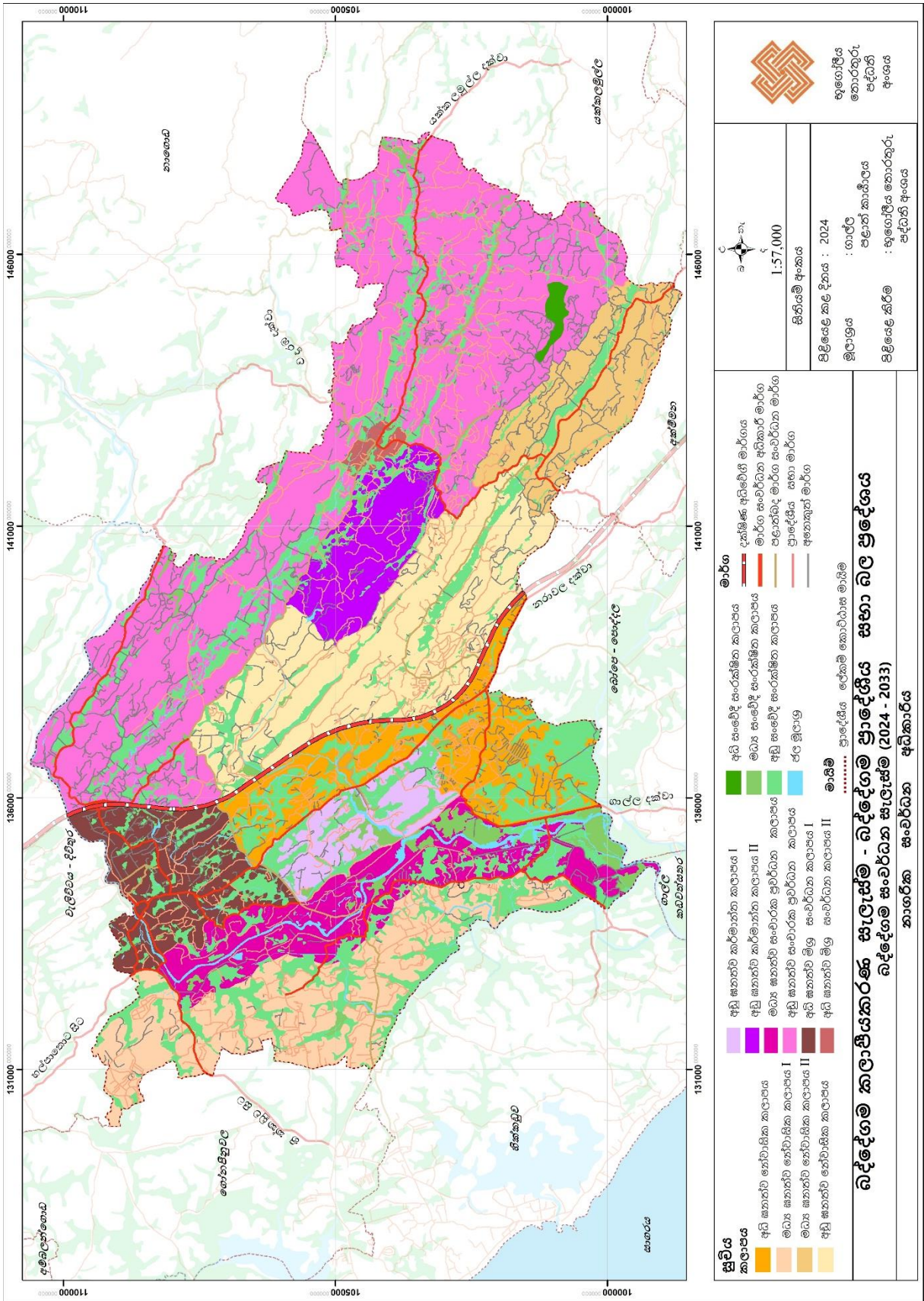
7.2 සංවර්ධන කලාප සහ කලාපීයකරණ නියමනා

7.2.1 සංවර්ධන කලාප

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සංවර්ධන කලාප සහ කලාපීයකරණ නියමනා රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය කලාප 9කට බෙදා ඇති අතර යෝජිත සංවර්ධන කලාපයන් පහත පරිදි වේ.

1. අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය
2. මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය I
3. මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය II
4. අධි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය
5. අධි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය I
6. අධි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය II
7. අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය I
8. අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය II
9. මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය
10. අඩු ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය
11. අධි සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය
12. මධ්‍ය සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය
13. අඩු සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය

සිතියම 7.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා යෝජිත කලපියකරණ සැලැස්ම

සැකසුම : සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

7.2.2 කලාප සංගුණකය (Zoning Factor)

අනාගත යෝජිත ඉඩම් පරිහරණය හා ප්‍රදේශයේ ස්වභාවය මත පදනම් වූ කලාපීකරණයෙන් ඔබ්බට යමින් නව ප්‍රවේශයක් ලෙස සැලසුම් කලාපයේ අපේක්ෂිත ඝනත්වය හා ස්වභාවය මත පදනම්ව කලාපීකරණය සිදු කොට ඇත.

ඒ සමඟ නිශ්චිත කලාපයේ අපේක්ෂිත ඝනත්වය මත පදනම්ව දී ඇති දේපලක් සඳහා සංවර්ධනය කල හැකි බිම් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සිදු කර ඇත.

කලාප සංගුණකය යනු පහත කරුණු පදනම් කරගෙන යම් ප්‍රදේශයකට පවත්වාගෙන යා හැකි සංවර්ධනයේ ප්‍රමාණයයි.

- ප්‍රදේශයේ පාරසරික / සංස්කෘතික සංවේදීතාවය
- යටිතල පහසුකම්වල පැතිරීම (ප්‍රවේශ මාර්ග, ජල මූලාශ්‍ර, අනෙකුත් පොදු පහසුකම්වල පැතිරීම ආදිය)
- භූගෝලීය තත්ත්වයන්, ජනගහන ඝනත්වය යන තත්ත්වයන් වැනි සාධක මත පදනම් වූ ඉසුලුම් ධාරිතාවය

වර්තමාන ඉඩම් පරිහරණය අනුව සංවර්ධනය කල හැකි ඉඩම් ප්‍රමාණයන් ගණනය කිරීම

අපේක්ෂිත නේවාසික හා සංවරණ ජනගහනය කලාප අනුව ගණනය කිරීම
(බුද්ධි අනුමාන හා උපකල්පිත පදනම්ව)

අරමුණු හා පරමාර්ථ අනුව අපේක්ෂිත නේවාසික හා සංවරණ ජනගහනය කලාප අනුව ගණනය කිරීම
(බුද්ධි අනුමාන හා උපකල්පිත පදනම්ව)

පුරෝකථනය කල ජනගහනයට අනුව කලාප සඳහා වන නේවාසික හා මඟී අවකාශයන් ගණනය කිරීම

පුරෝකථනය කල ජනගහනයට අනුව කලාප සඳහා අවශ්‍යවන සමස්ත අවකාශය ගණනය කිරීම

කලාප සඳහා වන සමස්ත අවකාශය හා කලාප තුළ ඇති සංවර්ධනය කල හැකි මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය අනුව කලාප සංගුණකය ගණනය කිරීම

7.2.3 සංවර්ධන කලාප සහ කලාප සංගුණකය

බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්ම මගින් ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය ප්‍රධාන සංවර්ධන කලාප 05 කට බෙදා ඇති අතර, එම ප්‍රධාන සංවර්ධන කලාප අපේක්ෂිත සංවර්ධන ඝනත්වය මත පදනම්ව නැවත උප කලාප වලට බෙදා දක්වා ඇත. ඒ අනුව, එම සංවර්ධන කලාපය සඳහා අපේක්ෂිත සංවර්ධන ඝනත්වය හා සංවර්ධනය කළ හැකි ප්‍රමාණය මත පදනම්ව කලාප සංගුණකය තීරණය කරන ලදී.

වගුව 7.1 යෝජිත කලාප සංගුණකය

සංවර්ධන කලාපය	උප සංවර්ධන කලාපය	කලාප කේතය	කලාප සංගුණකය
නේවාසික කලාපය (Residential Zone)	අධි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	R1	1.50
	මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය I, II	R2	1.25
	අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	R3	1.00
මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය (Mix Development Zone)	අධි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය I	MD1	2.25
	අධි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප II	MD1	2.25
කර්මාන්ත කලාපය (Industrial Zone)	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාප I	In3	1.25
	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාප II	In3	1.25
සංචාරක කලාපය (Tourism Zone)	මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය	T2	1.25
	අඩු ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය	T3	1.00

මූලාශ්‍රය: සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

7.3 සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමනා

- I.වර්ෂ 1978 අංක 41 දරණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ අංක 2393/16 හා 2024 ජූලි 16 දිනැති අනිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ නාගරික සංවර්ධන ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති බද්දේගම බල ප්‍රදේශයේ පරිපාලන සීමාවන් තුළ පිහිටි සියළුම ප්‍රදේශයන් සඳහා මෙම රෙගුලාසි බල පැවැත්වේ.
- II.කිසියම් සංවර්ධන කටයුත්තක් සිදු කිරීමේදී ඊට අදාල වන සැලසුම් හා සංවර්ධන නියමනා සඳහා මෙම කලාපීයකරණ සැලැස්මේ නියමනාවන්ට අමතරව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2021 ජූලි මස 08 දිනැති හා අංක 2235/54 දරණ ගැසට් පත්‍රය මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි නියෝග/රෙගුලාසි (පොදු) බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා බලාත්මක වේ.
- III.බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ නාගරික බල ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ප්‍රදේශය තුළ 2024 ජූලි 16 දිනට පෙර අනුබෙදුම් කර ඇති ඕනෑම ප්‍රමාණයක බිම් කොටස්, පවත්නා බිම් කට්ටියක් ලෙස සලකනු ලබන අතර, එම ඉඩම් හි වර්ග ප්‍රමාණය කලාපයේ අවම බිම් ප්‍රමාණයට වඩා අඩුවන විට අවසර දිය හැකි උපරිම මහල් සංඛ්‍යාව බිම් මහල ඇතුළුව (G+1 ගොඩනැගිල්ලක් සඳහා) මහල් දෙකකි.
- IV.යම් ඉඩමක අයිතිකරුවෙකු විසින්, විටී රේඛාවට/යෝජිත මාර්ග පළලට අයත් වන ඉඩම් කොටස මාර්ගය සඳහා වන්දියකින් තොරව ප්‍රධානය කරන්නේ නම්, යෝජිත සංවර්ධන කටයුත්තක් සඳහා වන අවසරලත් ගෙබිම් අනුපාතය සඳහා සම්පූර්ණ ඉඩමේ ප්‍රමාණය සලකා බලනු ලබයි. නමුත් බිම් කට්ටි ආවරණ ප්‍රතිශතය ගණනය කිරීමේදී විටී රේඛාවට/යෝජිත මාර්ග පළලට අයත් වන කොටස හැර ඉඩමේ ඉතිරි බිම් ප්‍රමාණය සැලකිය යුතුය.
- V.නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ හෝ අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන මගින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත විශේෂ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සඳහා එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත අනු කලාපයෙහි පවතින අපරව්‍යුහ පහසුකම් සහ පාරිසරික සාධක සැලකිල්ලට ගනිමින් අනු කලාපය අයත් ප්‍රධාන කලාපයෙහි උපරිම කලාප සංගුණකය ගෙබිම් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා සලකා බැලීමේ හැකියාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සැලසුම් කමිටුව සතුව පවතී.
- VI.එකිනෙකට ස්ථායක්තව ප්‍රධාන මාර්ගයන් හා සම්බන්ධව වන, අවම පළල මීටර් 6 ට හෝ ඊට වැඩි සහ නීත්‍යානුකූල ප්‍රවේශ අයිතිය හිමි මාර්ග එකකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සංවර්ධන පරිශ්‍රයට මුහුණලා ඇති අවස්ථාවන්හිදී ප්‍රවේශ මාර්ගයේ පළල ලෙස එකී සියළු මාර්ගවල පළල එකතුව සලකා අවසරලත් සංවර්ධනය ගණනය කිරීම අවස්ථානුකූලව සලකා බැලිය හැකිය.
- VII.ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේදී "ඇ ආකෘතියෙහි" දක්වා ඇති කලාප සංගුණකයට අදාල අවසරලත් ගෙබිම් ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමේදී, යෝජිත භූමියෙහි ආනතිය සලකා බලා වගු අංක 7.2 හි දක්වා ඇති පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය තීරණය කළ යුතුය.

වගු අංක 7.2 භූමියෙහි ආනතිය අනුව අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණ ප්‍රතිශතය සහ ගෙබිම් අනුපාතයෙහි ප්‍රතිශතය

ඉඩමේ ආනතිය	අවසර දිය හැකි උපරිම භූමි ආවරණය	අවසර දිය හැකි උපරිම ගෙබිම් අනුපාතයෙහි ප්‍රතිශතය
0° සිට 10° දක්වා	කලාපීකරණ රෙගුලාසිවලට අනුකූල විය යුතුය	100%
11° < සිට 20° දක්වා	කලාපීකරණ රෙගුලාසිවලට අනුකූල විය යුතුය	75%
21° < සිට 30° දක්වා	50%	50%
31° < 45° දක්වා	40%	35%
45° ට වැඩි	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශයන්ට අනුකූලව සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා අවසර දෙනු ලැබේ.	

VIII. ආනතිය සහිත ඉඩමක් අනුබෙදුම් කිරීමේදී වගු අංක 7.3 හි දක්වා ඇති පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව අවම බිම් ප්‍රමාණය පවත්වා ගත යුතුය.

ඉඩමේ ආනතිය	අවසර දිය හැකි අවම භූමි ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවසර දිය හැකි ඉඩමේ අවම පළල හා ගැඹුර
0° සිට 10° දක්වා	150	සැලසුම් හා සංවර්ධන රෙගුලාසි වලට අනුකූල විය යුතුය
11° < සිට 20° දක්වා	250	
21° < සිට 30° දක්වා	500	
31° < 45° දක්වා	750	
45° ට වැඩි	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශයන්ට අනුකූලව සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා අවසර දෙනු ලැබේ.	

IX. කලාපීකරණ රෙගුලාසි අනුව අනුබෙදුම් කළහැකි අවම භූමි ප්‍රමාණය, ඉඩමේ ආනතිය අනුව අවසර ලබා දිය හැකි අවම භූමි ප්‍රමාණය හා අධිවේගී මාර්ග ආශ්‍රිත කලාප සඳහා වන සංවර්ධන රෙගුලාසි අනුව අවම භූමි ප්‍රමාණය යන තුනෙන් වැඩි අගය කලාපයේ අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම භූමි ප්‍රමාණය ලෙස සලකා බලනු ලැබේ.

X. ආනතියක් සහිත භූමියක සිදු කරන ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා කරනු ලබන ඉවුරු කැපීම් වලදී අදාළ ආයතන වල නිර්දේශ ලබා ගත යුතු අතර, කැපුම්තලය ඉහළ කෙළවර සිට යාබද වැට මාසිම දක්වා අවම වශයෙන් මීටර් 1 ක ඉඩක් වෙන් කළ යුතුය.

XI. කිසියම් ඉඩමක් කලාප දෙකක් අතරට වැටෙන අවස්ථාවන්හිදී එම බිම් ප්‍රදේශයට හසුවන කලාපය තීරණය කරනු ලබන්නේ එම බිම් කොටසට ප්‍රවේශය ලබන ප්‍රධාන ප්‍රවේශ මාර්ගය අයත් කලාපය මගිනි. එම මාර්ග දෙකම එකම පළලින් යුක්ත වන්නේනම් වැඩි බිම් ප්‍රමාණයක් මුහුණලා ඇති ප්‍රවේශ මාර්ගය අයත් කලාපය අදාළ කරගත යුතුය. සංරක්ෂණ කලාප සඳහා මෙම නියමතාවය අදාළ නොවේ.

XII. අනුබෙදුම් කර ඇති ප්‍රවේශ මාර්ගයට මුහුණලා ඇති පළමු බිම් කොටසහි අවසාන මාසිම හරහා කලාප මාසිම වැටී ඇති විටක, එකී බිම් කොටසේ ප්‍රවේශ මාර්ගයට සමාන්තරව ඇතින්ම පිහිටි අවසාන මාසිම දක්වාම සැලකිය යුතුවේ. යම්හෙයකින් පිටුපස බිම් කොටසේ පළමු බිම් කොටසට ඒකාබද්ධ කර තනි ඉඩමක් ලෙස අනුමත කර ඇති විටක එකී තනි ඉඩමේ අවසාන මාසිම කලාප මාසිම ලෙස සැලකිය යුතුය.

XIII.කිසියම් බිම් කොටසක් පළාත් පාලන බල ප්‍රදේශ දෙකක් අතරට හසු වන සේ ඇත්නම්, එම බිම් කොටස එයට ප්‍රධාන ප්‍රවේශය ලබන කලාපයේ භාවිතයන් සඳහා, අදාල පළාත් පාලන ආයතනවල එකඟතාවය මත අධිකාරිය විසින් තීරණය කරනු ලැබේ.

XIV.කලාපීකරණ සැලැස්මේ පෙන්වා දී ඇති මායිම්, භෞතික මායිම් හා භූගෝලීය බණ්ඩාංක යන දෙකෙන්ම නිර්වචනය කර ඇති අවස්ථාවකදී මායිම් වෙනසක් සිදු වුවහොත් ඒ පිළිබඳ අවසාන තීරණය ගැනීමේ බලතල නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුව සතු වේ.

XV.කලාපීකරණ සැලැස්මේ අවසරලත් භාවිත කාණ්ඩයේ සඳහන් නොවන නමුත් එකී කලාපයේ අවසරලත් භාවයන් හා සමාන භාවිතයන් සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම පිළිබඳ තීරණය කිරීමේ බලය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුව සතු වේ..

XVI.සැලැස්මේ රෙගුලාසි බලපවත්වනු ලබන දිනය වන විට, කිසියම් නීත්‍යානුකූලව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන භාවිතයක් එම කලාපයේ අනුමත භාවිතයක් නොවේ නම් දැනට පවත්වාගෙන යන භාවිතයන් තවදුරටත් පවත්වාගෙන යාම සඳහා පමණක් අවසර ලබාදීම සලකා බලනු ලැබේ. එකී භාවිතයට අදාල කාලය දීර්ඝ කිරීමට, හෝ එහි ගොඩනැගිලි කොටස් හෝ යන්ත්‍ර සූත්‍ර ව්‍යාප්ත කිරීමට හෝ යාබද ඉඩම්වලින් කොටස් එකතු කිරීමට හෝ කිසියම් ව්‍යාපෘතියකට තුඩු දෙන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා හෝ අවසර දෙනු නොලැබෙන අතර අත්‍යවශ්‍ය නඩත්තු කටයුතු සඳහා පමණක් අවසර දෙනු ලැබේ. තවද, යෝජිත භූමිය හෝ ගොඩනැගිල්ල දිගින් දිගටම පවත්වාගෙන යාම අහිතකර යැයි හැඟෙන්නේ නම් එකී නොගැලපෙන භාවිතය නතර කරන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැක.

XVII.ප්‍රදේශයේ මංසන්ධි මාර්ග දෙපස ගොඩනැගිලි සීමා, මාර්ග පළල් කිරීමේ සීමා හා රක්ෂිත තුළ විවිධ ආගමික ප්‍රතිමා, ආගමික සංකේත, සලකුණු හෝ ඒ සමාන ඉදිකිරීම් සඳහා අවසර නොදෙන අතර, එවැනි ඉදිකිරීම් ඉවත් කිරීමේදී ඒ සඳහා වන්දි ගෙවීමක් සිදු නොකරනු ලබයි.

XVIII.සුසාන භූමියක්/ආදාහනාගාරයක් සඳහා යම්කිසි ඉඩමක් වෙන් කරනු ලබන්නේ නම් අදාල පළාත් පාලන ආයතනයේ නිර්දේශ ලබා ගත යුතුය.

XIX.සංවර්ධන සැලැස්ම තුළ හඳුනා ගෙන නොමැති නමුත් පහත් බිම්, වගුරු බිම්, කුඹුරු, තෙත්බිම් හෝ ඕවිට හෝ වෙනත් එවැනි ඉඩම් සඳහා අවසර දීමේදී නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙහි මූලික සැලසුම් නිරාකරණය ලබා ගත යුතුය.

XX.යම් සංවර්ධනයක් සඳහා කුළුණු දොඹකර භාවිතා කරනු ලබන්නේ නම්, ඒ සඳහා සුදුසුකම්ලත් ඉංජිනේරුවරයෙකුගේ නිර්දේශ සහ රක්ෂණාචරණයක් සහිතව අවසර පත්‍රයක් අදාල සංවර්ධනය සඳහා අනුමැතිය ලබා දුන් ආයතනයෙන් ලබා ගත යුතුය.

XXI.පාසැල් හා ළමා නිවාස සඳහා ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේදී විවෘත ඉඩකඩ වශයෙන් භූමියෙන් 50% ක ප්‍රමාණයක් විවෘතව තැබිය යුතුය.

XXII.බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා සීමාව තුළ සිදු කිරීමට යෝජිත සංවර්ධනයන් සඳහා හෙතෙකව ලබා දිය යුතු රථ වාහන නැවතුම් සංඛ්‍යාව භෞතිකවම සැපයිය යුතු අතර රථ වාහන නැවතුම්

සඳහා දඩ මුදල් ගෙවීම සලකා බැලිය නොහැක.රථවාහන නැවතුම් ඉඩකඩ සංවර්ධන භූමිය තුළින්ම සැපයීමට අපොහොසත් වන්නේ නම්, උපරිමය මීටර් 500 ක දුරකින් පවතින භූමියක් ඒ සඳහා යොදා ගැනීම මූලික සැලසුම් නිරාකරණයකට යටත්ව සිදු කළ හැකිය.

XXIII.අධිකාරිය විසින් හඳුනා ගනු ලබන ප්‍රදේශ වල අනන්‍යතාවය ආරක්ෂා වන පරිදි ගෘහ නිර්මාණ/සැලසුම්කරණ නියමනා පැනවිය හැකිය.

XXIV.මෙම සැලසුම් ප්‍රදේශය තුළ පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව, කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය, කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුව, සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය, වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය යනාදී රාජ්‍ය ආයතන දෙපාර්තමේන්තු හෝ සංස්ථාවන්ට අයත් ඉඩම් හෝ රක්ෂිත කලාපයන්හි සංවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීමට ප්‍රථමයෙන් අදාල ආයතනයන්ගේ නිර්දේශයන් හා සංවර්ධන යෝජනා ලබා ගත යුතු වේ.

XXV.සියළු කැනීම් කටයුතු භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය ඇතුළු අදාල ආයතනයන්හි නිර්දේශයන්ට අනුව සිදු කළ යුතු අතර, එම කටයුත්ත නිම වීමෙන් පසුව එකී ආයතනයගේ නිර්දේශයට අනුකූලව කැනීම් කරන ලද ස්ථාන යථා තත්වයට පත් කිරීම හෝ සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

XXVI.මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය හැර අනෙකුත් සියලුම කලාප තුළ පර්. 10 හෝ ඊට වැඩි සෑම බිම් කොටසකම ගොඩනැගිලි සැලසුම් අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමේදී ඇමුණුම VIහි සඳහන් ශාක වලින් අවම වශයෙන් එක් වර්ගයක් ඉඩමේ භූමි ප්‍රමාණයෙන් අවම 05% ක් ආවරණය වන පරිදි වගා කළ යුතු අතර එය බිම් සැලැස්මේ දැක්විය යුතුය. අනුකූලතා සහතිකය ලබා ගැනීමේදී වගා කටයුතු අවසන් කර තිබිය යුතුය.

XXVII.ජලාභිමුඛ (වැව්,ප්‍රධාන ඇළ මාර්ග,වගුරු බිම් හා තෙත් බිම් ආශ්‍රිත) සියලු ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් සඳහා අපජල කළමනාකරණ ස්ථානයක් අදාල පරිශ්‍රය තුළ ඉදි කළ යුතු අතර ඒ සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශය ලබා ගත යුතු අතර අනුකූලතා සහතිකය ලබා ගත යුතුය.

XXVIII.ජල මූලාශ්‍ර හා තෙත් බිම් අශ්‍රිතව සිදු කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු වලදී අවට පරිසරය හා ගැලපෙන ලෙස ගොඩනැගිලි ඉදිකළ යුතුය. මෙහිදී ගොඩනැගිල්ලේ වර්ණය, ගොඩනැගිලි සඳහා යොදා ගන්නා අමුද්‍රව්‍ය අවට පරිසරය හා ගැලපෙන සේ විය යුතු අතර මේ සඳහා නිර්දේශ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට තීරණය කල හැකිය.

XXIX.මධ්‍ය සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය සමග වෙනත් කලාපයක් (නේවාසික හෝ නේවාසික නොවන කලාපයක්) ඉඩම් කොටසක් සමග පවතින අවස්ථාවකදී අදාල වෙනත් කලාපයේ ප්‍රමාණය 75% ප්‍රතිශතය ඉක්මවන අවස්ථාවන්හිදී පමණක් ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ නිර්දේශය මත අදාල ඉඩම සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අනුමැතිය සලකා බැලීමේ හැකියාව නා.සං .අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුව සතු වේ.

XXX.ඉඩම් අනු බෙදුමක් සඳහා අයදුම් කිරීමේදී බිම් කට්ටි 4 කට වඩා සිදුකරන සෑම අනුබෙදුමකදීම (පවුල් සාමාජිකයන් අතර නොවන) ඉඩම් සංවර්ධන නියාමනා ලිපියක් ලබාගත යුතු අතර ඒ සඳහා අනුකූලතා සහතිකයද ලබා ගත යුතුය.

XXXI.හෙක්ටයාර් 01ට වැඩි අනුබෙදුමක් සිදු කරන විට ප්‍රජා විනෝද කටයුතු සහ එළිමහන් ප්‍රදේශ සඳහා වෙන් කරනු ලබන 10% ක ඉඩ ප්‍රමාණය, අනුකූලතා සහතිකය ලබා ගැනීමට ප්‍රථම භූ දර්ශන සැලැස්මකට අනුව සංවර්ධනය කල යුතුය.

XXXII.තෙත්බිමක් සම්බන්ධව යම් ගැටළුවක් පැන නගින අවස්ථාවකදී ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පාරිසරික හා භූ දර්ශන අංශය මගින් ඒකාබද්ධ සමීක්ෂණයක් සිදුකර අනතුරුව අදාළ ආයතනයන්ගේ නිර්දේශවලට යටත්ව තීරණ ගැනීමේ හැකියාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුව සතුවේ.

XXXIII.තැබැරුම් හා ආගන්තුක නිවාස/ ලැගුම්හල් සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමේදී පාසල් හා ආගමික ස්ථාන වලින් අවම වශයෙන් මීටර් 500ක දුරකින් විය යුතු අතර යෝජිත භාවිතය සම්බන්ධ දැන්වීමක් අදාළ ස්ථානයෙහි දින 14 ක් දක්වා පල කර විරෝධතා පවතින්නේ දැයි විමසා අනුමැතිය නිර්දේශ කල යුතුය.

XXXIV.එක් එක් කලාපයන් සඳහා ලබා දී ඇති රෙගුලාසිනට අනුකූල වන ලෙස මාසිම් තාප්ප සඳහා අනුමැතිය සලකා බලනු ලැබේ.

XXXV.යම්කිසි නීතිගත සැලසුම්, සංවර්ධන හෝ ගොඩනැගිලි රෙගුලාසියක් සම්බන්ධයෙන් හෝ එහි අර්ථකථනය සම්බන්ධයෙන් හෝ ප්‍රායෝගික භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ගැටළුවක් පැන නැගෙන අවස්ථාවක, ඒ සම්බන්ධයෙන් අවසන් තීරණය ලබා දීම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුව සතුවේ.

XXXVI.ජල බැස යාම් හා ගංවතුර රැඳවුම් ධාරිතාවයන්ට බාධා වන කිසිම ඉදිකිරීමක් තෙත් බිමක, ජලාශ්‍රිතව හෝ ජලමාර්ග වල සිදු නොකළ යුතුය. නමුත් මහා සැලසුමකට (Master Plan) හෝ නිර්මාණ උපදේශන මාර්ගෝපදේශ සැලැස්මකට අනුව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් අනුමත කරන ලද විශේෂ ව්‍යාපෘති අදාළ ආයතනයන්වල නිර්දේශය හා අනුමැතියට යටත්ව සිදු කල යුතුය.

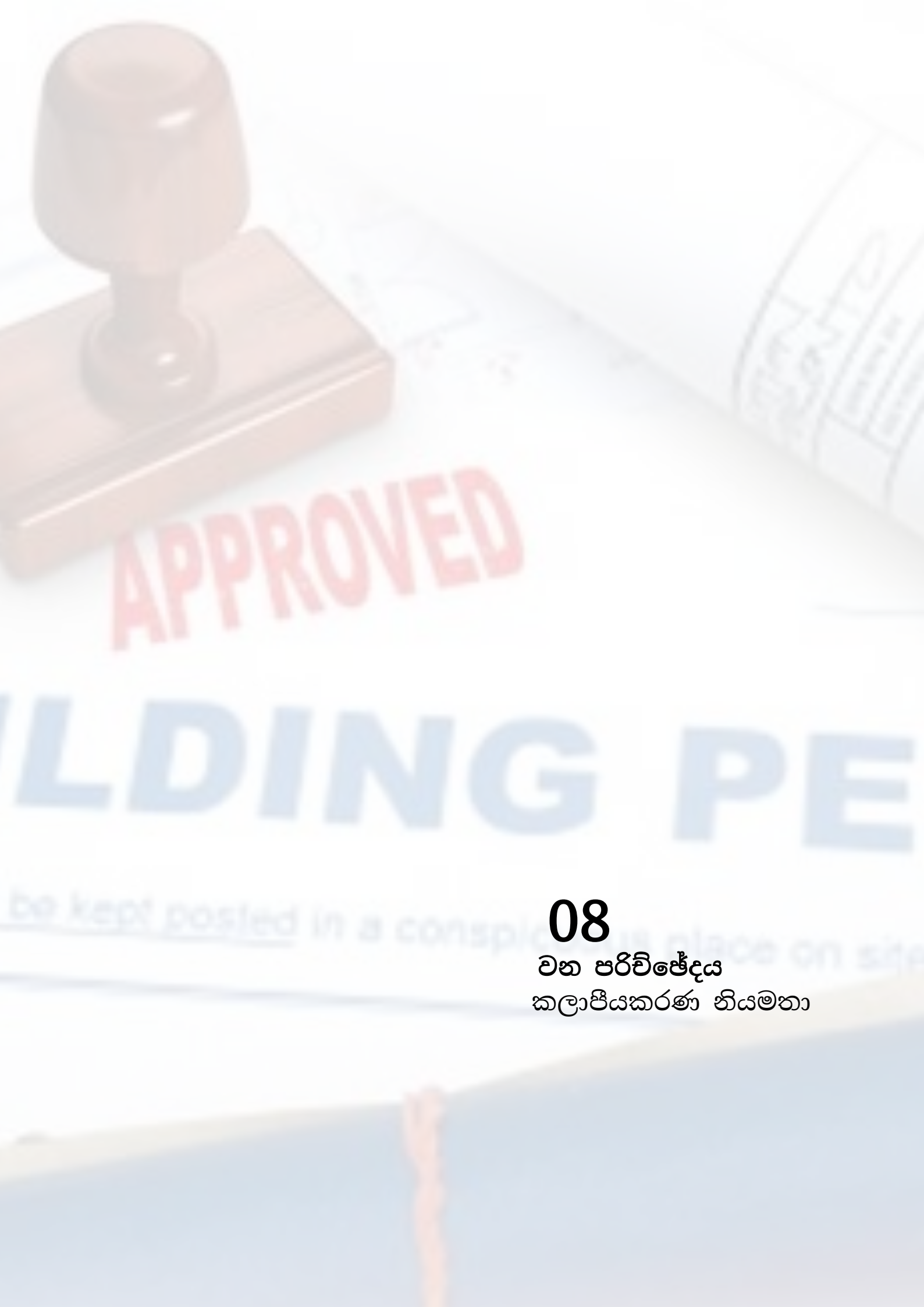
XXXVII.යම් විශේෂ අවස්ථාවකදී තෙත්බිම් පිරවීමේදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ තීරණය වැසි ජල බැස යාමේ ක්‍රම භාවිතා කල යුතුය. තෙත්බිම් පිරවීම සඳහා යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

XXXVIII.තෙත් බිම්වල අනුමත කාර්යයන් වලදී නිත්‍යානුකූල වූ පොදු අඩි පාරවල්, පොදු නාන ස්ථාන සංරක්ෂණය කිරීම හෝ ඒවා සුදුසු ලගම ස්ථානයක ස්ථාන ගත කල යුතුයි.

XXXIX.තෙත්බිම්වල සංවර්ධන කටයුතු සැලසුම් සකස් කිරීම, නිර්මාණ සහ අධීක්ෂණ කටයුතු කිරීම සඳහා වෘත්තීය සුදුසුකම්ලත් වෘත්තීයවේදීන්ගේ සේවය ලබා ගත යුතුය.

XL.අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පරිසර පනත යටතේ පවතින “ නියමිත ව්‍යාපෘති “(Prescribe Projects) සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ආදී ආයතනයන්ගේ කොන්දේසි ආරෝපනය කල හැක.

XLI.සංවර්ධන බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සඳහා අයදුම්පත්‍රය සමඟ ඉදිරිපත් කරන සෑම සැලැස්මක්ම මෙහි ඇමිණුම Vහි දක්වා ඇති වාහන නැවැත්වීමේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල විය යුතුය.

08

වන පරිවිෂේදය

කලාපීයකරණ නියමනා

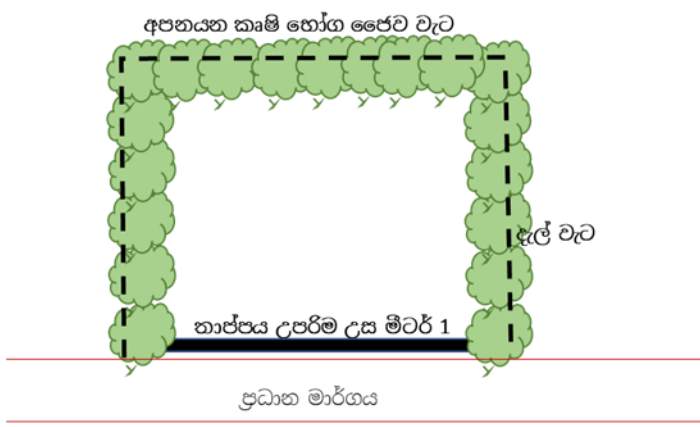
පරිච්ඡේදය 08 කලාපීයකරණ නියමනා

බද්දේගම නගර සංවර්ධන සැලැස්ම මඟින් බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන සංවර්ධන කලාප හත සඳහා බලපැවැත්වෙන කලාපීය නියමනා පහත දක්වා ඇත.

8.1 නේවාසික කලාප

8.1.1 අධි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය

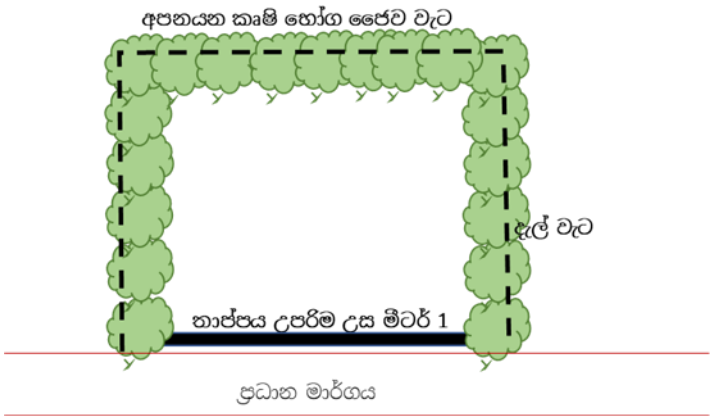
I.	ප්‍රධාන කලාපය	නේවාසික කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	ප්‍රදේශයේ අනෙකුත් කලාපයන්ට සාපේක්ෂව අඩු පරිසර සංවේදීතාවයක් පැවතීම හා මේ වන විටත් සංවර්ධනය සඳහා වැඩි ඉල්ලුමක් පැවතීමත් නේවාසික සංවර්ධනය සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගෙන තිබීමත් අනුව මෙම කලාපය නේවාසික සංවර්ධනය සඳහා වඩාත් උචිත වේ. තවද මෙම කලාපය ගාල්ල - බද්දේගම ප්‍රධාන මාර්ගයට ආසන්නව පවතින කලාපයක් බැවින් පවත්නා අපරව්‍යුහ හා අනෙකුත් පහසුකම්වල නිවුනාව හා මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපයට ආසන්නව පිහිටීම පාදක කර ගනිමින් වැඩි ඝනත්වයකින් යුක්තව සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර තිබේ.
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම VIII පරිශීලනය කරන්න
IV	උප කලාපය	අධි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය
V	කලාප අංකය	R ₁
VI	කලාප සංගුණකය	1.50
VII	අවසරලත් ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
X	අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	<ul style="list-style-type: none"> වර්ග මීටර් 250 (පර්. 10) සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමනා මේ සඳහා අදාළ වේ.
XI	අවසරලත් භාවිතයන්	ඇමුණුම III හා IV අනුව විය යුතුය.
XII	මායිම් තාප්ප	ප්‍රධාන මාර්ගයන්ට (මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය/ පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ට අයත්) මුහුණ ලා ඇති ඉඩමිහි ඉදිරිපස

		<p>මුහුණත සඳහා පමණක් උස මීටර් 1 ක උපරිමයක් සහිත මායිම් තාප්පය සඳහා අවසර ලබා දෙනු ලැබේ. අනෙකුත් සියළුම මායිම් සඳහා වාණිජ වටිනාකමකින් යුත් ජෛව වැටකි සමඟ ආරක්ෂිත වැටකි සඳහා පමණක් අවසර දෙනු ලැබේ. (ඇමුණුම VII)</p>
XII	කලාපය සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<p>1. පර්. 10 හෝ ඊට වැඩි බිම් කොටස් සඳහා කසළ කළමනාකරණයේදී (කසළ බැහැර කිරීමේදී) පහත ක්‍රමවේද අතුරින් වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමවේදය යටතේ (යෝජිත ව්‍යාපෘතිය අනුව) කසළ බැහැර කිරීම කළ යුතුය.</p> <ul style="list-style-type: none"> i කොම්පෝස්ට් බදුන ii. කොම්පෝස්ට් වලක් භාවිතා කිරීම iii. අපද්‍රව්‍ය වසුන් ක්‍රමයට අනුව සකසා ගැනීම <p>බිම් ප්‍රමාණය පර්. 10 නම් කසළ වර්ගීකරණය කර ප්‍රාදේශීය සභාවට ලබා දීම කළ හැකිය.</p>

8.1.2. මධ්‍ය සහත්ව නේවාසික කලාපය

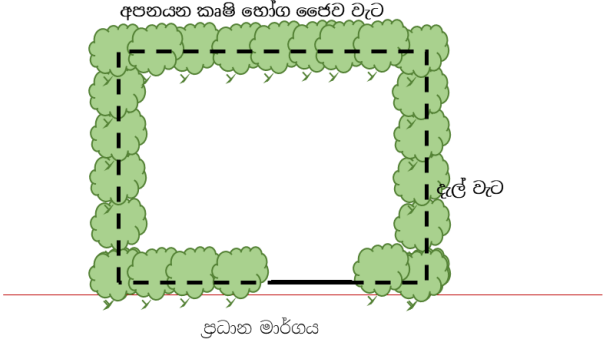

I.	ප්‍රධාන කලාපය	නේවාසික කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	<p>හික්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට මායිම්ව පවතින මෙම කලාපය ප්‍රධාන වශයෙන් නේවාසික කටයුතු වලින් මෙන්ම කුරුඳු, නේ වැනි අපනයන බෝග වලින් සමන්විත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගත හැක.</p> <p>පවතින අපරව්‍යුහ පහසුකම් සහ ස්වාභාවික ආපදා වලින් ආරක්ෂිත වටපිටාව මෙන්ම කෘෂි කාර්මික වගාවන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මෙම ප්‍රදේශය මධ්‍යම සහත්ව නේවාසික ප්‍රදේශයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීමට යෝජනා කර ඇත.</p>
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම VIII පරිශීලනය කරන්න

IV	උප කලාපය	මධ්‍ය සහතිව නේවාසික කලාපය I II
V	කලාප අංකය	R ₂
VI	කලාප සංගුණකය	1.25
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමිණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමිණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමිණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
X	අනුබදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	<ul style="list-style-type: none"> වර්ග මීටර් 250 (පර්. 10) සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමතා මේ සඳහා අදාළ වේ.
XI	අවසරලත් භාවිතයන්	උපලේඛනය IV හා V හි සඳහන් "ඡ" සහ "උ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
XII	කලාපය සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> පර්. 80 ට වැඩි වගාවක් පවතින කෘෂි කාර්මික ඉඩම් සඳහා අනුබදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය පර්. 40 විය යුතුය. එම ඉඩම තුළ වගාවට භානියක් නොවන පරිදි උපරිම නේවාසික ඒකකයක් සංවර්ධනය සඳහා සලකා බලනු ලැබේ. පර්. 15 හෝ ඊට වැඩි බිම් කොටස් සඳහා කසළ කළමනාකරණයේදී (කසළ බැහැර කිරීමේදී) පහත ක්‍රමවේද අතුරින් වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමවේදය යටතේ (යෝජිත ව්‍යාපෘතිය අනුව) කසළ බැහැර කිරීම කළ යුතුය. <ol style="list-style-type: none"> කොම්පෝස්ට් බදුන කොම්පෝස්ට් වලක් භාවිතා කිරීම අපද්‍රව්‍ය වසුන් ක්‍රමයට අනුව සකසා ගැනීම බිම් ප්‍රමාණය පර්. 10 නම් කසළ වර්ගීකරණය කර ප්‍රාදේශීය සභාවට ලබා දීම කළ හැකිය.

<p>මායිම් නාප්ප</p>	<p>ප්‍රධාන මාර්ගයන්ට (මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය/ පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ට අයත්) මුහුණ ලා ඇති ඉඩමිහි ඉදිරිපස මුහුණත සඳහා පමණක් උස අඩි 3 ක උපරිමයක් සහිත මායිම් නාප්පය සඳහා අවසර ලබා දෙනු ලැබේ. අනෙකුත් සියළුම මායිම් සඳහා වාණිජ වටිනාකමකින් යුත් ජෛව වැටක සමඟ ආරක්ෂිත වැටක සඳහා පමණක් අවසර දෙනු ලැබේ. (ඇමුණුම VII)</p>
	
	<p>මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාප I හා II හි කලාප මායිම් පමණක් වෙනස් වන අතර, අනෙකුත් රෙගුලාසි ඵලෙසම බල පවත්වනු ලැබේ.</p>

8.1.3. අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපය	නේවාසික කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	කෘෂි වගාවන්ගෙන් හා කඳු බෑවුම් සහිත බැවින් වැඩි පරිසර සංවේදීතාවයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති අතර අඩු ඝනත්වයක් සහිතව නේවාසික සංවර්ධන සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම VIII පරිශීලනය කරන්න
IV	උප කලාපය	අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය
V	කලාප අංකය	R ₃
VI	කලාප සංගුණකය	1.00
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.

X	අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	<ul style="list-style-type: none"> වර්ග මීටර් 375 (පර්. 15) <p>සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමනාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමනා මේ සඳහා අදාළ වේ.</p>
XI	අවසරලත් භාවිතයන්	උපලේඛනය IV හා V හි සඳහන් "ඊ" සහ "උ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
XII	කලාපය සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> පර්. 80 ට වැඩි වගාවක් පවතින කෘෂි කාර්මික ඉඩම් සඳහා අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය පර්. 40 විය යුතුය. එම ඉඩම තුළ වගාවට භානියක් නොවන පරිදි උපරිම නේවාසික ඒකකයක් සංවර්ධනය සඳහා සලකා බලනු ලැබේ. පර්. 15 හෝ ඊට වැඩි බිම් කොටස් සඳහා කසළ කළමනාකරණයේදී (කසළ බැහැර කිරීමේදී) පහත ක්‍රමවේද අතුරින් වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමවේදය යටතේ (යෝජිත ව්‍යාපෘතිය අනුව) කසළ බැහැර කිරීම කළ යුතුය. <ul style="list-style-type: none"> i. කොම්පෝස්ට් බදුන ii. කොම්පෝස්ට් වලක් භාවිතා කිරීම iii. අපද්‍රව්‍ය වසුන් ක්‍රමයට අනුව සකසා ගැනීම බිම් ප්‍රමාණය පර්. 10 නම් කසළ වර්ගීකරණය කර ප්‍රාදේශීය සභාවට ලබා දීම කළ හැකිය.
		<ul style="list-style-type: none"> මායිම් තාප්පය සඳහා වාණිජ වටිනාකමකින් යුත් ජෛව වැටක් සමඟ ආරක්ෂිත වැටක් සඳහා පමණක් අවසර දෙනු ලැබේ. (උපලේඛනය) <div style="text-align: center;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> </div> <p style="text-align: center; margin-top: 5px;">සංකල්පිත රූප</p>

8.2 මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපය	මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	<p>සමස්ථ කලාපය සලකා බලන විට බද්දේගම ප්‍රදේශය කෘෂි කර්මය පදනම් කරගත් ආර්ථිකයක් පවතින අතර, නගර ආශ්‍රිතව විවිධාංගීකරණය වූ ආර්ථිකයක් නිර්මාණය වී ඇත. එය වඩාත් නිවු කිරීම මෙම කලාපයෙන් අපේක්ෂා කරන අතර, සංවර්ධන කටයුතු සඳහා භූමි පරිහරණ නිවුතා සහතිකය මෙම කලාපයේ ඉහළ අගයක් ගනී. එබැවින් ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දිරිගැන්වීමක් මෙම කලාපය තුළ අපේක්ෂා කෙරේ.</p> <p>මෙම කලාපයේ මිශ්‍ර සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දීම තුළින් ආර්ථික ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණ වේ. එහිදී වාණිජ කටයුතු, කර්මාන්ත (ඇඟළුම්, හේ කර්මාන්ත හා වෙනත්) පරිපාලන හා සංචාරක යන අංශවල සංවර්ධනයක් අපේක්ෂා කෙරේ.</p>
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම පරිශීලනය කරන්න.
IV	උප කලාපය	අධි සහතික මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය - I II
V	කලාප අංකය	MD ₂
VI	කලාප සංගුණකය	2.25
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
X	අනුබද්ධ කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	<ul style="list-style-type: none"> වර්ග මීටර් 150 (පර්චස් 6) <p>සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමතා මේ සඳහා අදාළ වේ.</p>
XI	අවසරලත් භාවිතයන්	උපලේඛනය IV හා V හි සඳහන් "ඊ" සහ "උ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
XII	කලාප සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> පර්. 15 හෝ ඊට වැඩි බිම් කොටස් සඳහා කසළ කළමනාකරණයේදී (කසළ බැහැර කිරීමේදී) පහත ක්‍රමවේද අතුරින් වඩාත්ම සුදුසු ක්‍රමවේදය යටතේ (යෝජිත ව්‍යාපෘතිය අනුව) කසළ බැහැර කිරීම කළ යුතුය. i කොම්පෝස්ට් බදුන ii. කොම්පෝස්ට් වලක් භාවිතා කිරීම

		<p>iii. අපද්‍රව්‍ය වසුන් ක්‍රමයට අනුව සකසා ගැනීම</p> <ul style="list-style-type: none"> • බිම් ප්‍රමාණය පරි. 10 නම් කසළ වර්ගීකරණය කර ප්‍රාදේශීය සභාවට ලබා දීම කළ හැකිය.
XIII	මායිම් තාප්ප	<ul style="list-style-type: none"> • උපරිම උස මීටර් 1.5 නොසික්මවන මායිම් තාප්ප සඳහා අවසර ලබා දීම සලකා බලනු ලැබේ. <div style="text-align: center;"> <p>මායිම් තාප්පය</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 80px; margin: 0 auto; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <p>උපරිම උස මීටර් 1.5</p> </div> <hr style="border: 0.5px solid red; margin: 5px 0;"/> <p>ප්‍රවේශ මාර්ගය</p> <hr style="border: 0.5px solid red; margin: 5px 0;"/> </div>
		<p>වැඩි සහත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප I හා II හි කලාප මායිම් පමණක් වෙනස් වන අතර, අනෙකුත් රෙගුලාසි ඵලෙසම බල පවත්වනු ලැබේ.</p>

8.3 කර්මාන්ත කලාපය

8.3.1 අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය I

I.	ප්‍රධාන කලාපය	කර්මාන්ත කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	අපනයන කෘෂි කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය යෙදවුම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම කලාපයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. සුළු පරිමාන කර්මාන්ත ඇති කිරීමට සුදුසු ඉඩම් පැවතීම හේතුවෙන් සහ අපනයන කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවීමට අවශ්‍ය පාරිසරික වට පිටාවක් පැවතීම හේතුවෙන් අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපයක් ඇති කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම පරිශීලනය කරන්න.
IV	උප කලාපය	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය - I (ලේල්වලවත්ත)
V	කලාප අංකය	In ₃
VI	කලාප සංගුණකය	1.25
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
X	අනුබද්ධ කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	පර්. 20 (වර්ග මීටර් 500) සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමතා මේ සඳහා අදාළ වේ.
XI	අවසරලත් භාවිතයන්	උපලේඛනය IV හා V හි සඳහන් "ඊ" සහ "උ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
XII	කලාප සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> කර්මාන්ත භාවිතයට යොදා ගනු ලබන පෞද්ගලික ඉඩම් වටා ශාඛ ආවරණයක් (Tree Boundary) ඇති කළ යුතුය. මධ්‍ය පරිමාණ අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත සඳහා මාර්ගයේ පළල මීටර් 9ට වඩා අඩුවන අවස්ථාවන්හිදී මාර්ගයේ භෞතික පළල මීටර් 4.5 ට නොඅඩු වන්නේ නම් පරිශ්‍රය තුලින් මාර්ගය පළල් කිරීමට යටත්ව අනුමැතිය සලකා බැලීමේ හැකියාව නා.සං.අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට සතුටේ.

		<ul style="list-style-type: none"> මහා පරිමාණ අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත සඳහා මාර්ගයේ පළල මීටර් 90 වඩා අඩුවන අවස්ථාවන්හිදී මාර්ගයේ භෞතික පළල මීටර් 6 ට නොඅඩු වන්නේ නම් පරිශ්‍රය තුලින් මාර්ගය පළල් කිරීමට යටත්ව අනුමැතිය සලකා බැලීමේ හැකියාව නා.සං.අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට සතුටේ. <div style="text-align: center;"> <p>මධ්‍ය පරිමාණ අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත (ව.මී. 1500 දක්වා)</p> <p>මාර්ගය සඳහා භෞතිකව මුදා හල යුතු කොටස (මීටර් 2.25)</p> <p>ප්‍රවේශ මාර්ගය මීටර් 4.5</p> </div> <hr/> <div style="text-align: center;"> <p>මධ්‍ය පරිමාණ අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත (ව.මී. 1500 ට වැඩි)</p> <p>මාර්ගය සඳහා භෞතිකව මුදා හල යුතු කොටස (මීටර් 1.5)</p> <p>ප්‍රවේශ මාර්ගය මීටර් 6</p> </div> <ul style="list-style-type: none"> ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී ඉඩමේ ආනතිය අනුව සැලසුම් කළ යුතුය. නේවාසික සංවර්ධනයේදී පවුලේ ඥාතීන් අතර සිදු වන ඉඩම් අනුබෙදුම් සඳහා පර්. 10 සලකා බලනු ලබන අතර, විකිණීමේ අරමුණින් සිදු කරනු ලබන අනුබෙදුම් සඳහා මෙම බිම් ප්‍රමාණය අදාළ නොවේ. පවතින කෘෂි කාර්මික ඉඩම් තුළ ඊට අදාළ කර්මාන්ත ඉදිකිරීම සඳහා අවසර ලබා දීම සලකා බලනු ලැබේ.
XIII	මායිම් තාප්ප	<ul style="list-style-type: none"> උපරිම මීටර් 2.25

8.3.2 අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය II

I.	ප්‍රධාන කලාපය	කර්මාන්ත කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	<p>ප්‍රදේශය තුළ කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම සඳහා වඩාත් උචිත ඉඩම් පැවතීම හා අන්තර් මාර්ග සම්බන්ධතාවයක් පැවතීම හේතුවෙන් අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපයක් ඇති කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.</p> <p>කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයට අදාළ නිෂ්පාදන ඉහළ නැංවීමත් එමඟින් විදේශ විනිමය ඉපයීම ඉහළ නැංවීම හා ප්‍රදේශයේ සේවා නියුක්තිය ඉහළ නැංවීමත් මෙමඟින් අපේක්ෂා කෙරේ.</p> <p>තවද ප්‍රදේශයේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම හා සේවා නියුක්තිය ඉහළ නැංවීම තාක්ෂණය ඵලදායීතාවය හා නවෝත්පාදන වැඩි දියුණු කිරීම බලාපොරොත්තු වේ.</p>
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම VIII පරිශීලනය කරන්න
IV	උප කලාපය	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය - II (වල්පිටවත්ත)
V	කලාප අංකය	In ₃
VI	කලාප සංගුණකය	1.25
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
XI	අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	පර්. 20 (වර්ග මීටර් 500) සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමතා මේ සඳහා අදාළ වේ.
XII	අවසරලත් භාවිතයන්	උපලේඛනය IV හා V හි සඳහන් "ඊ" සහ "උ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
XIII	කලාප සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> කර්මාන්ත භාවිතයට යොදා ගනු ලබන පෞද්ගලික ඉඩම් වටා ශාඛ ආවරණයක් (Tree Boundary) ඇති කළ යුතුය. මධ්‍ය පරිමාණ අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත සඳහා මාර්ගයේ පළල මීටර් 9ට වඩා අඩුවන අවස්ථාවන්හිදී මාර්ගයේ භෞතික පළල මීටර් 4.5 ට නොඅඩු වන්නේ නම් පරිශ්‍රය තුලින් මාර්ගය පළල් කිරීමට යටත්ව

		<p>අනුමැතිය සලකා බැලීමට නා.සං.අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට හැකිය.</p> <ul style="list-style-type: none"> මහා පරිමාණ අපනයන කෘෂි කර්මාන්ත සඳහා මාර්ගයේ පළල මීටර් 9ට වඩා අඩුවන අවස්ථාවන්හිදී මාර්ගයේ භෞතික පළල මීටර් 6 ට නොඅඩු වන්නේ නම් පරිශ්‍රය තුළින් මාර්ගය පළල් කිරීමට යටත්ව අනුමැතිය සලකා බැලීමට නා.සං.අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට හැකිය. <div style="text-align: center;"> <p>ප්‍රවේශ මාර්ගය මීටර් 4.5</p> </div> <hr/> <div style="text-align: center;"> <p>ප්‍රවේශ මාර්ගය මීටර් 6</p> </div> <ul style="list-style-type: none"> ගොඩනැගිලි සැලසුම් කිරීමේදී ඉඩමේ ආනතිය අනුව සැලසුම් කළ යුතුය. නේවාසික සංවර්ධනයේදී පවුලේ ඥාතීන් අතර සිදු වන ඉඩම් අනුබෙදුම් සඳහා පර්. 10 සලකා බලනු ලබන අතර, විකිණීමේ අරමුණින් සිදු කරනු ලබන අනුබෙදුම් සඳහා මෙම බිම් ප්‍රමාණය අදාළ නොවේ. පවතින කෘෂි කාර්මික ඉඩම් තුළ ඊට අදාළ කර්මාන්ත ඉදිකිරීම සඳහා අවසර ලබා දීම සලකා බලනු ලැබේ.
XIV	මායිම් නාප්ප	උපරිම මීටර් 2.25

8.4 සංචාරක කලාපය

8.4.1 අඩු සහත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපය	සංචාරක කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	කෘෂි බෝග වගාව හා බැඳුණු ස්වාභාවික පාරිසරික පද්ධතිය ආරක්ෂා කර ගිනිමිත් අවම ඉදිකිරීම් සහිතව සංචාරක කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙමගින් අපේක්ෂා කෙරේ.
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම VIII පරිශීලනය කරන්න
IV	උප කලාපය	අඩු සහත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය
V	කලාප අංකය	T3
VI	කලාප සංගුණකය	1.00
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
X	අනුබද්ධ කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	වර්ග මීටර් 375 (පර්. 15) සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමතා මේ සඳහා අදාළ වේ.
XI	අවසර ලත් භාවිතයන්	උපලේඛන IV සහ V හි සඳහන් "ඊ" සහ "උ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
XII	කලාපය සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> • තේ වතු ආශ්‍රිතව හැරඹුම් තට්ටු (Deck) ඇවිදින මංචිරු, තේ මංපෙත් (Tea Trails) සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම සඳහා සලකා බලනු ලැබේ. • කෘෂි කාර්මික ඉඩම් තුළ කුඩා පරිමාණයේ සංචාරක නවාතැන් (Villa) සඳහා අවසර ලබා දෙනු ලැබේ.
		<ul style="list-style-type: none"> • අක්කර 01 ට වැඩි කෘෂි ඉඩම් වල පර්. 20 ක් තුළ සංචාරක කටයුතු ආශ්‍රිතව ඉදිකිරීම් සඳහා අවසරය සලකා බලනු ලැබේ. • පර්. 80 ට වැඩි වගාවක් පවතින කෘෂි කාර්මික ඉඩම් සඳහා අනුබද්ධ කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය පර්. 40 වේ.

		<ul style="list-style-type: none"> එම ඉඩම තුළ වගාවට භාණියක් නොවන පරිදි නේවාසික සංවර්ධනයන් සඳහා සලකා බලනු ලැබේ.
--	--	---

8.4.2 මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපය	සංචාරක කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	ගිංග ගඟ මූලික කරගෙන පවතින අතු ගංඟා, ඇළ දොළ, කුඹුරු සහ තෙත්බිම් මෙන්ම ලඳු කැළෑ ද විවිධ වගාවලින් සමන්විතව පැවතීම හේතුවෙන් මෙම ප්‍රදේශය තුළ සංචාරක කලාපයක් ඇති කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. එමෙන්ම ස්වාභාවික පරිසරය හා සම්බන්ධ වන සංචාරක කර්මාන්තය ඉහළ නැංවීමට අදාළ ආර්ථික හා පොදු එළිමහන් ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීමට ද අපේක්ෂා කෙරේ.
III	කලාපය මායිම්	විස්තරාත්මක කලාප මායිම් සඳහා ඇමුණුම VIII පරිශීලනය කරන්න
IV	උප කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය
V	කලාප අංකය	T ₂
VI	කලාප සංගුණකය	1.25
VII	අවසරලත් උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය/මහල් ප්‍රමාණය	ඇමුණුම I හා II හි සඳහන් "අ" සහ "ආ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
VIII	අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ආ" සහ "ඉ" ආකෘති අනුව විය යුතුය.
IX	විවෘත අවකාශයන් සහ උපරිම උස	ඇමුණුම II හි සඳහන් "ඉ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
X	අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය	පර්. 15 සැලසුම් ප්‍රදේශය සඳහා බල පැවැත්වෙන පොදු කලාපීයකරණ නියමතාවන්හි අංක "IX" යටතේ දක්වා ඇති නියමතා මේ සඳහා අදාළ වේ.
XI	අවසර ලත් භාවිතයන්	උපලේඛන IV සහ V හි සඳහන් "ඊ" සහ "උ" ආකෘතිය අනුව විය යුතු යුතුය.
XII	කලාපය සඳහා වන පොදු රෙගුලාසි	<ul style="list-style-type: none"> සාරම්පරික ඉඩම් පවුලේ සාමාජිකයින් අතර බෙදා දීමේදී කලාපයේ අවම බිම් ප්‍රමාණ පර්. 10 ට වඩා නොඅඩු වන ලෙස ඉඩම් අනුබෙදුම් කිරීම සලකා බලනු ලැබේ.

		<ul style="list-style-type: none">පරි. 80 ට වැඩි වගාවක් පවතින කෘෂි කාර්මික ඉඩම් සඳහා අනුබෙදුම් කළ හැකි අවම බිම් ප්‍රමාණය පරි. 40 විය යුතුය.එම ඉඩම තුළ වගාවට හානියක් නොවන පරිදි තේවාසික සංවර්ධනයන් සඳහා සලකා බලනු ලැබේ.
--	--	---

8.5 සංරක්ෂණ කලාප

8.5.1. කලාප සඳහා මාර්ගෝපදේශ

- I. මෙම මාර්ගෝපදේශ බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි මධ්‍යම සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය(ඉදිරියට තෙත්බිම් නමින් හඳුන්වා ඇත) සඳහා පමණක් වලංගු වේ.
- II. දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් ඇති වන ආන්තික කාලගුණික තත්ත්වයන් වල නිවුරනාවය වැඩිවීම හා තෙත්බිම් වල සිදු කර ඇති ගොඩකිරීම් හා ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් වැසි ජලය ගලා යන නිවරනාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් ගංවතුර ධාරිතාවය නඩත්තු කිරීම සහ අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතු උපලේඛනයේ සඳහන් ආයතන වල සම්බන්ධීකරණය තුළින් ලබා ගන්නා තීරණ අනුව සිදු කළ යුතුය.
- III. පහත් බිමක්/පුරන්වූ කුඹුරු සහ වගා කුඹුරු යම්කිසි සංවර්ධනයකට ලක් කිරීමට පෙර නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සහ 8.5.1.1. යටතේ සඳහන් අංක. 01, 03, 05, 09 දරණ ආයතන වලින් නිර්දේශ ලබාගත යුතුය.
- IV. තෙත්බිම් ආශ්‍රිත පරිසරයට බලපෑම් ඇති විය හැකි ඕනෑම සංවර්ධන කටයුත්තක් සඳහා පහත උපලේඛනයේ සඳහන් අංක. 03 හා 05 දරණ ආයතන වලින් පරිසර නිරවුල් කිරීමේ සහතිකය හෝ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රය ලබා ගත යුතු අතර නියමිත කාලය ඉක්මවීමට පෙර එකී බලපත්‍රය වාර්ෂිකව යාවත්කාලීන කළ යුතුය.
- V. උපලේඛනයේ සඳහන් ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවට අයත් තෙත්බිමක් සංවර්ධන කාර්යයක් සඳහා ලබා දෙන නිර්දේශ/අනුමැතිය (අවසන් නිරවුල් සහතිකය) එම සැලසුම් කමිටු තීරණය පරිදි වාර්ෂිකව අළුත් කළ යුතුය.
- VI. තෙත්බිම්වල පවතින ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක හා සතුන් හැර වෙනත් ශාක හා සතුන් ඉවත් නොකළ යුතුය.
- VII. ජල රැඳවුම් ධාරිතාවය විශේෂයෙන් වැදගත් වන සෑම තෙත්බිමකම සිදු කරන අනුමත භාවිතයකදී ජල රැඳවුම් ධාරිතාව අඩුවීම සහ පාරිසරික සේවාවන්ට සිදුවන බලපෑමට හිලවී වන සේ විකල්ප ස්ථාන සුදුසු ලෙස ස්ථාපනය කල යුතුය. ඒ සඳහා අදාළ ආයතනවල අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.
- VIII. සාම්ප්‍රදායික ධීවර කටයුතු හැර මසුන් හෝ වෙනත් ජලජ ජීවීන් ඇල්ලීමේ ක්‍රියාවලියේදී යාන්ත්‍රික බෝට්ටු, ධීවර ආම්පන්න, ඉන්ධන හෝ වෙනත් යාත්‍රා භාවිතා නොකළ යුතුය.
- IX. පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි ඉහල ජෛව විවිධත්වය ඇති තෙත්බිම් ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කල යුතුය.

- X. මසුන් සහ අනෙකුත් ජලජ ජීවීන් අභිජනනය වන සියලු ප්‍රදේශ විශේෂයෙන් ආරක්‍ෂා කල යුතුය.
- XI. තෙත්බිම්වල කසළ බැහැර කිරීම සඳහා අවසර නොදිය යුතුය.(ගෘහස්ථ, ආයතනික, කාර්මික, වෙළඳ, විද්‍යුත්, සහ සායනික අපද්‍රව්‍ය)

තෙත්බිම් කලාපයන්හි සංවර්ධන කටයුතු සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් උපලේඛනයේ සඳහන් ආයතනයන් මගින් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී මෙම මාර්ගෝපදේශයන් එම බලපත්‍රවල කොන්දේසි ලෙස ඇතුළත් කල යුතු අතර එකී කොන්දේසි කඩකිරීම එකී බලපත්‍රය අවලංගු කිරීමට හෝ දඬුවම් නියම කිරීමට හේතුවනු ඇත.

8.5.1.1. ආයතන

- 01. ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව
- 02. වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
- 03. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
- 04. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
- 05. බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාව
- 06. වන සංරක්‍ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- 07. වනජීවී සංරක්‍ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- 08. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය
- 09. ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
- 10. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
- 11. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අධිකාරිය.
- 12. භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය
- 13. දකුණු පළාත් සභාව
- 14. ජල සම්පත් හා ජලප්‍රවාහන මණ්ඩලය
- 15. ජල ජීවී සංවර්ධන අධිකාරිය
- 16. ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය
- 17. ශ්‍රී ලංකා ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව
- 18. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
- 19. ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව
- 20. බද්දේගමප්‍රාදේශීයලේකම්කාර්යාලය

සැලකිය යුතුයි :- අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පරිසර පනත යටතේ පවතින “ නියමිත ව්‍යාපෘති “ සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ආදී ආයතනයන්ගේ අතිරේක වැඩ බිම් විශේෂිත තත්වයන් ආරෝපනය කල හැක.

කිසියම් තෙත්බිමක් සංවර්ධනය වීමේදී ඉහත කොන්දේසින් උල්ලංඝනය වීමක් සිදු වුවහොත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ගොවිජනසේවා දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ආයතන සතු බලතල යටතේ නීතිමය පියවර ගනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ආදී අනුමත මූලික සැලැස්ම අනුව වැසි වතුර කළමනාකරණය / වතුර බැස යාම සිදුවිය යුතුය.

8.5.2. අධි සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපයේ නම	අධි සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	ජාත්‍යන්තර සම්මුතියකින්, දේශීය පනතකින් හෝ ගැසට් පත්‍රයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති තෙත්බිම් මෙම කලාපයට අයත්වේ . ඒ අනුව , දැනට ගැසට් පත්‍රයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර නොමැති නමුත් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ලෙස නම්කළ යුතු බවට හඳුනාගෙන ඇති වඳුරඹ ප්‍රදේශයේ පවතින හෙක්ටයාර 30 කින් පමණ යුත් “දොලහේන රක්ෂිතය” අධිසංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය ලෙස මෙම සැලැස්ම මගින් නම් කෙරේ.
III	කලාප සංගුණකය	
IV	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා වන අවම බිම්කට්ටි ප්‍රමාණය	අදාළ ආයතනයන්හි නීති රෙගුලාසීන් හා පනත්වලට අනුකූලව ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති/ පත් කරනු ලබන ගැසට් නිවේදනවල දැක්වෙන අනුමත භාවිතයන් පමණක් සඳහා වන අදාළ සංවර්ධන කොන්දේසි ක්‍රියාත්මක කල හැකිය.
V	උපරිම පිරවීම සඳහා අවසර දෙනු ලබන බිම් සීමාවන්	
VI	උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය (ගොඩනැගිලි සඳහා යට වන ප්‍රදේශ)	
VII	අවසර ඇති උපරිම යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති (විදුලිය, ජලසැපයුම, දුරකථන, මහා මාර්ග ආදිය)	
VIII	වෙන වෙනම ගොඩනැගිලි සඳහා අනුමත උපරිම බිම් මහලු විශාලත්වය	
IX	අවසර ඇති උපරිම ගොඩනැගිලි උස	
X	ගොඩනැගිලි වර්ගය	
XI	අනු බෙදුම්	
XII	සීමා මායිම් ලකුණු කිරීම	
	අවසර ලත් භාවිතයන්	ජාත්‍යන්තර සම්මුතියකින්, දේශීය පනතකින් හෝ ගැසට් පත්‍රයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද එම සම්මුතියෙහි,දේශීය පනතෙහි /ගැසට් පත්‍රයෙහි දැක්වෙන අනුමත භාවිතයන් පමණක් ක්‍රියාත්මක කල හැකිය.
	අනුමත භාවිතයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම යටත් කරනු ලබන කොන්දේසි	
	කලාපය සඳහා වන පොදු නියමනා	

8.5.3. මධ්‍ය සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපයේ නම	මධ්‍ය සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	ගංවතුර අවදානම අවම කිරීමට හා පාලනය කිරීම සඳහා හේතුවන තෙත්බිම්, වගුරු බිම්, ජල රැඳවුම් හා ජල බැසයාමේ ප්‍රදේශ ලෙස වෙන් කල යුතු ප්‍රදේශ
III.	කලාප සංගුණකය	
IV.	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා වන අවම බිම්කට්ටි ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් 2/(අක්කර 5) කුඩා බිම් කට්ටි සඳහා ද අනුමත භාවිතයන් සමාන වන නමුත්, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා ඉඩ දෙනු නොලැබේ.
V.	උපරිම පිරවීම සඳහා අවසර දෙනු ලබන බිම් සීමාවන්	බිම් ප්‍රමාණයෙන් 5 % සියළු ඉදිකිරීම් සඳහා අවශ්‍ය වන කුළුණු ඉදිකිරීම් සඳහා මාර්ග, වාහන නැවතුම් , වැසිකිළි සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම් / ප්‍රතිකර්මයන් වැඩ බිම පාලනය සඳහා අවශ්‍ය නම් යොදා ගත හැකිය.
VI.	උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණය (සියළු ඉදිකිරීම් මගින් ආවරණය වන ප්‍රදේශ)	මුළු ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයෙන් 10 % කි. සියළුම ගොඩනැගිලි කුළුණු මත විය යුතුයි..
VII.	අවසර ඇති උපරිම යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති (විදුලිය, ජලසැපයුම, දුරකථන, මහා මාර්ග ආදිය)	මුළු ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයෙන් 7 % කි
VIII.	වෙන වෙනම ගොඩනැගිලි සඳහා අනුමත උපරිම බිම් මහල විශාලත්වය	වර්ග මීටර් 300
IX.	අවසර ඇති උපරිම ගොඩනැගිලි උස	පිහිටි පොළොව මට්ටමේ සිට මීටර් 7 කි. (ප්‍රධාන සංකල්පයට ගැලපෙන පරිදි කුළුණු / නිරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන, සැගවී සිට සතුන් නිරීක්ෂණය කල හැකි මධ්‍යස්ථාන සඳහා අදාල නොවේ)
X.	ගොඩනැගිලි වර්ගය	එම ගොඩනැගිලි තනි තනිව හෝ සමූහයක් ලෙස නැබිය හැකිය. ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම යාබද පොදු මාර්ග වලට හා පොදු ප්‍රදේශ වලට තෙත්බිමෙහි දර්ශණය අවහිර නොවන ලෙස සිදු කල යුතුය.
XI.	අනු බෙදුම්	අනුමැතිය නොමැත
XII.	සීමා මායිම් ලකුණු කිරීම	මායිම් නාප්ප සඳහා අවසර නැත. පවතින උස් බිමකට යාච්චු මායිමක් දිගේ පමණක් වැසි වතුර ගලා යාමට බාධා නොවන ලෙස, භූ දර්ශනයට ගැලපෙන, මායිම්

		<p>වැටකට අනුමැතිය ලබා දිය හැක. අනෙකුත් මායිම් වල සීමාව සලකුණු කිරීම, භූ දර්ශනයට ගැලපෙන සලකුණු (මීටර් 10 ක අවම පරතරය සිටින සේ) යොදා සිදු කළ යුතුය. ඉහත අවස්ථා දෙකෙහිම එම වැඩ බිම විශේෂිත වන පදනමින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතියට යටත්ව සිදු කල යුතුය.</p>
<p>XIII</p>	<p>අවසර ලත් භාවිතයන්</p>	<ul style="list-style-type: none"> i. තෙත්බිම් ස්වභාවික උද්‍යාන ii. පරිසර හිතකාමී අවන්හල්- (කුළුණු මත) iii. කුඩා පරිමාණයේ සම්මන්ත්‍රණ මධ්‍යස්ථාන - (කුළුණු මත) වර්ග අඩි 2000 ආසන ධාරිතාවය - 100 iv. ඵලිමහන් ශරීර සුවතා ප්‍රදේශ/ශාරීරික ව්‍යායාම් පහසුකම් ඇති ස්ථාන v. කබානා (කුළුණු මත ඉදිවූ) vi. වියලි කාලගුණ තත්ත්වයේදී පමණක් ක්‍රීඩා කළ හැකි ක්‍රීඩාපිටි (Dry weather Playground) vii. සම්ප්‍රදායික ධීවර කටයුතු viii. මල් එකතු කිරීම ix. ජලජ ශාක වගාකිරීම x. නව වාරිමාර්ග ඉදිකිරීම /ගංවතුර ආරක්‍ෂණ ක්‍රම ඉදිකිරීම xi. අධ්‍යාපන හා පර්යේෂණ කටයුතු xii. පහත්බිම් ආශ්‍රිත කෘෂිකර්මාන්තය xiii. අපිශාක වගාවන් (growing epiphytes) xiv. කැණීම් කටයුතු (භූමිය යථා තත්වයට පත් කිරීමේ කටයුතුවලට යටත්ව භූ විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශයේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කොන්දේසිවලට යටත්ව) xv. පරිසර හිතකාමී ජලජ ජීවී වගා පොකුණු (acqaculture) xvi. වැසි ජල රැඳවුම් පොකුණු xvii. විසිතුරු මසුන් ඇතිකිරීම xix. ජාතික වැදගත්කමක් සහිත රජයේ අනුමත පොදු අපරව්‍යුහ ව්‍යාපෘති
<p>XIV</p>	<p>අනුමත භාවිතයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම යටත් කරනු ලබන කොන්දේසි</p>	<p>සංරක්ෂණ කලාපය ආශ්‍රිතව පවතින හෝ සංරක්ෂණ කලාපය තුළ පවතින උස්බිම් ප්‍රදේශයන්හි (Highland areas) සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අවසර ලබා දීමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට සලකා බැලිය හැකි අතර එම යෝජිත සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර සීමා මායිම් නිර්ණය කර ගැනීම සඳහා සමෝච්ච රේඛා සහිත මිනුම්දෝරු සැලැස්ම (Survey Plan) සහ සංවර්ධනයට අදාළ යෝජිත භූමියේ වත්මන් භාවිතය/පවතින තත්වය සලකා බැලිය යුතුය.</p>

		<p>මෙම කලාපයේ මාසිම අපැහැදිලි හෝ අවිනිශ්චිත අවස්ථාවලදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පාරිසරික හා භූ දර්ශන අංශය මගින් ඒකාබද්ධ සමීක්ෂණයක් සිදුකර අනතුරුව අදාළ ආයතනයන්ගේ නිර්දේශවලට යටත්ව තීරණ ගැනීමේ හැකියාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුව සතු වේ.</p> <p>(භූගෝලීය පිහිටුම් පද්ධතියට - GPS අනුව ස්ථානීය පිහිටීම නිවැරදිව තීරණය කරගැනීමේදී පවතින දෝෂ සහගත තත්ත්වය මගහරවා ගැනීම සඳහා)</p>		
<p>XV</p>	<p>කලාපය සඳහා වන පොදු නියමනා</p>	<p>XIII යටතේ දක්වා ඇති අනුමත භාවිතයන් හැර වෙනත් කිසිදු භාවිතයක් සඳහා අවසර නොමැත.</p> <p>අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පරිසර පනත යටතේ පවතින “ නියමිත ව්‍යාපෘති “ සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ආදී ආයතනයන්ගේ අතිරේක වැඩ බිම් විශේෂිත තත්වයන් ආරෝපනය කල හැක.</p> <p>කිසියම් තෙත්බිමක් සංවර්ධනය වීමේදී ඉහත කොන්දේසි උල්ලංඝනය වීමක් සිදු වුවහොත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ආයතන සතු බලතල යටතේ නීතිමය පියවර ගනු ලැබේ.</p> <p>ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ආදී අනුමත මූලික සැලැස්ම අනුව වැසි වතුර කළමනාකරණය / වතුර බැස යාම සිදුවිය යුතුය</p> <table border="1" data-bbox="596 1691 1259 1883"> <tr> <td data-bbox="596 1691 847 1883"> <p>විශේෂ අවස්ථාවන්හිදී ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කිරීම</p> </td> <td data-bbox="847 1691 1259 1883"> <p>වැදගත් මහජන අපර ව්‍යුහ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වූ දුර්ලභ අවස්ථාවකදී, ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කළ හැකි ය.</p> </td> </tr> </table> <p>සැ.යු.</p> <p>අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පරිසර පනත යටතේ පවතින “ නියමිත ව්‍යාපෘති ” සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී</p>	<p>විශේෂ අවස්ථාවන්හිදී ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කිරීම</p>	<p>වැදගත් මහජන අපර ව්‍යුහ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වූ දුර්ලභ අවස්ථාවකදී, ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කළ හැකි ය.</p>
<p>විශේෂ අවස්ථාවන්හිදී ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කිරීම</p>	<p>වැදගත් මහජන අපර ව්‍යුහ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වූ දුර්ලභ අවස්ථාවකදී, ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කළ හැකි ය.</p>			

	ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ආදී ආයතනයන්හි අතිරේක විශේෂ කොන්දේසි බලාත්මක කල හැක.
--	--

8.5.4. අඩු සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය

I.	ප්‍රධාන කලාපයේ නම	අඩු සංවේදී සංරක්ෂිත කලාපය
II.	කලාප ලක්ෂණ	පවතින වගා කුඹුරු, පුරන්වූ කුඹුරු බිම් සහ ඊට සම්බන්ධ දෙනිය, ඕවිට යනාදී අනුශාංගික ප්‍රදේශ සහ තෙත්බිම් ආශ්‍රිත කෘෂි කර්මාන්ත සිදු කෙරෙන ප්‍රදේශ.
	අවම බිම් ප්‍රමාණය	
III	අවසර ලත් භාවිතයන්	<ul style="list-style-type: none"> i. ගංවතුර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ පවතින අඩු සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපය තුළ කිසිදු ඉදිකිරීමකට අවසර ලබා දෙනු නොලැබේ. ii. මධ්‍යම සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපයේ අනුමත සියළු භාවිතයන් ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශයට යටත්ව සිදුකල හැකිය. iii. සංචාරක කලාපය තුළ පවතින අඩු සංවේදී සංරක්ෂණ කලාපයේ C කාණ්ඩයේ කුඹුරු, දෙනිය, ඕවිට යනාදී අනුශාංගික ප්‍රදේශ තුළ සංචාරක කර්මාන්තයට අදාල භාවිතයන් සඳහා ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිර්දේශයට යටත්ව අනුමැතිය ලබා දීම සලකා බැලිය හැකිය. iv. තෙත්බිම් ආශ්‍රිතව සිදු කරන කෘෂිකර්මාන්තය v. භූමිය යථා තත්වයට පත් කිරීමේ කොන්දේසියට යටත්ව හු විද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාලයේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශ අනුව සිදුකරනු ලබන කැණීම් කටයුතු (මැටි, වැලි සහ පස් කැණීම්)
	අනුමත භාවිතයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම යටත් කරනු ලබන කොන්දේසි	සංරක්ෂණ කලාපය ආශ්‍රිතව පවතින හෝ සංරක්ෂණ කලාපය තුළ පවතින උස්බිම් ප්‍රදේශයන්හි (Highland areas) සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අවසර ලබා දීමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුවට සලකා බැලිය හැකි අතර එම යෝජිත සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර සීමා මායිම් නිර්ණය කර ගැනීම සඳහා සමෝච්ච රේඛා සහිත මිනුම්දෝරු සැලැස්ම (Survey Plan) සහ සංවර්ධනයට අදාළ යෝජිත භූමියේ වත්මන් භාවිතය/පවතින තත්වය සලකා බැලිය යුතුය.

		<p>මෙම කලාපයේ මායිම අපැහැදිලි හෝ අවිනිශ්චිත අවස්ථාවලදී ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පාරිසරික හා භූ දර්ශන අංශය මගින් ඒකාබද්ධ සමීක්ෂණයක් සිදුකර අනතුරුව අදාළ ආයතනයන්ගේ නිර්දේශවලට යටත්ව තීරණ ගැනීමේ හැකියාව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සැලසුම් කමිටුව සතු වේ.</p> <p>(භූගෝලීය පිහිටුම් පද්ධතියට - GPS අනුව ස්ථානීය පිහිටීම නිවැරදිව නිර්ණය කරගැනීමේදී පවතින දෝෂ සහගත තත්ත්වය මගහරවා ගැනීම සඳහා)</p>
<p>කලාපය සඳහා වන පොදු නියාමනා</p>		<p>අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පරිසර පනත යටතේ පවතින “ නියමිත ව්‍යාපෘති “ සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ආදී ආයතනයන්ගේ අතිරේක වැඩ බිම් විශේෂිත තත්ත්වයන් ආරෝපනය කල හැක.</p> <p>කිසියම් තෙත්බිමක් සංවර්ධනය වීමේදී ඉහත කොන්දේසිත් උල්ලංඝනය වීමක් සිදු වුවහොත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ආයතන සතු බලතල යටතේ නීතිමය පියවර ගනු ලැබේ.</p>
		<p>ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ආදී අනුමත මූලික සැලැස්ම අනුව වැසි වතුර කළමනාකරණය / වතුර බැස යාම සිදුවිය යුතුය</p> <p>විශේෂ අවස්ථාවන්හිදී ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කිරීම</p> <p>සැ.යු.</p> <p>අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පරිසර පනත යටතේ පවතින “ නියමිත ව්‍යාපෘති ” සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව ආදී ආයතනයන්හි අතිරේක විශේෂ කොන්දේසි බලාත්මක කල හැක.</p> <p>වැදගත් මහජන අපර ව්‍යුහ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වූ දුර්ලභ අවස්ථාවකදී, ඉහත කොන්දේසි ලිහිල් කළ හැකිය.</p>

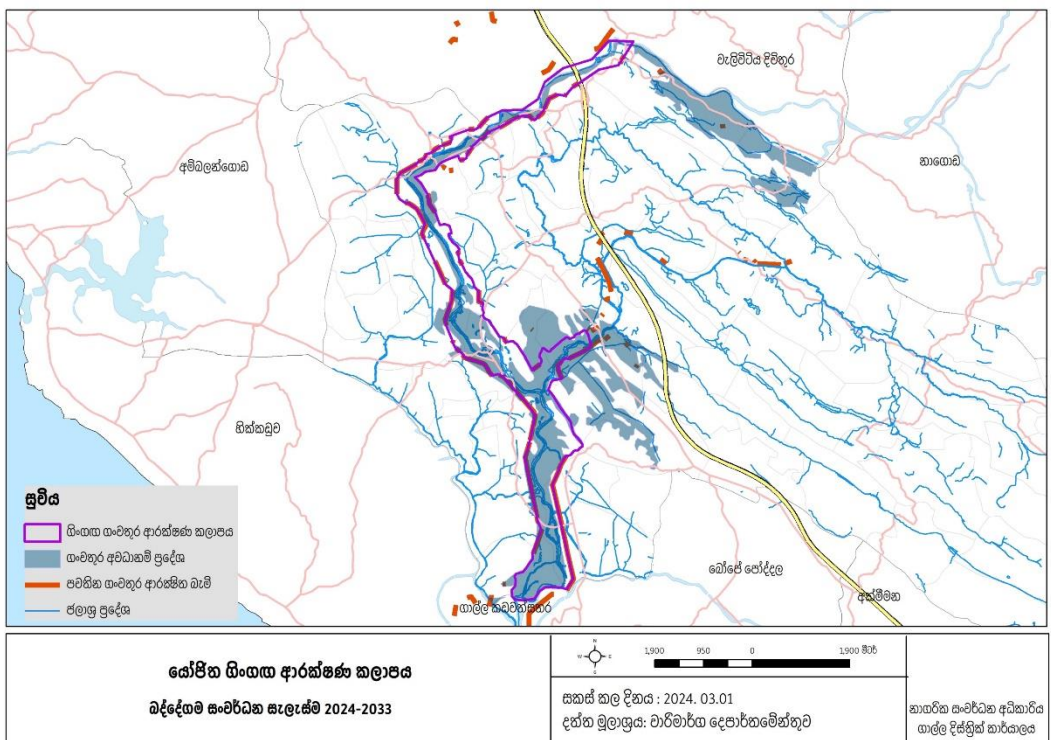
8.5.5. ගිංගඟ ගංවතුර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය

ගිංගඟ සහ ගිංගඟ ගංවතුර ආරක්ෂණ වෙල්ල අතර හඳුනා ගන්නා ලද ප්‍රදේශය ගිංගඟ ගංවතුර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය ලෙස නම් කරනු ලැබේ.

මෙම ප්‍රදේශය තුළ සංවර්ධනයන් සඳහා අවසර ලබා දීමේදී මෙම සැලැස්මේ හඳුන්වා දී ඇති කලාපීකරණය සලකා බලනු ලැබේ.

කෙසේ වුවද අවසරලත් භාවිතයේදී ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, එකතු කිරීම් හෝ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම් යෝජිත අවස්ථාවකදී වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව හෝ අදාළ ඇළ මාර්ගය අයත් ආයතනයේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම අනිවාර්යය වේ.

සිතියම 8.1 ගිංගඟ ගංවතුර ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය

සැකසුම : සැලසුම් කණ්ඩායම, ගාලුල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය

09

වන පරිවිෂේදය
යෝජිත මාර්ග පළල,
ගොඩනැගිලි සීමා,
රක්ෂිත

පරිච්ඡේදය 09

යෝජිත මාර්ග පළල, ගොඩනැගිලි සීමා, රක්ෂිත

බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සතු මාර්ග සඳහා අදාළ ආයතනයෙන් ලබා දී ඇති ගොඩනැගිලි සීමාවන් ක්‍රියාත්මක වන අතර, අනෙකුත් මාර්ග සඳහා ගොඩනැගිලි සීමා හඳුන්වා දී ඇත. එසේම, ඇළ දොළ ගංගා හා වැව් සඳහා ද ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව මඟින් 2010. 07. 14 දිනැති හා අංක 1662/17 දරණ ගැසට් නිවේදනය අනුව ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ඇළ රක්ෂිත ප්‍රදේශ මෙම ප්‍රදේශයට අදාළ වන අතර, එම ගැසට් නිවේදනය මඟින් ආවරණය නොවන ජල ප්‍රදේශයන් සඳහා රක්ෂිත වගු අංක 9.4 හා 9. 5 මඟින් හඳුන්වා දී ඇත.

9.1 යෝජිත මාර්ග පළල ක්‍රියාත්මක වන මාර්ග

මාර්ගයේ නම	යෝජිත මාර්ග පළල (මීටර්)	යෝජිත ගොඩනැගිලි සීමාව (මීටර්)
ලබුදුව - වඳුරඹ සන්දරවල මාර්ගය සන්දරවල හන්දියේ සිට අධිවේගී මාර්ගය අසල යෝජිත මාර්ගය දක්වා	15	15
වඳුරඹ බද්දේගම මාර්ගය වඳුරඹ හන්දියේ සිට අධිවේගී මාර්ගය අසල යෝජිත මාර්ගය දක්වා	15	15
ගිනිමැල්ලගහ බටහිර බෝගහවත්ත පාර	7	7.6
දියගොඩ - කුලිගොඩ වත්ත පාර	7	7.6
හාමුගොඩ ආදාහනාගාර පාර	7	7.6
මහගොඩකන්ද පාර	7	7.6
පලාමුල්ල පාර	7	7.6
වරකපිටියකන්ද පාර	7	7.6
පුහුල්ලුව දම්පාගොඩ මාර්ගය	7	7.6
රත්නගිරි මාවත	7	7.6
බියට්ටිස් කන්තන්ගර මාවත	7	7.6
හිරිගල්කැටිය පහළ කිඹිය 8 කණුව මාර්ගය	7	7.6
පෝද්දල බටාත්ත හන්දිය මාර්ගය	7	7.6
තෙලිකඩ ශ්‍රී උපසේන මාවත	7	7.6
මහලපිටිය පොල්ගහවිල වඳුරඹ මාර්ගය (නිල් ද අල්විස් මාවත)	7	7.6
නාත්තෙවෙල හරහා කොට්ටාව මාර්ගය	7	7.6
ඕවිලාන පිටදෙහිය මාර්ගය	7	7.6

9.2 ගොඩනැගිලි සීමා ක්‍රියාත්මක වන මාර්ග

9.2.1 මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සතු මාර්ග

මෙහි 9.1 යටතේ විශේෂයෙන් දක්වා නොමැති නම් අදාළ ආයතනය විසින් පහවා ඇති ගොඩනැගිලි සීමාව ක්‍රියාත්මක වේ.

	මාර්ගයේ නම	ගොඩනැගිලි සීමාව (මාර්ග මධ්‍යයේ සිට) අඩි	නඩත්තු කරන ආයතන
01	ගාල්ල - බද්දේගම මාර්ගය	50.0	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
02	ගාල්ල - ලබුදූව - වඳුරඹ සන්දර්වල මාර්ගය	50.0	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
03	නීල්හේන මාර්ගය	50.0	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
04	දික්පිටිවල ඇල්ලේගොඩ මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
05	ගනේගම ශ්‍රී පාද ගොඩැල්ල මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
06	ඇල්ලකන්ද - උනන්විටිය මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
07	වල්පිට මස්සල නොටුපළ මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
08	පෝද්දල - පහළකිඹිය මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
09	පෝද්දල - කිඹිය මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
10	පොල්ගහවිල - අළුත් පාර (නීල් ද අල්විස් මාවත)	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
11	ඕවිලාන - පිටදෙනිය මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
12	පිල්ලගොඩ - නාන්නවෙල මාර්ගය	35.0	පළාත් මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය

9.2.2. පළාත් පාලන ආයතන සතු මාර්ග

මෙහි 9. 1 යටතේ විශේෂයෙන් දක්වා නොමැති නම් 1987. 04. 16 දිනැති අංක 15 දරණ ගැසට් නිවේදනය මගින් ගැසට් කරන ලද සියළුම මාර්ග හා ප්‍රාදේශීය සභාව මගින් නඩත්තු කරන සියළුම මාර්ග සඳහා ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් පහවා ඇති ගොඩනැගිලි සීමාව ක්‍රියාත්මක වේ.

9.3 ඇළ/දොළ, වැව් ගංගා සහ ජලාශ සඳහා රක්ෂිත/ගොඩනැගිලි සීමා

1. බද්දේගම සංවර්ධන සැලැස්මේ වගු අංක 9.2 හි විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇති ගංගා, ඇළ මාර්ග, වැව් සහ ජලාශවල රක්ෂිත සීමාවන්ට/ගොඩනැගිලි සීමාවන්ට අමතරව ප්‍රදේශයේ ජලය බැස යන හෝ බැස යාමට සලස්වා ඇති හෝ ජලය බැස යාමේ අරමුණින් නිර්මාණය කර ඇති හෝ ස්වාභාවික සියළු ප්‍රධාන ඇළ මාර්ග, සියළු අතුරු ඇළ මාර්ග හා සියළු පෝෂක ඇළ මාර්ගයන්හි මතුපිට පළලට අනුරූපීව පහත ලේඛනයේ දක්වා ඇති පරිදි ඇළ ඉවුරු දෙකෙහිම මාසිමේ සිට දුර ප්‍රමාණයන් ඇළ රක්ෂිත/ගොඩනැගිලි සීමාවන් වශයෙන් පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ඇළෙහි මතුපිට පළල (මීටර්)	ඇළ ඉවුරේ මාසිමේ සිට රක්ෂිතය	
	විවෘත ඇළ සඳහා (මීටර්)	මතුපිට ආවරණය කරන ලද ඇළ සඳහා (මීටර්)
1.0 - 1.2	1.0	0.3
1.3 - 3. 0	2. 0	1. 0
3.1 - 4. 5	2. 75	1. 0
4.6 - 6. 0	3. 5	1. 5
6.1 - 9. 0	4. 5	1. 5
9. 0 ට වැඩි	6. 5	2. 0

වගුව 9.1 ඇළ දොළ රක්ෂිත/ගොඩනැගිලි සීමා

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව

- ඉහත රක්ෂිත සම්බන්ධව වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව හා පළාත් පාලන ආයතනය විසින් ප්‍රකාශ කර ඇති දුර ප්‍රමාණ මෙම ප්‍රකාශයේ රක්ෂිත ප්‍රමාණයන්ට වැඩි වන අවස්ථාවක එම ආයතනය විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලබන රක්ෂිත නැඟිය යුතුය.
- ඉහත රක්ෂිතයන්ට අමතරව මීටර් 1 ට අඩු සියළු ඇළ මාර්ග සහ කාණු සඳහා මාසිමේ සිට මීටර් 1 ක රක්ෂිතයක්/ගොඩනැගිලි සීමාවක් නැඟිය යුතුය.
- විශේෂයෙන් ගොඩනැගිලි සීමා/ජල රක්ෂිත පවත්වා ගෙන යා යුතු ගංගා, වැව්, ඇළවල්

වගුව විශේෂයෙන් ගොඩනැගිලි සීමා/ජල රක්ෂිත පවත්වා ගෙන යා යුතු ගංගා, වැව්, ඇළවල්

ගංගාවේ නම	තැබිය යුතු රක්ෂිතය - ඉවුරේ සිට (මීටර්)
ගිං ගඟ	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා ගත යුතුය.
හෝලුවාගොඩ ඇළ	පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා ගත යුතුය.
තුඩාවේ ඇළ	පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා ගත යුතුය.
ගලබඩ ඇළ	පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා ගත යුතුය.
කිඹි ඇළ	පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා ගත යුතුය.
පුහුල්දූව ඇළ	පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබා ගත යුතුය.

මූලාශ්‍රය : වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, දකුණු පළාත

5. ගිං ගඟ ආශ්‍රිතව ගඟ ඉවුරේ සිට අඩි 60 ක් තුළ පවතින ඉඩමක් සංවර්ධනයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරී නිර්දේශ ලබා ගත යුතුය.
6. ඇළ, මාර්ග සඳහා කොන්දේසි හා නියමයන්
 - i. ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීගේ ලිඛිත අනුමැතිය නොමැතිව ඇළ රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් වශයෙන් ප්‍රකාශිත ඇළ රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ කිසිදු ආකාරයක ගොඩනැගිලි හෝ ව්‍යුහ ඉදිකිරීමක් සහ (හෝ) ගොඩකිරීමක් නොකළ යුතුය.
 - ii. මෙම ප්‍රකාශිත ඇළ රක්ෂිත තුළ ඇති යම් ඇළකට සංස්ථාවේ අනුමැතියකින් තොරව මළ නල, කර්මාන්ත අපද්‍රව්‍ය හෝ කිසිදු දූෂ්‍යකාරකයක් දැමීම, බැහැර කිරීම හෝ එසේ කරනු ලැබීමට සැලැස්වීම නොකළ යුතුය.
 - iii. කිසිදු විකල්ප මාර්ගයක් නොමැති අවස්ථාවලදී පමණක් ඇළ රක්ෂිතය ප්‍රවේශ මාර්ගයක් ලෙස භාවිතා කළ හැකි වුවත්, එම මාර්ගය මත ගල් අතුරා තාර දැමීම හෝ කොන්ක්‍රීට් කිරීම හෝ වෙනත් ඇතිරීමක් කිරීම සිදු නොකළ යුතුය.
 - iv. එවැනි ඇළ මාර්ගයක රක්ෂිතයක් තුළ වාණිජ කටයුතු, වෙනත් ඕනෑම කාර්යයක් සඳහා බදු වශයෙන් ලබා දීම, පුද්ගලයෙකු, සමිතියක්, ආයතනයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් නොකළ යුතුය.
 - v. ඇළ රක්ෂිත ලෙස ප්‍රකාශිත ප්‍රදේශ තුළ රථවාහන ගාලු කිරීම, ගරාජ සඳහා භාවිතා කිරීම සඳහා ඉඩම් කොටස් භාවිතා නොකළ යුතුය.

III වන කොටස

ඇමුණුම්

ඇමුණුම I අවසරලත් ගෙබිම් අනුපාතය

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2021.07.08 දින අංක 2235/54 දරන ගැසට් පත්‍රය මඟින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති අවසරලත් ගෙබිම් ප්‍රමාණයන්

"අ" ආකෘතිය - අවසරලත් ගෙබිම් අනුපාතයන්																
ඉඩමේ ප්‍රමාණය (ව. මීටර්)	කලාපීය සංගුණකය = 1.00-1.24				කලාපීය සංගුණකය = 1.25-1.49				කලාපීය සංගුණකය = 1.50 - 1.74				කලාපීය සංගුණකය = 1.75-1.99			
	මාර්ගයේ අවම පළල				මාර්ගයේ අවම පළල				මාර්ගයේ අවම පළල				මාර්ගයේ අවම පළල			
	**මීටර් 6	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15	මීටර් 9	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15	**මීටර් 6	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15	**මීටර් 6	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15
150 - 250 ට අඩු	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0	2.2	2.3	2.4	2.4	2.6	2.7	2.8	2.8	3.0	3.2	3.3
250 - 375 ට අඩු	1.8	2.2	2.4	2.7	2.2	2.7	3.0	3.3	2.6	3.2	3.6	4.0	3.0	3.4	4.3	4.7
375 - 500 ට අඩු	1.9	2.2	2.5	2.8	2.3	2.8	3.2	3.4	2.7	3.3	3.8	4.2	3.2	3.5	4.5	5.0
500 - 750 ට අඩු	2.0	2.3	2.7	3.0	2.4	3.0	3.4	3.5	2.8	3.4	4.0	4.5	3.4	3.6	4.7	5.5
750 - 1000 ට අඩු	2.1	2.4	2.9	3.3	2.6	3.0	3.6	4.0	3.1	3.6	4.3	5.0	3.5	3.8	5.1	6.0
1000 - 1500 ට අඩු	2.2	2.5	3.0	3.6	2.7	3.1	3.8	4.5	3.2	3.8	4.6	5.5	3.6	4.0	5.4	6.5
1500 - 2000 ට අඩු	2.3	2.7	3.4	4.0	2.9	3.4	4.2	5.0	3.4	4.0	5.0	6.0	3.7	4.2	5.8	7.0
2000 - 2500 ට අඩු	2.4	2.8	3.5	4.2	3.0	3.5	4.4	5.4	3.5	4.2	5.2	6.5	3.8	4.4	6.2	7.5
2500 - 3000 ට අඩු	2.5	3.2	4.0	4.7	3.1	3.8	4.7	5.8	3.6	4.4	5.5	7.0	3.9	4.6	6.5	8.0
3000 - 3500 ට අඩු	2.6	3.4	4.2	5.0	3.2	4.0	5.0	6.2	3.7	4.6	6.0	7.5	4.0	4.8	6.9	8.5
3500 - 4000 ට අඩු	2.8	3.6	4.3	5.3	3.3	4.3	5.5	6.6	3.8	4.8	6.3	7.7	4.0	5.0	7.3	9.0
4000 ට වැඩි	3.0	3.8	4.5	5.5	3.5	4.5	6.0	7.0	4.0	5.0	6.5	8.0	4.0	5.2	7.5	9.5

ඉඩමේ ප්‍රමාණය (ව. මීටර්)	කලාපීය සංගුණකය = 2.00-2.24				කලාපීය සංගුණකය = 2.25-2.49				කලාපීය සංගුණකය = 2.50-2.74				UL - අයිමිතයි නිත්‍යානුකූලව වාහන නැවතුම් සඳහා වෙන්කර ඇති ගෙබිම් ප්‍රමාණයන් ගෙබිම් අනුපාතය සඳහා ගණනය නොකරයි කලාපීය රෙගුලාසි යටතේ මහලු ප්‍රමාණය හෝ ගෙබිම් අනුපාතය දක්වා ඇති විටකදී ඉහත ගෙබිම් අනුපාතයන් අදාළ නොවේ. සංවර්ධන සැලැස්ම යටතේ ඉඩමේ ආනතියට අනුව ඉහත ගෙබිම් අනුපාතයන් වෙනස් විය හැක ඉඩමේ ආනතිය අංශක 11ට වඩා වැඩිවනවිට ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය * ගෙබිම් අනුපාතය 10.0 හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා අවසර ලැබෙනුයේ අවම වශයෙන් මීටර් 12ක (මාර්ගයේ මැද සිට) ගොඩනැගිලි සීමාවක් පනවා ඇති ප්‍රවේශ මාර්ගය සඳහා පමණි. එසේ නොවන අවස්ථාවක උපරිම ගෙබිම් අනුපාතය 9.0 ට සීමා විය යුතුය. **සංවර්ධන සැලැස්මේ මීටර් 7 ක් පළල මාර්ගයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති මාර්ග සඳහා අවම මාර්ග පළල මීටර් 7 ක් ලෙස සලකනු ලැබේ.
	මාර්ගයේ අවම පළල				මාර්ගයේ අවම පළල				මාර්ගයේ අවම පළල				
	**මීටර් 6	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15	**මීටර් 6	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15	**මීටර් 6	මීටර් 9	මීටර් 12	මීටර් 15	
150 - 250 ට අඩු	3.0	3.4	3.6	3.8	3.0	3.4	3.6	4.0	3.0	3.4	3.6	4.0	
250 - 375 ට අඩු	3.2	3.6	4.5	4.5	3.5	3.8	4.5	5.0	3.5	4.0	5.0	5.5	
375 - 500 ට අඩු	3.4	3.7	4.8	5.2	3.6	4.5	4.7	5.5	3.6	4.6	5.2	6.0	
500 - 750 ට අඩු	3.5	4.0	5.0	6.0	3.7	5.0	5.0	6.0	3.7	5.1	5.5	6.5	
750 - 1000 ට අඩු	3.6	4.5	5.7	6.5	3.8	5.1	6.0	6.5	3.8	5.2	6.5	7.0	
1000 - 1500 ට අඩු	3.7	5.0	6.1	8.0	3.9	5.3	6.5	8.5	3.9	5.4	7.0	9.0	
1500 - 2000 ට අඩු	3.8	5.1	6.7	9.0	4.0	5.4	7.0	*10	4.0	5.5	7.5	*10.5	
2000 - 2500 ට අඩු	3.9	5.2	7.1	*10	4.0	5.5	7.5	*10.5	4.0	5.6	7.5	*11	
2500 - 3000 ට අඩු	4.0	5.3	7.4	*10.5	4.0	5.6	7.5	*11	4.0	5.7	8.0	*11.5	
3000 - 3500 ට අඩු	4.0	5.4	7.6	*11	4.0	5.7	8.0	*11.5	4.0	5.8	8.0	*12	
3500 - 4000 ට අඩු	4.0	5.5	7.8	*11.5	4.0	5.8	8.0	*12	4.0	5.9	8.0	*12	
4000 ට වැඩි	4.0	5.6	8.0	*12	4.0	5.9	8.0	*UL	4.0	6.0	8.0	*UL	

ඇමුණුම II අවසරලත් මහල් ප්‍රමාණයන් හා අවසරලත් විවෘත අවකාශයන්

"ආ" ආකෘතිය - මීටර් 3 සහ 4.5 මාර්ග සඳහා මහල් ප්‍රමාණයන්						
මාර්ගයේ අවම පළල	ඉඩමේ මුහුණතෙහි අවම පළල	ගෙබිම් ආවරණ ප්‍රතිශතය*	උපරිම මහල් ප්‍රමාණය			
			කලාපීය සංගුණකය 0.5 - 0.74	කලාපීය සංගුණකය 0.75 - 1.24	කලාපීය සංගුණකය 1.25 - 3.49	කලාපීය සංගුණකය 3.50 - 4.00
3.0 මීටර්	6 මීටර්	65%	1 (G)	2 (G+1)	3 (G+2)	3 (G+2)
4.5 මීටර්	6 මීටර්	65%	1 (G)	2 (G+1)	3 (G+2)	4 (G+3)

වාහන නැවතුම් ඉඩකඩද ඇතුළත්ව ඉහත මහල් ප්‍රමාණයන් දක්වා ඇත එක් එක් මාර්ග සඳහා නියමිත නිවාස ඒකක ප්‍රමාණයන් වෙනස් නොවේ

* කලාපීය රෙගුලාසි යටතේ ගෙබිම් ආවරණ ප්‍රතිශතයන් දක්වා නොමැති විටකදී

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2021.07.08 දින අංක 2235/54 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති අවසරලත් මහල් ප්‍රමාණයන්

"ඉ" ආකෘතිය - විවෘත අවකාශයන්										
ගොඩනැගිලි කාණ්ඩය	ගොඩනැගිල්ලේ උස (මීටර්)	ඉඩමේ මුහුණතෙහි අවම පළල (මීටර්)	ගෙබිම් ආවරණ ප්‍රතිශතය*		පසුපස අවකාශය (මීටර්)		පැති අවකාශය (මීටර්)		ස්භාවික ආලෝකය හා වාතාශ්‍රය ලබාගන්නා වාලිං සඳහා	
			නේවාසික නොවන	නේවාසික	මෙම අන්තයෙන් ස්භාවික ආලෝකය හා වාතාශ්‍රය ලබා නොගන්නාවිට	මෙම අන්තයෙන් ස්භාවික ආලෝකය හා වාතාශ්‍රය ලබා ගන්නාවිට	මෙම අන්තයෙන් ස්භාවික ආලෝකය හා වාතාශ්‍රය ලබා නොගන්නාවිට	මෙම අන්තයෙන් ස්භාවික ආලෝකය හා වාතාශ්‍රය ලබා ගන්නාවිට	අවම පළල	අවම ගෙබිම් ප්‍රමාණය
අඩු උස	7ට අඩු	6	80%**	65%	2.3 මීටර්	2.3 මීටර්	-	2.3 මීටර්	2.3 මීටර්	5 ව. මීටර්
	7 - 15ට අඩු	6	65%	65%	3.0 මීටර්	3.0 මීටර්	-	3.0 මීටර්	3.0 මීටර්	9 ව. මීටර්
අතරමැදි උස	15 - 30ට අඩු	12	65%	65%	4.0 මීටර්	4.0 මීටර්	1.0 මීටර් සහ 3.0 මීටර්	4.0 මීටර්	4.0 මීටර්	16 ව. මීටර්
මධ්‍යම උස	30 - 50ට අඩු	20	65%	65%	4.0 මීටර්	5.0 මීටර්	3.0 මීටර් දෙපසින්	5.0 මීටර්	5.0 මීටර්	25 ව. මීටර්
අධි උස	50 - 75ට අඩු	30	50%***	50%***	5.0 මීටර්	6.0 මීටර්	4.0 මීටර් දෙපසින්	6.0 මීටර්	6.0 මීටර්	36 ව. මීටර්
	75 සහ ඊට වැඩි	40ට වැඩි	50%***	50%***	5.0 මීටර්	6.0 මීටර්	5.0 මීටර් දෙපසින්	6.0 මීටර්	6.0 මීටර්	****

ගොඩනැගිල්ලේ උස - ප්‍රවේශ මාර්ගය මට්ටමේ සිට ඉහල සඳු නලය හෝ වහලය මට්ටම දක්වා උස (වාහන නැවතුම් මහල්ද ඇතුළත්ව)

* කලාපීය රෙගුලාසි යටතේ ගෙබිම් ආවරණ ප්‍රතිශතයන් දක්වා නොමැති විටකදී

** සම්පූර්ණයෙන්ම නේවාසික නොවන සංවර්ධන කටයුතු සඳහා

*** ගොඩනැගිලි උසෙන් 20% හෝ මහල් 12 යන දෙකෙන් අවම උසක් සහිත පොඩියම් (Podium) මහල් සඳහා 65% ගෙබිම් ආවරණ ප්‍රතිශතයක් ලබා දියහැක

**** අමතර සෑම උස මී 3ක් සඳහාම අවම ගෙබිම් ප්‍රමාණය ව. මීටර් 1 කින් වැඩිවිය යුතුය.

"අ", සහ "ආ" ආකෘතීන් බලපැවැත්වෙන ප්‍රදේශ සඳහා පමණක් මෙම පිරිවිතරයන් අදාලවේ.

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් 2021.07.08 දින අංක 2235/54 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති අවසරලත් විවෘත අවකාශයන්

ඇමුණුම III - අවසරලත් භාවිතයන්

ප්‍රධාන භාවිතය	අනු අංකය	අනු භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය	අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය I, II	වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	වැඩි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය I (බද්දේගම)	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය II	අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක කලාපය
1. නේවාසික (Residential)	1	නිවාස									
	2	සහායක නිවාස සංකීර්ණ									
	3	නිවාස සංකීර්ණ									
	4	නිවාස ව්‍යාපෘති									
	5	නිල නිවාස/සේවක නිවාස									
	6	සේවා නිවාස									
	7	ස්ටුඩියෝ නිවාස									
	8	සංචාරක නේවාසිකාගාර									
	9	නේවාසිකාගාර									
	10	දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන									
	11	ගිලන් සේවා මධ්‍යස්ථාන									
	12	වැඩිහිටි නිවාස									
	13	ලමා නිවාස									
	14	ආබාධිත පුනරුත්ථාපන නිවාස									
	15	පුනරුත්ථාපන නිවාස/ පරිවාස									
	16	ප්‍රජා ශාලා									
	17	විශ්‍රාම ශාලා									
2. සෞඛ්‍ය (Health)	1	රෝහල්									
	2	වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන (එක් වෛද්‍යවරයෙකු පමණක් සිටින)									
	3	වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන (වෛද්‍යවරුන් දෙදෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි දෙනෙකු සිටින)									
	4	සාම්පල් එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන									
	5	රසායනාගාර									
	6	ඔසුසල්									
	7	පශු වෛද්‍ය සායන									
	8	පශු වෛද්‍ය රෝහල්									
	9	නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන									
	10	ලමා හා මාතෘ /පවුල් සායන මධ්‍යස්ථාන									
	11	1 සිට 10 දක්වා භාවිතයන්ට අයත් නොවන වෙනත් වෛද්‍ය ආයතන									
	12	වෛද්‍ය උපදේශන සේවා මධ්‍යස්ථාන									

ප්‍රධාන භාවිතය	අනු අංකය	අනු භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය	අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය I, II	වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	වැඩි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය I (බද්දේගම)	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය II	අඩු ඝනත්ව සංවර්ධන කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව සංවර්ධන කලාපය
	13	සත්ත්ව සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානය									
කාර්යාල සහ ආයතනික (Office & Institution)	1	කාර්යාල									
	2	වෘත්තීය කාර්යාල									
	3	කාර්යාල සංකීර්ණ (වර්ග මීටර් 5000 වැඩි)									
	4	බැංකු/රක්ෂණ මූල්‍ය ආයතන									
	5	1 සිට 4 දක්වා භාවිතයන්ට අයත් නොවන වෙනත්කාර්යාල සහ ආයතනික භාවිතයන්									
4. වාණිජ (Commercial)	1	සාප්පු සංකීර්ණ									
	2	සිල්ලර වෙළඳසැල්									
	3	නොග වෙළඳසැල්									
	4	ආශික වෙළඳසැල් සුපිරි වෙළඳ සැල්									
	5	විවෘත වෙළඳ සැල්									
	6	ප්‍රදර්ශනාගාර									
	7	අවන්හල්/ Take Away									
	8	අවන්හල්/ Restaurants									
	9	උත්සව ශාලා									
	10	තරු පන්ති හෝටල්									
	11	හෝටල්									
	12	භාගරික හෝටල්									
	13	සමාජ ශාලා									
	14	මොටෙල්									
	15	කඩාතා හෝටල්									
	17	නිවාඩු නිකේතන/සංචාරක බංගලා/Home stay									
	18	ආගන්තුක නිවාස									
	19	ලැගුම් හල්									
	20	තානායම්									
	16	විකාශනාගාර									
	17	ශබ්දාගාර (විකාශනාගාර නොවන)									
18	රූපලාවන්‍ය මධ්‍යස්ථාන / බාබර් සාප්පු										
19	පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන										
20	සම්භාහන මධ්‍යස්ථාන										
21	වේලර් සාප්පු										

ප්‍රධාන භාවිතය	අඩු අංකය	අඩු භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය	අඩු ඝනත්ව	මධ්‍ය ඝනත්ව	වැඩි ඝනත්ව	වැඩි ඝනත්ව	අඩු ඝනත්ව	අඩු ඝනත්ව	අඩු ඝනත්ව	මධ්‍ය ඝනත්ව	
				නේවාසික කලාපය	නේවාසික කලාපය I, II	නේවාසික කලාපය	මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය	කර්මාන්ත කලාපය I (බද්දේගම)	කර්මාන්ත කලාපය II	සංචාරක කලාපය	සංචාරක කලාපය	
	22	අවමංගල්‍ය ශාලා										
	23	අවමංගල්‍ය උත්සවශාලා										
	24	ලොන්ඩ්/ ඇඳුම් පිරිසිදු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන										
	25	හාඩ්වෙයාර්/ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය විකුණුම් වෙළඳසැල්										
	26	මත්පැන් අලෙවිහලවල්										
	27	වාහන අමතර කොටස් වෙළඳසැල්										
	28	කුලී රථ සේවා මධ්‍යස්ථාන										
	29	බයිසිකල් / ත්‍රිවීල්										
		සැහැල්ලු වාහන බර වාහන										
	30	ගරාජ්										
	31	වාහන ඉන්ධන පිරවුම්හල්										
	32	දුම් පරික්ෂණ මධ්‍යස්ථාන										
	33	ඔට්ටු ඇල්ලීමේ මධ්‍යස්ථාන										
	34	බස් පර්යන්ත										
5. අධ්‍යාපනික (Educational)	1	පෙර පාසල් / පූර්ව ප්‍රමාණය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන										
	2	ප්‍රාථමික පාසල්										
	3	ද්විතීක පාසල්										
	4	තෘතීක පාසල්										
	5	පෞද්ගලික පාසල් / ජාත්‍යන්තර පාසල්										
	6	උසස් අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන (Campus)										
	7	රාජ්‍ය / පෞද්ගලික විශ්ව විද්‍යාල										
	8	කාර්මික විද්‍යාල / වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන / පුහුණු මධ්‍යස්ථාන										
	9	පෞද්ගලික උපකාරක පන්ති- වර්ග මීටර 50ට අඩු										
	10	පෞද්ගලික උපකාරක පන්ති- වර්ග මීටර 50 හා වර්ග මීටර 500 අතර										
	11	පෞද්ගලික උපකාරක පන්ති වර්ග මීටර 500ට වැඩි										
	12	කලා ආයතන/ රංග ආයතන										
	13	අනෙකුත් අධ්‍යාපන ආයතන										
	14	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන										
6. සෞඛ්‍ය	1	ආගමික ස්ථාන										

ප්‍රධාන භාවිතය	අනු අංකය	අනු භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය	අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය I, II	වැඩි ඝනත්ව නේවාසික කලාපය	වැඩි ඝනත්ව මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය I (බද්දේගම)	අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපය II	අඩු ඝනත්ව සංවර්ධන කලාපය	මධ්‍ය ඝනත්ව සංවර්ධන කලාපය
	2	ආගමික අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන									
	3	කෞතුකාගාර									
	4	සමාජ හා සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථාන									
	5	සුසාන භූමි / ආදාහනාගාර									
	6	ප්‍රජා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන									
	7	ශ්‍රවණාගාර (Auditorium)									
	8	සම්මන්ත්‍රණ ශාලා									
	1	වාහන එකලස්/ අළුත්වැඩියා කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන									
7. කර්මාන්ත සහ ගබඩා (Industrial)	2	බෙදා හැරීමේ කටයුතු සඳහා වන ගබඩා									
	3	ගබඩා/ ගුදමි									
	4	සේවා කර්මාන්ත									
	5	ගෘහස්ථ කර්මාන්ත									
	6	ඇසුරුම් කර්මාන්ත									
	7	ප්‍රතිචක්‍රීකරණ කර්මාන්ත									
	8	අගය එකතු කිරීමේ කර්මාන්ත									
	9	අබලි දෑ එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන									
	10	බේකරි නිෂ්පාදන දර පෝරණු									
	11	බේකරි නිෂ්පාදන විදුලි									
	12	කොන්ක්‍රීට් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත									
	13	උළු සහ ගඩොල් කර්මාන්ත									
	14	ලී බඩු නිෂ්පාදන ආශ්‍රිත කර්මාන්ත	50sqm								
	15	ඇඹරුම්හල්									
	16	ලියවන පට්ටල්, වැල්ඩින් වැඩපොලවල්									
	17	දුෂ්‍ය කාරක නොවන අනෙකුත් කර්මාන්ත (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්වචනය පරිදි)									
	18	දුෂ්‍ය කාරක අනෙකුත් කර්මාන්ත (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්වචනය පරිදි)									
	8. විනෝදාත්මක (Leisure)	1	ගෘහස්ථ ක්‍රීඩාගාර								
2		විවෘත රංග භූමි									
3		පුස්තකාල									
4		කාය වර්ධන මධ්‍යස්ථාන									

ප්‍රධාන භාවිතය	අනු අංකය	අනු භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය	අඩු ඝනත්ව	මධ්‍ය ඝනත්ව	වැඩි ඝනත්ව	වැඩි ඝනත්ව	අඩු ඝනත්ව	අඩු ඝනත්ව	අඩු ඝනත්ව	මධ්‍ය ඝනත්ව
				භෞමික කලාපය	භෞමික කලාපය I, II	භෞමික කලාපය	මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය	කර්මාන්ත කලාපය I (බද්දේගම)	කර්මාන්ත කලාපය II	සංචාරක කලාපය	සංචාරක කලාපය
	5	ලමා උද්‍යාන									
	6	විවෘත පිටිටහි									
	7	සිතමා ශාලා									
	8	පිහිනුම් තටාක									
	9	උද්‍යාන									
	10	විනෝදාත්මක උද්‍යාන									
9. කෘෂිකාර්මික හා ධීවර කර්මාන්තය	1	බෝවිටු ජැට්/ පාරු නවාතැන්									
	2	නැංගුරම් තොටුපළවල්									
	3	ධීවර තොටුපළවල්									
	4	ඉදිකිරීම් සහිත මාදැල් පාඩු									
	5	ලෙල්ලම									
	6	සත්තව හා වගා ගොවිපලවල්									
	7	කෘෂි නිෂ්පාදන එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන									
	8	සත්තව හා බිජ අභිජනන මධ්‍යස්ථාන									
	9	හරිනාගාර									
10. වෙනත් (Other)	1	Roof ඇත්ටොනා කුළුණු									
	2	ඇත්ටොනා කුළුණු									
	3	සන්නිවේදනය කුළුණු									
	4	වාහන රථගාල්									
	5	විදුලි උප පොලවල්									
	6	වැලි කැණීම්/ බනිජ කැණීම් /සේදීම									
	7	ගල් කැඩීම									
	8	පස් කැපීම / මැටි කැපීම									
	9	සනීපාරක්ෂක කටයුතු ගොඩනැගිලි									
	10	A.T.M මධ්‍යස්ථාන									
	11	විදුලි ආරෝපණ මධ්‍යස්ථාන									
	12	කොම්පෝස්ට් ව්‍යුහය /කසල ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මධ්‍යස්ථාන									

අවසර ලබා දෙන භාවිතයන්
අවසර ලබා නොදෙන භාවිතයන්

ඇමුණුම IV - අවසරලත් භාවිතයන් සඳහා අවම භූමි ප්‍රමාණයන් අවසරලත් භාවිතයන්		
අංකය	භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය (ව.මී)
නේවාසික		
01	තනි නිවාස	150
02	නේවාසිකාගාර	250
03	නිවාස සංකීර්ණ / මහල් නිවාස	1000
04	සංචාරක පහසුකම් සහිත නිවාස	250
වාණිජ		
05	සිල්ලර වෙළඳසැල්	150
06	තොග වෙළඳ කටයුතු	250
07	සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථාන	150
08	සාප්පු සංකීර්ණය (සියළුම පහසුකම් ඇතුළුව)	750
09	සාප්පු සංකීර්ණ (සිනමාව, අවන්හල, සහ වෙනත් විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් නොමැති)	500
10	සුපිරි වෙළඳසැල්	500
11	පොදු වෙළඳසැල්	500
12	මාළු වෙළඳසැල් / සාප්පු	150
13	ආංශික ගබඩා	250
14	ගෘහස්ථ නිෂ්පාදන ප්‍රදර්ශනාගාර	250
15	සැකසූ මස් වෙළඳසැල්	150
16	ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය අලෙවිසැල් (මහා පරිමාණය) වැලි, ලෝහ, සිමෙන්ති, යකඩ, පයිප්ප ආදිය)	500
17	ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය අලෙවිසැල් (කුඩා පරිමාණය) බර ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය (හැසිරවීමකින් තොරව)	250
18	සිනමා ශාලා, රඟහල	1000
19	ගෘහස්ථ මහජන එක්රැස්වීම් ස්ථාන (ශ්‍රවණාගාර සහ ඒ හා සමාන භාවිතයන්)	1000
20	මත්පැන් වෙළඳසැල්	250
21	ගබඩා	500
22	බේකරි අසිනම, ආහාර අලෙවිසැල්	150
23	සම්බාහන සහ විකිත්සක මධ්‍යස්ථාන	250
24	සැලුන්	150
	රූපලාවන්‍ය මධ්‍යස්ථාන	250
25	මැහුම් කඩ	150
26	ශරීර සුවතා මධ්‍යස්ථාන	250
27	ඉන්ධන පිරවුම්හල්	1000
28	ගෑස් සහ වීදුලි වාහන ආරෝපන මධ්‍යස්ථාන	500
29	අවමංග්‍ය ශාලාව	500
30	පැළ නවාන්	250

අවසරලත් භාවිතයන්		
අංකය	භාවිතය	අවම භූමි ප්‍රමාණය (ව.මී)
	වාර්ණිජ	
31	ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර	150
32	ගෘහ භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශනාගාර සහ අලෙවිසැල්	250
	සෞඛ්‍යය	
33	රජයේ රෝහල්	1000
34	පෞද්ගලික රෝහල්	1000
35	බාහිර රෝගී අංශය, සහ වෙනත් සේවාවන් ඇතුළුව වෛද්‍ය උපදේශන නාලිකා මධ්‍යස්ථාන	500
36	වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන , මාතෘ සායන	250
37	වෛද්‍ය රසායනාගාර	250
38	ආර්ථික	250
39	ආයුර්වේද වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන	250
40	සම්භාහන / විකිත්සක මධ්‍යස්ථාන	250
41	සත්ව සායන	250
	අධ්‍යාපන	
42	වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන	500
43	පෙර පාසැල්, දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන	375
44	තෘතීයික අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන	500
45	පුද්ගලික උපකාරක පන්ති	500
46	පුස්තකාල	375
	ආයතනය	
47	රජයේ කාර්යාල	1000
48	වෘත්තීය සහ උපදේශන කාර්යාල	250
49	බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන	375
	කර්මාන්ත(මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නේවාසික කලාපය තුළ අවසර දෙනු ලබන කර්මාන්ත පමණි)	
50	දේශීය කර්මාන්ත	250
51	ක්ෂුද්‍ර කර්මාන්ත (ව.මී.1-50)	250
52	කුඩා කර්මාන්ත (ව.මී.50-250)	250
53	ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන	250
	සමාජ ක්‍රියාකාරකම්	
54	ක්‍රීඩා සංකීර්ණ	1000
55	විවෘත සිනමාහල්	1000
56	ප්‍රජා ශාලා/ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථාන	250
57	පුස්තකාල	250
58	දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන	250
59	වැඩිහිටි නිවාස	500

60	කෞතුකාගාර	375
61	සුසාන භූමි	500
	සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්	
62	සංචාරක හෝටල්	500
63	අවන්හල්, කැෆේ,කොක්ටේල් විවේකාගාර	250
64	ආගන්තුක නිවාස	250
65	සංචාරක ආයතන/ වාහන කුලියට දෙන ස්ථාන	250
66	සංචාරක තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන	250
67	නිවාඩු නිකේතන	500
68	උත්සව ශාලා	500
69	නාගරික හෝටල්	500
70	ලැගුම්හල්	250
	සේවා කර්මාන්ත	
71	වාහන අළුත්වැඩියා මධ්‍යස්ථාන	500
72	වාහන පිරිසිදු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන	500
	විවේක හා විනෝදාත්මක ක්‍රියාකාරකම්	
73	ළමා උද්‍යාන	-
74	නාගරික උද්‍යාන	-
75	පොදු උද්‍යාන	-
76	මල් උද්‍යාන	-
<p>“අවසරලත් භාවිතයන් සඳහා අවම භූමි ප්‍රමාණයන්” හා “කලාපයේ අනුබද්ධම් කල හැකි භූමි ප්‍රමාණය” යන දෙකෙන් වැඩි අගය අදාල වේ</p>		

ඇමුණුම V - රථවාහන නැවතුම් පිළිබඳ අවශ්‍යතා

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබ්ම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීඩ
01	නේවාසික	තනි නිවාස ඒකක / බංගලා- නේවාසික	-	-	-	ඒකකයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් + ගෙබ්ම් ප්‍රමාණය ව.මී. 400 ට වැඩි වන්නේ නම් අමතර රථවාහන නැවතුම් ඉඩකඩක්	-	-	-
	නේවාසික මහල් නිවාස - 1 වන කාණ්ඩය	පිහිනුම් තටාක, ව්‍යායාම ශාලා, සුපිරි වෙළඳපොළවල් සහිත හෝ රහිත මහල් නිවාස				ඒකකයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් + ගෙබ්ම් ප්‍රමාණය ව.මී. 200 ට වැඩි වන්නේ නම් අමතර රථවාහන නැවතුම් ඉඩකඩක් + සෑම නේවාසික ඒකක 10 කට අමුත්තන් සඳහා එක් රථවාහන නැවතුම් ස්ථානයක්			
	නේවාසික මහල් නිවාස - 2 වන කාණ්ඩය	1 වන කාණ්ඩය හැර අමතර සුබෝපහෝගි පහසුකම් (සමාජ ශාලා, පෙන්ත් හවුස් වැනි) සහිත මහල් නිවාස				එක් ඒකකයක් සඳහා ඉඩකඩ දෙකක් + සෑම නේවාසික ඒකක 10 කට අමුත්තන් සඳහා එක් රථවාහන නැවතුම් ස්ථානයක්			
	නේවාසික	සේවා මහල් නිවාස (Service Apartment)				ඒකකයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	නේවාසික	සේවා මහල් නිවාස (Studio Apartment)				ඒකකයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	නේවාසික	නිල නිවාස				ඒකකයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	නේවාසික	ප්‍රධාන භාවිතය පවත්වා ගෙන යාමට පහසුකමක් ලෙස පරිශ්‍රය තුල ඇති				කාමර 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන හැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීද
		නේවාසිකාගාර (පාසැල් හැර)							
	නේවාසික	පරිශ්‍රයෙන් පිටත නේවාසිකාගාර				කාමර 05ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	නේවාසික	පරිශ්‍රයෙන් පිටත පිහිටි නිදහ ආලා				-	වර්ග මීටර් 200 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		
	නේවාසික	හෝම් ස්ටේ (Home stay) උපරිම අමුත්තන්ගේ කාමර 04 දක්වා				එක් එකකයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් හා අමතරව එක් ඉඩකඩක්			
	නේවාසික	වැඩිහිටි නිවාස/ ළමා නිවාස				කාමර 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් (අවම එක් ඉඩකඩක්)			
	නේවාසික	රජයේ නැවත පදිංචි කිරීමේ ව්‍යාපෘති				සේවා ප්‍රදේශය හැර මුළු වර්ග ප්‍රමාණයෙන් 15% (ව.මී)			
2	වාණිජ	සිල්ලර වෙළඳසැල්, ග්‍රොසරි හා සමාන භාවිතයන්	3 (පළාත් පාලන ආයතනය මගින් නඩත්තු කරන මාර්ගයක් විය යුතුය.)	25 (උපරිම)		එක් ඉඩකඩක්			
			4.5	50 (උපරිම)		එක් ඉඩකඩක්			
			6	200 (උපරිම)		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් (සේවා ප්‍රදේශ හැර)			
			9			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් (සේවා ප්‍රදේශ හැර)			
	වාණිජ	සාප්පු සංකීර්ණ, සුපිරි වෙළඳසැල්, ෂොපින් මෝල්	9			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් (සේවා ප්‍රදේශ හැර)		ව.මී. 500 සඳහා එක් ඉඩකඩක් සහ උපරිම 2	

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු විධ
	වාණිජ	වාහන හෝ මෙවලම් උපකරණ ප්‍රදර්ශනාගාර	9			ව.මී. 200 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් සහ අවම එක් ඉඩකඩක්		ව.මී. 200 සඳහා එක් ඉඩකඩක් සහ උපරිම 4	
	වාණිජ	වාහන සේදීමේ මධ්‍යස්ථාන	6		ව.මී. 500				
	වාණිජ	වාහන සේවා මධ්‍යස්ථාන	4.5	ක්‍රීරෝද රථ හා යතුරුපැදි පමණක්	ව.මී. 500				
			6		ව.මී. 1000				
	වාණිජ	ඉන්ධන පිරවුම්හල්	9		ව.මී. 1000				
	වාණිජ	වාහන ආරෝපණ මධ්‍යස්ථාන	6						
	වාණිජ	ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය වෙළඳසැල්	6	200 (උපරිම)		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ	ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය වෙළඳසැල්	9			ව.මී. 200 දක්වා ව.මී. 100 කට එක් ඉඩකඩක් + ඊට වැඩිවන සෑම ව.මී. 200 කටම එක් ඉඩකඩක් බැගින්		සෑම ව. මී. 500 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් හා උපරිම 5	
	වාණිජ	සිනමා ශාලා, නියටර්	6	උපරිම ආසන 150 දක්වා		ආසන 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	ආසන 100 කට වඩා වැඩි වන විට එක් ඉඩකඩක්		
	වාණිජ	සිනමා ශාලා	9			ආසන 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	ආසන 100 කට වඩා වැඩි වන විට එක් ඉඩකඩක්		
	වාණිජ	ශ්‍රවණාගාර, සම්මන්ත්‍රණශාලා, නියටර් සහ ඒ හා සමාන භාවිතයන්	9			ආසන 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් හෝ ව.මී.20 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් යන දෙකෙන් වැඩි අගය	ආසන 100 කට වඩා වැඩි වන විට එක් ඉඩකඩක්	ව.මී. 500 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ	සැලැක්/ රූපලාවන්‍යාගාර/ පාරිභෝගික සේවා ස්ථාන/ බාබර් සාප්පු	3 (පළාත් පාලන ආයතනය මගින් නඩත්තු කරන මාර්ගයක් විය යුතුය.)	25 (උපරිම)		එක් ඉඩකඩක්			

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීද
			4.5	ව.මී. 50 දක්වා		එක් ඉඩකඩක්			
			6	ව.මී. 100 දක්වා		ව.මී. 50 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			9	ව.මී. 100 ට වැඩි		ව.මී. 100 දක්වා ව.මී. 50 කට එක් ඉඩකඩක් + ඊට වැඩිවන සෑම ව.මී. 100 කටම එක් ඉඩකඩක් බැගින්			
	වාණිජ	වාහන අමතර කොටස් වෙළඳසැල්	6	ව.මී. 200 (උපරිම)		ව.මී. 100 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			ව.මී. 500 ඉක්මවන්නේ නම් එක් ඉඩකඩක්
			9			ව.මී. 100 සඳහා එක් ඉඩකඩක්		ලොරි 01	
	වාණිජ	ඔට්ටු ඇල්ලීමේ මධ්‍යස්ථාන	9			ව.මී. 50 සඳහා එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්		
	වාණිජ	වාණිජ විකාශන මැදිරි (Broadcasting Studio)	9			සේවා ප්‍රදේශ හැර ව.මී. 100 ක් සඳහා ඉඩකඩක්			
	වාණිජ	විකාශන මැදිරි නොවන ශබ්දාගාර	4.5	(උපරිම ව.මී.100)		ව.මී. 100 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ	අවමංග්‍රය ශාලා	6	ව.මී. 200 (උපරිම)		ව.මී. 100 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
		අවමංග්‍රය ශාලා	9			ව.මී. 100 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ	අවමංග්‍රය උත්සවශාලා	6	ව.මී. 200 (උපරිම)		ව.මී. 50 සඳහා එක් ඉඩකඩක්	බස් රථ 01		
		අවමංග්‍රය උත්සවශාලා	9			ව.මී. 50 සඳහා එක් ඉඩකඩක්	බස් රථ 01		
	වාණිජ	ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන/ මාළු වෙළඳසැල්	9			කඩ කාමර 02 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		අවම එක ඉඩකඩක් සහ කඩකාමර 10 කට එක් ඉඩකඩ බැගින් උපරිම 5	
	වාණිජ හෝටල්	නාගරික හෝටල්	9			කාමර 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		අවම එක ඉඩකඩක්	

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීද
	වාණිජ හෝටල්	මොටෙල්	6			එක් කාමරයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් බැගින්	එක් ඉඩකඩක්		
	වාණිජ හෝටල්	හෝටල්	6	උපරිම කාමර 20 දක්වා		කාමර 5 කට එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	
			9			කාමර 20 ක් දක්වා කාමර 5 කට එක් ඉඩකඩක් බැගින් + කාමර 21 සිට 100 දක්වා කාමර 10 කට එක් ඉඩකඩක් බැගින්	කාමර 20 කට එක් ඉඩකඩක් බැගින් උපරිම 3	එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	උත්සව ශාලා (Banquet Hall)	6	ආසන ධාරිතාව 100 දක්වා		අසුන් 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	-	එක් ඉඩකඩක්	
			9			අසුන් 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	ආසන ධාරිතාව 100 ඉක්මවන්නේ නම් එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	උත්සව ශාලා පවතින හෝටල්	6	කාමර / ඒකක 5 දක්වා ආසන ධාරිතාව 100 දක්වා		කාමර 5 කට එක් ඉඩකඩක් + අසුන් 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	උත්සව ශාලා පවතින හෝටල්	9			කාමර 5 කට එක් ඉඩකඩක් + අසුන් 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	ආසන ධාරිතාව 100 ඉක්මවන්නේ නම් එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	ආගන්තුක නිවාස/ ලැගුම්හල්	6	කාමර 10 දක්වා		කාමර 2 කට එක් ඉඩකඩක්		එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	ආගන්තුක නිවාස/ ලැගුම්හල්	9			කාමර 2 කට එක් ඉඩකඩක්		එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	අවන්හල්	4.5	ව.මී. 50 දක්වා		සේවා ප්‍රදේශය හැර ව.මී. 20 සඳහා එක් ඉඩක් හෝ ආසන 5 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් යන දෙකෙන් වැඩි අගය			

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීඩ
			6	ව.මී. 100 දක්වා		සේවා ප්‍රදේශය හැර ව.මී. 20 සඳහා එක් ඉඩක් හෝ ආසන 5 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් යන දෙකෙන් වැඩි අගය		එක් ඉඩකඩක්	
			9			සේවා ප්‍රදේශය හැර ව.මී. 20 සඳහා එක් ඉඩක් හෝ ආසන 5 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් යන දෙකෙන් වැඩි අගය	ව.මී. 500 ට වැඩි නම් එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ හෝටල්	බුටික් හොටෙල් (කාමර 10 දක්වා වන Unique facilities of highly personalized services)	4.5	කාමර 5 ක් දක්වා		කාමර 2කට එක් ඉඩකඩක් බැගින්			
			6	5-10 දක්වා		කාමර 2කට එක් ඉඩකඩක් බැගින්			
	වාණිජ හෝටල්	විලා	3	ඒකක 1 අවම බිම් ප්‍රමාණය (375)		ඒකක 01 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			4.5	ඒකක 2		ඒකක 01 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			6	ඒකක 5 දක්වා		ඒකක 01 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			9	ඒකක 5 ට වැඩි		ඒකක 01 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ හෝටල්	කබානා	4.5	ඒකක 2 දක්වා		ඒකක 01 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			6			ඒකක 01 සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ හෝටල්	නේවාසිකාගාර නවාතැන්	මීටර් 3 හෝ ඊට වැඩි පළලකින් යුක්ත මාර්ගයක සිට මීටර් 500 ඇතුළත			-			

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීද
	වාණිජ හෝටල්	පෞරාණික (උරුම) නිවාස				කාමර 5ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
		පරිසර හිතකාමී නවාතැන්			ව.මී. 2000 සඳහා උපරිම එකක 5				
	වාණිජ කාර්යාල	කාර්යාල / ආයතන (කාර්යාලය/ ආයතන තුළ පාරිභෝගික සේවා නොසපයන උදා:- තොරතුරු තාක්ෂණය	4.5	උපරිම ව.මී.150		එක් ඉඩකඩක්			
			6			ව.මී. 150 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ කාර්යාල	කාර්යාල / ආයතන(සාමාන්‍ය)	4.5	උපරිම ව.මී.100		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			6	ව.මී.1000		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			9	ව.මී.1000 ට වැඩි		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ කාර්යාල	කාර්යාල සංකීර්ණ	9			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	සෑම ව.මී. 500 ක් සඳහා ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	
	වාණිජ කාර්යාල	මූල්‍ය ආයතන / රක්ෂණ ආයතන	6	උපරිම ව.මී.100		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
			9			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ කාර්යාල	බැංකු	6	උපරිම ව.මී.100		ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	වාණිජ කාර්යාල	බැංකු	9			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
3	සෞඛ්‍ය	රජයේ රෝහල් (සියළුම පහසුකම් සහිත)	9			ඇඳන් 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් සහ එම අවශ්‍ය මුළු ඉඩ ප්‍රමාණයෙන් 30 ක් පොදු වාහන නැවැත්වීම සඳහා	එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීඩ
	සෞඛ්‍ය	සාන්ත නිවාස සහ පෞද්ගලික රෝහල්	9			ඇඳන් 02 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් හෝ වර්ග මීටර් 10 සඳහා එක් ඉඩකඩක් යන දෙකෙන් වැඩි අගය			
	සෞඛ්‍ය	වෛද්‍ය රසායනගාර, බාහිර රෝගී අංශ සහ සමාන භාවිතයන්	6	උපරිම ව.මී.100		ව.මී. 20 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	සෞඛ්‍ය	වෛද්‍ය රසායනගාර, බාහිර රෝගී අංශ සහ සමාන භාවිතයන්	9			ව.මී. 20 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	සෞඛ්‍ය	වෛද්‍ය උපදේශන මධ්‍යස්ථාන /වැනලින් මධ්‍යස්ථාන / වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන	6	උපරිම ව.මී.100		එක් උපදේශන සේවා කාමරයක් සඳහා ඉඩකඩ 10 ක්			
	සෞඛ්‍ය	වෛද්‍ය උපදේශන මධ්‍යස්ථාන/වැනලින් මධ්‍යස්ථාන / වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන	9			එක් උපදේශන සේවා කාමරයක් සඳහා ඉඩකඩ 10 ක්			
	සෞඛ්‍ය	බෙහෙත් ශාලා / සත්ව සායන	6	ව.මී. 30 ක් දක්වා		ව.මී. 30 ක් දක්වා ඉඩකඩ දෙකක්			
			9	ව.මී. 30 ට වැඩි		එක් කාමරයකට ඉඩකඩ දෙකක්			
4	අධ්‍යාපන	විශ්ව විද්‍යාල	9			එක් ස්ථිර අධ්‍යයන කථිකාලාපයකට සඳහා එක් ඉඩකඩක් (මීට අමතරව වාහන නැවැත්වීමේ පහසුකම් අදාළ අධිකාරිය විසින් තීරණය කරනු ලබන ප්‍රමාණයකට එකඟ විය යුතුය.	එක් අධ්‍යාපන පීඨයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීඩ
	අධ්‍යාපන	පෞද්ගලික විශ්ව විද්‍යාල / පෞද්ගලික උසස් අධ්‍යාපන ආයතන	9			එක් කාමරයකට එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්		
	අධ්‍යාපන	රජයේ පාසැල්	9			පන්ති කාමර 4 කට එක් ඉඩකඩක් සහ බැස්සවීම හා නැග්ගවීම සඳහා ඉඩකඩ 03 ක් හා මාර්ගයට සමාන්තරව යෝජිත භූමිය තුළින් ඉඩකඩක් සැපයීම (Merging lane)	එක් ඉඩකඩක්		
	අධ්‍යාපන	රජයේ වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථාන /කාර්මික විද්‍යාල	6			කට්කාලාර්යවරු දෙදෙනෙක් සඳහා එක ඉඩකඩක් හා බැස්සවීම හා නැග්ගවීම සඳහා ඉඩකඩ 2 ක් හා මාර්ගයට සමාන්තරව යෝජිත භූමිය තුළින් ඉඩකඩක් සැපයීම (Merging lane)	එක් ඉඩකඩක්		
	අධ්‍යාපන	පෞද්ගලික පාසැල්	9			පන්ති කාමර දෙකකට එක් ඉඩකඩක් හා පන්ති කාමර හැර අනෙකුත් ස්ථීර ඉදිකිරීම් ප්‍රදේශ සඳහා වර්ග මීටර 500 කට එක් ඉඩකඩක් හා සිසුන් නැග්ගවීම හා බැස්සවීම සඳහා ඉඩකඩ 3 ක් මාර්ගයට සමාන්තරව යෝජිත භූමිය තුළින් ඉඩකඩක් සැපයීම (Merging lane)	එක් ඉඩකඩක්		
	අධ්‍යාපන	පෙර පාසැල් / දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන	4.5	උපරිම ලඹුන් 30 දක්වා		එක් ඉඩකඩක් හා සිසුන් නැග්ගවීම හා බැස්සවීම සඳහා ඉඩකඩ 3 ක් මාර්ගයට සමාන්තරව යෝජිත භූමිය තුළින් ඉඩකඩක් සැපයීම (Merging lane)			
6									
	අධ්‍යාපනික	පෞද්ගලික උපකාරක පන්ති	4.5	උපරිම ව.මී. 100 දක්වා		පන්ති කාමරයකට එක් ඉඩකඩක් හා බැස්සවීම,			

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීඩ
			6			නැග්ගවීම සඳහා ඉඩකඩ 02 ක් මාර්ගයට සමාන්තරව යෝජිත භූමිය තුළින් ඉඩකඩක් සැපයීම (Merging lane)			
	අධ්‍යාපනික	පුස්තකාල	4.5	100		එක් ඉඩකඩක්			
			6	1000 ක් දක්වා		ව.මී. 200 කට එක් ඉඩකඩක්			
			9	1000 ට වැඩි		ව.මී. 1000 දක්වා ඉඩකඩ 05 ක් සහ ඊට ඉක්මවන සෑම ව.මී. 500 කටම එක් ඉඩකඩක්			
	අධ්‍යාපනික	අනෙකුත් අධ්‍යාපන ආයතන	9			පන්ති කාමරයක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
5	කර්මාන්ත	ගෘහාශ්‍රිත කර්මාන්ත	3	50 දක්වා		-			
			4.5	100 දක්වා		එක් ඉඩකඩක්			
	කර්මාන්ත	සුළු පරිමාණ	6 කර්මාන්ත කලාපය සඳහා කලපියකරණ රෙගුලාසි අදාල වේ.	500 දක්වා	1000	ව.මී. 250 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		ව.මී. 500 සඳහා එක් ඉඩකඩක්	
	කර්මාන්ත	මධ්‍යම පරිමාණ	9 කර්මාන්ත කලාපය සඳහා කලපියකරණ රෙගුලාසි අදාල වේ.	500-1500 දක්වා	1000	ව.මී. 250 ක් දක්වා ඉඩකඩ 3 සහ වැඩි වන සෑම ව.මී. 250 ක් සඳහාම එක් ඉඩකඩක්		ව.මී. 500 සඳහා එක් ඉඩකඩක්	ව.මී. 1000 ඉක්මවන විට එක් ඉඩකඩක්
	කර්මාන්ත	මහා පරිමාණ	9 කර්මාන්ත කලාපය සඳහා කලපියකරණ රෙගුලාසි අදාල වේ.	1500 ට වැඩි	2000	ව.මී. 1500 දක්වා ඉඩකඩ 9 ක් සහ වැඩි වන සෑම ව.මී. 300 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		ව.මී. 1500 දක්වා ඉඩකඩ 3 ක් සහ වැඩිවන සෑම ව.මී. 1000 කට එක් ඉඩකඩක්	ව.මී. 2500 කට එක් ඉඩකඩක් (උපරිම ඉඩකඩ පහක්)
	කර්මාන්ත	ගබඩා	6		500				

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීද
			9		500	ව.මී. 100 ක් දක්වා එක් ඉඩකඩක් සහ ඉන්පසු සෑම ව.මී. 200 කටම එක් ඉඩකඩක්		ව.මී. 500 සඳහා එක් ඉඩකඩක්	
	කර්මාන්ත	ගුදුම්	9		1000	ව.මී. 500 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		ව.මී. 3000 ක් දක්වා ව.මී. 500 ට එක් ඉඩකඩක් සහ වැඩිවන සෑම ව.මී. 1000කටම එක් ඉඩකඩක්	
6	විවේක හා විනෝද කටයුතු සහ සහ ක්‍රීඩා	විවේක හා විනෝද කටයුතු සහ නේමා උද්‍යාන	6			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්	ව.මී. 1000 කට එක් ඉඩකඩක් සහ උපරිම ඉඩකඩ හතරක්	
	විවේක හා විනෝද කටයුතු සහ ක්‍රීඩා	ක්‍රීඩා සංකීර්ණ / ගෘහස්ථ ක්‍රීඩාංගණ	6			එක් පිටියක් සඳහා ඉඩකඩ දෙකක් සහ ක්‍රීඩා මණ්ඩපයක් සපයන්නේ නම් ආසන 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	එක් ඉඩකඩක්		
	විවේක හා විනෝද කටයුතු සහ ක්‍රීඩා	වාණිජ පිහිනුම් තටාක/ ව්‍යායාම් ශාලා/ යෝග්‍යතා මධ්‍යස්ථාන	6			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් සහ ක්‍රීඩා මණ්ඩපයක් සපයන්නේ නම් ආසන 10 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			
	විවේක හා විනෝද කටයුතු සහ ක්‍රීඩා	එළිමහන් ක්‍රීඩාංගණ	9			ආසන 100 ට එක් ඉඩකඩක්	ආසන 1000ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක් සහ උපරිම 10 ක්		
7	වෙනත් භාවිතයන්	ආගමික ස්ථාන				ව.මී. 200 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්			

අනු අංකය	භාවිතය	වර්ගය	පිරිවිතර			වාහන නැවැත්වීමේ ඉඩකඩ අවශ්‍යතා			
			මාර්ගයේ අවම පළල (මී)	ගෙබිම් ප්‍රමාණය (ව.මී)	අවම බිම් ප්‍රමාණය (ව.මී.)	සම්මත වාහන	බස් රථ	ලොරි රථ	බහු වීද
	වෙනත් භාවිතයන්	වෙනත් භාවිතයන්	9			ව.මී. 100 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්	ව.මී 500 ක් සඳහා එක් ඉඩකඩක්		

ඇමුණුම VI - ඉඩම් තුල වගා කිරීම සඳහා යෝජිත වාණිජ බෝග

1. කොස්
2. පොල්
3. කරාබුනැටි
4. අඹ
5. මී
6. කොහොඹ
7. මැන්ගුස්
8. දුරියන්
9. කෙසෙල්
10. තේ
11. ඇමුණුම VII යටතේ ලබා දී ඇති ශාක
12. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පරිසර සලසුම්කරුගේ නිර්දේශ සහිතව සැලසුම් කමිටුව මගින් අනුමත කරනු ලබන අනෙකුත් ශාක

අමුණුම VII - පේව වැට සඳහා යෝජිත වාණිජ බෝග

1. කුරුඳු
2. ගම්මිරිස්
3. කෝපි
4. පුවක්
5. මුරංගා
6. රණවරා
7. මා දා
8. දෙහි
9. බුලත්
10. ෆෂන් ෆ්රැට්ටි
11. කටරොලු
12. කෝමාරිකා
13. අන්නාසි
14. එනසහල්
15. සේර
16. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පරිසර සලසුම්කරුගේ නිර්දේශ සහිතව සැලසුම් කමිටුව මගින් අනුමත කරනු ලබන අනෙකුත් ශාක

අමුණුම VIII කලාප මායිම්

වැඩි සහත්ව නේවාසික කලාපය

උතුර

ගාල්ල - බද්දේගම මර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව, බද්දේගම වදුරඹ මාර්ගයේ (බද්දේගම සන්දරවල මාර්ගය) මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ඊසාන දෙසට ගමන් කර දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂයෙන් උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ගිණිකොන දෙසට අදින ලද රේඛාවක්, අංක 208C කොහොඹනාදෙනිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ දකුණු මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ දකුණු මායිම දිගේ අදින ලද රේඛාවක් නගාවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා නිරිත දෙසට ගමන් කර නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට අංක 208C කොහොඹනාදෙනිය සහ අංක 206E අඳුරන්විල ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ වල දකුණු මායිම දිගේ වයඹ දෙසට හා අංක 206A වල්පිට දකුණු ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ නැගෙනහිර මායිම දිගේ නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් අංක 206D ගෝනපුර ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ නැගෙනහිර මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂය ගමන් කර දකුණු මායිම අවසන් වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට වක්වැල්ල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ උතුරු දෙසට අදින ලද රේඛාවක් ගෝනපුර හොරගමපිට මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා උතුරු දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ගල්කැටිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් බ්‍රියට්ස් කන්නන්ගර මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ඊසාන දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ආරම්භක ලක්ෂය ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

මධ්‍ය සහත්ව නේවාසික කලාපය (I)

උතුර

පෙඩාසි වත්ත ජනපදයට යන මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් අංක 199A හල්පාතොට මධ්‍යම ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂයන් ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට එකී ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිම දිගේ ඊසාන දෙසට අදින ලද රේඛාවක් අම්පෙගම - බද්දේගම (හල්පාතොට - කුරුඳුගහහැකුක්ම) මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට හල්පානොට - කුරුඳුගහහැනැක්ම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ බද්දේගම - හික්කඩුව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් බෙරිල්ල වන්න මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට මීටර් 450 ක් ඊසාන දෙසින් පිහිටි ලක්ෂයක් දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට අදින ලද රේඛාවක් මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපයේ බටහිර මායිම දිගේ පින්තාලිය තෙලිකඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගිණිකොන හා නිරිත දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් අංක 205 හොරගම්පිටිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ බටහිර මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂයෙන් නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂය දකුණු මායිම් ලක්ෂය වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට අංක 205 හොරගම්පිටි ග්‍රාම නිලධාරී වසම, අංක 205A හොරගම්පිටි මධ්‍යම ග්‍රාම නිලධාරී වසම අංක 204A තෙලිකඩ නගරය අංක 203C පිටුවල්ගොඩ, අංක 203 ගිනිමැල්ලගහ නැගෙනහිර, අංක 201A ගිනිමැල්ලගහ බටහිර, අංක 201B මඩොල්ලු ග්‍රාම නිලධාරී වසම දකුණු හා බටහිර මායිම අංක 201C වේවැල්දෙණිය සහ අංක 199B වවුලගල ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල බටහිර මායිම දිගේ උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂය ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර උතුරු මායිම අවසන් වේ.

මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපය II

උතුර

ගාල්ල, මාපලගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවත් කිඹිකන්ද මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවත් ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට කිඹිකන්ද මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ උතුරු හා වයඹ දෙසට අදින ලද රේඛාවක් අක්කර දොළහ - II මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාප අංක II හි උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට අක්කර 12 මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා අදින ලද රේඛාවක්, පිටිහරාව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගිණිකොන දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ පල්ලිගොඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් විවරුගොඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අංක 207A, ඉහළකිඹිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ නැගෙනහිර මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා නිරිත දෙසට ගමන් කර, ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ නැගෙනහිර මායිම දිගේ අදින ලද රේඛාවක් නිරිත දෙසට එකී ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ දකුණු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂයෙන් බටහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අංක 207A ඉහළකිඹිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ දකුණු මායිම් ලක්ෂය මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාප II හි දකුණු මායිම වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට අංක 207A ඉහළකිඹිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ හා අංක 200 මැදකිඹිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ බටහිර මායිම දිගේ වයඹ දෙසට අදින ද රේඛාවක් හල්කඳවල තුන්දොළ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් මහමුලන මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට ඊසාන දෙසට අදින ලද සෘජු රේඛාවක් මීටර් 165 ක් දුරින් පිහිටි ලක්ෂයක් වන පුවක්වත්ත මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දෙල්ගහවෙල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවෙන් ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට අදින ලද රේඛාවක් මීටර් 135 ක් බටහිර හා වයඹ දෙසට ගමන් කර ඉහත සඳහන් කළ මීටර් 165 සෘජු රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට පුවක්වත්ත මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් කිඹිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ගම්බැද්දවත්ත මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව වදුරඹ - ගාල්ල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර, එතැන් සිට අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂය ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

අඩු ඝනත්ව නේවාසික කලාපය

උතුර

දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් වදුරඹ බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට වදුරඹ සන්දරවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් වදුරඹ බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට වදුරඹ, බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ කිරින්දලාහේන මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ මහදෙනිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර, එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් එල්. එච්. ලියනගේ මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ බටහිර දෙසට අදින ලද රේඛාවක් කිරින්දලාහේන වැව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා බටහිර දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් පාමනකන්ද මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් කොකාවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර, එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක්

රේඛාවක් වදුරඹ - ගාල්ල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගිණිකොන දෙසට ගමන් කර එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් කිඹිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් පුවක්වත්ත මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට මධ්‍ය ඝනත්ව නේවාසික කලාපයේ බටහිර මායිම දිගේ නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් එකී කලාප මායිම මගමුලන මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවෙන් ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ දකුණු හා නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් කොහොඹනාදේණිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ බටහිර මායිම ජේදනය වන ලක්ෂ්‍යයන් නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍ය දකුණු මායිම් ලක්ෂ්‍ය වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට අංක 200 මැදකිඹිය, අංක 208C කොහොඹනාදේණිය යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වල බටහිර මායිම දිගේ අදින ලද රේඛාවක් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය දිගේ වයඹ දෙසට අදින ලද රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය ජේදනය වන ලක්ෂ්‍යයන් උතුරු මායිම අවසන් වේ.

මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය I

උතුර

අංක 199A හල්පානොට මධ්‍යම ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිම අවසන් වන ලක්ෂ්‍ය හා අංක 199 හල්පානොට ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය ජේදනය වන ලක්ෂ්‍යේ සිට අංක 199 හල්පානොට ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු හා නැගෙනහිර මායිම් දිගේ අදින ලද රේඛාවක් අංක 184B බද්දේගම නගරය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිම ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ හා අංක 184 බද්දේගම උතුරු ග්‍රාම නිලධාරී වසම, අංක 184C කොටගොඩ ග්‍රාම නිලධාරී වසම යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම් වල උතුරු මායිම දිගේ අදින ලද රේඛාවක් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ දකුණු ගිණිකොන දිශානුගතව අදින ලද රේඛාවක් වදුරඹ සන්දරවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට වදුරඹ - සන්දරවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ බටහිර-නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ පිත්තාලිය බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ජේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව

දිගේ අඳින ලද රේඛාවක් ගොනවුට මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා නිරිත දෙසට ගමන් කර දකුණු මායිම අවසන් වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යයේ සිට ගොනවුට මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අඳින ලද රේඛාවක් තෙලිකඩ ශ්‍රී උපසේන මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට අඳින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ හික්කඩුව බද්දේගම පැරණි මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අඳින ලද රේඛාවක් හික්කඩුව බද්දේගම (නව මාර්ගය) මාර්ගයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට අඳින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපය - II

උතුර

කඩපෝරුව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් එගොඩඅද්දර මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය උතුරු මායිමේ ලක්ෂ්‍ය වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යයේ සිට අඳින ලද රේඛාවක් මීටර් 07 ක් දුරින් පිහිටි නිල් ද අල්විස් මාවතේ (Nile De Alwis PRDA Road) මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ දකුණු ගිණිකොන දිශානුගතව අඳින ලද රේඛාවක් වඳුරඹ - මාපලගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපයේ නැගෙනහිර මායිම දිගේ අඳින ලද රේඛාවක් ඉලගොටුකන්ද මාර්ග අංක 01 සහ ඉලගොටුකන්ද මාර්ග අංක 02 හි මධ්‍ය රේඛාවක් ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

ඉලගොටුකන්ද මාර්ග අංක 01 හා ඉලගොටුකන්ද මාර්ග අංක 02 යන මාර්ග වල මධ්‍ය රේඛා ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දකුණු මායිම වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යයේ සිට අඳින ලද රේඛාවක් වඳුරඹ සන්දරවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට වඳුරඹ සන්දරවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවෙන් පහළ පන්විල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍යයේ සිට අඳින ලද රේඛාවක් අඩු ඝනත්ව කර්මාන්ත කලාපයේ නැගෙනහිර මායිම දිගේ මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප අංක II හි උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

අඩු සහත්ව කර්මාන්ත කලාපය I (ලේල්වල වත්ත)

උතුර

වඳුරඹ, බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව, අංක 186A ඉඳුරුපත්විල ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ නැගෙනහිර මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය උතුරු මායිම වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට වඳුරඹ, බද්දේගම මාර්ගය මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් රාහුල මාවත 4 වන පටුමගට සමාන්තරව ඇති ඇළ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගිණිකොන දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාපයෙහි බටහිර මායිම දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ගාල්ල වඳුරඹ (මාපලගම) මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් පිටිහරාව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍යයෙන් (උදාර මෝටර්ස් අසළ) නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට ගාල්ල - වඳුරඹ (මාපලගම) මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් පිලගොඩ කොකාවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය (චන්තක ඹසිල් මාව) දක්වා ගමන් කර දකුණු මායිම අවසන් වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට පිලගොඩ කොකාවල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ඉදිගස්කැටිය, පිලගොඩ වැලිදෙනිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා වයඹ දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් අංක 65 මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා වයඹ දෙසට මීටර් 180 ක් ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ උතුරට හා වයඹ දෙසට අදින ලද රේඛාවක් කොකාවල නිදන්දොළ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් කිරින්දලාහේන - පිලගොඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

අඩු සහත්ව කර්මාන්ත කලාපය II (වල්පිටවත්ත)

උතුර

සිරිල් ඒකනායක මාවතේ මධ්‍ය රේඛාවක් තෙලිකඩ පින්තාලිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍යේ සිට තෙලිකඩ පින්තාලිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ඊසාන දෙසට අදින ලද රේඛාවක් ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට ගාල්ල බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් බියට්ටිස් කන්තන්ගර මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගිණිකොන දෙසට ගමන් කර නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට බියට්ටිස් කන්තන්ගර මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ගල්කැටිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් සිරිල් ඒකනායක මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂයෙන් දකුණු මායිම අවසන් වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට සිරිල් ඒකනායක මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ වයඹ දෙසට අදින ලද රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂය ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

අඩු ඝනත්ව සංචාරක ප්‍රවර්ධන කලාපය

උතුර

ගිං ගඟ මධ්‍ය රේඛාවක් දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවක් ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට ගිං ගඟේ මධ්‍ය රේඛාව (බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභාවේ උතුරු මායිම) අදින ලද රේඛාවක් දිගේ මීටර් 6354 ක දුරක් ගමන් කර එතැන් සිට දකුණු දෙසට අදින ලද සෘජු රේඛාවක් නයාපාමුල උනන්විටිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව හා පොල්ගහවිල නයාපාමුල උනන්විටිය මාර්ගය යාවන අතුරු මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී අතුරු මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ දකුණු දෙසට අංක 188A මහලපිටිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ හා අංක 191B පොල්ගහවිල, අංක 190A කුඹුලවලහේන, අංක 221 වදුරඹ, අංක 221B ගුළුගහකන්ද, 189 මාබොටුව හා 189B නලාව යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල උතුරු මායිම දිගේ නැගෙනහිර දෙසට අදින ලද රේඛාවක් අංක 189B නලාව ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිම අවසන් වන ලක්ෂයෙන් අඩු ඝනත්ව සංචාරක කලාපයේ උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට අංක 189B නලාව, අංක 189 මාබොටුව, අංක 189A නාන්තවල, අංක 207 ඉහළකිඹිය යන ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල නැගෙනහිර මායිම දිගේ දකුණට අදින ලද රේඛාවක් අංක 207 ඉහළකිඹිය ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ නැගෙනහිර මායිම ඉහළකිඹිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂයෙන් නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ නැගෙනහිර මායිමේ අවසන් ලක්ෂය හා බටහිර මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂය දකුණු මායිම ලක්ෂය වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට ඉහළකිමිය මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් මීටර් 425 ක් විවරගොඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ වයඹ දෙසට අදින ලද රේඛාවක් පල්ලිගොඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් පිටිහරාව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ඊසාන දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය ලක්ෂය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් අක්කර 12 පිටිහරාව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් මීටර් 1500 ක් වයඹ දෙසට කීමිකන්ද දෙසින්ද මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර, එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ගාල්ල - මාපලගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ පිලගොඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා වයඹ දෙසටත්, එතැන් සිට ගාල්ල - මාපලගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ඉලගොටුකන්ද මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ද ගමන් කර එතැන් සිට එකී මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් මීටර් 125 ක් ගිණිකොන දෙසට ඉලගොටුකන්ද - I මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ මිශ්‍ර සංවර්ධන කලාප අංක II හි දකුණු නැගෙනහිර හා උතුරු මායිම් දිගේ ගාල්ල - මාපලගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ ඊසාන දෙසට අදින ලද රේඛාවක් මීටර් 133 ක් දුර ගමන් කර හමුවන ඇළ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ වයඹ දෙසට කඩපෝරුව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ වදුරඹ බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා නිරිත දෙසට අදින ලද රේඛාවක් එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා වයඹ දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ උතුරු දෙසට අදින ලද රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂය ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

**මධ්‍ය ඝනත්ව සංචාරක කලාපය
උතුර**

හික්කඩුව බද්දේගම මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව නාමල් පෙදෙස මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාවෙන් ඡේදනය වන ලක්ෂයේ සිට අදින ලද රේඛාවක් මීටර් 100 ක් දුර ඊසාන දෙසට ගමන් කර හමුවන ලක්ෂයෙන් උතුරු මායිම ආරම්භ වී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් හික්කඩුව බද්දේගම පැරණි මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ඊසාන දෙසට ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් තෙලිකඩ ශ්‍රී උපසේන මාවත මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර ලක්ෂයෙන් උතුරු මායිම අවසන් වේ.

නැගෙනහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂයේ සිට තෙලිකඩ ශ්‍රී උපසේන මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ගොනටුව මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂය දක්වා ගමන් කර එතැන්

සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් සිරිල් ඒකනායක මාවතේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් ගෝනපුර හොරගමිපිට මාර්ගයේ (ගිං ගඟ ගංවතුර ආරක්ෂිත බැම්ම) මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් වක්වැල්ල මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මායිමේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් කැපු ඇළේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍යයන් නැගෙනහිර මායිම අවසන් වේ.

දකුණ

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට (කැපු ඇළේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ) අංක 205 හොරගමිපිට ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ දකුණු මායිම දිගේ බටහිර දෙසට අදින ලද රේඛාවක් එකී ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ බටහිර මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර දකුණු මායිම අවසන් වේ.

බටහිර

අවසන් වරට සඳහන් කළ ලක්ෂ්‍යේ සිට අංක 205, හොරගමිපිට ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ බටහිර මායිම දිගේ අදින ලද රේඛාවක් පින්තාලිය තෙලිකඩ මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට එකී මාර්ගයේ මධ්‍ය රේඛාව දිගේ අදින ලද රේඛාවක් අංක 204 තෙලිකඩ ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ උතුරු මායිම සහ අංක 203B දොඩංගොඩ ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ දකුණු මායිම ඡේදනය වන ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර එතැන් සිට ගිං ගඟ ගංවතුර ආරක්ෂිත බැම්මේ සිට මීටර් 500 ක් දුරින් බැම්මට සමාන්තරව අදින ලද රේඛාවක් උතුරු මායිමේ ආරම්භක ලක්ෂ්‍ය දක්වා ගමන් කර බටහිර මායිම අවසන් වේ.

අමුණුම IX අර්ථ දැක්වීම්

“සංචාරක පහසුකම් සහිත නිවාස” (හෝමි ස්ටේ) යන්නෙන් සංචාරකයින්ට නවාතැන් ගැනීම සඳහා අමුණන්ගේ කාමර එකක් හෝ ඊට වැඩි ප්‍රමාණයක් ඇති සන්කාරක පවුලක් වාසය කරන නිවසක් අදහස් වේ.

“නාගරික හෝටල්” යන්නෙන් නගර මධ්‍යයේ සිට හෝ පොදු ප්‍රවාහන සේවාවක සිට මීටර් 500ක දුරින් සහ අවම වශයෙන් මීටර් 9ක පළලින් යුත් මාර්ගයකට මුහුණලා පවතින ඉඩමක් තුළ කරනු ලබන සංචාරක නවාතැනක් අදහස් වේ

“ආගන්තුක නිවාස” යන්නෙන් සංචාරකයින් සඳහා ආහාර ලබා දීමේ පහසුකම් සහිතව හෝ රහිතව නවාතැන් පහසුකම් පිරිනමන අවම වශයෙන් නිදන කාමර පහකින් සමන්විත ස්ථානයක් අදහස් වේ.

“බුටික් හෝටල්” යන්නෙන් සුබෝපහෝගී ඉහළ පුද්ගලාරෝපිත සේවාවන් පිරිනමන සංචාරක නවාතැනක් අදහස් වේ. මෙහි නිදන කාමරයක අවම ප්‍රමාණය ව.මී.30 වියයුතු අතර නානකාමර හා වැසිකිළියක අවම ප්‍රමාණය ව.මී. 4.5 විය යුතුය. නවද අමුණන් පිළිගැනීම සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රදේශයක් තිබිය යුතු අතර අමුණන් සඳහා අහාර පාන සැපයිය යුතුය.

“විලා” යන්නෙන් සාමාන්‍යයෙන් අවම වශයෙන් නිදන කාමර දෙකක්, පිහිනුම් තටාකයක්, එළිමහන් ජීවන අවකාශයක් සහිත සහ ඉහළ මට්ටමේ පහසුකම් සහිත සංචාරක නවාතැනක් අදහස් වේ.

“නේවාසිකාගාර නවාතැන්” යන්නෙන් නති සංචාරකයින් (සාමාන්‍යයෙන් බැක්පැකර්) හෝ කණ්ඩායම් සඳහා පොදු පහසුකම් සමඟ කෙටි කාලීන නවාතැන් පහසුකම් සපයන, හවුල් කාමර හෝ නේවාසිකාගාර නවාතැන් අදහස් වේ. “ඩෝර්මේට්ටෝ” යන වචනයෙන්ද අදහස් කළහැකි මේවා සංචාරකයින් හෝටල් හෝ ගෙස්ට් හවුස් වැනි සම්පූර්ණ කාමර වෙන්කරවා ගැනීම වෙනුවට හවුල් කාමරවල නති ඇඳන් වෙන් කරන කාමර වේ.

“කබානා” යන්නෙන් සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික, ස්වාධීන කුටි හෝ බංගලා සහිත නවාතැන් අදහස් වේ. මෙම හෝටල් බොහෝ විට එළිමහන් අවකාශයන්, පිහිනුම් තටාක සහ සමහර විට වෙරළ තීරයේ හෝ දර්ශනීය ස්ථාන වෙත සෘජු ප්‍රවේශය වැනි පහසුකම් සහිතව වඩාත් සම්ප සහ සැහැල්ලු වාතාවරණයක් ලබා දෙයි.

“මොටෙල්” යන්නෙන් අධිවේගී මාර්ගවල සහ නාගරික මංසන්ධි ආශ්‍රිතව දක්නට ලැබෙන මාර්ගයේ ගමන් කරන ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සපුරාලන සාමාන්‍යයෙන් දැරිය හැකි මිලකට වන සුවපහසු කාමර අදහස් වේ. මෝටර් රථ අලුත්වැඩියා ගරාජ, ඉන්ධන පිරවීම සඳහා ඉන්ධන පිරවුම්හල් සහ වාහන නැවැත්වීමේ ස්ථාන වැනි සේවාවන් පිරිනමයි. සාමාන්‍යයෙන් රැයක් ගත කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සපයයි.

“පරිසර හිතකාමී නවාතැන්” යන්නෙන් අවම ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන ස්වභාවික ස්ථානයක සැලසුම් කර ඇති නවාතැන් පහසුකම් අදහස් වේ. මෙම ස්ථාන බොහෝ විට සැලකිය යුතු පාරිසරික වැදගත්කමක් ඇති අතර පරිසරය දූෂණයෙන් හා හායනය වීමෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ශක්තිමත් සංරක්ෂණ වැඩසටහන් ඇත. බලශක්ති පරිභෝජනය සහ නාස්තිය අවම කිරීම,

සදාචාරාත්මක රැකියා පිළිවෙත් පිළිපැදීම සහ අසල්වැසි ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට ස්පර්ශ කළ හැකි සමාජ-ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සඳහා ශක්තිමත් ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තාක්ෂණයන් භාවිතා කරයි. පරිසර ලැගුම්හල් විසින් භාවිතා කරන පොදු හොඳම ප්‍රායෝගික වාක්‍ය බණ්ඩයක් වන්නේ "පින්තූර පමණක් ගන්න, පා සටහන් පමණක් තබන්න" යන්නයි.

“පෞරාණික (උරුම) නිවාස” යන්නෙන් වසර 100 කට වඩා පැරණි බවට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කලහැකි ගොඩනැගිලි අදහස් වේ.

සිතියම් ලැයිස්තුව

- 1.1 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය
- 2.2 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයෙහි පිහිටීම
- 2.3 ගිං ගඟ ජල පෝෂක ප්‍රදේශය
- 2.4 ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතනයේ ස්වභාවය
- 2.5 ගිං ගඟ ජල ගැලුම් පාලන ව්‍යාපෘතිය
- 2.6 දක්ෂිණ අධිවේගී මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය
- 2.7 ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය
- 2.8 ජාතික භෞතික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය
- 2.9 දකුණු ප්‍රදේශ භෞතික සැලැස්ම
- 2.10 භූමි පරිහරණ රටාව, බද්දේගම
- 2.11 මාර්ග පද්ධතිය
- 2.12 මාර්ග ඝනත්වය
- 2.13 ජාතික සම්භන්ධතාවය
- 2.14 කලාපීය සම්භන්ධතාවය
- 2.15 ජන ඝනත්වය
- 2.16 නිවාස ඝනත්වය
- 2.17 බද්දේගම නල ජල සැපයුම
- 2.18 බද්දේගම විදුලි සැපයුම
- 2.19 පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ
- 2.20 උන්නතාංශය
- 2.21 බෑවුම් කලාප
- 2.22 ගංවතුර ආපදාව සහිත ප්‍රදේශ
- 2.23 පස්කඳු කඩා වැටීම් සහිත ප්‍රදේශ
 - 3.1 ප්‍රධාන පිවිසුම් මාර්ග
 - 3.2 තේ වගාවේ ව්‍යාප්තිය
 - 3.3 රබර් වගාවේ ව්‍යාප්තිය
- 6.1 යෝජිත සංකල්පීය සැලැස්ම
- 6.2 අපේක්ෂිත ඝනත්ව කලාප
- 6.3 අපේක්ෂිත භූමි පරිහරණ රටාවන්
- 6.4 නල ජලය සැපයීමට යෝජිත ප්‍රදේශය
- 6.5 යෝජිත,නව සහ පුළුල් කල යුතු මාර්ග
- 6.6 යෝජිත පොදු රථ ගාල්
- 6.7 පොදු ඵලිමහන් විනෝද කටයුතු සඳහා වන අවකාශීය සැලැස්ම
- 6.8 යෝජිත පරිසර සංරක්ෂණ කලාපීයකරණ සැලැස්ම
- 6.9 නායයෑම් අවධානම් කලාප සිතියම
 - බද්දේගම ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය සඳහා යෝජිත කලාපීයකරණ සැලැස්ම
- 7.1 සැලැස්ම

රූප ලැයිස්තුව

- 2.1 සන්දරවල
- 2.2 සල්ගමුව විහාරය
- 2.3 ක්‍රිස්තුදේව පල්ලිය,1821
- 2.4 හල්පාතොට පැරණි පාලම
- 2.13 බද්දේගම බස් නැවතුම්පොළ
- 2.24 බද්දේගම ජල පිරිපහදු මධ්‍යස්ථානය
- 2.32 සාමාජීය අපරවසුහ පහසුකම්
- 2.34 වින්ටර් තොටුපොළ
- 2.35 හැඩි දෙමළ කන්ද විහාරයේ ඇති දසමහා යෝධසින්ගේ පිළිරූ
- 2.36 දුටුගැමුණු විහාරය
- 2.37 සන්දරවල
- 2.38 ශ්‍රී ශෛලනලාරාම පුරාණ ගල්ලෙන් විහාරය
- 2.39 මාබොටුවන ශ්‍රී සුමනාරාම පුරාණ ටැම්පිට විහාරය
- 2.40 ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානය
- 2.41 ක්‍රිස්තුදේව දේවස්ථානයේ ඇතුළත
- 2.42 පල්ලිය ඉදිරිපස ඇති පැරණි සුසාන භූමිය
- 2.43 බද්දේගම අම්බලම
- 2.44 වැනියරවෙල අම්බලම
- 2.45 පිලගොඩ මන්දිරය
- 2.46 පිලගොඩ මන්දිරයේ ඇතුළත දර්ශනයක්
- 2.47 පිලගොඩ මන්දිරයේ ඉදිරිපස වැරන්ඩාව
- 2.48 හල්පාතොට පාලමේ පැරණි නාම පුවරුව
- 2.49 කිරිඳිතැට්ටු ශ්‍රී සුධර්මාරාමය
- 2.50 වදුරඹ ගල්පොත විහාරය
- 2.51 මීමැටුම ගමේ නිප්දවන ගලින් කරන ලද නිර්මාණ
- 2.52 1965 ආරම්භ කල පැරණි ජංගම පුස්තකාලය
- 3.1 වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය - බද්දේගම
- 3.2 වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය - සන්දරවල
- 3.3 වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය - වදුරඹ
- 3.4 වාණිජ කටයුතු වල රේඛීය ව්‍යාප්තිය - බලගොඩ
- 3.5 නේවාසික කටයුතු වල ව්‍යාප්තිය
- 3.6 සේවා මධ්‍යස්ථාන ස්ථානගතවීම - බද්දේගම සහ වදුරඹ
- 3.7 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය - බද්දේගම
- 3.8 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය - වදුරඹ
- 3.9 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය අධිකරණ භූමි- බද්දේගම
- 3.10 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය බස් නැවතුම් පොළ - බද්දේගම
- 3.11 ප්‍රධාන සේවා මධ්‍යස්ථාන වල ව්‍යාප්තිය පොළ භූමිය - බද්දේගම
- 3.12 පැරණි නගරය හා නව නගරය - බද්දේගම
- 3.13 පුරන් කුඹුරු /අත්හරින ලද වගා බිම්
- 3.14 කාණු පද්ධති හා පදික වේදිකා නොමැති මාර්ග
- 3.15 තේ ඉඩම් වල ව්‍යාප්තිය
- 3.16 ගිං ගඟ
- 3.17 ගිං ගඟ හරහා නිඹු ගල් ඒදණ්ඩ
- 3.18 බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ස්වභාවික සෞන්දර්යෙන් හෙබි ස්ථාන
- 3.19 බද්දේගම ප්‍රදේශයේ සංචාරක නවාතැන්
- 3.20 කිරින්දලාහේන වැව
- 3.21 බද්දේගම ප්‍රදේශයේ ඓතිහාසික සහ පෞරාණික වටිනාකම්සහිත සහ ස්ථාන
- 6.1 තේ සඳහා අගය එකතු කිරීම්
- 6.2 කුරුඳු සඳහා අගය එකතු කිරීම්
- 6.3 යෝජිත කර්මාන්ත සංකීර්ණය
- 6.4 යෝජිත මාර්ග
- 6.5 පුළුල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග හරස්කඩ - I
- 6.6 පුළුල් කිරීමට යෝජිත නව මාර්ග හරස්කඩ -II
- 6.7 කෘෂිකාර්මික අංශයේ තත්ත්ව ප්‍රමිතීන්
- 6.8 අපනයන බෝග නැවත වගා කිරීම සඳහා යෝජිත භූමි - 1
- 6.9 අපනයන බෝග නැවත වගා කිරීම සඳහා යෝජිත භූමි - 2
- 6.10 අපනයන බෝග නැවත වගා කිරීම සඳහා යෝජිත භූමි - 3
- 6.11 යෝජිත පෞච්ච වැට
- 6.12 යෝජිත තේ මංපෙත් - 1
- 6.13 යෝජිත තේ මංපෙත් - 2
- 6.14 යෝජිත හැරඹුම් නට්ටු
- 6.15 යෝජිත අවන්හල්, ජායාරූප රූගත කිරීමේ ස්ථාන
- 6.16 යෝජිත කුඹුරු මංපෙත්
- 6.17 යෝජිත කෙත් මංපෙත්

- 6.18 යෝජිත කෙත් මංපෙත් සඳහා හඳුනාගත් ක්‍රියාකාරකම්
- 6.19 ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය සඳහා යෝජිත භූමිය
- 6.20 යෝජිත ආදර්ශ සංචාරක ගම්මානය සඳහා හඳුනාගත් ක්‍රියාකාරකම්
- 6.21 හෝම්ස්ටේ ගොවි පාසල සඳහා යෝජිත භූමිය
- 6.22 හෝම්ස්ටේ ගොවි පාසල සඳහා යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්
- 6.23 යෝජිත සුඛෝපභෝගී ගොවිපොළ නවාතැන්
- 6.24 වනගත නිවාඩු නිකේතන සඳහා යෝජිත භූමිය
- 6.25 යෝජිත වනගත නිවාඩු නිකේතන
- 6.26 යෝජිත කෘෂිපාදක අවන්හල්
- 6.27 ග්‍රාමීය අත්කම් හා කෘෂි වෙළඳ සැල් සඳහා යෝජිත ඉඩම
- 6.28 යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්
- 6.29 බද්දේගම නගර මධ්‍ය වාණිජ කටයුතු සංවර්ධන ව්‍යාප්තිය
- 6.30 බැංකු, මිශ්‍ර සංවර්ධන කටයුතු සහ ආයතනික කටයුතු කලාප
- 6.31 රෝහල සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීමට යෝජිත ඉඩම්
- 6.33 රෝහල සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීම- සංකල්පීය සැලසුම
- 6.34 අධිකරණය සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීමට යෝජිත ඉඩම
- 6.35 අධිකරණය සඳහා පොදු පහසුකම් සැපයීම- සංකල්පීය සැලසුම
- 6.36 යෝජිත සදරවල සංවර්ධනය
- 6.37 යෝජිත වඳුරඹ නගර සංවර්ධනය
- 6.38 ජල ටැංකි සඳහා යෝජිත ඉඩම්
- 3.39 යෝජිත පංචකර්ම ආයුර්වේද ක්‍රම
- 6.40 කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා යෝජිත ඉඩම
- 6.41 යෝජිත කොම්පෝස්ට් බඳුන්
- 6.42 යෝජිත කොම්පෝස්ට් වල
- 6.43 යෝජිත වසුන් ක්‍රමය
- 6.44 මීටර් 15 දක්වා පුළුල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග හරස්කඩ
- 6.45 මීටර් 7 දක්වා පුළුල් කිරීමට යෝජිත මාර්ග හරස්කඩ
- 6.46 යෝජිත හල්පානොට සංවර්ධනය
- 6.47 යෝජිත වක්වැල්ල තේත් බිම සංවර්ධනය
- 6.48 යෝජිත ස්වභාව සෞන්දර්ය නැරඹුම් ස්ථාන
- 6.49 යෝජිත ඇවිදීමේ මංකීරු සහ පාපැදි මංපෙත්
- 6.50 යෝජිත බෝට්ටු සචාර සහ ජල ක්‍රීඩා

ප්‍රස්ථාර ලැයිස්තුව

- 2.1 භූමි පරිභෝජනය
- 2.2 ජන සංඛ්‍යාව
- 2.3 ජන ඝනත්වය - 2020
- 2.4 වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය - 2020
- 2.5 ජන වර්ග අනුව ජන සංයුතිය - 2020
- 2.6 ආගම අනුව ජන සංයුතිය
- 2.7 නිවාස වර්ගීකරණය
- 2.8 සේවා නියුක්තිය, බද්දේගම
- 2.9 මාසික අදායම් මට්ටම අනුව ජන සංඛ්‍යාව
- 2.10 බද්දේගම ජල මූලාශ්‍ර
- 2.11 සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහිත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන
- 2.12 උසස් පෙළ දක්වා අධ්‍යාපන පහසුකම් පවතින ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන
- 2.13 සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා අධ්‍යාපන පහසුකම් පවතින ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන
- 2.14 පෙර පාසල්/මුල් ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන පවතින ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ගණන

වගු ලැයිස්තුව

- 2.1 භූමි පරිහෝජනය
- 2.2 "ඊ" ගණයට අයත් මාර්ග
- 2.3 "බී" ගණයට අයත් මාර්ග
- 2.4 "ඩී හා සී" ගණයට අයත් මාර්ග
- 2.5 දෛනික බස් රථ ධාවන කටයුතු
- 2.6 ජනගහනය
- 2.7 ජන ඝනත්වය
- 2.8 වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය - 2020
- 2.9 ජන වර්ග අනුව ජන සංයුතිය - 2020
- 2.10 ආගම අනුව ජන සංයුතිය - 2020
- 2.11 නිවාස වර්ගීකරණය
- 2.12 18 ට වැඩි ජනගහනය
- 2.13 සේවා නියුක්තිය , බද්දේගම
- 2.14 මාසික අදායම් මට්ටම අනුව ජන සංඛ්‍යාව
- 2.15 පාසල් නාමාවලිය සහ ගුරු ශිෂ්‍ය අනුපාතය
- 2.16 පාෂාණ වර්ග - බද්දේගම
- 2.17 බෑවුම් කලාප සහ ඒවා පැතිර ඇති ප්‍රමාණය.
- 2.18 පොදු ඒළිමහන් ප්‍රදේශ
- 3.1 ලංකාවේ තේ වගාව ව්‍යාප්ත භූමිය
- 3.2 ලංකාවේ තේ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය කි. ග්‍රෑම් මිලියන
- 3.3 බද්දේගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය සහ අවට ප්‍රාදේශීය ලේකම්ප්‍රදේශ වල තේ වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය සහ අස්වැන්න- 2022
- 3.4 රබර් නිෂ්පාදන දායකත්වය
- 3.5 රබර් වගාවේ උපනති
- 3.6 දකුණු පළාත තුළ කුරුඳු වගාවේ ව්‍යාප්තිය
- 3.7 කුරුඳු වගා භූමි ප්‍රමාණය
- 3.8 ප්‍රදේශයේ භූමි පරිහෝජනය
- 5.1 දකුණු පළාතේ අපනයන කෘෂි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත්වීම සඳහා ශුද්ධ විශ්ලේෂණය
- 5.2 කාර්යක්ෂම යටිතල පහසුකම් වලින් සපිරි නගරයක් සඳහා ශුද්ධ විශ්ලේෂණය
- 5.3 සුවපහසු සහ ආරක්ෂිත නේවාසික ප්‍රදේශයක් බවට පත් වීම සඳහා වන ශුද්ධ විශ්ලේෂණය
- 6.1 අපේක්ෂිත ඝනත්ව කලාපයන්
- 6.2 අපේක්ෂිත ජනගහනය
- 6.3 බද්දේගම නගරදේ ප්‍රක්ෂේපිත ජල ඉල්පුම - 2033
- 6.4 ඝන අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය
- 6.5 ක්‍රීඩා පිටි සහ ක්‍රීඩා පිටි සංවර්ධනය
- 7.1 යෝජිත කලාප සංගුණකය
- 7.2 භූමියෙහි ආනතිය අනුව අවසරලත් උපරිම බිම් කට්ටි ආවරණ ප්‍රතිශතය සහ ගෙබිම් අනුපාතයෙහි ප්‍රතිශතය
- 7.3 ආනතිය සහිත ඉඩමක් අනුදබදුම් කිරීමේදී වගු අංක 7.3 හි දක්වා ඇති පිරිවිතරයන්ට අනුකූලව අවම බිම් ප්‍රමාණය

ඇමිණුම්

- I. අවසරලත් ගෙබිම් අනුපාතය
- II. අවසරලත් මහල් ප්‍රමාණයන් හා අවසරලත් විවෘත අවකාශයන්
- III. අවසරලත් භාවිතයන්
- IV. අවසරලත් භාවිතයන් සඳහා අවම භූමි ප්‍රමාණයන්
- V. රටවාහන නැවතුම් පිළිබඳ අවශ්‍යතා
- VI. ඉඩම් තුළ වගා කිරීම සඳහා යෝජිත වානිජ බෝග
- VII. ජෛව වැට සඳහා යෝජිත වානිජ බෝග

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය - ශ්‍රී ලංකාව
6, 7 හා 9වන මහල් “සෙත්සිරිපාය” බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව
www.uda.gov.lk